

WITH BIOFORE

Sisältö

UPM konserni

- 1 UPM lyhyesti
- 3 Toimitusjohtajan katsaus

Strategia

- 5 Grow with Biofore – UPM:n strategian painopistealueet
- 7 Tulospainanne ja uudistuminen jatkuivat vuonna 2015
- 9 Vastuullisuus on hyvää liiketoimintaa
- 11 Avainluvut ja taloudelliset tavoitteet
- 13 UPM sijoituskohteena
- 15 Muuttuva toimintaympäristö
- 17 Riskit ja mahdollisuudet, tulokseen vaikuttavat tekijät

Liiketoiminta-alueet

- 19 UPM Biorefining
- 23 UPM Energy
- 25 UPM Raflatac
- 27 UPM Paper Asia
- 29 UPM Paper ENA
- 31 UPM Plywood
- 33 Innovaatiot ja T&K

Sidosryhmät

- 35 Uudet 2030 vastuullisuustavoitteet
- 37 Henkilöstö ja Biofore yhteisellä kasvutiellä
- 41 UPM:n turvallisuuskulttuuri ja suorituskyky kehittyivät edelleen
- 43 Lisäarvoa vuoropuhelusta sidosryhmien kanssa
- 47 UPM maksaa yhteisöveroa maissa, joissa luodaan lisäarvoa
- 49 Yhteistyötä asiakkaiden kanssa
- 51 Etusijalla tuotevastuu
- 52 Kestävä metsätalous ja kuidunhankinta toiminnan peruspilari
- 54 Vastuullista hankintaa koko toimitusketjussa
- 57 Hallittu ja resurssitehokas tuotanto
- 61 UPM:n suora arvonluonti 2015

Hallinnointi

- 63 Hallinnointi
- 71 Hallitus
- 73 Johtajisto
- 75 GRI-sisältövertailun lyhyt versio
- 77 Riippumaton varmennusraportti

Tilinpäätös 2015

- 78 Sisältö
- 145 Avaintietoja 2006–2015
- 147 Lisätietoja vastuullisuudesta
- 149 UPM:n liiketoiminnot maailmankartalla
- 152 Yhteystietoja
- 154 Yhtiökokous

UPM – THE BIOFORE COMPANY

UPM uudistaa bio- ja metsäteollisuutta. Raken-
namme kestävää tulevaisuutta kuudella liiketoiminta-alueella. Tuotteemme valmistetaan uusiutuvista raaka-aineista ja ne ovat kierrätettäviä.

Vuonna 2015 UPM:n liikevaihto oli 10,1 miljardia euroa. UPM:llä on tuotantolaitoksia 13 maassa ja maailmanlaajuisen myyntiverkosto. UPM:n palveluksessa on noin 19 600 työntekijää. UPM:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingin pörsissä. Yhtiöllä oli vuoden 2015 lopussa noin 85 000 osakkeenomistajaa.

UPM BIOREFINING UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopolttoaineliiketoiminnoista. UPM:llä on kolme sellutehdasta Suomessa sekä sellutehdas ja puuviljelmat Uruguayssa. Lisäksi yhtiöllä on neljä sahaa Suomessa. UPM:n puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistavan biojalostamon toiminta käynnistyi alkuvuodesta 2015 Suomessa.

Selluliiketoiminnan asiakkaita ovat pehmo- ja erikoispapereiden sekä kartongin tuottajat. Sahaliiketoiminnan asiakkaita ovat rakennus-, puusepän- ja pakkausteollisuus, kun taas biopolttoaineita toimitetaan polttoainekäyttöön. UPM:n tavoitteena on kasvaa edelleen luotettavana selluntoimittajana ja kehittyneissä biopolttoaineissa sekä pitää sahat täydessä käynnissä.

UPM ENERGY UPM Energy tuottaa arvoa kustannuskilpailukykyisessä, vähäpäästöisessä energiantuotannossa sekä fyysisen sähkön kaapissa ja sähkön johdannaismarkkinoilla. UPM Energy on Suomen toiseksi suurin sähköntuottaja ja edelläkävijä Pohjoismaiden sähkömarkkinoilla. UPM Energy on suurten suomalaisten sähköyhtiöiden kuten Pohjolan Voima Oy:n (PVO), Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) (PVO:n kautta) ja Kemijoki Oy:n aktiivinen osakkeenomistaja. Osakkeenomistajana UPM pyrkii kasvattamaan omistaja-arvoa osallistamalla aktiivisesti päätöksentekoon ja kehittämällä tuotantolaitoksia edelleen.

UPM RAFLATAC UPM Raflatac valmistaa tarralamaattia tuote- ja informaatioetiketöintiin tarrapainajille ja merkkituotevalmistajille mm. elintarvikke-, hygieniä- ja lääketieteellisyydessä sekä vähittäiskaupassa. UPM Raflatac on maailman toiseksi suurin tarralamaatin valmistaja. UPM Raflatacin tavoitteena on vahvistaa asemaansa kasvumarkkinoilla ja filmi- ja erikoistuotteissa.

UPM PAPER ASIA UPM Paper Asia tuottaa hienopapereita Aasian kasvaville markkinoille, tarramateriaaleja maailmanmarkkinoille sekä joustopakkausmateriaaleja Euroopan markkinoille. Tuotteet valmistetaan UPM Changshun ja UPM Tervasaaren tehtailla Kiinassa ja Suomessa sekä UPM Jämsänkosken tehtaan tuotantolinjoilla Suomessa. Asiakkaita ovat pääasiassa vähittäismyyjät, painotalot, kustantajat, jakelijat ja paperin jalostajat. UPM Paper Asia hakee kasvua toimistopapereissa Kiinassa ja Asian-Tyynenmeren alueella sekä tarramateriaalimarkkinoilla globaalisti.

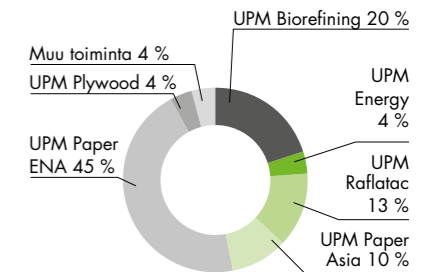
UPM PAPER ENA UPM Paper ENA valmistaa sanoma- ja aikakauslehti-papereita sekä hienopapereita useisiin erilaisiin loppukäyttöihin 17 uudenlaisella paperitehtaalla Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, luettelokustantajat, vähittäismyyjät, painotalot ja tukkurit. UPM:llä on maailmanlaajuisen paperinmyyntiverkosto ja tehokas logistiikkajärjestelmä. UPM Paper ENA keskittyy kustannusjohtavuuteen ja kannattavuuden kehittämiseen rahavirran varmistamiseksi.

UPM PLYWOOD UPM Plywood tuottaa vaneria ja viilua pääasiassa rakentamiseen, ajoneuvojen lattioihin ja LNG-laivanrakentamiseen sekä muuhun teollisuustuotantoon. UPM on Euroopan johtava vanerintoimittaja, ja sillä on tuotantolaitoksia Suomessa, Virossa ja Venäjällä. UPM Plywood pyrkii vahvistamaan markkina-asemaansa valikoituilla loppukäyttöalueilla ja tuottaa lisäarvoa asiakaslähtöisellä palvelutarjonnalla.

MUU TOIMINTA Puunhankinta ja metsätalous vastaa kilpailukykyisen puun hankinnasta UPM:n puuta käyttäville liiketoiminnoille sekä hallinnoi UPM:n omia metsiä. Lisäksi UPM tarjoaa laajan valikoiman erilaisia puukauppa- ja metsäpalveluita metsänomistajille ja yhtiöltä metsiä hankkineille metsäsijoittajille. Muuhun toimintaan kuuluvat myös komposiittiyksikkö UPM Biocomposites sekä biokemikaaleja tutkiva UPM Biochemicals.

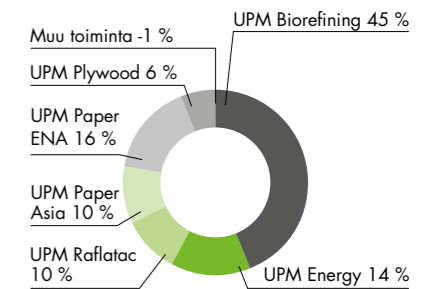
UPM:N LIIKETOIMINTA- PORTFOLIO LUKUINA

Liikevaihto 2015 10 138 miljoonaa euroa

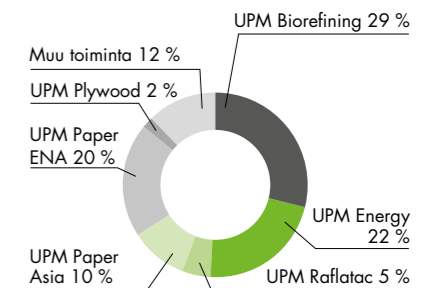

Liikevaihtoa ei ole konsolidoitu

Käyttökate (EBITDA) 2015
1 350 miljoonaa euroa

Sijoitettu pääoma 31.12.2015
11 010 miljoonaa euroa

VISIO

Uuden metsäteollisuuden edelläkävijänä UPM yhdistää bio- ja metsäteollisuuden sekä rakentaa uutta, kestäväää ja innovaatiovetoista tulevaisuutta. Kustannusjohtavuus, muutosvalmius sekä henkilöstömme sitoutuminen ja turvallisuus muodostavat menestyksemme perustan.

TOIMINTA-AJATUS

Luomme lisäarvoa uusiutuvista ja kierrätettävistä raaka-aineista. Hyödynnämme osaamistamme ja teknologiaa kuitu-, energia- ja tekniset materiaalit -liiketoiminnoissa.

ARVOT

Luota ja ole luotettava
Tuloksia yhdessä
Uudistu rohkeasti

Tulosparannus ja uudistuminen jatkuivat vuonna 2015

UPM:n tavoitteena on luoda monipuolista lisäarvoa metsäbiomassalle kustannustehokkaalla toiminnalla, valikoiduilla kasvuhankkeilla, innovaatioilla ja liiketoimintaportfoliolla, joka kartuttaa yhtiön kokonaisarvoa.

Vuonna 2015 onnistuimme tämän strategian toteutuksessa erittäin hyvin. Kaikki liiketoiminta-alueet terävöittivät toimintaansa, kannattavuuden parannusohjelma ylitti tavoitteensa ja kasvuhankkeet alkoivat tuottaa tulosta. Vahva rahavirta ajoi yhtiön nettovelan ennätyskellisen alas. Kaiken kaikkiaan yhtiön uudistuminen jatkui vauhdilla ja liiketoimintamallimme osoitti kykynsä tehdä tulosta.

Veimme lyhyen aikavälin kannattavuusohjelman onnistuneesti läpi. Tavoitteena olleet kustannussäästöt ylittiin vuoden loppuun mennessä 10 %:lla ja vuotuinen säästövaikutus on 165 miljoonaa euroa.

Tärkeimmät kasvuhankkeet saatiin vuoden aikana päätökseen, ja olen erittäin tyytyväinen siitä, että ne parantavat jo rahavirtaamme.

Kehittyntä uusiutuvaa dieseliä tuottava biojalostamo käynnistyi Lappeenrannassa tammikuussa. Liiketoiminta paransi tahtiaan vuoden mittaan ja pääsi nollatulokseen vuoden viimeisellä neljänneksellä. UPM Kymin sellutehtaan laajennus oli menestys ja saavutimme sellun tuotantoennätyksen vuoden lopussa. UPM Raflatacin investoinnit Puolassa, Malesiassa ja Kiinassa näkyivät jo tulokessamme vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Myös UPM Changshun erikoispaperikoneen käynnistys sujui hyvin joulukuussa.

Odotamme positiivisia tulosvaikutuksia näistä kasvuhankkeista vuonna 2016 ja siitä eteenpäin.

Hyvä tulosvire

Koko vuosi 2015 sujui hyvässä tulosvireessä. Hyvä tulos on pitkälti omien toimenpiteidemme ansiota. Kuudesta liiketoiminta-alueesta UPM Biorefining, UPM Plywood ja UPM Energy ylittivät pitkän aikavälin tulostavoitteensa, ja UPM Raflatac kehittyi hyvin päästen lähelle tavoitetasoaan. Sekä UPM Paper ENA että UPM Paper Asia pystyivät omilla toimillaan vaimentamaan haastavan markkinaympäristön paineita.

Liikevoitomme kasvoi 37 % edellisvuoteen verrattuna onnistuneiden kannattavuustoimenpiteiden ansiosta. Oman pääoman tuotto ilman kertaeriä oli 12,1 % ja rahavirta osaketta kohti 2,22 euroa.

Olen erityisen tyytyväinen nettovelkamme kehitykseen. Tasaisen vahvan rahavirran ansiosta yhtiömme tase oli vuoden lopussa vahvempi kuin koskaan aiemmin yhtiön historiassa. Vuoden kuluessa pystyimme alentamaan nettovelkaamme 301 miljoonalla eurolla.

UPM:n hallitus on esittänyt osingon korotusta 0,75 euroon per osake, joka on 34 % liiketoiminnan rahavirrasta per osake. Osinkoehdotus on osoitus luottamuksesta UPM:n kykyyn parantaa tulosta ja rahavirtaa.

Kokonaisuutena katsoen yhtiön tulos on kehittynyt suunnitellusti, ja haluan kiittää UPM:läisiä erinomaisesta vuodesta 2015.

Vastuullisuus on hyvää liiketoimintaa

Uskomme, että asiakkaat, sijoittajat ja muut sidosryhmämme arvostavat vastuullista toimintaa, jolla hallitaan riskejä ja luodaan liiketoimintamahdollisuuksia ja sitä kautta lisätään yhtiön arvoa.

Vuoden aikana kiinnitimme erityistä huomiota UPM:n Toimintaohjeen (Code of Conduct) toteutumiseen eri liiketoiminnoissa. Toimintaohjetta myös päivitettiin vastaamaan paremmin nykyistä toimintaympäristöä.

Toimintamme läpinäkyvyyden lisäämiseksi käytämme kestävän kehityksen raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative, GRI). Myös tämä vuosikertomus tuo esille taloudellista, sosiaalista ja ympäristöllistä lisäarvoa, jota liiketoimintamme luovat sekä yhtiön sisällä että koko arvoketjussa.

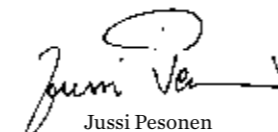
Johdonmukainen työ vastuullisuuskysymyksissä sai ulkopuolista tunnustusta myös vuonna 2015. Jo neljäntenä peräkkäisenä vuotena yhtiö oli mukana Dow Jonesin kestävän kehityksen indekseissä. Indeksiin valitaan yritykset, jotka suoriutuvat kilpailijoitaan paremmin kestävyyden eri mittareilla arvioituna. Yhdistyneet Kansakunnat kutsui UPM:n mukaan Global Compact LEAD -foorumiin. LEADin jäseneksi on kutsuttu 50 vastuullisuuden edelläkävijäyritystä eri maista ja teollisuudenaloilta. UPM on ensimmäinen LEADiin kutsuttu metsäteollisuusyhtiö ja samalla myös foorumin ensimmäinen suomalaisjäsen.

Näkymät

UPM:llä on monipuolinen liiketoimintaportfolio ja viisi kasvavaa liiketoiminta-alueita. UPM:n kannattavuus parani vuonna 2015, ja kehityksen uskotaan jatkuvan myös tänä vuonna. Yhtiön kasvuhankkeet ja jatkuvat toimenpiteet kustannustehokkuuden parantamiseksi luovat perustan tuloskehitykselle.

Siitä huolimatta, että väsi on alkanut jossakin määrin epävarmassa toimintaympäristössä, katsomme luottavaisesti vuoteen 2016. Taseemme on vuoden alussa ennätyskellisen vahva. Investointimme ovat vähenemässä samaan aikaan, kun tuotot ja rahavirta kasvuhankkeista ovat pääsemässä vauhtiin. Huolehdimme kustannuskilpailukyvyystämme ja pyrimme huippusuorituksiin liiketoiminnoissamme. Metsäbiomassan monipuolinen käyttö ja kilpailukykyinen toiminta sekä edelläkävijäasenne vievät UPM:n Bioforestrategiaa eteenpäin myös tänä vuonna.

Liiketoimintojemme hyvän tuloksen, vahvan rahavirran sekä toimialamme johtavan taseen ansiosta olemme ainutlaatuisessa asemassa: voimme samanaikaisesti jakaa houkuttelevaa osinkoa, toteuttaa valittuja kasvuhankkeita sekä toimia, kun strategisia mahdollisuuksia ilmenee.

Jussi Pesonen
toimitusjohtaja

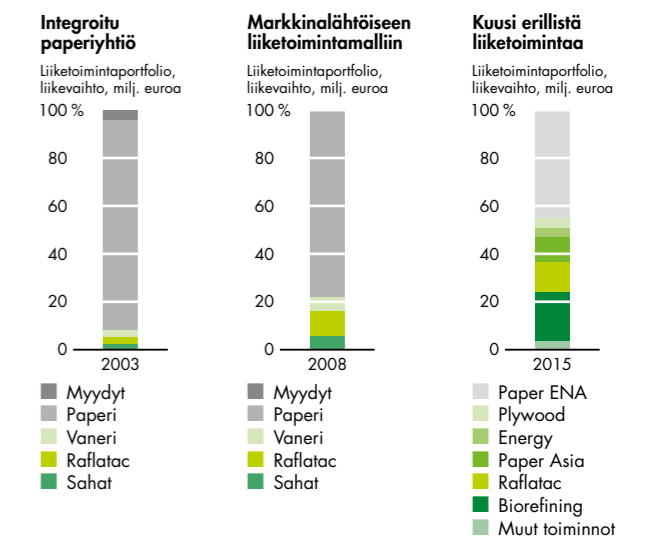

Muuttuva UPM

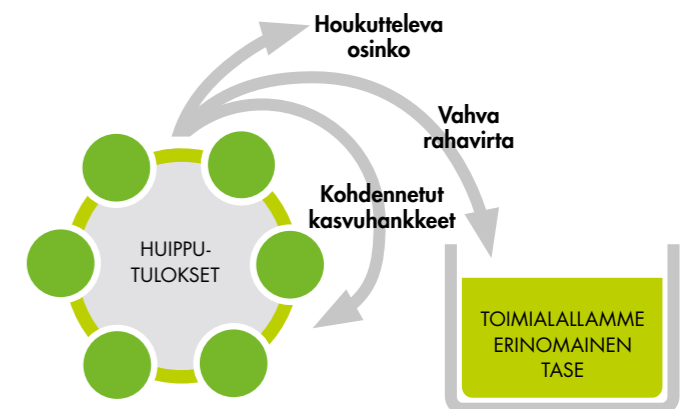
UPM on merkittävästi muuttanut liiketoimintaportfoliotaan ja samanaikaisesti parantanut tuloksiaan useimmilla tunnusluvuilla mitattuna.

	2003	2008	2015
Liikevaihto	9,8 mrd e	9,5 mrd e	10,1 mrd e
Liikevoitto ¹⁾	429 milj. e	513 milj. e	898 milj. e
Nettovelat	4,9 mrd e	4,3 mrd e	2,1 mrd e
Markkina-arvo	7,9 mrd e	4,7 mrd e	9,2 mrd e
Henkilöstö	34 500	25 000	19 600

¹⁾ ilman kertaluonteisia eriä. Suomen metsien 265 miljoonan euron käyvän arvon korotus vuonna 2015 ei ole vertailussa mukana

Huipputulokset luovat perustan strategian toteutukselle

Grow with Biofore

UPM:n strategian painopisteet

1

TULOS

Tuloksen jatkuva parantaminen

UPM parantaa kannattavuutta ja kustannuskilpailukykyä kaikissa liiketoiminoissaan ja tavoittelee huipputuloksia kunkin liiketoiminnan omilla markkinoilla. UPM on sitoutunut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen.

- Marraskuussa 2014 käynnistetyn kannattavuusohjelman tavoitteena oli saavuttaa 150 miljoonan euron vuotuiset säästöt muuttuvissa ja kiinteissä kustannuksissa. Ohjelman tavoite ylitettiin 10 %:lla vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä.
- Ohjelmaan sisältyi myös neljän sanoma- ja aikakauslehtipaperikoneen sulkeminen Euroopassa.
- UPM pyrkii parantamaan resurssitehokkuuttaan ja pienentämään muuttuvia ja kiinteitä kustannuksiaan myös vuonna 2016.
- Hyvä hallintotapa, alan johtava ympäristösuorituskyky, vastuullinen hankinta ja turvallinen työympäristö ovat tärkeitä kilpailuetuja.

2

KASVU

Kohdenneet kasvuhankkeet

UPM investoi kannattaviin kohdenneisiin hankkeisiin hyödyntääkseen liiketoimintaportfolionsa kasvumahdollisuuksia. UPM investoi 770 miljoonaa euroa vuosina 2013–2016 seuraaviin kasvuhankkeisiin, joiden tavoitteena on 200 miljoonan euron EBITDA-vaikutus, kun kaikki hankkeet on toteutettu.

- Nykyisten sellutehtaiden 10 %:n (340 000 t) tuotantokapasiteetin lisäys
- Lappeenrannan biojalostamo ja UPM:n biopolttoaineliiketoiminnan käynnistäminen
- Tarramateriaalien ja erikoispapereiden tuotantokapasiteetin lisäys Kiinassa
- Tarralaminaattien tuotantokapasiteetin lisäys
- Koivuvanerin tuotantokapasiteetin lisäys Virossa

Vuoden 2015 loppuun mennessä yllä oleviin hankkeisiin oli investoitu yhteensä 660 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 näiden hankkeiden hyödyt alkavat realisoitua, kun useimmat hankkeet käynnistyvät.

3

PORTFOLIO

Liiketoimintaportfolion kehittäminen ja arvon luonti

UPM kehittää liiketoimintaportfoliotaan tavoitteena kasvattaa liiketoimintojensa arvoa, pitkän aikavälin kannattavuutta ja kasvunäkymiä. Tavoitteena on hyvät kasvunäkymät omaavien kannattavien liiketoimintojen osuuden kasvattaminen.

- Huipputulokset: UPM tavoittelee huipputuloksia kaikissa liiketoiminoissa niiden omilla markkinoilla
- Kannattavien liiketoimintojen kasvu: kohdenneet korkean tuoton kasvuinvestoinnit, synergiset yrityskaupat
- Yksinkertaistaminen: paras arvo UPM:lle
- Rakennejärjestelyt Euroopan paperimarkkinoilla sitomatta lisää pääomaa
- Kyky ryhtyä toimenpiteisiin: vahva tase ja pääoman vapauttaminen

4

INNOVAATIOT

Uuden liiketoiminnan ja tuotteiden kehittäminen pitkän aikavälin kasvun luomiseksi

UPM kehittää uusia liiketoimintoja, jotka pohjautuvat yhtiön laajaan osaamiseen ja vahvaan asemaan metsäbiomassan hankinnassa ja jalostuksessa. Ekodesignin huomioon ottavat liiketoimintamahdollisuudet tarjoavat suuret markkinat ja korkeampaa lisäarvoa.

BIOPOLTTOAINEET

Kehittynyt uusiutuva dieselpolttoaine, joka soveltuu kaikkiin dieselmoottoreihin

BIOKOMPOSIITIT

Uusiutuvat materiaalit korvaavat öljypohjaisia materiaaleja esimerkiksi ruiskuväluotuksessa

BIOKEMIKAALIT

Uusiutuvat toiminnalliset kemikaalit ja korvaavat vaihtoehdot öljypohjaisille kemikaaleille

Myös nykyisten liiketoimintojen tuotekehitys on myös tärkeä kilpailuetu ja kasvun lähde. Kaikki liiketoiminta-alueet pyrkivät tarjoamaan asiakkailleen lisäarvoa tuotteita ja palveluita kehittämällä.

Useat kasvuhankkeet saatu päätökseen – painopiste siirtymässä positiivisiin tulosvaikutuksiin 2016 ja siitä eteenpäin

PIETARSAARI
sellutehtaan laajennus
70 000 t

FRAY BENTOS
sellutehtaan laajennus
100 000 t

LAPPEENRANNAN BIOJALOSTAMO
120 milj. litraa uusiutuvaa dieseliä

KYMI
sellutehtaan laajennus
170 000 t

KAUKAS
sellutehtaan tehokkuuden parantaminen, paperi- ja selluliiketoiminnan eriytyminen toteutettu

660 milj. euroa investoitu

Jäljellejäävät investoinnit 110 milj.

Q2
2014

Q3
2014

Q4
2014

Q1
2015

Q2
2015

Q3
2015

Q4
2015

Q1
2016

Q2
2016

Q3
2016

Q4
2016

UPM RAFLATAC
50 %:n laajennus Aasian ja Tyynenmeren alueella, filmitarralaminaatin kasvu Puolassa

UPM PAPER ASIA
Changshun uusi erikoispaperikone
360 000 t

UPM PLYWOOD
Otepään vaneritehtaan laajennus
90 000 m³:iin

Tulosparannus ja uudistuminen jatkuivat vuonna 2015

1 TULOS

2 KASVU

3 PORTFOLIO

4 INNOVAATIOT

LIIKETOIMINTA-ALUE	STRATEGISET TAVOITTEET	VUODEN 2015 TOIMENPITEET	VUODELLE 2016 SUUNNITELLUT TOIMENPITEET *)
UPM BIOREFINING	Kasvu kustannuskilpailukyisenä ja kattavimman selluvalikoiman tarjoavana selluntuottajana Biojalostamoinvestoinnin kaupallistaminen Integroidun ja tehokkaan tuotannon hyödyntäminen	Tuotantoa lisättiin UPM Kymin sellutehtaalla 2 Kaupallinen tuotanto UPM Lappeenrannan biojalostamolla alkoi 2 4 UPM Kaukaan sellutehtaan investointipäätös 2 Pullonkulojen poistamiseen tähtäviä investointeja sahoilla 1 Muuttuvat kustannukset laskivat 1	Sellutehtaiden tuotannon laajennukset hyödynnetään 2 UPM Kaukaan sellutehdasinvestointi saatetaan päätökseen 2 UPM Lappeenrannan biojalostamon tuotannon ylösajoa jatketaan 2 4 Osallistuminen muuttuvien kustannusten alentamiseen 1
UPM ENERGY	Arvon tuottaminen energiantuotannossa, fyysisen sähkön kaupassa ja sähkön johdannaismarkkinoilla Kannattava kasvu Pohjoismaiden hiili-dioksidipäästöttömän sähkön markkinoilla	Vesivoimalaitoksia ja suojauksia käytettiin optimaalisesti 1 OL3:n rakennustyöt jatkuivat 2 Vesivoimalaitosten kunnostus jatkui 2	OL3:n rakennustöiden ja vesivoimalaitosten kunnostaminen jatkuu 2 Energiahallintapalveluita lisätään 2 Vesivoimalaitosten optimaalista käyttöä jatketaan 1
UPM RAFLATAC	Kannattava kasvu organisaatiolla, tuotevalikoimaa kehittämällä ja synergisillä yrityskaupoilla Kasvu korkean lisäarvon filmi- ja erikoistarralaminointeissa Aseman vahvistaminen kehittyvillä markkinoilla	Tuotantoa laajennettiin Kiinan, Malesian ja Puolan tehtailla 2 Filmi- ja erikoistarralaminointien tuoteportfoliota vahvistettiin 1 2 4 Muuttuvat kustannukset laskivat 1	Tuoteportfolion jatkuva kehittäminen 1 2 4 Uusien tuotantolinjojen tuotannon ylösajoa jatkui 2 Uusien leikkuu- ja jakeluterminaalien suunnittelu kasvumarkkinoille 2 Osallistuminen muuttuvien kustannusten alentamiseen 1
UPM PAPER ASIA	Kannattava kasvu globaaleilla tarramateriaali-markkinoilla ja Aasian korkealaatuisten toimistopapereiden markkinoilla Erinomainen asiakaskokemus ja johtava asema kestävässä kehityksessä	UPM Changshun tehtaalla kolmas tuotantoyksikkö valmistui Kiinassa 2 Muuttuvat kustannukset laskivat 1	UPM Changshun tehtaalla kolmannen tuotantoyksikön käynnistysvaihe Kiinassa jatkuu 2 Osallistuminen muuttuvien kustannusten alentamiseen 1
UPM PAPER ENA	Kannattavuuden parantaminen ja rahavirran maksimointi asiakaslähtöisen myyntistrategian avulla Optimointimahdollisuuksien hyödyntäminen suuressa matalan kustannustason tuotantoympäristössä	Yksinkertaistetun, asiakaslähtöisen segmenttipohjaisen organisaation hyödyntäminen 1 Neljä paperikonetta suljettiin 1 Muuttuvat ja kiinteät kustannukset laskivat 1 Markkina-asema parani 1	Asiakassuhteita vahvistetaan 1 Osallistuminen kiinteiden ja muuttuvien kustannusten alentamiseen 1 UPM Schwedtin mahdollista myyntiä koskeva selvitys Saksassa 1 3
UPM PLYWOOD	Kannattava kasvu asiakaslähtöisellä palvelulla ja toimintaa tehostamalla Markkina-aseman vahvistaminen valikoiduissa liiketoimintoissa arvoa ja palveluvalikoimaa lisäämällä	Toimitukset vaativiin loppukäyttösegmentteihin lisääntyivät 1 Otepään vaneritehtaan investointipäätös Virossa 2 Tuotannon joustavuutta lisättiin 1 Suomen koivuvaneriitehtaiden kilpailukyyn kannattavuusohjelma toteutettiin 1 Muuttuvat kustannukset laskivat 1	Otepään tehtaalla investointi valmistuu Virossa 2 Osallistuminen muuttuvien kustannusten alentamiseen 1
PUUNHANKINTA JA METSÄTALOUS	Kilpailukyisen puun saannin turvaaminen	Puukustannukset laskivat 1 63 670 hehtaarin metsäalueiden myynti Suomessa 3 Tilhill Forestry Limited myytiin 3	Metsien myynti jatkuu 3 Osallistuminen muuttuvien kustannusten alentamiseen 1
LIIKETOIMINTAPORTFOLION KEHITTÄMINEN JA ARVON LUOMINEN	Kasvu synergisillä yrityskaupoilla Parasta arvoa UPM:lle yksinkertaistamalla	Mahdollisten yrityskauppojen selvittäminen, ei merkittäviä yrityskauppoja 3 SMARTRACin osuus myytiin 3	Arvoa lisäävien yrityskauppojen etsimisen jatkaminen 3
UUSIEN LIIKETOIMINTOJEN KEHITYS	UPM Biocomposites: liiketoiminnan luonti ja kasvun jatkuminen UPM Biochemicals: käyttösovellusten kehittämisen jatkaminen ja pilotointi Teknologian kaupallistaminen ja sivuvirtoja koskevien patenttien hyödyntäminen	Biokemikaalien teollisen konseptin kehittäminen 4 Merkittävä EU-rahoitus biokemikaalikonseptin kehittämiseen 4 Aktiivinen sivuvirtoja koskevien patenttien hallinta, houkuttelevaa yhteistyötä startup-yritysten kanssa lisättiin 3 4	UPM ProFi-tuotevalikoiman laajentaminen ja UPM Formin kaupallistaminen jatkuu 4 Biokemikaalien kehittäminen jatkuu 4 Jatketaan teknologian kaupallistamista ja patenttien hyödyntämistä, etsitään bio- ja kierto-talouteen liittyviä yhteistyömahdollisuuksia 4
VASTUULLISUUS	Lakien ja sääntelyn noudattaminen Riskien vähentäminen ja mahdollisuuksien hyödyntäminen Kilpailukyyn edistäminen Jatkuva parantaminen	Toimintaohje (Code of Conduct) uudistettiin 1 Uudet 2030 vastuullisuustavoitteet luotiin 1 Tehokkuus ja turvallisuus parani 1 Vastuullisen hankinnan johtamista vahvistettiin 1	Toimintaohjeen käyttöönotto ja koulutus 1 Tehokkuutta ja turvallisuutta parannetaan edelleen 1 Monimuotoisuusohjelma 1 UPM:n sponsorointi- ja lahjoitusohjelma otetaan käyttöön 1

TAPAHTUMIA 2015

12.1. UPM ilmoitti, että puupohjaista, uusiutuvaa dieseliä valmistava biojalostamo on aloittanut kaupallisen tuotannon Lappeenrannassa

19.1. UPM valittiin alansa johtavaksi yritykseksi ja kulta- luokkaan RobecoSAMin vastuullisuusarvioinnissa

20.1. UPM ilmoitti kolmen paperikoneen pysyvästi sulkemisesta Suomessa ja Ison-Britanniassa osana marraskuussa 2014 julkistettua kannattavuusohjelmaa

3.2. UPM ilmoitti ottavansa käyttöön uuden rahavirtaan perustuvan osinkopolitiikan

23.4. UPM ilmoitti 40 miljoonan euron laajennusinvestoinnista Otepään vaneritehtaaseen Virossa

6.5. Uusiutuva ja paikallisesti tuotettu UPM BioVerno -dieselpolttoaine tuli jakeluun S11- ja ABC-huoltoasemille

11.6. UPM:n ValChem-hankkeelle myönnettiin 13,1 miljoonan euron EU-rahoitus - tavoitteena puupohjaisten kemikaalien arvoketjun todentaminen

16.6. UPM ilmoitti investoivansa 50 miljoonaa euroa Kaukaan sellutehtaan tehokkuuden ja kilpailukyyn parantamiseen

22.6. UPM sulki pysyvästi paperikone 3:n UPM Chapelle Darblayn tehtaalla Ranskassa osana marraskuussa 2014 julkistettua kannattavuusohjelmaa

24.6. Teollisuuden Voima Oyj päätti olla hakematta rakentamislupaa OL4 -ydinvoimalaitosyksikköhankkeelle

1.9. UPM:n pörssiäival täytti sata vuotta

2.9. UPM myi Tilhill Forestry Limited -yhtiön BSW Timber Groupille

10.9. UPM listattiin metsäteollisuussektorin parhaaksi yritykseksi Dow Jonesin globaalissa kestävässä kehityksen indeksissä (DJSI) vuosiksi 2015–2016

16.9. UPM ilmoitti, että yhtiön yksityisille metsänomistajille suunnattu FSC®-ryhmäsertifikaatti on ylittänyt 100 000 hehtaarin rajapyykin

2.10. UPM ilmoitti liittymisestäään China Sustainable Paper -allianssiin tavoitteena edistää sellun ja paperin vastuullista hankintaa Kiinassa

7.10. UPM Plywood ilmoitti käynnistävänsä ohjelman Suomen koivuvaneriitehtaidensa kustannuskilpailukyyn parantamiseksi

12.10. UPM ilmoitti nostavansa Suomen metsiensä IFRS käypää arvoa

27.10. UPM ilmoitti UPM Kymin sellutehtaan laajennuksen onnistuneesta käynnistymisestä

4.11. UPM listattiin CDP:n Nordic Disclosure Leadership -indeksissä (CDL) seitsemättä vuotta peräkkäin

17.11. UPM ja LEIPA ilmoittivat neuvottelevansa UPM Schwedtin tehtaalla mahdollisesta myyntistä sekä tuotantosuunnan muutoksesta lainerikartongiksi Saksassa

3.12. Markkinaoikeus antoi päätöksen UPM:n ja Nesteen biopolttoaineita koskevaan patenttikistaan UPM:n hyväksi

10.12. UPM ilmoitti suunnittelevansa yhtiöjärjenteensä muuttamista Suomessa nykyistä liiketoimintarakennetta paremmin vastaavaksi

22.12. UPM myi 10,6 %:n osuutensa SMARTRACin osakeista OEP Technologie Holding B.V:lle

Vastuullisuus on hyvää liiketoimintaa

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n tapaa toimia ja kilpailuetu. UPM on vahvasti sitoutunut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen. UPM edistää vastuullisia toimintatapoja koko arvoketjussa ja pyrkii aktiivisesti löytämään kestäviä ratkaisuja yhdessä asiakkaiden, toimittajien ja kumppaneiden kanssa.

UPM noudattaa kaikessa toiminnassaan toimintamaiden paikallisia lakeja ja säädöksiä. Yhtiö kunnioittaa kansainvälisiä ihmisoikeuksia sekä työntekijöiden oikeuksia koskevia sopimuksia mukaan lukien mm. YK:n ihmisoikeuksien julistus, ILO:n sopimus työelämän perusoikeuksista sekä OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille. Lisäksi yhtiö on mukana YK:n Global Compact -aloitteessa, jonka kymmenen periaatetta pohjautuvat ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastustamista koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin. UPM ottaa huomioon myös YK:n Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet (SDG).

Vuonna 2015 UPM kutsuttiin YK:n globaalien edelläkävijäyritysten yhteistyöfoorumiin Global Compact LEAD -ryhmään. Globaaleja metsäteollisuuden yhteistyöhankkeita on viety eteenpäin WBCSD:ssa (World Business Council for Sustainable Development) sekä The Forest Dialogue -järjestössä ja muiden eettisiin kysymyksiin liittyvien järjestöjen, kuten WWF:n kanssa. UPM on ollut mukana useiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa paikallisissa hankkeissa.

Toimintaohje uusittiin Yhtiön Biofore-strategia sekä hallituksen hyväksymä Toimintaohje (Code of Conduct) luovat edellytykset vastuulliselle liiketoiminnalle ja jatkuvalle parantamiselle.

UPM uudisti Toimintaohjeen ja laati uudet pitkän aikavälin tavoitteet vuonna 2015. Hankkeessa haastateltiin noin 200 henkilöä sisäisesti, mukaan lukien johtajisto, liiketoimintojen ja funktioiden johtoryhmien jäsenet sekä muu avainhenkilöstö. Sidosryhmäkyselyllä saatiin ulkopuolinen näkemys päivitystarpeeseen.

Yhtiön päivitetystä Toimintaohjeesta käsitellään hyvää liiketoimintatapaa, ihmisoikeuksia, työturvallisuutta ja ympäristökäytäntöjä. Toimintaohjetta täydentävät yksityiskohtaisemmat politiikat, säännöt ja ohjeet. Toimintaohjetta koskeva koulutus on pakollinen koko henkilöstölle. Kokonaisvaltainen koulutus uudesta Toimintaohjeesta aloitetaan 2016.

Vuoden 2015 loppuun mennessä yli 90 % aktiivisessa työsuhteessa olevasta henkilöstöstä oli osallistunut aiemman Toimintaohjeen koulutukseen. UPM saavutti koulutuksen kattavuudelle asetetun tavoitteen vuonna 2015.

Johtajisto vastaa vastuullisuuden johtamisesta UPM:n yritys vastuuta ohjaa toimitusjohtajan johtama konsernin johtajisto, joka asettaa suuntaviivat ja ohjaa kehitystyötä. Päivittäinen työ on integroitu liiketoimintoihin ja konsernitasolla yritys vastuuta hallinnoi ympäristö- ja vastuullisuustiimi, joka koordinoi liiketoimintojen ja funktioiden hankkeita.

UPM pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintaansa ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioissa muun muassa sertifoitujen johtamisjärjestelmien avulla. Yhtiö valvoo ja arvioi korruption- ja lahjonnanvastaista toimintaansa. Yhtiön neuvonantava eettinen komitea (Ethics Advisory Committee) raportoi säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle yhtiön sääntöjen noudattamisesta.

Useita painopistealueita Päähuomio UPM:n vastuullisuustyössä keskittyi 2015 jo edellämaitun Toimintaohjeen ja vastuullisuustavoitteiden uusimiseen. Työntekijöiden ja urakoitsijoiden turvallisuus säilyi tärkeänä painopistealueena. Uuden One Safety -järjestelmän suunnittelu aloitettiin vuoden aikana, ja se otetaan käyttöön 2016. Järjestelmässä yhdistetään sekä työturvallisuus- että ympäristöasioiden ennakoiva havainnointi ja raportointi.

Yhtiön sellu- ja paperitehtaiden johtamisjärjestelmien uusiminen eteni ja muun muassa tuoteturvallisuuden rooli vahvistui. Panostus vastuullisen hankinnan edelleen kehittämiseen jatkui. Kehitystyö perustui vuonna 2013 tehtyyn ihmisoikeusarviointiin, joka pohjautui YK:n Protect, Respect and Remedy -viitekehikseen sekä siihen liittyvään YK:n liike-elämän ja ihmisoikeuksien periaatteisiin sekä entistä kattavampaan riskiarviointiin.

VEDENKÄYTÖN ASiantuntemusta

Yksi UPM:n osakkeenomistajista, maailman suurimpiin sijoittajiin kuuluva Norges Bank Investment Management (NBIM), julkaisi vuonna 2015 uuden version yrityksille tarkoitettua Water Management – Expectations to companies -vedenkäyttöoppaasta. Oppaassa kerrotaan, kuinka NBIM sijoittajana edellyttää yritysten vastaavan vesivarjoja koskeviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

UPM osallistui oppaan kehitystyöhön, sillä sen vedenkäytön raportointi on ollut huipputasoa NBIM:n sijoituskohteiden tarkastelussa. Tällainen yhteistyö kuvaa hyvin, kuinka sijoittajat ja yritykset ovat alkaneet yhdessä edistää kestävä kehityksen parhaita käytäntöjä. Vastuullisuuden sisällyttäminen sijoitus päätöksiin tehostaa riskien ja mahdollisuuksien hahmottamista ja tuo lisäarvoa sekä yritykselle että yhteiskunnalle.

Vettä koskevien riskien analysoinnilla on suuri merkitys UPM:n liiketoimintastrategialle ja toiminnalle. UPM pyrkii parantamaan vedenkäyttö- ja energia- tehokkuuttaan useilla vedenkäyttöön liittyvillä investoinneilla. UPM:n vedenkulutukseltaan suurimmat tuotantolaitokset sijaitsevat alueilla, joilla on riittävästi vettä saatavana. Laadukas makea vesi on keskeinen edellytys esimerkiksi laadukkaiden paperituotteiden valmistamiselle.

UPM:n kaikki sellu- ja paperitehtaat on merkitty vesivarantoja kuvaaviin vedensaatavuuskarttoihin (WSI, Water Stress Index), ja yhtiö raportoi tehtaiden veden saatavuusriskeistä säännöllisesti. UPM viestii myös veteen liittyvistä riskeistä toimitusketjussaan ja käyttää useita julkisesti raportoitavia vedenkäytön mittareita sekä konserni- että tehdastasolla. Tällaisia mittareita ovat esimerkiksi prosessijäteveden määrä sekä päästöt vesistöihin.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus

Lue lisää:
UPM:n vastuullisuuden painopistealueet ja 2030 tavoitteet ovat sivulla 36

1 TULOS

2 KASVU

3 PORTFOLIO

4 INNOVAATIOT

UPM:n olennaisuusarviointi 2015

Yhtiön vastuullisuusasioiden olennaisuusarviointi (yllä) käsittelee aiheita, joilla on suora tai epäsuora vaikutus kykyyn luoda, säilyttää tai hankkia taloudellista, ympäristöllistä tai sosiaalista arvoa UPM:lle, sidosryhmille ja yhteiskunnalle. UPM:n vastuullisuusajattelu (alla) lähtee riskien hallinnasta ja ulottuu lisäarvon luomiseen sidosryhmien kanssa. Kun kaikki vaiheet ovat mukana, yhtiö voi saavuttaa ulkopuolista tunnustusta.

More with Biofore: Vastuullisuus kilpailuetuna

Avainluvut

UPM on vahvasti sitoutunut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen, mikä näkyy avainlukujen valinnassa. Yhtiön päivitetty vastuullisuuden painopistealueet, 2030 tavoitteet ja mittarit esitetään sivulla 36.

<p>Liikevoitto *) 1 163 milj. euroa</p> <p>+37%</p>	<p>Liikevoiton nousu mittaa yhtiön taloudellisen tuloksen parantamista. Vahva kilpailukyky vähentää riskejä.</p>	<p>Liiketoiminnan rahavirta per osake 2,22 euroa</p> <p>-5%</p>	<p>Vahva tase mahdollistaa orgaaniset kasvuhankkeet, liiketoiminnan kehittämisen ja houkuttelevan osingon.</p>	<p>Tulos per osake *) 1,75 euroa</p> <p>+50%</p>	<p>Nouseva luku heijastaa voitonjakoa osakkeenomistajille muiden sidosryhmien kuten henkilöstön, toimittajien, velkojien ja verottajan osuuksien jälkeen.</p>
<p>Oman pääoman tuotto *) 12,1 %</p> <p>+3,8 %-yks.</p>	<p>ROE mittaa voittoa suhteessa omaan pääomaan.</p>	<p>Velkaantumisaste 26 %</p> <p>-6 %-yks.</p>	<p>Vahva tase vähentää riskejä ja mahdollistaa arvoa tuottavat strategiset toimenpiteet.</p>	<p>Toimintaohjekoulutuksen suorittanut henkilöstön osuus 90 %</p> <p>+2 %-yks.</p>	<p>Toimintaohje luo edellytykset vastuulliselle liiketoiminnalle ja jatkuvalle parantamiselle.</p>
<p>Henkilöstön sitoutuminen 66 %</p> <p>+3 %-yks.</p>	<p>Sitoutunut ja huippusuorituksiin ylittävä henkilöstö toteuttaa Biofore-strategiaa ja työskentelee lyhyen ja pitkän aikavälin menestyksen saavuttamiseksi.</p>	<p>Tapaturmataajuus 3,9</p> <p>-11%</p>	<p>Henkilöstön ja kaikkien UPM:lle työtä tekevien turvallisen työympäristön mittari.</p>	<p>Hankinnat Toimittajaohjeen hyväksyneiltä toimittajilta 79 %</p> <p>+12 %-yks.</p>	<p>Läpinäkyvät toimittajavaatimukset ovat vastuullisen hankinnan perusta koko toimitusketjussa.</p>
<p>Sertifioidun puun osuus 84 %</p> <p>+1 %-yks.</p>	<p>Metsäsertifiointi on erinomainen työkalu kestävän metsänhoidon edistämiseksi.</p>	<p>Ympäristömerkitusten tuotteiden myynti 77 %</p> <p>+1 %-yks.</p>	<p>Ympäristömerkit mahdollistavat vastuulliset valinnat ja läpinäkyvyyden asiakkaille ja kuluttajille.</p>	<p>*) ilman kertaluonteisia eriä</p>	

Taloudelliset tavoitteet

UPM tavoittelee suhteellisia huipputuloksia kunkin liiketoiminta-alueensa markkinoilla tärkeimpiin kilpailijoihinsa verrattuna. UPM on myös määrittänyt pitkän aikavälin EBITDA-marginaalin ja sijoitetun pääoman tuottotavoitteet kaikille liiketoiminta-alueille. UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen pitkän aikavälin tavoitteet on määritetty rahavirran marginaalina ja sijoitetun pääoman rahavirtatuottona.

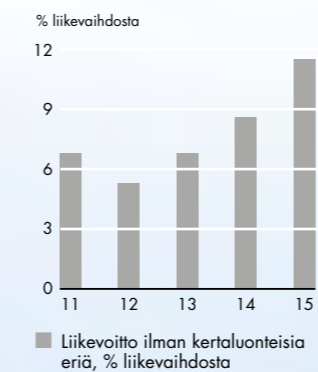
UPM Energy -liiketoiminta-alueen tasearvo arvostetaan käypään arvoon ja sijoitetun pääoman tuottotavoite on 6%. Vähemmän pääomaa sitovassa jalostusteollisuudessa, UPM Raflatacissa, sijoitetun pääoman tuottotavoite on 18%. Prosessiteollisuuden liiketoiminnoissa eli UPM Biorefining-, UPM Paper Asia- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueilla sijoitetun pääoman tuottotavoite on 10-12% ja UPM Paper ENA-liiketoiminta-alueella rahavirran tuotto.

Nykyisellä liiketoimintaportfoliolla liiketoiminta-alueiden tavoitteiden saavuttaminen samanaikaisesti johtaisi noin 10%:n liikevoittoprosenttiin ja noin 9%:n sijoitetun pääoman tuottoon koko konsernissa.

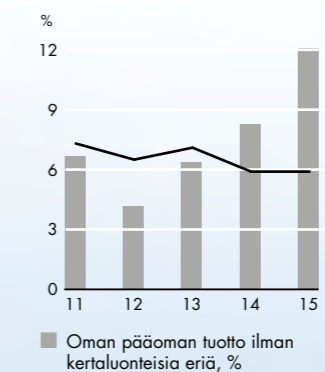
Konsernitasolla UPM:n taloudelliset tavoitteet perustuvat oman pääoman tuottoon ja velkaantumisasteeseen. Oman pääoman tuoton tulee ylittää vähintään viidellä prosenttiyksiköllä kymmenen vuoden riskittömän sijoituksen – esimerkiksi Suomen valtion euromääräisen obligaation – tuotto. Vuoden 2015 lopussa näin määritelty vähimmäistuotto oli 5,9%. Vuonna 2015 UPM:n oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 12,1%.

Yhtiön tavoite on säilyttää vahva tase. Velkaantumisasteen enimmäisraja on 90%. Velkaantumisaste vuoden 2015 lopussa oli 26%.

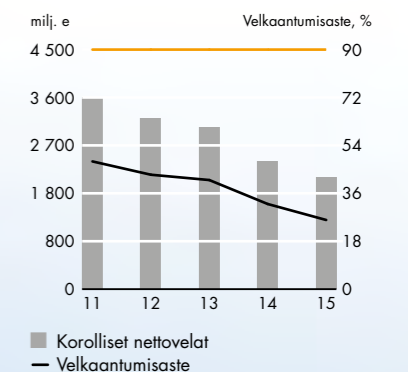
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä

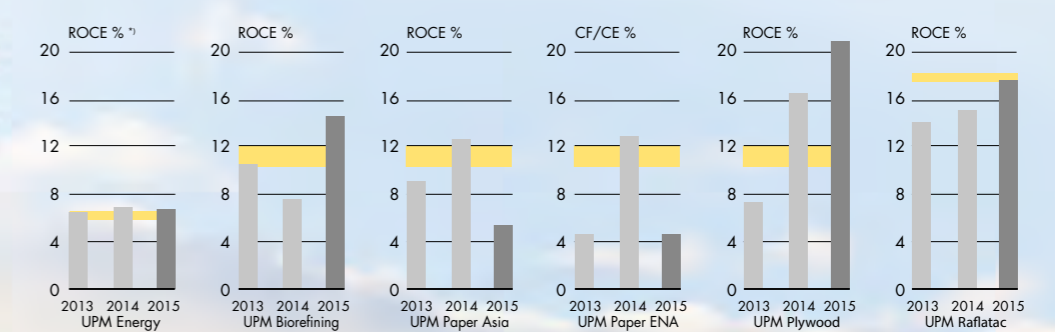
Oman pääoman tuotto verrattuna tavoitteeseen

Korolliset nettovelat ja velkaantumisaste

Pitkän aikavälin tuottotavoitteiden toteutuminen

*) UPM Energyn osakkuudet on arvostettu käypään arvoon

UPM sijoituskohteena

UPM pyrkii parantamaan kannattavuutta, kasvunäkymiä ja liiketoimintaportfolionsa arvoa. Tavoitteena on kehittää liiketoimintaportfoliota sekä tuoda esille ja kasvattaa liiketoimintojen arvoa.

Liiketoimintojen hyvä tulos, vahva rahavirta ja toimialalla erinomainen tase mahdollistavat sen, että yhtiö voi samanaikaisesti jakaa houkuttelevaa osinkoa, toteuttaa kohdennettuja kasvuhankkeita ja tarttua strategisiin tilaisuuksiin.

UPM pyrkii kasvattamaan omistaja-arvoa

Tuloksen parantaminen: UPM tavoittelee huipputuloksia kunkin liiketoimintansa omilla markkinoilla. Kuudesta liiketoiminta-alueesta UPM Biorefining, UPM Plywood ja UPM Energy ylittivät pitkän aikavälin tulostavoitteensa, ja UPM Raflatac kehittyi hyvin päästen lähelle tavoitetasoaan (sivu 12). UPM on sitoutunut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen. **1**

Kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen: UPM toteuttaa kohdennettuja kasvuhankkeita liiketoimintoissa, joiden pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat hyvät. Vuonna 2016 kasvuhankkeiden hyödyt alkavat realisoitua, kun useimmat hankkeet käynnistyvät. **2**

Liiketoimintaportfolion kehittäminen: UPM pyrkii kehittämään liiketoimintaportfoliotaan tavoitteenaan tuoda esiin ja kasvattaa liiketoimintojen todellista arvoa. Hyvät kasvunäkymät omaavien kannattavien liiketoimintojen osuuden kasvattaminen tukee UPM:n kannattavuutta pitkällä aikavälillä ja nostaa osakkeiden arvoa. **3**

Innovaatiot: UPM:n asiantuntemus uusiutuviissa ja kierrätettävissä materiaaleissa, vähäpäästöisessä energiassa ja resurssitehokkuudessa on avainasemassa, kun yhtiö kehittää uutta kestävä, korkean lisäarvon liiketoimintaa. **4**

Vahva liiketoiminnan rahavirta on UPM:lle tärkeää. Se mahdollistaa orgaanisten kasvuhankkeiden toteuttamisen, uuden liiketoiminnan kehittämisen sekä houkuttelevan osingon maksamisen UPM:n osakkeenomistajille. **1 2 3 4**

Toimialalla erinomainen tase: Yhtiön tavoitteena on säilyttää vahva tase, jonka turvin yhtiö voi toteuttaa UPM:n omistaja-arvoa kasvattavat portfolion muutokset. **1 2 3 4**

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n Biofore-strategiaa. Hyvä hallintotapa, alan johtava ympäristösuorituskyky, vastuullinen hankinta ja turvallinen työympäristö ovat tärkeitä kilpailuetuja. Aktiivinen työ vastuullisuuskysymyksissä mahdollistaa myös liiketoiminnan vaikutusten ja riskien tehokkaan tunnistamisen ja minimoimisen. UPM:n johdonmukainen vastuullisuustoiminta sai ulkopuolista tunnustusta myös vuonna 2015. **1**

Osinkopolitiikka

Houkutteleva osinko: UPM:n tavoitteena on houkutteleva osinko: 30–40 % vuotuisesta liiketoiminnan operatiivisesta rahavirrasta per osake.

MÄÄRÄTIEOISTA TYÖTÄ KOHTI HUIPPUTULOKSIA JA MUUTOSTA

UPM on viime vuosina muuttunut integroidusta paperiyhtiöstä Biofore-yhtiöksi, jolla on kuusi erillistä liiketoiminta-alueita. Niistä jokainen tavoittelee huipputuloksia liiketoimintansa omilla markkinoilla. UPM on muuttanut ensisijaiset resurssinsa, kuten sellun ja energian, asiakas- ja markkinalähtöisiksi liiketoimintoinniksi, luonut uutta liiketoimintaa kehittyneissä biopoltoaineissa sekä kasvanut muissa kannattavissa liiketoimintoissa. Yhtiön kannattavuus on parantunut, osakkeenomistajan tuotot kasvaneet ja tase vahvistunut (sivu 4).

Jokainen liiketoiminta vastaa oman strategiansa toteuttamisesta ja tavoitteidensa saavuttamisesta. Konserniohjaus ja globaalien funktioiden tuki mahdollistavat sen, että liiketoiminnot saavat täyden hyödyn UPM:n brändistä, mittakaavasta ja integraatiosta monimutkaisessa toimintaympäristössä.

UPM:n kuuden erillisen liiketoiminta-alueen rakenne mahdollistaa optimaaliset pääoman allokointia koskevat päätökset konsernitasolla sekä liiketoimintaportfolion edelleen kehittämisen.

UPM on sitoutunut yhtiön Biofore-strategiassa (sivulla 5) muutoksen jatkamiseen. Vahva keskittyminen tuloksiin ja kilpailukykyyn yhdistettynä toimialalla erinomaiseen taseeseen osoittavat, että yhtiöllä on myös kykyä toteuttaa strategiansa.

KONSERNIOHJAUS

Visio ja arvot
Portfoliostrategia
Liiketoiminnan tavoitteet
Pääoman allokointi
Toimintaohje
Vastuullisuustavoitteet

TOTEUTUS LIIKETOIMINNOISSA

Liiketoiminta-alueiden strategiat
Kaupallisuus ja asiakaslähtöisyys
Kasvuhankkeet
Kannattavuusohjelmat
Innovaatio

LOPPUTULOS

Huipputulokset
Kilpailuetu
Arvon luonti
Arvoa sidosryhmille
Toiminnan hyväksyttävyyttä

SISÄLTÖ

1 TULOS

2 KASVU

3 PORTFOLIO

4 INNOVAATIOT

OSAKKEEN KEHITYS JA ARVOSTUSKERTOIMET 5 VUODEN AJANJAKSOLLA

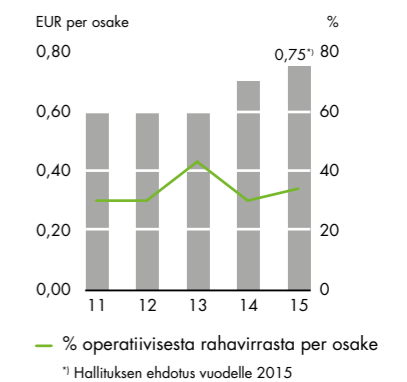
	2015	2014	2013	2012	2011
Osakekurssi kauden lopussa, euroa	17,23	13,62	12,28	8,81	8,51
Tulos per osake ilman kertaluonteisia eriä, euroa	1,75	1,17	0,91	0,74	0,93
Osinko per osake, euroa	0,75 ¹⁾	0,70	0,60	0,60	0,60
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	2,22	2,33	1,39	1,98	1,99
Efekttiivinen osinkotuotto, %	4,4	5,1	4,9	6,8	7,1
P/E -luku	10,0	14,2	19,5	neg.	9,7
P/BV -luku ¹⁾	1,16	0,97	0,87	0,62	0,60
EV/EBITDA -luku ²⁾	8,4	7,5	8,3	6,0	5,8
Osakkeen markkina-arvo, milj. euroa	9 192	7 266	6 497	4 633	4 466

¹⁾ 2015: Hallituksen esitys

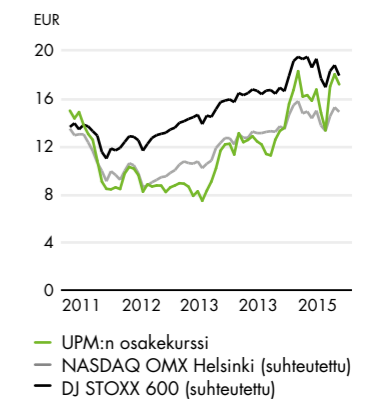
¹⁾ P/BV -luku = Osakekurssi 31.12./oma pääoma per osake

²⁾ EV/EBITDA -luku = (Markkina-arvo + nettovelat)/EBITDA

Rahavirtapohjainen osinko

UPM:n osakekurssi 2011–2015 verrattuna indekseihin

ULKOPUOLISTA TUNNUSTUSTA UPM:N BIOFORE STRATEGIALLE

UPM on kutsuttu jäseneksi vuoden 2016 alusta YK:n Global Compact LEAD -foorumiin ensimmäisenä metsäteollisuusyhtiönä ja ensimmäisenä suomalaisjäsenenä

Teollisuudenalan paras yritys Dow Jonesin eurooppalaisessa ja globaalissa kestävän kehityksen indeksissä (DJSI) 2015–2016

Kultaluokitus ja alan johtava yritys RobecoSAMin vuosittaisessa Sustainability Yearbook 2015 -kirjassa

CDP:n Nordic Disclosure Leadership -indeksissä (CDLI) seitsemättä vuotta peräkkäin

Sijalla 25 maailman sadan vastuullisimman yrityksen 2016 Global 100 -listauksessa

FAO:n tunnustus esimerkillisestä metsähoitosta Uruguayssa

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus

Muuttuva toimintaympäristö

Maailman väkiluku kasvaa, ja myös väestön ostovoiman ja elintason odotetaan nousevan. Vuoteen 2030 mennessä keskiluokan odotetaan kasvavan kolmella miljardilla, pääosin kehittyvässä maissa.

Digitalisoituminen vaikuttaa jo nyt lähes kaikkeen yritystoimintaan, ja muuttaa kuluttajakäyttäytymistä, liiketoimintatapoja sekä työskentelymuotoja myös tulevaisuudessa.

Ilmastonmuutos on suuri haaste maailmalle. Tulevina vuosina se vaikuttaa todennäköisesti yhä enemmän yritysten toimintaan sekä suoraan että sääntelyn kautta. Säädökset ja läpinäkyvyyttä koskevat vaatimukset lisääntyvät jatkuvasti.

Tämä kehitys luo monenlaisia mahdollisuuksia ja haasteita UPM:lle. Säädökset ja vaatimukset myös ohjaavat kestävän kehityksen mukaisen ratkaisujen ja vastuullisten liiketoimintatapojen kysyntää.

MEGATRENDIT	VÄESTÖNKASVU KEHITTYVIEN MARKKINOIDEN KAUPUNGISTUMINEN JA KASVAVA KESKILUOKKA VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOS	DIGITALISOITUMINEN	ILMASTONMUUTOS	VASTUULLISUUS JA LAINMUKAISUUS
VAIKUTUKSET	Maailmanlaajuisen kulutuksen kasvu Maailmantalouden painopisteen siirtyminen kehittyville markkinoille Elintason nousu Muutos kuluttajakäyttäytymisessä ja -valinnoissa Kasvava kiinnostus kestävän kehityksen mukaisiin ratkaisuihin ja toimitusketjuihin Resurssien niukkuus, kilpailu luonnonvaroista	Muutos kuluttajakäyttäytymisessä – paperilta näytölle Verkkokaupan kasvu Muuttuva työ Mullistavat liiketoimintamallit ja teknologiat	Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ehkäisemiseen tähtäävä sääntely Fossiilisen energian ja öljypohjaisten materiaalien korvaaminen Ilmastonmuutoksen suorat ja epäsuorat vaikutukset	Lisääntyvä sääntely, tuet Läpinäkyvyysvaatimukset Globaali kauppa ja kansainvälinen liiketoiminta, paikalliset vaikutukset Painopiste ihmisoikeuksissa, saastumisessa ja luonnon monimuotoisuudessa
MAHDOLLISUUDET UPM:LE	Sellu-, pehmopaperi-, pakkaus-, hygieni- ja puutuotteiden sekä tarramateriaalien ja tarralaminaatin houkuttelevat kasvunäkymät maailmanlaajuisesti Uusiutuvien materiaalien ja energian houkuttelevat kasvunäkymät Turvallisten ja kestävän kehityksen mukaisen tuotteiden kysynnän kasvu Ekodesignin tuomat uudet liiketoimintamahdollisuudet Resurssitehokkuuden ja kiertotalouden tuomat kilpailuedut Kustannustehokkaat ja vastuulliset toimitusketjut Terveet metsät ja puun turvattu saatavuus	Erilainen kysynnän kehitys paperin eri loppukäyttökohteissa ja eri maantieteellisillä alueilla UPM:n paperitehtaiden jatkuvat optimointimahdollisuudet Tarra-, pakkaus- ja sellutuotteiden kysynnän kasvu verkkokaupan myötä Tehokkuuden, tuottavuuden ja muutosvalmiuden parantaminen Teollinen internet, big data, automaatio	Kestävän kehityksen tarjoamat kilpailuedut ja kasvumahdollisuudet Vähäpäästöisen ja uusiutuvan energian suosiminen Turvallisten ja kestävän kehityksen mukaisen tuotteiden kysynnän kasvu Ekodesignin tuomat uudet liiketoimintamahdollisuudet Metsät hiilinieluinä Metsien nopeutuva kasvu Skandinaviassa	Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen tarjoamat kilpailuedut ja kasvumahdollisuudet Sääntely voi ohjata markkinoita suosimaan kestävän kehityksen mukaisia tuotteita Ekodesignin tuomat uudet liiketoimintamahdollisuudet Läpinäkyvyys kilpailuetuna Kustannustehokkaat ja vastuulliset toimitusketjut Sitoutunut ja monipuolinen työvoima
HAASTEET UPM:LE	UPM:n tuotevalikoima ja maantieteellinen kattavuus suhteessa tuleviin kasvunäkymiin Ennakoimattomat raaka-ainekustannukset ja raaka-aineiden saatavuus Kilpailu uusiutuvista raaka-aineista Ennakoimaton sääntely ja tuet voivat vääristää markkinoita	Graafisten papereiden kulutuksen lasku UPM:n tuotevalikoima ja maantieteellinen kattavuus suhteessa tuleviin kasvunäkymiin Osaamisen ja ammattitaidon muuttuvat vaatimukset Kyberturvallisuus	Ennakoimaton sääntely ja tuet voivat vääristää markkinoita Kasvihuonekaasupäästöjen kustannukset Poliittinen epävakaus Entistä tuhoisampien myrskyjen, tulvien, kuivuuksien ja luonnonkatastrofien lisääntyminen Ennakoimattomat hakkuulosuhteet	Mahdollisten poikkeamien vaikutus yhtiön maineeseen ja taloudelliset riskit Ennakoimaton sääntely ja tuet voivat vääristää markkinoita Kaupan esteet, protektionismi, pakotteet

UPM:N BIOFORE-STRATEGIA SOPII HYVIN MUUTTUVAAAN MAAILMAAN

1 TULOS

Kustannustehokkuuden, kilpailukyyn ja tuottavuuden jatkuva parantaminen
Uusiutuvien materiaalien ja energian tehokas käyttö
UPM:n Toimintaohje (Code of Conduct), lainmukaisuus, läpinäkyvyys
Vastuullinen hankinta, UPM:n Toimintaohje toimittajille (Supplier Code)
Työterveyden ja -turvallisuuden, henkilöstön sitoutumisen ja henkisen pääoman jatkuva parantaminen
Teollisuudenalan johtava ympäristösuorituskyky, paras käytettävissä oleva teknologia (BAT)
Kestävä metsänhoito, UPM:n maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuusohjelma
Vesistrategia ja tuotanto alueilla, joilla ei ole pulaa vedestä
Paikallinen sitoutuminen
Luotettavat ja suojatut IT-järjestelmät

2 KASVU

Kasvu kilpailukykyisessä sellussa sekä tarra-, pakkaus- ja taustamateriaaleissa ja tarralaminaateissa sekä toimistopapereissa Aasian-Tyynenmeren alueella
Vaneriratkaisut kuljetusteollisuudelle ja nesteytetyn maakaasun laivanrakennuksessa (LNG)
Uuden biopoltoaine- (ruoan arvoketjun ulkopuolella), biokomposiitti- ja biokemikaaliliiketoiminnan kaupallistaminen
Keskittyminen kilpailukykyisiin, vähäpäästöisiin energialähteisiin
Vetovoimainen työnantaja

3 PORTFOLIO

Liiketoimintaportfolion kehittäminen organisesti ja mahdollisilla yritys-kaupoilla
Liiketoimintoja, joilla parhaat mahdollisuudet kehittyä ja/tai tuottaa arvoa UPM:lle

4 INNOVAATIOT

Uuden biopoltoaine- (ruoan arvoketjun ulkopuolella), biokomposiitti- ja biokemikaaliliiketoiminnan kehittäminen
Lisäarvoa luovien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen nykyisissä liiketoiminnoissa
Asiantuntemus uusiutuvissa materiaaleissa ja energiassa
Tuotevastuu
Tuotantojätteen kierrättäminen ja uudelleenkäyttö
Yhteistyö ja kumppanuudet T&K-toiminnassa
Immateriaalioikeudet

Lue lisää:
UPM:n vastuullisuuden painopistealueet ja 2030 tavoitteet ovat sivulla 36

Riskit ja mahdollisuudet

Toimintaympäristö luo erilaisia riskejä ja niihin liittyviä mahdollisuuksia UPM:lle. Yhtiö ja sen liiketoiminta-alueet, funktiot ja tuotantolaitokset ovat alttiina erilaisille riskeille ja voivat hyödyntää niihin liittyviä mahdollisuuksia.

UPM:ssä riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia ja ennakoivia toimia, joilla analysoidaan ja hallitaan liiketoimintoihin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Riskienhallintaan sisältyy myös tulevien hankkeiden ja liiketoimintaympäristön huolellista arviointia ja

suunnittelua, jotta niihin liittyvät riskit voidaan välttää ja mahdollisuudet hyödyntää. UPM:n riskienhallinnan organisaatio ja hallinnointi on kuvattu yhtiön hallinto- ja ohjauksjärjestelmää koskevassa selvityksessä. Riskejä ja riskienhallintaa kuvataan lisää myös hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 79.

Lue lisää:
www.upm.fi/hallinnointi

RISKIN KUVAUS	VAIKUTUS	HALLINTA	MAHDOLLISUUS	STRATEGISET ALUEET, JOIHIN LIITTYVÄT
Maailmantalouden suhdanteet	Vaiuttaa UPM:ni eritteiden kysyntään ja myyntihintoihin sekä tärkeimpien tuotantopanosten kustannuksiin ja valuuttakursseihin. UPM:n keskeiset tuloksen herkkyytekijät on esitetty seuraavalla sivulla.	Toimialalla erinomainen tase. Kilpailukykyyn, resurssitehokkuuden ja asiakastarjonnan jatkuva parantaminen. Liiketoiminta-portfolion kehitys.	UPM:n vahva tase ja keskittyminen kilpailukykyyn vähentävät riskejä ja voivat luoda strategisia mahdollisuuksia (mukaan lukien yrityskaupat) laskusuhdanteen aikana.	1 2 3
Graafisten papereiden ennakoitua nopeampi kysynnän lasku	Lisääntynyt paine UPM:n graafisten papereiden toimituksissa ja myyntihinnoissa.	Kilpailukykyyn jatkuva parantaminen. Keskittyminen paperin houkuttelevampiin loppukäyttösegmentteihin. Paperin tuotantokapasiteetin sopeuttaminen kannattavaan asiakaskysyntään. Liiketoimintaportfolion kehitys.	UPM:n paperitehtaat tarjoavat jatkuvia optimointimahdollisuuksia. Luotettavat toimitukset, korkealaatuiset tuotteet ja hyvä asiakaspalvelu lisäävät asiakasuskollisuutta. UPM:n liiketoimintojen osuus laskevilla markkinoilla pienenee.	1 3
Kysynnän tai tarjonnan muutoksista johtuva ylikapasiteetti joissakin UPM:n tuotteissa	Väliaikainen vaikutus kyseisen tuotteen myyntihintoihin ja toimituksiin.	Kilpailukykyyn jatkuva parantaminen. Järjestelmällinen investointien suunnittelu ja valinta. Liiketoimintaportfolion kehitys.	UPM:n monipuolinen liiketoimintaportfolio, keskittyminen kilpailukykyyn ja vahva tase vähentävät riskejä ja voivat luoda strategisia mahdollisuuksia (mukaan lukien yrityskaupat) liiketoiminnan laskusuhdanteen aikana.	1 2 3
Merkittävät muutokset UPM:lle tärkeissä valuuttakursseissa	Suora vaikutus UPM:n tulokseen ja rahavirtaan, epäsuora vaikutus UPM:n kilpailukykyyn. UPM:n suurimmat valuuttariskit on esitetty seuraavalla sivulla.	Nettovaluuttavirran jatkuva suojaaminen. Taseen suojaaminen. Kilpailukykyyn jatkuva parantaminen. Järjestelmällinen investointien suunnittelu ja valinta. Liiketoimintaportfolion kehitys.	UPM:n monipuolinen liiketoimintaportfolio ja maantieteellinen kattavuus, keskittyminen kilpailukykyyn ja vahva tase vähentävät riskejä ja voivat luoda strategisia mahdollisuuksia muuttuvassa valuuttaympäristössä.	1 2 3
Kansainvälisen kaupan esteet, kuten polkumyynnitilit	Vaiuttaa tavaravirtoihin ja markkinoiden tasapainoon lyhyellä aikavälillä. Voi vaikuttaa suoraan tai epäsuoraan UPM:n tuotteiden myyntihintoihin ja toimituksiin.	Seuranta kansainvälisten kauppajärjestöjen kautta. Kilpailukykyyn jatkuva parantaminen. Järjestelmällinen investointien suunnittelu ja valinta. Liiketoimintaportfolion kehitys.	UPM:n monipuolinen liiketoimintaportfolio ja maantieteellinen kattavuus vähentävät riskejä ja voivat luoda optimointimahdollisuuksia joidenkin tuote- tai aluekohtaisten kaupan esteiden perusteella.	1 2 3
Muutokset sääntelyssä, tuissa ja veroluokassa (esimerkiksi liittyen ilmastopolitiikkaan)	Voi vääristää markkinoita (esim. energian tai puuraaka-aineen). Voi vaikuttaa energiamuotojen suhteelliseen kilpailukykyyn. Voi lisätä kilpailua puuraaka-aineesta.	Sääntelymuutosten tunnistaminen mahdollisimman aikaisin. Selkeä viestintä sääntelyn vaikutuksista työllisyyteen ja lisäarvon luomiseen. Kilpailukykyyn, materiaali- ja energiatehokkuuden jatkuva parantaminen. Alan johtava ympäristösuorituskyky. Innovaatiot ja valikoidut investoinnit lisäävät tuotavissa uusiutuissa tuotteissa ja energiassa. Liiketoimintaportfolion kehitys.	Voi ohjata markkinakehitystä suosimaan kestävän kehityksen mukaisia tuotteita ja energiamuotoja. Resurssitehokkuus, kiertotalous ja uusiutuva ovat yhä tärkeimpiä kilpailuetuja. Vesivoima on yhä tärkeämpi ja kilpailukykyisempi sähkön tuotantomuoto.	1 2 3 4
Tärkeiden tuotantopanosten, kuten kemikaalien, puun ja kuidun, hinta ja saatavuus	Nousevat raaka-ainekustannukset ja mahdolliset tuotantokatkokset. UPM:n kustannusrakenne on esitetty seuraavalla sivulla.	Resurssitehokkuuden jatkuva parantaminen. Pitkäaikaiset hankintasopimukset ja turvautuminen vaihtoehtoisin toimittajiin. Metsäalueiden valikoidut omistukset ja pitkäaikaiset metsänhoitosopimukset.	UPM:n resurssitehokkuuden jatkuva parantaminen ja kiertotalouden huomioon ottaminen vähentävät riskejä ja luovat kilpailuetua.	1 3
Kilpailukykyyn jatkuva parantaminen	Suhteellisen kilpailukykyyn heikentyminen vaikuttaa kannattavuuteen ja lisää ulkoiseen liiketoimintaympäristöön liittyviä riskejä (yllä).	Muuttuvien ja kiinteiden kustannusten säästöohjelmat. Jatkuvan parantamisen kulttuuri ja vahva kokemus tuottavuuden ja resurssitehokkuuden parantamisesta. Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen.	Suhteellisen kilpailukykyyn lisääminen parantaa kannattavuutta ja vähentää ulkoiseen liiketoimintaympäristöön liittyviä riskejä (yllä).	1 4
Investointien valinta ja toteutus	Merkittävät kustannusten ylitykset. Huono ajoitus. Sijoitetun pääoman tuotto ei täytä tavoitteita.	Järjestelmälliset valinta-, suunnittelu-, projektinhallinta- ja seurantaprosessit.	Huolellisesti valitut ja toteutetut kasvuhankkeet parantavat UPM:n kannattavuutta ja pääoman tuottoa. UPM:n taloudelliset tavoitteet on esitetty sivulla 12.	2
Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitoksen käynnistyminen	Saamatta jäänyt voitto, kustannusten ylitys. Huono ajoitus. Sijoitetun pääoman tuotto ei täytä tavoitteita.	Kummankin osapuolen sopimusvelvoitteiden täyttämisen varmistaminen. Kumpikin osapuoli on aloittanut välimiesmenettelyn.	Investointi tarjoaa kilpailukykyistä, turvallista ja hiilidioksidipäästötöntä sähköä pitkällä aikavälillä.	2
Yrityskauppojen valinta ja toteutus	Mahdollisen yritystoston hankintakustannukset osoittautuvat korkeiksi ja/tai strategisen sopivuuden ja integraation tavoitteita ei saavuteta. Sijoitetun pääoman tuotto ei täytä tavoitteita.	Järjestelmällinen kaupan valmistelu strategisen sopivuuden, oikean arvostuksen ja tehokkaan yhdistämisen takaamiseksi.	UPM:n vahva tase ja rahavirta mahdollistavat arvoa tuottavat yrityskaupat, kun ajoitus ja tilaisuus ovat otollisia.	3
Innovaatioiden ja uusien liiketoimintojen kehittäminen ja kaupallistaminen	Sijoitetun pääoman tuotto ei täytä tavoitteita. Menetetty mahdollisuus.	Järjestelmälliset innovaatioiden valinta-, kehitys- ja kaupallistamisprosessit. Yhteistyö ja kumppanuudet T&K-toiminnassa ja kaupallistamisvaiheessa. Liiketoimintamallin kehittäminen.	Nykyisten tuotteiden ja palveluiden uudistaminen lisäarvon luomiseksi. Uudet, öljypohjaisia materiaaleja korvaavat tuotteet luovat lisäarvoa ja voivat olla UPM:lle merkittävä arvon ja kasvun lähde.	1 4
Lainmukaisuuteen liittyvät riskit: kilpailulainsäädäntö, lahjonnan vastainen toiminta, ihmisoikeudet	Maineen vahingoittuminen. Liiketoiminnan menetykset. Sakot ja vahingonkorvaukset. Voi vaikuttaa yhtiön arvoon.	Hallinnointi, vaatimustenmukaisuusmenettelyt, Toimintaohje (Code of Conduct), Toimintaohje toimittajille (Supplier Code), auditoinnit, raportointikanava, koulutus.	Hyvä hallinnointitapa vähentää riskejä ja edistää parhaita käytäntöjä. Korkeat vastuullisuusvaatimukset ovat erottautumistekijä ja luovat arvoa pitkällä aikavälillä.	1 2 3
Toimitusketjuun liittyvät maineriskit	Maineen vahingoittuminen. Liiketoiminnan menetykset. Kilpailuseman menetykset. Voi vaikuttaa yhtiön arvoon.	Toimintaohje (Code of Conduct), Toimintaohje toimittajille (Supplier Code), toimittaja-arvioinnit, sertifioinnit.	Vastuulliset hankintakäytännöt vähentävät riskejä ja tuovat kilpailuetua.	1 2 3
Ympäristöriskit: vuoto, maahan valuminen tai räjähdys	Maineen vahingoittuminen. Sanktiot. Suorat kustannukset puhdistuksesta ja tuotantolaitoksen mahdollisten vahinkojen korjaamisesta. Tuotannon menetykset.	Paras käytettävissä oleva teknologia (BAT). Kunnossapito, sisäinen valvonta ja raportointi. Sertifioitujen ympäristönhallintajärjestelmät (ISO 14001, EMAS).	Alan johtava ympäristösuorituskyky tuo kilpailuetua ja parantaa tehokkuutta.	1 2 3
Henkilöstölle tai omaisuudelle koituvat fyysiset vahingot	Työntekijälle koituvat vammat ja maineen vahingoittuminen. Omaisuusvahinko tai tuotannon menetykset.	Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmät. Ennalta ehkäisevä työ sekä havaitsemis- ja estojärjestelmät. Häätöilanneohjeistus ja liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvät menettelytavat.	Johtava asema työterveys- ja turvallisuustuloksissa vahvistaa UPM:n työnantajakuva ja lisää sitoutumista, tehokkuutta ja tuottavuutta.	1
Kyky hankkia ja pitää palveluksessa osaavaa henkilöstöä	Liiketoiminnan suunnittelun ja toteutuksen heikkeneminen vaikuttaa pitkän aikavälin kannattavuuteen.	Osaamisen kehittäminen. Kannustinjärjestelmät. Työturvallisuus. Henkilöstön sitoutumisen ja johdon tehokkuuden edistäminen.	Sitoutunut, huippusuorituksiin ylittävä henkilöstö mahdollistaa Biofore-strategian toteuttamisen ja kaupallisen menestyksen.	1 2 3 4
Tietojärjestelmien käytettävyys ja turvallisuus	Kriittisten tietojärjestelmien käyttökatkot aiheuttavat suurta haittaa UPM:n liiketoiminnalle. Maineen vahingoittuminen. Liiketoiminnan menetykset.	Tekniset ja fyysiset parannukset ja prosessien kehittäminen vähentävät käytettävyyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä.	Kehittyneet IT-järjestelmät mahdollistavat tehokkaan toiminnan, optimaalisen suorituskykyyn ja uudet palvelut asiakkaille sekä lisäävät tietoturva.	1 4

Myyntihintojen muutokset

Suurin UPM:n tulokseen vaikuttava tekijä on paperin myyntihinta. Toimitusmäärän yhtä suuren suhteellisen muutoksen vaikutus tulokseen on alle puolet myyntihinnan muutoksen vaikutuksesta.

10 %:N HINNAN MUUTOKSEN VAIKUTUS VUODEN LIIKEVOITTOON

	milj. euroa
Paperit, UPM Paper ENA	501
Hieno- ja erikoispaperit, UPM Paper Asia	97
Tarramateriaalit	141
Vaneri	41
Sahatavara	30
Sellu (nettovaikutus)	21

Valuuttakurssit

Valuuttakurssimuutokset voivat vaikuttaa merkittävästi tulokseen.

Yhtiön noudattaman suojauspolitiikan mukaan arvioidusta 12 kuukauden tulevasta nettoriskirahavirrasta suojataan keskimäärin 50 %.

Vuoden 2015 lopussa UPM:n arvioitu nettoriskivaluuttavirta seuraaville 12 kuukaudelle oli 1 930 miljoonaa euroa. Yhdysvaltain dollarin osuus oli suurin, 1 010 miljoonaa euroa.

Muuttuvilla valuuttakursseilla voi olla myös välillisiä vaikutuksia, kuten muutos suhteellisessa kilpailukyvyssä valuuttalaiden välillä.

ULKOMAAN NETTORISKIVALUUTTAVIRTA

	milj. euroa
USD	1 010
GBP	600
JPY	230
Muut, yhteensä	90

Kustannusrakenne

Yhtiön suurimmat kustannuserät ovat kuituraaka-ainekulut sekä henkilöstökulut.

KUSTANNUKSET ILMAN POISTOJA

%	2015	2014
Omien tuotteiden jakelu	10	10
Puu ja kuitu	29	31
Energia	9	9
Täyteaineet, päällysteet ja kemikaalit	11	11
Muut muuttuvat kustannukset	17	14
Henkilöstökulut	14	15
Muut kiinteät kustannukset	10	10
Yhteensä	100	100

Kustannukset olivat vuonna 2015 yhteensä 8,8 miljardia euroa (2014: 8,7 mrd euroa)

UPM Biorefining

STRATEGIAMME

- Selluliiketoiminta: kustannuskilpailukyyn säilyttäminen operatiivista toimintaa jatkuvasti parantamalla, kattavimman sellutuotevalikoiman tarjonta yhdistettynä ensiluokkaisiin ympäristöstandardeihin ja tekniseen palveluun. Kasvu kustannustehokkaana tuottajana pullonkaulojen poistamiseen tähtäävillä investoinneilla ja mahdollisilla yritysostoilla.
- Biopolttoaineet: maailman ensimmäisen puupohjaista uusiutuvaa dieseliä tuottavan biojalostamoinvestoinnin kaupallistaminen
- Sahaliiketoiminta: kannattavuuden parantaminen tehokkaan puun käytön, integroidun tuotannon ja terävöitetyn kaupallisen strategian avulla.

VAHVUUTEMME

- Monipuolinen selluvalikoima erilaisiin loppukäyttökohteisiin
- Oma myynti- ja palveluverkosto maailmanlaajuisen asiakaskunnan ulottuvilla
- Nykyaikaiset, tehokkaat sellutehtaat ja kasvuun sitoutunut liiketoiminta
- Eri mantereet yhdistävä maailmanluokan logistiikkaverkko
- Kestävä puunhankinta ja erinomainen ympäristösuorituskyky
- Puupohjaisen uusiutuvan dieselin valmistusteknologia
- Kilpailukykyiset sahat ja ammattitaitoinen globaali myynti
- Synergiaetuja yhteisestä puun toimitusketjusta sahatavaran, sellun ja uusiutuvan dieselin tuotannossa

Merkittävä parannus kannattavuudessa

Integroidun tuotannon edut

UPM on integroinut UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella sellun, uusiutuvan dieselin ja sahatavaran tuotannon ja hyödyntää yhteistä puuraaka-aineen toimitusketjua. Sellun tuotantoprosessissa otetaan talteen energiaa, raakamäntyöljyä ja tärpähtiä. Sellutehtaat tuottavat soodakattiloissaan uusiutuvaa energiaa ja hiilidioksidineutraalia biomassapohjaista sähköä. Raakamäntyöljyä käytetään puupohjaisen uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, raaka-aineena UPM Lappeenrannan biojalostamolla.

Sahojen rooli puun toimitusketjussa on keskeinen, sillä niiden sivutuotteita käytetään sellun ja energian tuotannossa. UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella UPM hyötyy tehokkaasta puuraaka-aineen käytöstä ja integroidusta tuotannosta.

Liiketoiminnan tulos

Selluliiketoiminnan kannattavuus parani pääasiassa korkeampien keskimääräisten sellun myyntihintojen ansiosta. Muuttuvat kustannukset laskivat osittain sellun tuotannon parantuneen kustannustehokkuuden ansiosta. Biopolttoainetuotannon käynnistäminen sujui hitaasti vuoden alkupuoliskolla mutta parani kolmannella neljänneksellä toteutetun huoltoseisokin jälkeen. Tuotanto saavutti kannattavuusrajan vuoden loppuun mennessä.

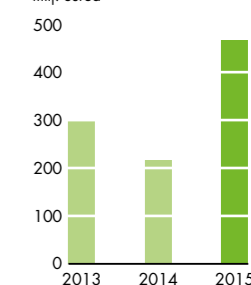
Sahaliiketoiminnan kannattavuus heikkeni kiristyneen hintakilpailun takia, mikä ylitti lisääntyneiden toimitusmäärien ja parantuneen tuotantotehokkuuden positiiviset vaikutukset. UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen sijoitetun pääoman tuotto kasvoi ja ylitti pitkän aikavälin tavoitteen.

AVAINLUVUT

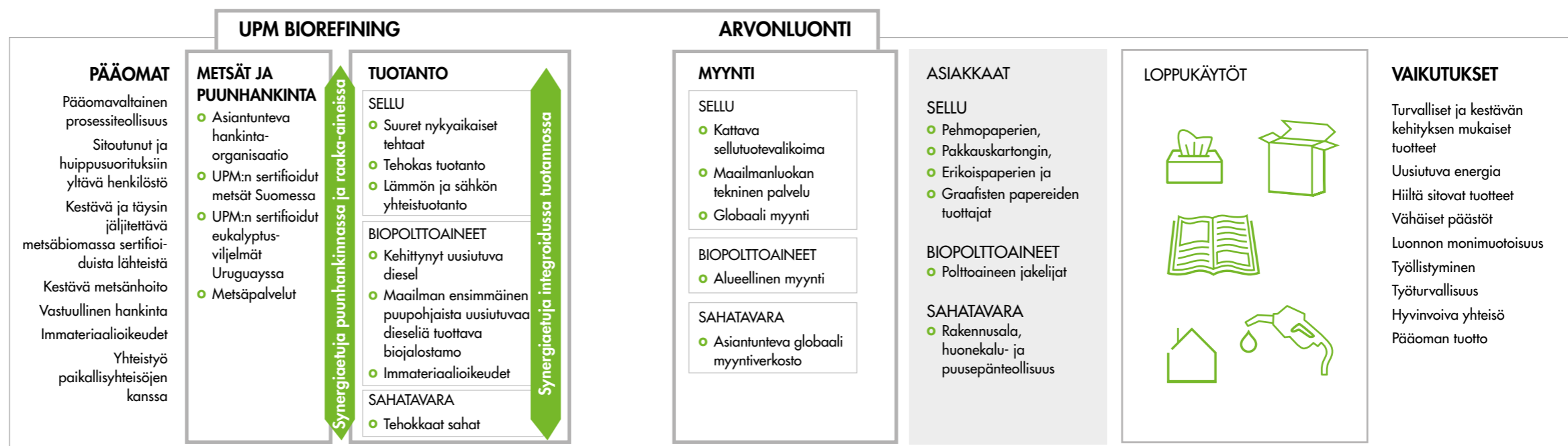
	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	2 272	1 937
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	467	217
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	3 191	2 862
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	14,6	7,6
Henkilöstö 31.12.	2 593	2 529

Liikevoitto¹⁾

milj. euroa

¹⁾ ilman kertaluonteisia eriä

UPM Biorefining

PITKÄJÄNTEISTÄ SITOUTUMISTA EUKALYPTUKSEN VIJELYYN

UPM:n on viljelellyt eukalyptusta Uruguayssa 25 vuoden ajan siitä lähtien, kun maan metsäteollisuutta alettiin kehittää uuden lainsäädännön myötä. Puuviljelmistä vastaa UPM:n Forestal Oriental -yhtiö, joka on toiminut Uruguayssa vuodesta 1990.

Pääosa UPM:n Uruguayn eukalyptusviljelmien tuottamasta puusadosta käytetään selluntuotantoon paikallisella UPM Fray Bentosin sellutehtaalla, jonka tuotanto käynnistyi marraskuussa 2007.

Eukalyptuspuut kasvavat hakkuukypsiksi noin kymmenessä vuodessa. UPM on systemaattisesti jalostanut viljelyyn valittuja lajikkeita edelleen. Puunjalostuksen perimmäisenä tavoitteena on varmistaa, että tuotetun sellun laatu säilyy mahdollisimman tasaisena, mikä on tärkeää asiakkaiden tuotantoprosessien kannalta.

Sellun lisäksi Fray Bentosin tehdas tuottaa sähköä, jota myydään Uruguayn sähköverkkoon. Tehdas kattaa lähes 9 % Uruguayn sähköntuotannosta.

UPM on tehnyt yhteistyötä yksityisten maanomistajien kanssa vuodesta 2005 lähtien FOMENTO-ohjelman puitteissa. Ohjelmassa UPM Forestal Oriental toimittaa puunaimen ja vastaa istutuksista sekä myöhemmin puunkorjausta.

Puuviljelmät tuovat lisätuloja maanviljelijöille, ja metsäteollisuus pääsee tekemään istutuksia uusille alueille viljelijöiden tuella.

Lue lisää:
www.upmpulp.com (en)

Liiketoiminnan kehitys

Viimeisen kahden vuoden aikana UPM on investoinut kohdennetusti Pietarsaaren, Kymin ja Fray Bentosin sellutehtaiden tuotannon laajentamiseksi sekä tehokkuuden ja joustavuuden lisäämiseksi.

UPM Pietarsaaren sellutehtaan modernisointi saatiin päätökseen vuonna 2014 ja UPM Kymin tehtaalla laajennusinvestointi vuonna 2015. Fray Bentosin tehtaalle myönnettiin laajennettu tuotantolupa kesäkuussa 2014, ja sen yhteydessä UPM toteutti tehtaalla pieniä investointeja.

Nämä hankkeet on nyt viety loppuun onnistuneesti, joten UPM keskittyy seuraavaksi niistä saatavien hyötyjen realisoimiseen. Tehtaiden tuotantokapasiteetti kasvaa vähitellen 340 000 tonnilla.

UPM ilmoitti kesäkuussa investoivansa 50 miljoonaa euroa UPM Kaukaan sellutehtaan Lappeenrannassa. Valmistuttuaan investointi parantaa tehtaalla tehokkuutta, kilpailukykyä ja optimointia ja hyödyttää koko Kaukaan integraattia. Investoinnin arvioidaan valmistuvan vuoden 2016 loppuun mennessä.

Kasvuhankkeisiin sisältyvät sellutehtaiden laajennukset koostuvat pääasiassa pullonkaulojen poistamisesta ja tuovat lisäarvoa ilman suuria riskejä. Kun kaikki hankkeet valmistuvat, UPM on realisoinut nykyisten sellutehtaiden tuotantokapasiteetin täyden potentiaalin.

Kymin ja Kaukaan investointien myötä UPM saa päätökseen sellu- ja paperiliiketoimintojensa eriyttämisen. Jatkossa molemmat liiketoiminnot voivat optimoida tuotantoaan itsenäisesti ja silti hyödyntää sisäisiä synergioita.

UPM Biorefining tarjoaa selluasiakkailleen kattavan valikoiman eri sellulajeja suoraan tuottajilta kansainvälisille markkinoille. Oman tuotantonsa ja yhteistyön avulla UPM Biorefining voi tarjota asiakkailleen monipuolisimman valikoiman pohjoista havu- ja koivusellua, eukalyptussellua sekä puolikemiallista sellua.

UPM Biorefiningilla on myynnin ja teknisen tuen ammattilaisia jokaisella tehtaalla ja lähellä asiakkaita. He toimivat läheisessä yhteistyössä UPM:n maailmanlaajuisen tutkimus- ja kehitysverkoston kanssa.

Sellun maailmanlaajuinen kysyntä jatkaa kasvuaan, sillä sellu on monipuolinen tuote ja sopii moniin eri loppukäyttökohteisiin. Vakaa kasvu on pääosin yksityisen kulutuksen ansiota.

Sellulla on useita loppukäyttökohteita, joissa tarvitaan eri ominaisuuksia. Parhaimman sellulajin valitseminen on olennaisen tärkeää, sillä se tuo asiakkaalle selkeitä etuja. Puukuidun laatu vaikuttaa hankintakustannuksiin, selluntuotannon tuotantotehokkuuteen ja sellun laatuun. Tasaisen korkea laatu on tärkeää sekä UPM:n selluasiakkaille että tuotantolaitoksille.

UPM Biorefiningin kattava sellulajivalikoima kannustaa kestävän kehityksen mukaiseen kuitujen käyttöön, eli jokaiseen loppukäyttökohteeseen valitaan siihen parhaiten sopiva kuitu. UPM:n puunhankinta ja selluntuotanto täyttävät alan korkeimmat kestävän kehityksen vaatimukset.

UPM Lappeenrannan biojalostamo aloitti tammikuussa kehittyneen uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, kaupallisen tuotannon. Biojalostamo on ensimmäinen laatuaan maailmassa.

Tuotantoprosessi toimii suunnitellusti ja lopputuote on korkealaatuista ja asiakkaan vaatimusten mukaista. Biojalostamon käynnistämävaiheeseen on liittynyt normaaleja uuden prosessin ja tuotannon käynnistämisen haasteita. Vuonna 2015 keskityttiin käyntiasteen parantamiseen ja tuotannon vakauttamiseen.

Tuotanto perustuu UPM:n kehittämään vetykäsittelyprosessiin, ja tuotantokapasiteetti on noin 120 miljoonaa litraa kehittyneitä uusiutuvaa UPM BioVerno -dieseliä vuodessa. Lappeenrannan biojalostamo on ensimmäinen merkittävä investointi uuteen, innovatiiviseen tuotantolaitokseen ja tärkeä askel UPM:n uudistumisessa.

UPM BioVernon jakelu aloitettiin Suomessa toukokuussa St1- ja ABC-huoltoasemilla. UPM BioVerno on kilpailukykyinen, kestävän kehityksen mukainen vaihtoehto fossiilille polttoaineille ja ensimmäisen sukupolven biopoltoaineille, ja sillä on hyvä markkina-asema muutamien tarjolla olevien kehittyneiden biopoltoainevaihtoehtojen joukossa.

Puun toimitusketju on tärkeä osa UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen arvoketjua, joten sen suorituskykyä parannettiin edelleen. Korkealaatuisten tukkien ja kuitupuun hankinta sekä sahojen täysi käyttöaste tehostivat tehdasintegraation tuotantoa ja tukivat UPM:n toimintaa puumarkkinoiden luotettavana ja vakiintuneena asiakkaana.

UPM lisäsi sahojen tuotantoa pullonkauloja poistavilla investoinneilla, kuten Seikun sahan tukkilajittelulinjan modernisoinnilla, mikä paransi yleistä tuotantotehokkuutta.

Markkinat ja liiketoimintaan vaikuttavat tekijät

- Sellun kysyntä kasvaa maailmanlaajuisesti vuosittain noin 2–3 % yksityisen kulutuksen kasvun ansiosta. Vuonna 2015 globaalit toimitukset kasvoivat 3 % edellisvuoteen verrattuna.
- Sellunkulutusta ohjaa pehmapaperien, hygieniatuotteiden sekä kartongin ja erikoispapereiden kasvava kulutus esimerkiksi pakkaus- ja tarramateriaaleissa. Kehittyvillä markkinoilla kysyntää lisää keskiluokan kasvu ja nopea kaupungistuminen.
- Lehtipuusellun kysyntä kasvaa nopeammin kuin havupuusellun, mikä johtuu loppukäyttöominaisuuksista ja alemmista tuotantokustannuksista.
- Lehtipuusellun maailmanlaajuinen tuotantokapasiteetti kasvaa pääasiassa uusien tuotantolinjojen käyttöönoton seurauksena. Havupuusellun tuotantokapasiteetti kasvaa pääasiassa laajennusinvestointien ansiosta.
- Myös rakenteelliset muutokset tukevat sellun kysynnän kasvua, sillä graafisten papereiden segmentti tuottaa aiempaa vähemmän valkoista kierrätyskuitua pehmo- ja erikoispaperisegmenttien kasvaviin tarpeisiin.
- Vanhaa sellukapasiteettia on suljettu taloudellisista ja ympäristöllisistä syistä.
- Kehittyneiden biopoltoaineiden markkinat kasvavat ympäristöllisten ja kestävyysvaatimusten tiukentuessa. Uudet säädökset suosivat kehittyneitä biopoltoaineita.
- Sahatavaran kysyntää ohjaavat puusepän-, pakkaus-, jakelu- ja rakennusteollisuus. Vuonna 2015 kysyntä pysyi vakaana Euroopassa, Aasiassa, Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. Myyntihinnat laskivat ylitarjonnan ja tiettyjen maiden valuutan heikentymisestä johtuvan kiristyneen hintakilpailun takia.

PUHDASTA VOIMAA SUOMALAISESTA METSÄSTÄ

UPM BioVerno -hanke saavutti tärkeimmän tavoitteensa, kun uusiutuva diesel tuli markkinoille toukokuun alussa 2015. UPM BioVernoa on myyty kevästä 2015 lähtien kotimaisen energiayhtiön St1:n asemilla Suomessa Diesel plus -polttoaineen biokomponenttina.

St1:n markkinointi- ja viestintäjohtaja Harri Tuomaala kertoo, että merkittävä osa St1:n dieselasiaakkaista käyttää UPM BioVernoa sisältävää Diesel plussaa päivittäin, sillä sitä tankataan yli 100 000 kertaa joka päivä.

Tuomaalan mukaan UPM BioVerno sopii Diesel plussaan erinomaisesti teknisten ominaisuuksiensa ansiosta. Korkea setaaniluku nopeuttaa dieselin syttymistä ja lisää siten moottorin tehokkuutta. UPM BioVernolle on myönnetty Avainlippu-tunnus.

”Kuluttajille valinta on helppo, sillä UPM BioVernoa sisältävä Diesel plus toimii kaikissa dieselmootoreissa täysin tavallisen dieselin tapaan. Se sopii saumattomasti myös olemassa oleviin jakelijärjestelmiin.”

”UPM BioVerno kuljetetaan Lappeenrannasta St1:n polttoaineterminaliin Haminaan, jossa se sekoitetaan Diesel plus -polttoaineeseen ja toimitetaan sitten huoltoasemillemme ympäri maata.”

Lue lisää:
www.upmbiopolttoaineet.fi

UPM Energy

STRATEGIAMME

- Arvon tuottaminen energiantuotannossa, fyysisen sähkön kaupassa ja sähkön johdannaismarkkinoilla
- Kannattava kasvu Pohjoismaiden hiili-diksidipäästöttömän sähkön markkinoilla

VAHVUUTEMME

- Kustannuskilpailukyinen, vähäpäästöinen energiantuotantoportfolio
- Monipuolinen energiatuotanto – ydinvoima peruskuormakapasiteettina, vesivoima säädeltävänä kapasiteettina ja lauhdevoima luotettavana huippukuormakapasiteettina
- Vahva osaaminen ja kokemus arvon luomisesta sähkön ja sähköjohdannaisten kaupassa
- Todistetusti laadukkaat energianhallintapalvelut sähköä tuottaville ja kuluttaville asiakkaille

Haastavat markkinaolosuhteet

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto laski, mikä oli seurausta selvästi alemmista keskimääräisistä sähkön myyntihinnoista. Merkittävästi suuremmat vesivoiman tuotantomäärät laskivat tuotantokustannuksia. Lisäksi veden hyvä saatavuus ja lisääntynyt hintojen vaihtelu mahdollistivat säädeltävän vesivoimakapasiteetin optimaalisen käytön ja siten paremmat tuotantomahdollisuudet. Sijoitetun pääoman tuotto täytti pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet.

Liiketoiminnan kehitys

Vuotta 2015 leimasivat haastavat markkinaolosuhteet. Sähkön hinnat laskivat ja kilpailutilanne markkinoilla pysyi vääristyneenä. Normaalilaämpimämpi sää laski kysyntää ja poikkeuksellisen hyvän vesitilanne sähkön hintoja.

Kilpailutilanteeseen vaikuttivat markkinoista riippumattomat tekijät, kuten uusiutuvaa energiaa suosivat verot, tukijärjestelmät ja sääntely. Muut energiamuodot, mukaan lukien päästötön vesivoima ja kustannuskilpailukyinen ydinvoima, kärsivät heikosta kannattavuudesta, yleisestä verojen noususta ja ympäristöläinsäädännöstä.

Nykyiset alhaiset sähkön hinnat ja vääristynyt kilpailutilanne markkinoilla estävät markkinalähtöisen modernisoinnin ja uudet investoinnit vähäpäästöisiin energiantuotantoteknologioihin. Kaikkien kestävä kehityksen mukaisten vaihtoehtojen täyttämisen potentiaalia ei välttämättä pystytä hyödyntämään.

Haastavat markkinaolosuhteet luovat perustan alan uudelleenjärjestelyille, kuten hiililauhdevoiman ja ydinvoimakapasiteetin sulkemisille ennen niiden suunnitellun käyttöiän päättymistä. Markkinatilanne voi vaatia myös alan rakenteellisia uudistuksia, ja UPM Energy suurena tuottajana voi olla niissä aktiivisesti mukana.

Säästä riippuvaisten energiamuotojen (tuuli- ja aurinkovoima) osuus markkinoilla kasvaa, mikä lisää hintojen vaihtelua ja säätövoiman tarvetta sähkön tuotannon ja kulutuksen vaihtelun tasaamiseksi. Vesivoima on tässä tehokas apu, ja sitä tarvitaan myös ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Monipuolisen osaamisen ja vesivoimalaitosten optimaalisen käytön ansiosta UPM Energy -liiketoiminta-alueella on mahdollisuus tehdä hyvää tulosta ja luoda lisäarvoa sähkön hinnan lisääntyvän vaihtelun avulla.

UPM Energy jatkoi vesivoimalaitostensa kunnostamista vuonna 2015. UPM Energy osallistuu Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkuutensa kautta Harjavallan vesivoimalaitoksen laajentamiseen, johon sisältyy uuden yksikön rakentaminen ja kahden olemassa olevan turbiinin kunnostaminen. Hankkeen on määrä valmistua vuonna 2017, ja se parantaa voimalaitoksen tehokkuutta, hallintaa ja ympäristöturvallisuutta sekä lisää säädeltävää tuotantokapasiteettia. Laitoksen kokonaisteho kasvaa 72 MW:sta 110 MW:iin.

Suurin meneillään oleva hanke on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) kolmannen ydinvoimalaitosyksikön (OL3) rakentaminen Olkiluotoon. Uuden yksikön vuosittainen tuotantokapasiteetti on valmistuttuaan noin 1 600 MW. UPM:llä on Pohjolan Voima Oyj:n (PVO) kautta noin 500 MW:n osuus uuden laitoksen kapasiteetista.

AVAINLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	415	464
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	181	202
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 716	2 903
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	6,7	7,0
Henkilöstö 31.12.	73	80

UPM ENERGY ARVONLUONTI

PÄÄOMAT

Pääomavaltainen liiketoiminta
Vähäpäästoiset energialähteet, ml. vedenkäyttöoikeudet
Polttoaineet
Sitoutunut ja huippusuorituksiin yltävä henkilöstö
Organisaation osaaminen
Osaaminen ja työkalut sähkön kaupankäyntiin
Sääntely

MONIPUOLINEN TUOTANTO

(omat vesivoimalaitokset ja osuudet energia-yhtiöissä)

VESIVOIMA

- Joustava
- Kustannuskilpailukyinen
- Vähäpäästöinen
- Uusiutuva

YDINVOIMA

- Toimiva peruskuormakapasiteetti
- Kustannuskilpailukyinen
- Vähäpäästöinen

LAUHDEVOIMA

- Luotettava huippukuormakapasiteetti

JOHDANNAISMARKKINAT

Johdannaissopimukset Nasdaq Commodities -pörssissä

- Arvon suojaus ja luonti

Energiahallintapalvelut sähköä tuottaville ja kuluttaville asiakkaille

FYYSISEN SÄHKÖN KAUPPA

- Markkina-arvon luonti fyysisillä markkinoilla
- Pääasiassa Nord Pool Spot -sähköpörssin kauppaa päiväksi eteenpäin tai päivän aikana
- Jäsenet (myyjät ja ostajat) solmivat sähkön toimitussopimuksia

SIIRTO

JAKELU

KOTITALOUKSIEN KULUTUS

PIENET JA KESKISUURET YRITYKSET

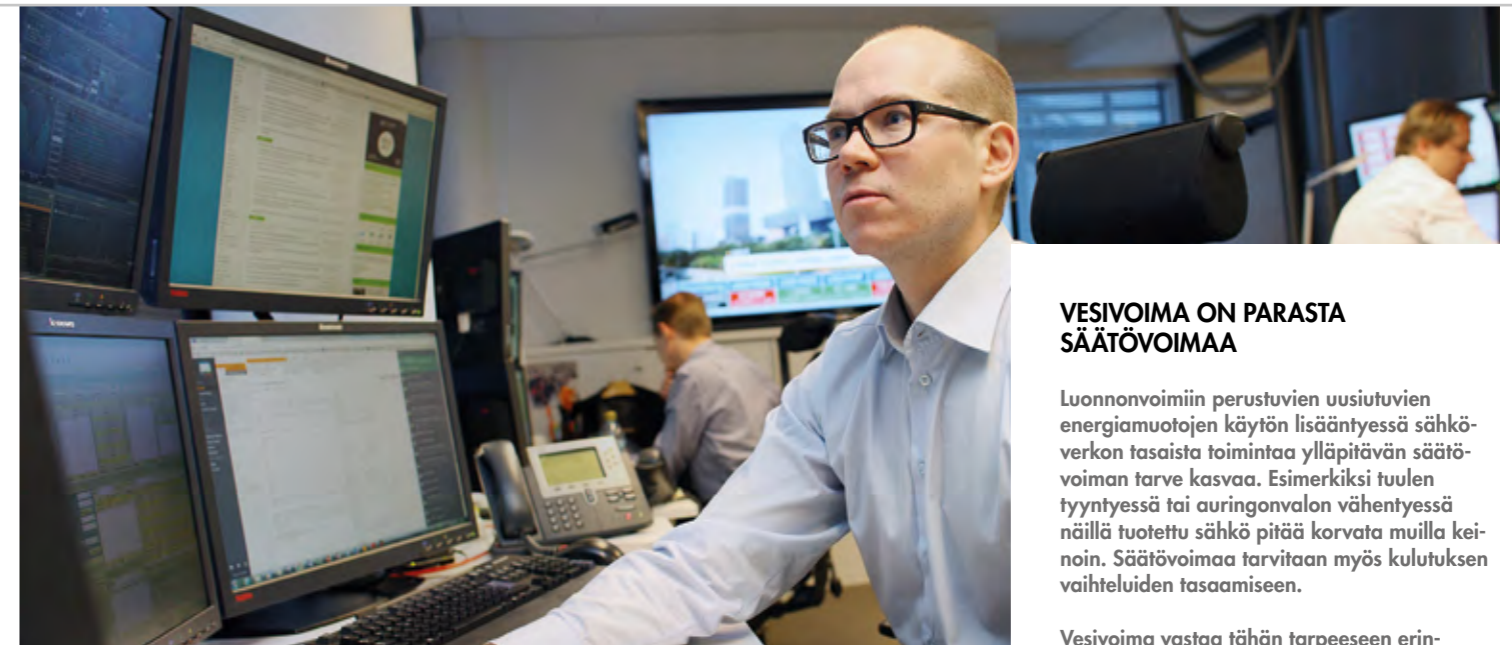

TEOLLISUUDEN SÄHKÖNKULUTUS

VAIKUTUKSET

Vähäpäästöinen sähkö
Työturvallisuus
Turvattu energian saanti
Joustava sähkön tarjonta
Riskien minimointi
Pääoman tuotto

VESIVOIMA ON PARASTA SÄÄTÖVOIMAA

Luonnonvoimiin perustuvien uusiutuvien energiamuotojen käytön lisääntyessä sähköverkon tasaista toimintaa ylläpitävän säätövoiman tarve kasvaa. Esimerkiksi tuulen tyyntyessä tai auringonvalon vähentyessä näillä tuotettu sähkö pitää korvata muilla keinoilla. Säätövoimaa tarvitaan myös kulutuksen vaihteluiden tasaamiseen.

Vesivoima vastaa tähän tarpeeseen erinomaisesti. Vesivoimaloiden sähköntuotantoa voidaan säädellä nopeasti ohjaamalla veden virtausta ja turbiinien toimintaa. Toisin kuin tuulta ja aurinkoa, vettä voidaan myös varastoida. Patoaltaista vesivarantoja voidaan käyttää tarpeen mukaan esimerkiksi tuottamalla syksyn sateista kertyneestä vedestä sähköä talvipakkasten aikaan.

Lue lisää:
www.upmenergy.fi

Laitostoimittajan aikataulun mukaan OL3-yksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa vuoden 2018 lopulla.

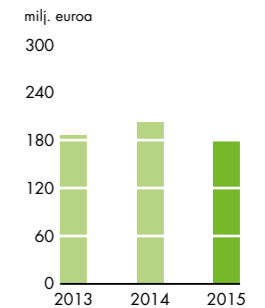
UPM ilmoitti kesäkuussa 2013 osallistuvansa Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakeannista on 119 miljoonaa euroa, mistä 31 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä, 31 miljoonaa euroa vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä ja 31 miljoonaa euroa vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuosien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Kesäkuussa 2015 Teollisuuden Voima Oyj päätti olla hakematta rakentamislupaa Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikölle. Tästä aiheutui 19 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät UPM:n osallistumiseen hankkeen kilpailutus- ja suunnitteluvaiheeseen.

Markkinat ja liiketoimintaan vaikuttavat tekijät

- Pohjoismaiden sähkön kulutuksen odotetaan pysyvän vakaana. Kysyntään vaikuttavat kotitalouksien, kaupallisen sektorin ja teollisuuden sähkön kulutus. Kulutus riippuu suuresti lämpötiloista.
- Vuonna 2015 sähkön kulutus Pohjoismaissa laski hieman, pääasiassa normaalia lämpimämmän sään johdosta.
- Pohjoismaissa uusia investointeja kapasiteettiin ohjaavat taloustilanne, ja niihin vaikuttaa sääntely ja tuet. Siksi kapasiteettia lisätään pääasiassa tuetussa uusiutuvan energian tuotannossa.
- Vallitsevien markkinaolosuhteiden takia nykyistä tuotantokapasiteettia suljetaan ennen suunnitellun käyttöiän päättymistä. Esimerkiksi Ruotsin ydinvoimakapasiteetti suljetaan aikaisemmin kuin on ennakoitu.
- Vesivarannot ja Pohjoismaiden tuuliolosuhteet vaikuttavat sähkön tarjontaan ja siten myös sähkön hintaan, joka jakautuu eri aluehintoihin.
- Pohjoismaissa on useita aluehintoja, mutta UPM Energyn voimalaitokset sijaitsevat vain Suomen aluehinta-alueella. Euroopan sähkömarkkinoiden yhdistäminen jatkuu uusien siirtoyhteyksien rakentamisen myötä.

Liikevoitto¹⁾

¹⁾ ilman kertaluonteisia eriä

UPM Raflatac

Johdonmukaista edistystä

STRATEGIAMME

- Kannattava kasvu orgaanisesti, tuotevalikoimaa kehittämällä ja synergisillä yrittäjäkaupoilla
- Kasvu korkean lisäarvon filmi- ja erikoistarralaminaateissa
- Aseman vahvistaminen nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla

VAHVUUTEMME

- Täsmällinen toimitusketju ja tehokas jakeluverkosto
- Modernit, strategisesti sijoitetut ja joustavasti skaalattavat tuotantolaitokset
- Toiseksi suurin toimittaja useimmilla markkinoilla, globaali tutkimus- ja kehitystyö, laadun kehittäminen ja tekninen osaaminen
- Alan johtava yritys kestävässä kehityksessä ja tuoteturvallisuudessa

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto nousi, mihin vaikuttivat sekä paremmasta tuotantotehokkuudesta osittain seuranneet korkeammat myyntikatteet että lisääntyneet toimitusmäärät. Kiinteät kustannukset nousivat. Valuuttakurssikorjattu liikevaihto kasvoi 6 % vuonna 2015 vuoteen 2014 verrattuna. Sijoitetun pääoman tuotto kasvoi toista vuotta peräkkäin ja nousi lähelle pitkän aikavälin tavoitetta.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Raflatac tulos parani kaikilla maantieteellisillä alueilla tehostamistoimien ja oikea-aikaisten kasvuinvestointien ansiosta. Toimitusmäärät lisääntyivät erityisesti Euroopassa, mikä on UPM Raflatac:n suurin markkina-alue.

UPM Raflatac:n hyvä tulos vuonna 2015 johtui osittain tuotevalikoiman onnistuneesta kehityksestä, etenkin filmi- ja erikoistuotteissa. Vuonna 2015 filmi- ja erikoistarralaminaattien valuuttakurssikorjattu liikevaihto kasvoi 7 % ja paperipohjaisten tarramateriaalien liikevaihto 5 % vuoteen 2014 verrattuna.

UPM Raflatac kehittää aktiivisesti tuotevalikoimaansa luodakseen kasvua ja vastatakseen markkinoiden kysyntään. Läheisellä yhteistyöllä tarrapainajien ja merkkituotteiden valmistajien kanssa voidaan lisätä heidän brändiensä ja tuotteidensa houkuttelevuutta.

UPM Raflatac aloitti huhtikuussa tuotannon uudella laminointilinjalta Nowa Wiesissä Puolassa. Oikea-aikainen investointi uuteen tuotantolinjaan on osa UPM:n kasvuhankkeita ja varmistaa kustannuskilpailukyisen kasvun yhtiölle strategisesti tärkeissä filmitarralaminaateissa. Lisäarvoa tuottavien filmi- ja erikoistuotteiden laajempi valikoima sekä lisääntynyt tuotantokapasiteetti ja palvelukyky tukivat UPM Raflatac:n kasvua nopeasti kasvavissa loppukäyttösegmenteissä, kuten viinien ja alkoholijuomien etiketöinnissä.

Innovatiivinen tuotekehitys luo lisää kasvumahdollisuuksia. Ohuet filmimateriaalit, kutiste-etiketit ja haastaviin loppukäyttökohteisiin tarkoitettut liuotinvapaat liimateknologiat edistivät tuottavuutta, tuoteturvallisuutta ja kestävä kehitystä.

Tarraetikettien käyttöä pakkausteollisuudessa lisäsi yksityisen kulutuksen kasvu, mihin osaltaan vaikutti verkkokaupan yleistymisen. UPM Raflatac pystyi hyödyntämään suotuisia markkinaolosuhteita tehokkaan tuotantokoneistonsa ja jakeluverkostonsa sekä uusien investointiensä ansiosta. Vuonna 2015 UPM Raflatac:n liikevaihto kehittyneillä markkinoilla kasvoi 6 % vuoteen 2014 verrattuna.

Nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla nopea kaupungistuminen, väestönkasvu ja tulotason nousu lisäävät liiketoimintamahdollisuuksia. Vuonna 2015 nämä markkinat muodostivat kolmanneksen UPM Raflatac:n liikevaihdosta ja niiden valuuttakurssikorjattu liikevaihto kasvoi 5 % vuoteen 2014 verrattuna. Aasiassa kysynnän kasvu jatkui hitaampana kuin edellisvuonna. Latinalaisessa Amerikassa kysyntä oli edellisvuoden tasolla, mikä johtui alueen talouskasvun hidastumisesta etenkin Brasiliassa. Suurimmassa osassa Itä-Eurooppaa kysynnän kasvu jatkui vakaana.

Aasiassa UPM:n tarraliiketoiminta on kasvanut nopeasti viime vuosina. Aasian alueen tuotantokapasiteettia lisättiin 50 % osana UPM:n kasvuinvestointeja, minkä

KUTISTE-ETIKETIT OVAT PAKKAAMISEN NOUSEVA TRENDI

Kutiste-etiketit tuovat UPM Raflatacille uutta liiketoimintaa tarraetikettien rinnalle. Liimaa ei käytetä näissä materiaaleissa lainkaan, vaan etiketti kutistetaan kuumalla höyryllä tiukasti tuotteen ympärille.

UPM Raflatac:n RafShrink-kutistekalvat on kehitetty ensisijaisesti virvoitusjuomateollisuuteen, missä tuotantovolyymit ovat suuria. Toimivuuden kannalta olennaista on tuotteen kutistuvuus.

”UPM:n innovaatioiden ansiosta materiaaliimme on saatu erinomainen kutistuvuus vastaaviin polyolefiinikalvoihin verrattuna. Tuotteenne on myös erittäin kirkas ja läpinäkyvä, joten painovärit toistuvat tarkasti ja eläväisesti ja ne ovat hyvin suojassa muovikalvon alla,” kertoo UPM Raflatac:n muovikalvoliketoiminnasta vastaava johtaja Erkki Nyberg.

Lue lisää:
www.upmraflatac.com (en),
www.upmbiofore.fi

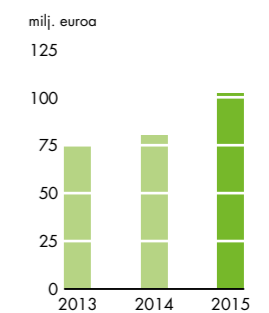
ansioista UPM Raflatac pystyy pitkällä aikavälillä vastaamaan kasvavaan kysyntään entistä paremmalla laadulla, palvelulla ja kustannuskilpailukyvyllä. UPM Raflatac paransi myös kustannustehokkuuttaan merkittävästi vuonna 2015.

Uusi tuotantolinja Changshun tarralaminaattitehtaalla Kiinassa valmistui kesäkuussa 2015. Laitteinvestoinnit Changshun ja Malesian tehtailla sekä investoinnit leikkuu- ja jakeluterminaaleihin Kiinassa ja Meksikossa parantavat tuotantoverkostoa ja paikallista palvelua merkittävästi näillä nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla.

Sidosryhmien vaatimukset kestävään kehitykseen ja tuoteturvallisuuteen liittyen lisääntyvät kaikilla markkinoilla. Ne tarjoavat uusia mahdollisuuksia lisäarvoa tuoviin kumppanuuksiin. Vuonna 2015 UPM Raflatac toteutti useita sidosryhmähankkeita yhdessä asiakkaiden, loppukäyttäjien, teollisuusjärjestöjen ja ympäristöjärjestö WWF:n kanssa Puolassa ja Etelä-Afrikassa.

Markkinat ja liiketoimintaan vaikuttavat tekijät

- Vuonna 2015 tarramateriaalien maailmanlaajuisen kysynnän arvioidaan kasvaneen 4-5 % edellisvuoteen verrattuna.
- Maailmanlaajuisen tarramateriaalimarkkinoiden kasvunäkymät ovat vahvat. Taustalla ovat ennusteet pakattujen ja merkkituotteiden yksityisestä kulutuksesta.
- Koska tarralaminaatti on etiketöintimenetelmänä monikäyttöinen ja lisää brändien vetovoimaa, sen markkinaosuus kaikista etiketöintiratkaisuista on kasvussa.
- Verkkokaupan kasvu lisää tarraetikettien käyttöä pakkausteollisuudessa ja logistiikassa. Myös tuotteiden sisältöä ja todentamista koskeva tiukentunut sääntely etenkin elintarviketeollisuudessa kasvattaa tarralaminaattien kysyntää.
- Kaupungistumisesta, keskiluokan kasvusta ja tulotason noususta johtuen kasvu on voimakkainta kehittyvillä markkinoilla. Tarramateriaalien kysyntää tukee myös vähittäiskaupan, jakeluverkostojen ja automatisoidun tuote-etiketöinnin nopea kehitys.
- Kypsillä markkinoilla kasvu on viime vuosina ylittänyt yksityisen kulutuksen kasvun, ja sitä vauhdittavat pääasiassa tuotteiden uudistaminen, innovaatiot ja asiakkaille räätälöidyt ratkaisut.

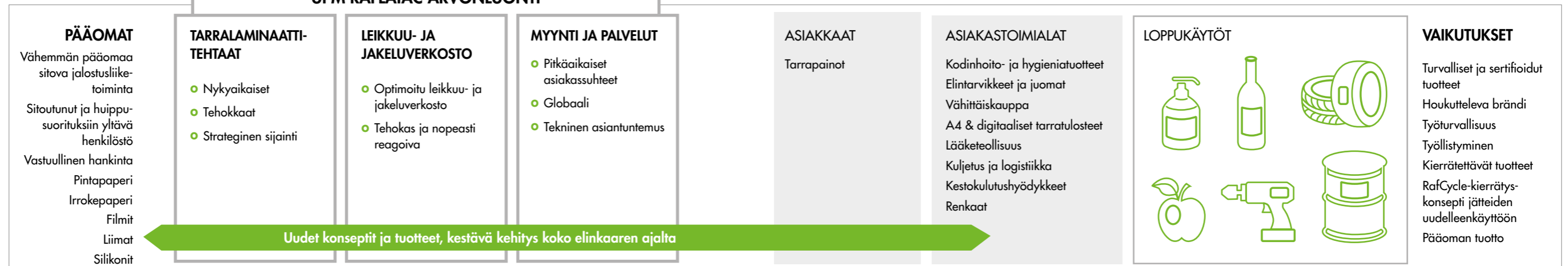
Liikevoitto¹⁾

¹⁾ ilman kertaluonteisia eriä

AVAINLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 409	1 248
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	102	80
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	581	530
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	17,6	15,1
Henkilöstö 31.12.	2 894	2 847

UPM RAFLATAC ARVONLUONTI

UPM Paper Asia

Valmistautumista kasvuun

STRATEGIAMME

- Label, Pack & Release -tulosityksikössä kannattava kasvu maailmanlaajuisesti tuotteiden kilpailukykyisellä tuotannolla, innovaatioilla ja vahvemmillä kumppanuuksilla asiakkaiden kanssa perustuen erinomaiseen asiakaskokemukseen ja johtavaan asemaan kestävässä kehityksessä
- Fine Paper Asia-Pacific -tulosityksikössä kannattava kasvu korkealaatuisissa toimistopapereissa sekä uusilla innovaatioilla ja vahvemmillä kumppanuuksilla asiakkaiden kanssa perustuen erinomaiseen asiakaskokemukseen ja johtavaan asemaan kestävässä kehityksessä

VAHVUUTEMME

- Tarramateriaalien globaali markkinajohtaja, korkealaatuiset tausta- ja pinta-paperit ja joustopakkauspaperit
- Korkealaatuisten hienopapereiden luotettava toimittaja, kattava jakeluverkosto Aasian-Tyynenmeren alueella
- Erinomainen asiakaspalvelu kaikkialla maailmassa, vahvat toimistopaperibrändit Kiinassa
- Tunnustettu alan johtava yritys kestävän kehityksen ja ympäristösuorituskyvyn osalta
- Kustannustehokkaat toiminnot ja ainutlaatuinen asema Aasian markkinoilla

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto laski pääasiassa valuuttasuojauksen negatiivisen vaikutuksen johdosta. Sijoitetun pääoman tuotto laski ja jäi pitkän aikavälin tavoitteesta.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Paper Asian investointi UPM Changshun tehtaan kolmanteen tuotantoyksikköön Kiinassa valmistui vuonna 2015. Tuotanto käynnistyi joulukuussa. UPM:n kasvuhankkeisiin sisältyvä uusi yksikkö tukee kasvua tarramateriaaleissa ja taustapapereissa maailmanlaajuisesti sekä tukee kasvua Aasian graafisten ja toimistopapereiden markkinoilla ja eri jatkojalostuksen loppukäyttökohteissa. Uuden yksikön vuotuisen tuotantokapasiteetti on 360 000 tonnia.

Investointi vahvistaa entisestään UPM Paper Asian ainutlaatuista asemaa Aasian markkinoilla. Liiketoiminta-alueen pääkonttori sijaitsee Shanghaissa Kiinan nopeasti kasvavalla alueella. UPM Changshun tehdas on lähellä Shanghaita Jangtse-joen rannalla, mikä lisää sen logistista kilpailukykyä. UPM Paper Asialla on Aasiassa kattava myynti- ja jakeluverkosto, ja UPM on maailmanlaajuisesti tunnustettu johtava yritys kestävässä kehityksessä ja ympäristösuorituskyvyssä.

Uusi tuotantoyksikkö tukee kasvua, parantaa paikallista kustannustehokkuutta ja laajentaa UPM Paper Asian tarramateriaalien ja taustapaperien kattavuutta globaaleilla markkinoilla. Lyhyempien toimitusaikojen ansiosta uusi tuotantoyksikkö vahvistaa asiakaskumppanuuksia kattavilla palveluilla ja uusilla tuotteilla Aasian ja Tyynenmeren alueella. Tähän asti tuotanto on keskittynyt kahdelle tehtaalle Suomessa. Uusi yksikkö parantaa tuotannon joustavuutta myös Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoilla. Maailmanlaajuisista tarramateriaalien kysynnän kasvua ohjaa pääasiassa kasvavien markkinoiden talouskehitys sekä automatisoidun tuote-etiketönnin ja logistiikkaetiketönnin käytön lisääntyminen, kun taas taustapapereiden kysyntää ohjaavat erilaiset loppukäyttökohteet esimerkiksi hygieniatuotteissa, graafisissa teollisuudessa, teollisissa sovelluksissa ja tuotannossa, joissa on vahvat kasvunäkymät.

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueella on vahva asema Kiinan toimistopaperimarkkinoilla ja valikoiduissa päällystetyissä ja päällystämättömissä hienopapereissa Aasiassa. Graafisen hienopaperin kysyntä on lievässä laskussa, mutta uusi tuotantoyksikkö vastaa erityisesti toimistopapereiden ja jatkojalostusovellusten kysynnän jatkuvaan kasvuun pääasiassa alueen talouskehityksen ansiosta. UPM:n menestys Aasian hienopaperimarkkinoilla perustuu korkealaatuisiin tuotteisiin, vakiintuneisiin omiin tuotemerkkeihin, johtavaan asemaan kestävässä kehityksessä sekä erinomaiseen asiakaskokemukseen, jota tukee UPM:n oma kattava myynti- ja jakeluverkosto. Kapasiteetti on rajoittanut UPM Paper Asian kasvumahdollisuuksia.

KIINALAINEN PROJEKTI SUOMALAISIN MAUSTEIN

UPM:n paperikoneprojekti UPM Changshun tehtaalla Kiinassa saatiin päätökseen aikataulun mukaisesti – ja loistavin turvallisuuksiloksin. Käytössä oli tiukat turvaohjeet koko hankkeen ajan. Lopputuloksena oli, ettei yli neljän miljoonan työtunnin aikana tapahtunut yhtäkään poissaoloon johtanutta tapaturmaa.

Koska investointiprojektiin osallistui kymmeniä urakoitsijoita ja toimittajia, projektin alkuvaiheessa luotiin kattava työterveyttä ja -turvallisuuksia koskeva suunnitelma, joka jaettiin kaikille uusille toimittajille.

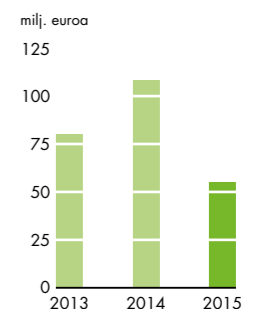
Tällä kertaa suuri osa laitteista tuli Kiinasta. UPM valitsi kaikki toimittajat pääasiassa paikallisten yritysten joukosta. Myös UPM:n suurin yksittäinen ympäristönsuojeluinvestointi liittyi projektiin, kun samalla laajennettiin jätevedenpuhdistamoa ja uudistettiin ilmansuojeluteknologiaa.

Lue lisää.
www.upmpaper.com (en),
www.upmbiofore.fi

Markkinat ja liiketoimintaan vaikuttavat tekijät

- Tarramateriaali- ja taustapaperimarkkinat kasvavat globaalisti ja erityisesti Aasian-Tyynenmeren alueella. Vuonna 2015 globaalit markkinat kasvoivat 3–5 %, mutta Aasian-Tyynenmeren alueella kasvu oli jopa kaksi kertaa nopeampaa.
- Kehittyvillä markkinoilla kysyntää ohjaa yksityinen kulutus, keskiluokan kasvu ja brändituotteet. Kasvua tukee myös vähittäiskaupan ja automatisoidun tuote-etiketönnin nopea kehitys. Taustapaperin kysyntää ohjaa lisäksi tarramateriaalien lisääntyvä käyttö kuluttajatuotteissa, teollisissa sovelluksissa ja teollisuudessa.
- Aasian-Tyynenmeren alueella hienopaperin kysyntä laski hieman, mutta toimistopaperin kysyntä vuonna 2015 kasvoi 2–3 % vuoteen 2014 verrattuna.
- Toimistopaperin alueellista kysyntää ohjaavat talouskehitys, kaupungistuminen ja uusien yritysten perustaminen.
- Aasiassa on edelleen ylikapasiteettia kaikissa paperilajeissa, ja Yhdysvaltain polkumyynti- ja tasoitustullit joillekin aasialaisille tuottajille lisäävät hienopaperin paikallista tarjontaa. Investoinnit ja paperikoneiden muuttaminen päällystämättömän puuvapaan paperin ja tarramateriaalien tuotantoon Aasian-Tyynenmeren alueella sekä paperikoneiden muuttaminen tarramateriaalituotantoon Euroopassa ovat kiristäneet kilpailua.

Liikevoitto¹⁾

¹⁾ ilman kertaluonteisia eriä

AVAINLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 168	1 124
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	55	108
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	1 012	861
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	5,4	12,5
Henkilöstö 31.12.	1 738	1 652

PÄÄOMAT

Pääomavaltainen prosessiteollisuus

Sitoutunut ja huippusuoritusiinyltävä henkilöstö

Yhteistyö paikallisyhteisöjen kanssa

Vastuullinen hankinta

Kestävän kehityksen mukainen sellu, jonka alkuperä on täydellisesti jäljitettävissä

UPM PAPER ASIA

TULOSYKSIKÖT

LABEL, PACK & RELEASE

- Kattava kokemus korkealaatuisista tausta- ja pinta-papereista, valikoidut joustopakkauspaperit
- Kustannuskilpailukykyinen tuotanto

FINE PAPER ASIA-PACIFIC

- Kiinan johtavat toimistopaperibrändit
- Valikoidut päällystämättömät ja päällystetyt paperit
- Kustannuskilpailukykyinen tuotanto
- Paras käytettävissä oleva teknologia (BAT)

ASIAKASLÄHTÖINEN TUTKIMUS JA KEHITYS

ARVONLUONTI

MYNTI

- Tarramateriaalien globaali markkinajohtaja
- Oma hienopaperin myyntiverkosto Aasian-Tyynenmeren alueella
- Luotettava toimittaja
- Erinomainen asiakaskokemus
- Tunnustettu johtava yritys kestävässä kehityksessä

ASIAKKAAT

Tarravalmistajat
 Silikonoiijat
 Pakkausmateriaalien jalostajat
 Jakelijat
 Painotalot ja kustantajat
 Tukkureiden omat merkit

LOPPUKÄYTÖT

VAIKUTUKSET

Turvalliset ja sertifioidut tuotteet
 Työturvallisuus
 Työllistyminen
 Uramahdollisuudet
 Eettinen, globaalien normien mukainen tuotanto
 Kierrätettävät tuotteet
 Pienet päästöt
 Pääoman tuotto

UPM Paper ENA (Eurooppa & Pohjois-Amerikka)

STRATEGIAMME

- Kannattavuuden parantaminen ja rahavirran maksimointi yksinkertaistetun, asiakaslähtöisen myyntistrategian avulla
- Optimointimahdollisuuksien hyödyntäminen suuressa matalan kustannustason tuotantoympäristössä

VAHVUUTEMME

- Suuri, matalan kustannustason tuotantoympäristö tarjoaa jatkuvasti mahdollisuuksia toimintojen optimointiin
- Luotettava toimittaja, joka takaa tasaisen laadun, erinomaisen palvelun ja laajan tuotevalikoiman
- Laajuus ja osaaminen vastuullisissa hankinnoissa ja tuotannossa
- Hyvä ympäristö- ja tekninen asiantuntemus ja jatkuva tuotekehitys

Haasteiden hallintaa

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto laski pääasiassa korkeampien euromääräisten sellukustannusten ja Euroopan alempien sanoma- ja aikakauslehtipaperien hintojen johdosta. Valuuttasuojauksen merkittävät negatiiviset vaikutukset heikensivät suotuisan valuuttakehityksen positiiviset vaikutukset vientihinnoissa. Rahavirran tuotto sijoitetulle pääomalle laski ja jäi pitkän aikavälin tavoitteesta.

Liiketoiminnan kehitys

Vuotta 2015 leimasivat merkittävät kapasiteetin sulkemiset ja toimet, joilla pyrittiin hallitsemaan liiketoimintaa haastavassa markkinaympäristössä.

UPM ilmoitti marraskuussa 2014 suunnitelmastaan vähentää sanoma- ja aikakauslehtipaperikapasiteettia noin 800 000 tonnilla, josta 345 000 tonnia koski sanomalehtipaperia ja 460 000 tonnia aikakauslehtipaperia.

UPM Paper ENA sulki maaliskuussa 2015 paperikone 2:n UPM Kaukaan tehtaalla ja paperikone 5:n UPM Jämsänkosken tehtaalla sekä helmikuussa paperikone 1:n UPM Shottonin tehtaalla Isossa-Britanniassa. Kesäkuussa 2015 UPM sulki paperikone 3:n UPM Chappelle Darblayn tehtaalla Ranskassa.

Paperikoneiden sulkeminen oli välttämätöntä haastavissa markkinaolosuhteissa. Paperin kysyntä ja myyntikatteen laskivat pääasiassa alempien sanomalehtipaperin hintojen ja korkeampien euromääräisten sellukustannusten johdosta. Euroopan paperimarkkinoita vaivasi ylikapasiteetti erityisesti vuoden 2015 alku puoliskolla.

Kapasiteettia vähentämällä UPM Paper ENA sopeutti tuotantonsa vastaamaan kannattavaan kysyntään ja parantamaan jäljelle jäävän tuotantokapasiteettinsa käyttöastetta. UPM Paper ENAn tuotantostrategia perustuu vaihtokelpoisuuteen, ja sen maantieteellisesti kattava verkosto mahdollisti koneiden sulkemisen vaarantamatta toimituksia. Liiketoiminnan näkökulmasta toimenpiteet olivat välttämättömiä kannattavuuden parantamiseksi. Kapasiteetin sulkemiset vähensivät kiinteitä kustannuksia 65 miljoonaa euroa.

Matala, tulosvastuussa oleva kolmen strategisen tulosyksikön (SBU) muodostama organisaatorakenne sekä jatkuva panostus tehokkuuteen paransivat Paper ENA -liiketoiminta-alueen tulosta.

Menestyksekkäät tulosyksikkökohtaiset kaupalliset strategiat vahvistivat yhtiön markkina-asemaa ja asiakasuskollisuutta. Seuraava askel digitaalisen palvelukanavan kehittämisessä mahdollistaa asiakkaille paperin tilaamisen verkossa. Tämä virtaviivaistaa sekä asiakkaiden että UPM Paper ENAn prosesseja. Paperikonsultointikonseptia pilotoitiin valittujen asiakkaiden kanssa Suomessa ja Skandinaviassa.

Muuttuvien kustannusten vähentämiseen tähtäävillä toimilla saavutettiin merkittäviä säästöjä energia-, raaka-aine- ja logistiikkakustannuksissa ja kulutuksessa.

UPM PAPER ENA ARVONLUONTI

ASIAKASLÄHTÖISET LIIKETOIMINTAYKSIKÖT

- Asiakaslähtöinen toiminta ja tarjonta
- Kattava tuotevalikoima
- Luotettava toimittaja
- Yhteinen perusta tuotannolle, toimitusketjulle ja myynnille

MAGAZINE PUBLISHING & ADVERTISING

NEWSPAPER PUBLISHING

MERCHANTS, HOME & OFFICE

TUOTANTO

- Tehokas ja kustannuskilpailukykyinen tuotanto
- Ympäristön ja tekninen asiantuntemus
- Kohdennettu tutkimus ja kehitys

MYYNTI

- Markkinalähtöinen, globaali myynti
- Maailmanluokan tekninen palvelu
- Erinomainen asiakaspalvelu

ASIAKKAAT

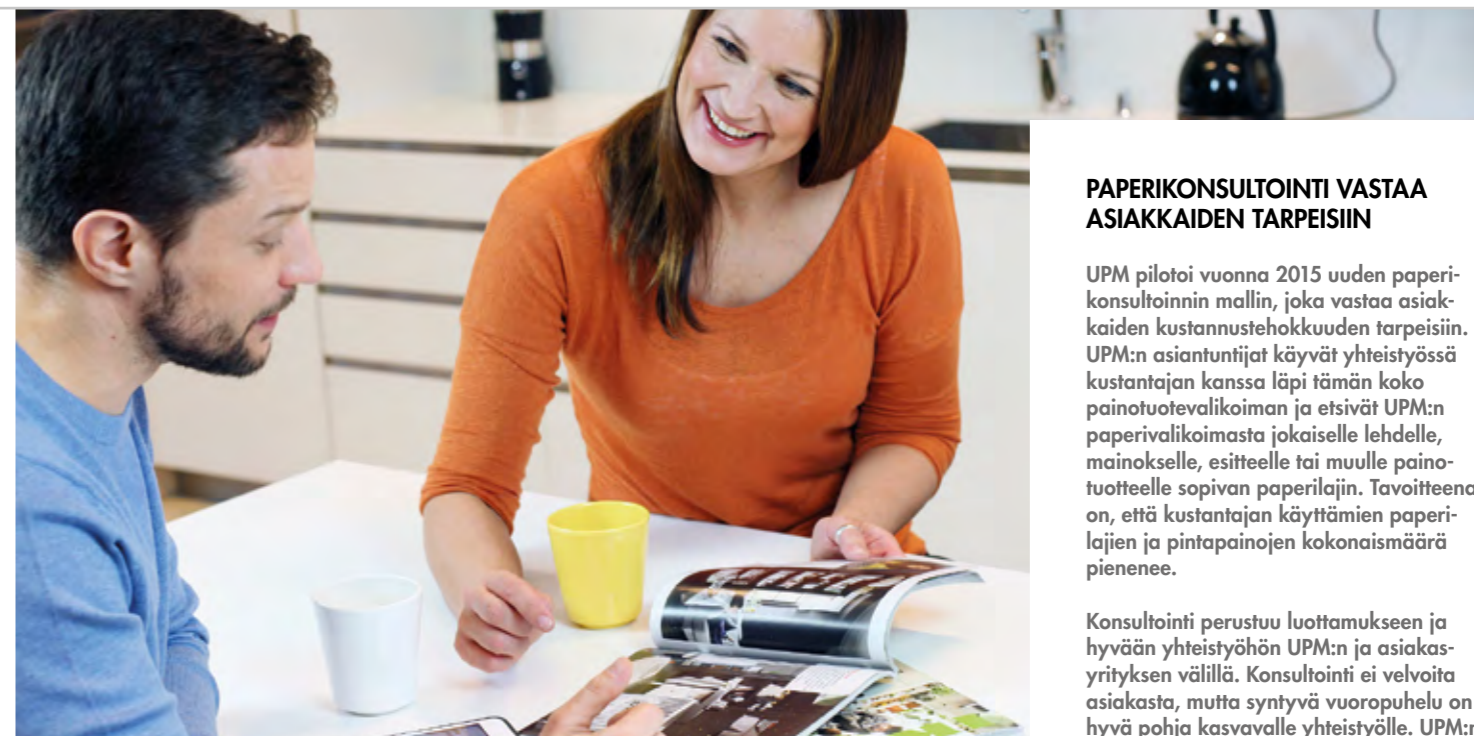
- Kustantajat
- Painotalot
- Vähittäiskauppa
- Luettelokustantajat
- Mainostajat
- Brändinomitajat
- Tukkurit
- Paperin jalostajat

LOPPUKÄYTÖT

VAIKUTUKSET

- Turvalliset ja sertifioidut tuotteet
- Työturvallisuus
- Työllistäminen
- Kierrätettävät tuotteet
- Uusiutuva energia
- Vähäiset päästöt
- Elinvoimaiset paikallisyhteisöt
- Vastuullisuus uudelleenjärjestelyissä
- Rahavirta / sijoitettu pääoma

PAPERIKONSULTOINTI VASTAA ASIAKKAIDEN TARPEISIIN

UPM pilotoi vuonna 2015 uuden paperikonsultoinnin mallin, joka vastaa asiakkaiden kustannustehokkuuden tarpeisiin. UPM:n asiantuntijat käyvät yhteistyössä kustantajan kanssa läpi tämän koko painotuotevalikoiman ja etsivät UPM:n paperivalikoimasta jokaiselle lehdelle, mainokselle, esitteelle tai muulle painotuotteelle sopivan paperilajin. Tavoitteena on, että kustantajan käyttämien paperilajien ja pintapainojen kokonaismäärä pienenee.

Konsultointi perustuu luottamukseen ja hyvään yhteistyöhön UPM:n ja asiakasyrityksen välillä. Konsultointi ei velvoita asiakasta, mutta syntyvä vuoropuhelu on hyvä pohja kasvavalle yhteistyölle. UPM:n puolella tiivistä yhteistyötä tekevät myynnin ja teknisen myynnin ammattilaiset.

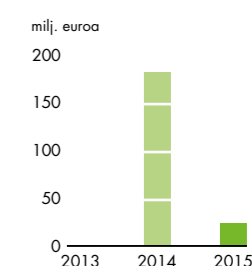
Työn tuloksena kustantajalle syntyy merkittäviä kustannussäästöjä ilman, että painotuotteen laatu tai brändi kärsivät. UPM pystyy optimoimaan tuotantonsa entistä paremmin paperikoneillaan. Voitajiin lukeutuvat niin kustantaja, painaja, UPM kuin lehden lukijakin.

Lue lisää:
www.upmpaper.com (en)

AVAINLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	5 056	5 284
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	24	181
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 289	2 511
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	1,0	7,2
Rahavirta/Sijoitettu pääoma, %	4,6	12,9
Henkilöstö 31.12.	9 472	10 467

Liikevoitto¹

¹ ilman kertaluonteisia eriä

UPM Plywood

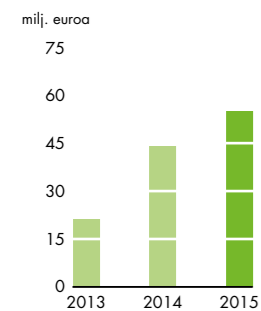
STRATEGIAMME

- Kannattava kasvu asiakaslähtöisellä palvelulla ja toimintaa tehostamalla
- Markkina-aseman vahvistaminen valikoiduissa liiketoiminnoissa arvoa ja palveluvalikoimaa lisäämällä

VAHVUUTEMME

- Luotettava toimittaja, tasaisen korkea laatu
- Erinomainen asiakaspalvelu
- Johtava toimittaja vaativissa loppukäyttösegmenteissä
- Markkinoiden vahvin brändi – WISA®

Liikevoitto¹

¹ ilman kertaluonteisia eriä

Kasvuinvestointeja

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto nousi alempien muuttuvien kustannusten ansiosta, joihin vaikuttivat osaltaan suotuisa valuuttakehitys ja parantunut kustannustehokkuus. Toimitusmäärät lisääntyivät. Sijoitetun pääoman tuotto kasvoi ja ylitti merkittävästi pitkän aikavälin tavoitteen.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Plywood paransi tulostaan entisestään. Toimitusmäärät lisääntyivät paremman asiakaslähtöisyyden ansiosta, mikä kumosi osittain Venäjän ja Etelä-Amerikan vanerituonnin aiheuttaman lisääntyneen kilpailun negatiivisia vaikutuksia.

Entistä joustavamman tuotannon ansiosta UPM Plywood pystyi vastaamaan asiakkaiden kysyntään kasvattamalla tuotantomääriään. Toimitukset vaativiin teollisuuden loppukäyttökohteisiin, kuten perävaunujen valmistajille ja nesteytetyn maakaasun (LNG) kuljetusaluksiin, lisääntyivät. Rakentaminen Euroopassa jatkui heikkona.

Tiekuljetuksen käyttökohteissa UPM Plywood on auttanut asiakkaitaan tuotteiden ja tuotantoprosessien kehittämisessä. Yhteistyöllä on saavutettu taloudellisia etuja ja pienennetty tuotteiden ja prosessien ympäristövaikutuksia. Liiketoiminta perävaunujen käyttökohteissa on kasvanut nopeasti viime vuosina, ja vuonna 2015 UPM Plywood solmi uusia asiakkuuksia myös Euroopan ulkopuolelta.

Myös LNG-segmentti on kasvanut vakaasti viime vuosina. WISA-koivuvaneri sopii erinomaisesti LNG-kuljetusalusten materiaaliksi, sillä se on kestävä ja luotettava myös erittäin kylmissä olosuhteissa. LNG-alaan investoidaan paljon, ja alan tulevaisuuden näkymät ovat edelleen hyvät.

UPM päätti laajentaa Otepään vaneritehdasta Virossa huhtikuussa. Laajennuksen myötä tehtaalla tuotantokapasiteetti nousee lähes kaksinkertaiseksi 90 000 kuutiometriin vuodessa. Laajennus lisää UPM Plywoodin kykyä toimittaa kilpailukykyistä korkealaatuista koivuvaneria vaativiin loppukäyttökohteisiin ja palvella tehokkaasti keskeisiä asiakastoimialoja. Otepään kokonaisinvestointi on noin 40 miljoonaa euroa, ja sen on määrä valmistua vuoden 2016 loppuun mennessä.

UPM Plywood jatkoi lämpömuotoiltavan UPM Grada -puumateriaalin kehittämistä vuonna 2015. UPM Plywood toi markkinoille uusia tuotteita, joiden muotoilu- lämpötila on entistä matalampi ja jotka tehostavat muotopuristusprosessia. UPM Grada on ekologisesti suunniteltu ja turvallinen materiaali, eikä se sisällä haitallisia yhdisteitä. Vuonna 2015 UPM Gradan jakeluverkostoa laajennettiin (mukaan lukien edustajat) kattamaan koko Euroopan. Ensimmäinen lämpömuotoiltavaa UPM Grada -puumateriaalia käyttävä massatuotantolinja otettiin käyttöön Iskun huonekalutehtaalla Lahdessa.

Lokakuussa UPM Plywood käynnisti ohjelman koivuvaneritehtaiden kustannuskilpailukyvyyn parantamiseksi Suomessa. Ohjelman keskeisiä elementtejä ovat UPM Savonlinnan ja UPM Joensuun tehtaiden tuotantomäärien kasvattaminen yksikkökustannusten pienentämiseksi. UPM Jyväskylän tehtaalla tehostettiin tuotantoa ja tehdassiivousoitoa.

UPM GRADA PUOLITTI VALMISTUSAJAN

Huonekaluvalmistaja Isku siirtyi käyttämään UPM Grada -puumateriaalia muotopuristeiden valmistuksessa ja onnistui puolittamaan huonekaluvalmistuksen valmistusajan perinteiseen tuotantotapaan verrattuna.

Iskun Lahden tehtaalla Grada-teknologiaa varten rakennettiin täysin automatisoitu valmistuslinja, joka otettiin kaupalliseen käyttöön syyskuussa 2015. Linjalla valmistetaan muun muassa tuolien, pöytien ja oppilaskalusteiden komponentteja.

Tuotantoa nopeuttaa oleellisesti se, että runsaasti käsityötä vaatineista työvaiheista vastaavat teollisuusrobotit ja muu automaattia. Isku-Yhtymän toimitusjohtaja Arto Tiitinen sanoo, että UPM:n kehittämän ja patentoiman UPM Gradan käyttöönotto vahvistaa Iskun asemaa kansainvälisillä huonekalumarkkinoilla.

”Kovassa kilpailussa menestyminen edellyttää huippumuotoilua sekä edelläkävijyyttä uusien materiaalien ja tekniikoiden käytössä”, Tiitinen toteaa. UPM Gradan ainutlaatuiset ominaisuudet avaavat kokonaan uusia mahdollisuuksia modernien huonekalujen suunnittelussa. Suunnittelijat arvostavat helposti muotoiltavan materiaalin ohuutta, kestävyyttä ja tasa-laatusuutta.

Lue lisää:
www.wisaplywood.fi,
www.upmgrada.com (en)

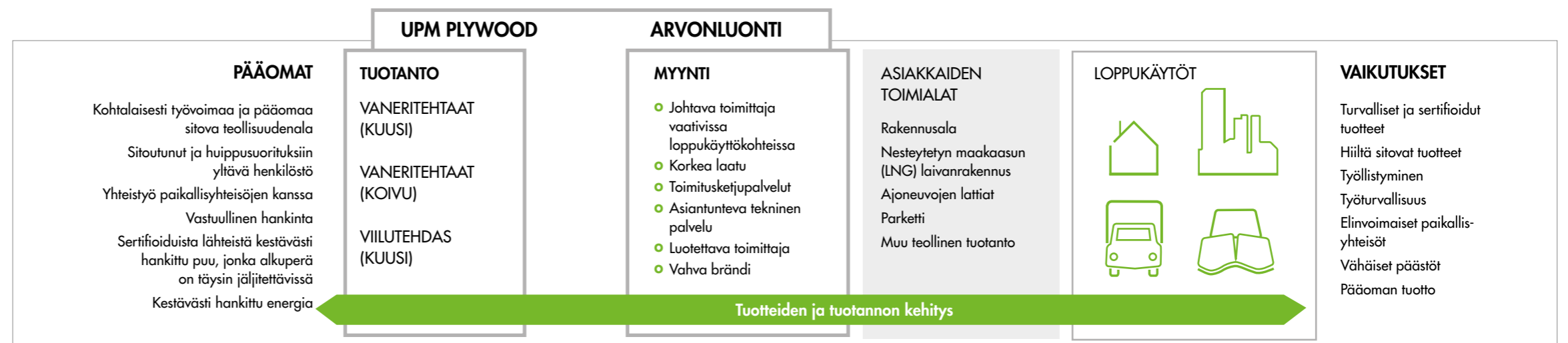
Havuvanerin halpatuonti Etelä-Amerikasta Eurooppaan lisääntyi, ja UPM Plywood päätti marraskuussa rajoittaa Pelloksen tehtaiden havuvanerituotantoa vuoden 2015 lopun ja vuoden 2016 alkupuoliskon aikana.

Markkinat ja liiketoimintaan vaikuttavat tekijät

- Vanerin kysynnän arvioidaan kasvaneen hieman Euroopassa vuonna 2015. Kysyntä kasvoi teollisissa sovelluksissa ja rakennusalan loppukäyttösegmenteissä.
- Euroopan vanerimarkkinat olivat tasapainossa vuoden 2015 alkupuoliskolla. Halpatuonti lisääntyi vuoden aikana ja johti viimeisellä neljänneksellä hintapaineisiin joissakin tuotesegmenteissä.
- Vanerin kysyntää ohjaavat rakennus- ja huonekaluteollisuus sekä teolliset loppukäyttösegmentit kuten kuljetusvälineiteollisuus.
- Puun käyttö rakennusteollisuudessa lisääntyy, sillä puu on kustannustehokas ja uusiutuva materiaali.
- Kuljetusalalla LNG-kuljetusalusten rakentamista ohjaa nesteytetyn maakaasun globaali kysyntä. Lisääntyvät maantiekuljetukset vauhdittavat kauppaa ja kasvattavat ympäristön huomioon ottavien perävaunuratkaisujen kysyntää.

AVAINLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	439	440
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	55	44
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	263	268
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	20,9	16,4
Henkilöstö 31.12.	2 469	2 441

Innovaatiot ja T&K

Innovaatioilla on keskeinen osa uusien tuotteiden kehitysprosessissa. Tarkoituksena on korvata uusiutumattomia materiaaleja uusiutuvilla, kierrätettävillä ja ympäristöä vähän kuormittavilla vaihtoehdoilla sekä kehittää resurssitehokkaita tulevaisuuden vaihtoehtoja.

UPM:n T&K-ohjelmien ja liiketoiminnan kehittämisen tavoitteena on luoda uusia teknologioita ja tuotteita sekä tukea ja varmistaa yhtiön liiketoimintojen kilpailukyky.

UPM pyrkii parantamaan toimintansa nopeutta, ketteryyttä ja tehokkuutta tekemällä yhteistyötä valittujen arvo- ketjukumppanien kanssa.

Resurssit tehokkaaseen käyttöön

Vuonna 2015 UPM käytti tutkimukseen ja kehitykseen 63 miljoonaa (112 miljoonaa) euroa, mikä on 5,3 % (9,0 %) UPM:n liiketoiminnan rahavirrasta. Varoja kohdennettiin pääasiassa uusiin teknologioihin ja kehittyviin liiketoimintoihin. Tutkimuksen ja kehityksen suorat kustannukset olivat noin 37 miljoonaa (35 miljoonaa) euroa, minkä lisäksi lukuun sisältyy liiketoiminnan negatiivisen rahavirran sekä kehittyvien liiketoimintojen investoinnit.

Puubiomassan monipuolista käyttöä

UPM pyrkii kehittämään liiketoimintaansa ja luomaan innovaatioita erilaisissa biotalouden yhteistyöprojekteissa. Erityiset painopistealueet ovat sivutuotteiden hyödyntäminen, resurssitehokkuus ja kiertotalous.

UPM:n sivuvirtojen hyödyntämiseen keskittyvässä tutkimuksessa etsitään ratkaisuja UPM:n sellu- ja paperitehdasintegraattien sivuvirtojen, kuten lietteen, tuhkan, jätteen ja hukkalämmön, tehokkaampaan hyödyntämiseen. Tavoitteena on löytää uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja yhteistyökumppaneita sekä vähentää kustannuksia ja lisätä sivuvirtojen arvoa.

UPM Kaukaan tehtaalla on tutkittu biokaasun valmistusta lietteestä yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin asiantuntijoiden ja muiden ulkoisten kumppanien kanssa.

UPM:n kiertotalousratkaisuihin kuuluu myös lannoitteiden ja ravinteiden kierron kehittäminen. Lisäksi UPM tutkii uusia tapoja parantaa tehtaiden lämpötehokkuutta ja tuhkan hyödyntämistä rakentamisessa. Hyviä säästökeinoja on löydetty myös tehtaiden lämpöhyötysuhteen kehittämistä.

UPM:n liiketoimintoja ja niiden kehitystä tukee maailmanlaajuinen tutkimus- ja kehityskeskusten verkosto. Ympäristönäkökohdat otetaan systemaattisesti huomioon tuotesuunnittelun varhaisessa vaiheessa.

Laajaa yhteistyötä uusissa liiketoiminnoissa

UPM on yksi EU:n ja biomassoja jalostavan sektorin tutkimus- ja innovaatioyhteistyön (European Joint Undertaking on Bio-based Industries, BBI) perustajajäsenistä. Tämä biotalouden kumppanuusohjelma kannustaa investointeihin ja pyrkii luomaan kilpailukykyisiä markkinoita paikallisista raaka-aineista tuotteille biopohjaisille tuotteille ja materiaaleille. Kumppanuusohjelmiin varattu rahoitus nopeuttaa myös UPM:n investointien toteutumista uusilla alueilla.

UPM on osakkaana suomalaisessa CLIC Innovation -yhtiössä, joka keskittyy biotalous- ja cleantech-tutkimukseen. Uuden keskittymän tutkimusohjelmat suuntautuvat sekä biotalouteen että energia- ja ympäristöalan tutkimukseen, ja tukevat siten UPM:n omaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Vuonna 2015 teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes rahoitti UPM:n tutkimusprojekteja noin 1,4 (2,1) miljoonalla eurolla. Projektit toteutettiin yhteistyössä tutkimuslaitosten, yliopistojen ja muiden yritysten kanssa. UPM tekee yhteistyötä laajan yliopisto- ja tutkimuslaitosverkoston kanssa sekä teknisten ratkaisujen toimittajien ja kasvuyritysten kanssa. Kumppanuuksien avulla UPM pystyy kehittämään uusia

ratkaisuja ja pääsee markkinoille nopeammin erityisesti uusissa liiketoiminnoissa.

UPM:n immateriaalioikeuksia koskevat hakemukset ovat pysyneet merkittävällä tasolla. Patenttien korkeat rekisteröimismäärät korostavat uusissa liiketoiminnoissa tapahtunutta edistymistä. Patenttisalkkuja hallinnoidaan UPM:ssä aktiivisesti ja patenttien käytettävyyttä ja kaupallista arvoa arvioidaan jatkuvasti. UPM hakee kaupallistamiskumppaneita patenteille, jotka eivät sovellu sen omiin liiketoimintoihin.

Biokomposiitit yhdistävät luonnonkuitujen ja laadukkaiden muovien parhaat ominaisuudet

UPM Biocomposites -yksikkö kehittää, valmistaa ja myy korkealaatuisia komposiittituotteita kuluttajien ja teollisuuden käyttökohteisiin.

UPM ProFi Design Deck on yksi tunnetuimmista tuotemerkeistä Euroopan komposiittiterassimarkkinoilla. UPM Biocomposites hyödyntää tarramateriaaliuutannon yli jääviä sellukuituja ja polymeerejä ja antaa niille uuden elämän patentoidun kierrätysteknologian avulla.

UPM Formi -komposiitti on valmistettu puhtaista sellukuiduista ja laadukkaista muoveista. Komposiittia voidaan hyödyntää eri sovelluksissa huonekaluteollisuudesta kuluttajaelektronikkaan. UPM Formi -komposiiteista valmistetuilla tuotteilla on huomattavasti pienempi hiilijalanjälki kuin puhtaista muoveista valmistetuilla tuotteilla.

Biokemikaalit ovat kestävä vaihtoehto fossiilipohjaisille tuotteille

UPM Biochemicals -yksikkö tarjoaa ja kehittää innovatiivisia, kestävästi kehitettyjä kemiallisia rakennearvokkeita ja kemiallisia rakennearvokkeita. Sen tuotesegmenttejä ovat kemialliset rakennearvokkeet, ligniinituotteet, biofibrillit ja biolääketieteen tuotteet.

Kemialliset rakennearvokkeet valmistetaan puupohjaisesta biomassasta. Ne ovat kustannuskilpailukykyinen vaihtoehto fossiilipohjaisille monomeereille ja kemikaaleille, ja niistä voidaan valmistaa esimerkiksi biomuoveja.

Ligniini on uusiutuva luonnonvara ja ideaalinen biopohjainen korvike öljypohjaisille tuotteille kuten hartsille ja sideaineille. UPM:n patentoituun teknologiaan perustuva UPM BioPiva™ -ligniini on täysin biopohjainen, myrkytön ja kustannustehokas vaihtoehto, jolla voidaan korvata jopa 70 % hartsien öljypohjaisista raaka-aineista.

Biofibrillit ovat selluloosapohjaisia mikro- ja nanofibrillejä, joita käytetään materiaalien muokkaamiseen ja jotka tuovat materiaaleille uusia ominaisuuksia. Biofibrillejä voidaan käyttää reologian säätämiseen, materiaalien vahvistamiseen ja barrier-ominaisuuksien parantamiseen erilaisissa käyttökohteissa.

GrowDex on uusi puupohjainen selluloosanofibrilleihin perustuva hydrogeeli 3D-solukasvatukseen ja muihin biolääketieteen sovelluksiin. Se on biologisesti yhteensopiva ihmisen kudosten ja solujen kanssa.

Vuonna 2015 EU myönsi UPM:n ValChem-hankkeelle 13,1 miljoonan euron rahoituksen. ValChem-hankkeessa pyritään jalostamaan puusta lisäarvoa tuottavia kemiallisia rakennearvokkeita ja ligniiniä. Hankkeen tavoitteena on osoittaa, että integroitu biokemiallinen prosessi, joka kattaa koko arvoketjun puuraaka-aineesta peruskemikaaleiksi ja ligniinipohjaisiksi toiminnallisiksi kemikaaleiksi, on teknisesti toteutettavissa ja taloudellisesti kannattava.

UPM Biochemicalsin tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM tavoittelee teollisen mittakaavan konsepteja kehittämällä ja testaamalla teollisuussovelluksia aktiivisesti kumppaneidensa kanssa.

INNOVAATIOT KAUPALLISTETAAN

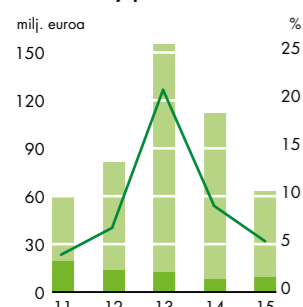
Lappeenrannan teknillisen yliopiston (LUT) vuonna 2012 perustama sijoitusyhtiö Green Campus Innovations (GCI) on yksi UPM:n yhteistyötahoista sellaisten innovaatioiden kaupallistamisessa, jotka eivät sellaisenaan sovellu osaksi UPM:n liiketoimintaa. Yliopiston, sijoitusyhtiön ja UPM:n yhteistyössä yhdistyvät biotalouden, tuotantotalouden, liiketalouden sekä markkinoinnin osaaminen.

UPM ja LUT allekirjoittivat 2015 lisenssisopimuksen UPM:n kehittämästä Biokenno-tekniologiasta. LUT on hakenut ja saanut rahoitusta teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekesiltä BioKenno-tuotteen jatkokehittämistä ja kaupallistamisselvitystä varten. GCI:llä on merkittävä rooli Biokenno-tekniologian kaupallistamisessa ja yrityksen kehittämisessä.

Biokenno-tekniologia on lisensoitu yliopistolle, joka kokoaa tutkijaryhmän jatkotutkimukseen ja tuotteen kaupallistamismahdollisuuksien selvittämiseen. BioKenno on kaupapuutarhakäyttöön sopiva maatuva, kartonkipohjainen kasvatusalusta, jolla voi korvata esimerkiksi kivivillan.

Lue lisää:
www.upm.fi/innovaatiot,
www.upmprofi.fi, www.upmformi.com (en),
www.upmbiochemicals.com (en)

UPM:n kehityspanokset

1) Sisältää negatiivisen operatiivisen rahavirran ja investoinnit

T&K:N ROOLI ERI LIIKETOIMINNOISSA

Tutkimus ja kehitys tukee seuraavia painopistealueita:

UPM Biorefining	Sellun ja puuviljelmien optimointi eri käyttötarkoituksiin Biopolitoaineet
UPM Energy	Energianjalostusteknologiat eri biomassoille ja polttoaineseoksille Hiilidioksidineutraalit energialähteet Sähkemarkkinoiden kehityksen luomat mahdollisuudet
UPM Raflatrac	Tuotevalikoiman laajentaminen ja markkinatuki
UPM Paper Asia	Paperiliiketoimintojen tukeminen kasvumarkkinoilla
UPM Paper ENA	Kustannuskilpailukykyiset ja resurssitehokkaat ratkaisut ja uudet tuotteet
UPM Plywood	Asiakkaalle lisäarvoa luovat tuotteet Prosessitehokkuus
Uudet liiketoiminnot	Uusien mahdollisuuksien kehittäminen synergiaetujen pohjalta Osaamisen ja yhteisen infrastruktuurin kehittäminen

Uudet 2030 vastuullisuustavoitteet

Vastuullisuustoimintansa ohjaamiseksi UPM on laatinut vastuullisuuden painopistealueet olennaisuusarvioinnin (sivu 10) pohjalta sekä asettanut tavoitteet ja mittarit.

Sekä vastuullisuuden painopistealueet, tavoitteet että mittarit päivitettiin vuonna 2015. Ne kattavat kaikki kolme vastuullisuuden osa-alueita: talouden, sosiaalisen ja ympäristön. Olennaisuusarvion lisäksi vuonna 2015 julkistetut YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainability Development Goals, SDG) ohjasivat UPM:n pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteiden päivytystä.

Taloudellisen vastuun osa-alueen vastuullisuuden painopistealueet ovat taloudellinen suorituskyky, hyvä hallinnointitapa ja vastuulliset hankinnat. Sosiaalisessa vastuussa keski-tytään ihmisoikeuksien toteutumiseen ja työturvallisuuteen, paikalliseen sidosryhmä-

yhteistyöhön ja UPM:n rooliin vastuullisena työnantajana. Ympäristövastuun osa-alueet ovat kestävän kehityksen mukaiset tuotteet, ilmasto, veden ja metsien käyttö sekä jätteiden vähentäminen. Osa tavoitteista on jatkuvia ja osa ulotettiin vuoteen 2030. Ympäristötavoitteissa lähtökohtana pidettiin vuotta 2008, jotta vertailtavuus aiempiin tavoitteisiin säilyisi. (Katso taulukko seuraavalla sivulla). Vuoden 2015 saavutukset vanhojen 2020 tavoitteiden suhteen on kerrottu yhtiön internetsivulla.

UPM tarjoaa kattavaa varmennettua tietoa

UPM soveltaa konsernitasolla Global Reporting Initiativen G4-raportointiohjeistoa yritysten yritys vastuun mittaamisessa ja raportoinnissa. UPM:n vuoden 2015 vastuullisuusraportointi on laadittu GRI G4 "In accordance" - Core -vaihtoehdon mukaisesti.

Englanninkieliset vuoden 2015 perussisällön tiedot, jotka on GRI-taulukossa merkitty varmennetuiksi, on varmentanut riippumaton

kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy (katso Riippumaton varmennusraportti sivulla 77), ja suomenkielisille tiedoille on tehty vastaavuustarkistus. Sivulla 75-76 on GRI-sisältöä kuvaava lyhennetty taulukko. GRI-taulukko kokonaisuudessaan sekä yksityiskohtainen kuvaus raportoinnin laajuudesta ja tiedon keruutavoista löytyvät englanniksi yhtiön internetsivuilta www.upm.com/responsibility.

Yhtiö haluaa korostaa vahvaa panostusta sidosryhmäyhteistyöhön ja kestävään kehitykseen ja on sitoutunut AA1000 AccountAbility Principles Standard (2008) -standardin määrittelemiä periaatteisiin sidosryhmien osallistamisesta, olennaisuudesta ja sidosryhmien odotuksiin vastaamisesta.

UPM tarjoaa kattavaa, kolmansien osapuolten varmentamaa ympäristötietoa konserni- ja tehdastasolla sekä yksittäisistä tuotteista. Ympäristömerkityt tuotteet, tuoteselosteet sekä toimintojen sertifiointi kertovat yhtiön sidosryhmille kestävästä kehityksestä, läpinäkyvyydestä ja riskienhallinnasta (lue lisää UPM:n tuotevastuusta sivulta 51).

Lue lisää:

www.upm.fi/vastuullisuus,
<https://sustainabledevelopment.un.org> (en)

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET OHJAAVAT UPM:N TAVOITTEITA

UPM:N PAINOPISTEALUEET	2030 TAVOITE	2030 SEURANTA / SAAVUTETTU 2015
TALOUDELLINEN		
Tulos Omistaja-arvon kasvattaminen	<ul style="list-style-type: none"> Liikevoittomarginaali > 10 % Oman pääoman tuotto ylittää vähintään 5 prosenttiyksiköllä 10 vuoden riskittömän sijoituksen tuoton Velkaantumisaste alle 90 % 	<ul style="list-style-type: none"> Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 11,5 % liikevaihdosta. Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 12,1 %. Velkaantumisaste vuoden 2015 lopussa oli 26 %.
Hallinointi Selkeät vastuut ja ohjeiden noudattaminen	<ul style="list-style-type: none"> 100 % henkilöstöstä suorittanut UPM:n toimintaohje-koulutuksen (jatkuva tavoite) 	<ul style="list-style-type: none"> Yli 90 % henkilöstöstä on suorittanut aiemman UPM:n toimintaohjekoulutuksen.
Vastuullinen hankinta Lisäarvon luominen vastuullisilla toimintatavoilla	<ul style="list-style-type: none"> Yli 80 % UPM:n hankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille (jatkuva) Vuoteen 2030 mennessä 100 % UPM:n raaka-ainehankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille ¹⁾ Jatkuva toimittajien auditointi perustuen systemaattiseen riskien arviointiin 	<ul style="list-style-type: none"> 79 % hankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille (+12 prosenttiyksikköä). 92 % raaka-ainehankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille. Vuodesta 2013 riskien arviointiin ja -hallintaan perustuvien toimittaja-auditointien määrä on kaksinkertaistunut ja niiden maantieteellinen kattavuus on entistä laajempi.
SOSIAALINEN		
Monimuotoinen ja salliva työympäristö Monimuotoisen ja sallivan yrityskulttuurin ja paikallisen työympäristön kehittäminen liiketoiminnan menestyksen varmistamiseksi	<ul style="list-style-type: none"> Kaikkia UPM:n työntekijöitä kohdellaan yksilönä sukupuoleen, ikään, rotuun, kansallisuuteen jne. katsomatta. Monimuotoisuusindeksin tulos 100 % henkilöstön sitoutumista mittaavassa kyselyssä vuoteen 2030 mennessä Monimuotoisuusuhanke käynnisti vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Monimuotoisuusindeksin tulos 77 %. Monimuotoisuusuhanke aloitetaan vuonna 2016
Jatkuva oppiminen ja kehittäminen Liiketoiminnan menestyksen edistäminen yltämällä huipputasoihin sekä tulevaisuuden työmarkkinakelpoisuuden varmistaminen jatkuvalla ammatillisella kehittämisellä	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteiden asettana ja kehityssuunnitelma kaikilla työntekijöillä vuoteen 2030 mennessä. Työntekijöillä on mahdollisuus oppia ja kehittyä. Oppimista ja kehitymistä kuvaavan indeksin tulos yli 80 % henkilöstön sitoutumista mittaavassa kyselyssä vuoteen 2030 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> 86 % pysyvistä henkilöstöstä oli kehityskeskustelujen piirissä. Oppimista ja kehitymistä kuvaavan indeksin tulos oli 61 % henkilöstön sitoutumista mittaavassa kyselyssä.
Vastuullinen johtaminen Arvopohjainen ja inspiroiva johtajuus sekä johdonmukaisuus ja luotettavuus. Työympäristön jatkuva kehittäminen.	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sitoutumista kuvaavan indeksin tulos maailman parhaassa neljänneksessä vuoteen 2030 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sitoutumista kuvaava indeksi nousi ja oli 66 %. Tämä on 10 % alle maailman parhaan neljänneksen.
Työolosuhteet Turvallisen ja terveellisen työympäristön sekä henkilöstön hyvinvoinnin varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Ei kuolemaan johtaneita tai vakavia tapaturmia Jatkuva parantaminen turvallisuudessa: Tapaturmataajuus (LTAF) alle 1 & TRIF-luku alle 2 saavutettu pysyvästi mukaan lukien urakoitsijat Sertifioitu työterveys ja -turvallisuusjärjestelmä käytössä kaikissa toiminnoissa vuoteen 2030 mennessä Henkilökohtainen terveysuunnitelma -ohjelma käynnissä kaikissa yksiköissä vuoteen 2030 mennessä Poissaolojen määrä alle 2 % työajasta kaikissa yksiköissä vuoteen 2030 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> Yksi urakoitsijan kuolemaan johtanut tapaturma. Oman henkilöstön tapaturmataajuus oli 3,9 ja urakoitsijoilla 5,5. TRIF-luku oli 10,6 omilla työntekijöillä. TRIF-seuranta urakoitsijoilla arvioidaan vuonna 2016. Kaikilla tuotantolaitoksilla ja työterveys- ja -turvallisuusjärjestelmä käytössä. 45 %:ssa tuotantolaitoksista tämä järjestelmä oli sertifioitu. Ohjelma aloitettu useimmissa yksiköissä ja tuotantolaitoksissa. Poissaolojen määrä oli 3,7 % työajasta vuonna 2015.
Paikallinen sitoutuminen Paikallisen sitoutumisen varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Strategisten kestävän kehityksen aloitteiden jatkuva kehittäminen johtavien kansalaisjärjestöjen kanssa Sidosryhmäyhteistyötä koskevien parhaiden käytäntöjen jakaminen (jatkuva) UPM:n sponsorointi- ja lahjoitusohjelma aloitetaan 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö BirdLife ja Vida Silvestren kanssa jatkuu. Parhaiden käytäntöjen jakaminen varmistettu esimerkiksi eri paikkakuntien vakiintuneiden sidosryhmäfoorumien kautta. Hanke käynnistyy vuonna 2016.
YMPÄRISTÖ ²⁾		
Tuotteet Koko elinkaaren ottaminen huomioon	<ul style="list-style-type: none"> Sertifioituiden ympäristöjohtamisjärjestelmät kaikissa toiminnoissa (jatkuva) Ympäristötuteselosteet kaikille tuotteille (jatkuva) ³⁾ Kaikilla soveltuvilla tuotteilla on ympäristömerkki vuonna 2030 	<ul style="list-style-type: none"> Kaikilla tuotantolaitoksilla on sertifioitu ympäristöjohtamisjärjestelmä uutta biojalostamoaluetta lukuun ottamatta. Ympäristötuteseloste saatavilla relevantteille tuotteille. Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus oli 77 % (76 %).
Jätteet Materiaalitehokkuuden ja kiertotalouden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Ei kaatopaikkajätettä tai jätteenpoltoa ilman energian talteenottoa vuoteen 2030 mennessä. 	<ul style="list-style-type: none"> Yli 90 % UPM:n prosessijätteestä on kierrätetty tai uudelleenkäytetty.
Ilmasto Ilmatoratkaisujen kehittäminen ja toimia kohti hiilineutraalisuutta	<ul style="list-style-type: none"> Energiantuotannon ja ostosähkö (Scope 1 ja 2) fossiilisia hiilidioksidipäästöjä vähennetään 30 % vuoteen 2030 mennessä Kasviuonekaasupäästöihin liittyvän liiketoiminnan hyötyjen maksimointi (jatkuva) Happamoittavien savukaasupäästöjen (NOx/SO₂) määrää vähennetään 20 % vuoteen 2030 mennessä ⁴⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> Polttoainejakauman ja energiatehokkuuden parannustoimenpiteet eivät ole kompensineet vuoden 2011 Myllykoski-kaupan ja ostosähkö kohonneiden päästöjen vaikutusta. UPM myi 2015 noin 0,5 milj. CO₂-tonnia vastaavan määrän päästövähennyksiä. Ilman näitä myyjtejiä UPM:n raportoidut päästöt (Scope 1 ja 2) olisivat olleet yli 7 % pienemmät. 20 % vähennemä keskim. UPM:n tuotetta kohti v:sta 2008
Vesi Vastuullista vedenkäyttöä	<ul style="list-style-type: none"> Kemiallista hapenkulutusta (COD) vähennetään 40 % vuoteen 2030 mennessä ⁴⁾ Jäteveden määrää vähennetään 30 % vuoteen 2030 menn.⁴⁾ 100% jäteveden puhdistuksessa käytetyistä ravinteista kierrätettyjä vuoteen 2030 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> Vuodesta 2008 vähennys tuotetonnia kohti on ollut 29 %. 11 %:n vähennemä vuoteen 2008 verrattuna Hanke aloitetaan vuonna 2016.
Metsä Kestävää maankäyttöä ja metsiä työnnä elämää	<ul style="list-style-type: none"> Puun alkuperän seurantaohjelman kattavuus 100 % (jatkuva) Kaikki kuitu sertifioitua vuoteen 2030 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> Kattavuus on 100 %. Sertifioituiden kuitun osuus nousi ja oli 84 %.

¹⁾ Kattaa kaiken UPM:n raaka-ainehankinnan mukaan lukien puu ja puupohjainen biomassa ja pois lukien energia

²⁾ Ympäristötavoitteet: 2008 tasosta

³⁾ Sisältää paperin, sahatavaran, vanerin, sellun ja tarrat

⁴⁾ Numeeriset sellun ja paperin tuotantoa koskevat tavoitteet

Henkilöstö ja Biofore yhteisellä kasvutiellä

Vuonna 2015 UPM:n henkilöstöstrategian tärkeimpiä painopisteitä olivat arvopohjainen ja innostava johtaminen, turvallinen työpaikka, vahvan kaupallisen asenteen ja myynnin kyvykkyyden kehittäminen, muutosvalmius ja joustava mukautuminen liiketoimintaympäristön muutoksiin.

Haluamme luoda turvallisen ja innostavan työympäristön, jossa kaikki voivat osallistua ja jokaisella on tasapuoliset mahdollisuudet.

UPM tukee ammatillista kehitystä

UPM pyrkii tarjoamaan työntekijöilleen ympäristön, jossa he voivat saavuttaa hyviä tuloksia. UPM tukee työntekijöidensä ammatillista kasvua ja auttaa heitä kehittämään ammattitaitoaan ja hankkimaan uusia taitoja.

Yhtiö soveltaa 70/20/10-mallia, jonka mukaan 70 % kehittymisestä tapahtuu työssä, 20 % opitaan työtovereilta tai heidän kokemuksistaan ja 10 % erilaisissa kehitysohjelmassa.

UPM hyödyntää kehityskeskusteluja järjestelmällisesti strategisten tavoitteiden asettamisessa ja kehityssuunnitelmien laatimisessa maailmanlaajuisesti. Kehityskeskustelut ovat esimiehille ja alaisille tilaisuus antaa ja saada palautetta omasta työsuorituksesta ja UPM:n arvojen mukaisesta toiminnasta.

Viime vuosina UPM on kehittänyt kehityskeskusteluprosessiaan korostamalla esimiesten roolia tuloksellisessa johtamisessa ja palautteen antajina. Esimiesten odotetaan seuraavan tiiminsä jäsenten työsuoritusta ja tukevan heitä tavoitteiden saavuttamisessa. Vuonna 2015 kaikista vakituisista UPM:n työntekijöistä 86 % kävi kehityskeskustelun esimiestensä kanssa. Vuodelle 2015 asetettua 90 %:n tavoitetta ei saavutettu.

Sitoutunut henkilöstö, parempi työpaikka

UPM:n vuosittainen henkilöstökysely (Employee Engagement Survey, EES) antaa kaikille yhtiön työntekijöille mahdollisuuden arvioida työympäristönsä eri osa-alueita. Kyselyssä mitataan kehitystä kolmen pääindeksin avulla: henkilöstön sitoutuminen, esimiestyön tehokkuus ja työterveys ja -turvallisuus.

Vuonna 2015 kyselyn vastausprosentti oli 79 % (78 %), mikä kertoo UPM:n työntekijöiden halusta osallistua työpaikkansa kehittämiseen. Luku ylitti selvästi vuodelle 2015 asetetun 70 %:n tavoitteen. Henkilöstön sitoutumista kuvaava indeksi nousi edellisvuodesta ja oli 66 % (63 %), mutta vuodelle 2015 asetettua 70 %:n tavoitetta ei saavutettu. Myös työterveyttä ja -turvallisuutta kuvaava indeksi nousi hieman ja oli 79 % (78 %). Johdon tehokkuutta kuvaava indeksi on noussut tasaisesti viime vuosina ja oli nyt 76 % (75 %), joka on lähellä kansainvälisen tason parasta neljännestä.

Henkilöstökysely on tehokas keino pitkän aikavälin trendien ja kehitystoimien vuosittaiseen seuraamiseen. Kyselyn tuloksia ja kehitystoimien edistymistä arvioidaan konsernitasolla ja tiimeittäin, ja niiden pohjalta tunnustetaan uusia kehityskohteita.

UPM panostaa osallistavaan ja innostavaan johtamiseen

UPM:n tavoitteena on, että yhtiöllä on innostavat johtajat, jotka osallistavat ja sitouttavat työntekijöitä kaikilla organisaation tasoilla. Pyrimme johtamaan esimerkillä, rehel-

lisesti ja UPM:n arvojen mukaan. Arvomme – Luota ja ole luotettava, Tuloksia yhdessä ja Uudistu rohkeasti – ohjaavat ja tukevat meitä päivittäisessä työssä.

UPM panostaa johtamistaitojen kehittämiseen myös koulutusohjelmilla, joiden avain-teemoja ovat itsensä johtaminen, valmentava johtajuus, innovointi ja kompleksisuuden johtaminen.

Vuonna 2015 UPM jatkoi valmentavan johtamistavan edistämistä ja kannusti käyttämään erilaisia palautetyökaluja toiminnan ja työsuoritusten arvioinnissa. UPM:n tavoitteena on parantaa yhtiön sisäistä vuoropuhelua ja palautekulttuuria. UPM jatkoi myös mentorointi-ohjelmiansa, joita se pitää arvokkaana johtamistaitojen kehittämisen työkaluna.

UPM haluaa luoda monimuotoisen ja sallivan työympäristön, johon kuuluu eri-ikäisiä, eri sukupuolta ja kansallisuutta olevia ihmisiä, joilla on erilainen pätevyys, tausta ja kokemukset. Erilaiset näkemykset parantavat päätösten tekemistä ja liiketoiminnan menestymistä. Vuonna 2015 UPM teki ensimmäistä kertaa monimuotoisuusarvioinnin kaikissa liiketoiminnissaan ja funktioissaan. Lisäksi se tuki henkilöstön monimuotoisuutta useilla paikallisilla hankkeilla.

Palkitseminen kannustaa hyvään suoritukseen

UPM:n palkitsemis- ja kannustejärjestelmissä korostetaan suoriutumisen merkitystä. UPM käyttää kokonaispalkitsemisen mallia, joka koostuu peruspalkasta, luontaiseduista ja kannustepalkkioista, jotka määräytyvät UPM:n globaalien sääntöjen, paikallisen lainsäädännön, yleissopimusten, paikallisten markkinakäytäntöjen sekä työntekijän aseman ja suoriutumisen mukaan. Sukupuolella, rodulla, iällä tai kansallisuudella ei ole merkitystä palkkoja määriteltäessä.

Aineeton palkitseminen on osa UPM:n kokonaispalkitsemismallia, johon sisältyy kilpailukykyisen rahallisen palkitsemisen lisäksi esimerkiksi turvallinen työympäristö, kiinnostavat ja mielekkäät työtehtävät, hyvä johtaminen ja erinomaiset uramahdollisuudet. Palkitsemissuunnitelmassa ja -päätöksissä otetaan huomioon yksittäisen työntekijän, tiimin ja liiketoiminnan suoriutuminen ja tulokset.

Koko UPM:n henkilöstö kuuluu yhtenäisen, vuosittain arvioitavan lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmän piiriin. Kannustepalkkiojärjestelmä koostuu yrityksen ja liiketoiminta-alueen tavoitteista, turvallisuustavoitteista sekä yksilö- ja/tai tiimitavoitteista.

Käyttökate (EBITDA) on yksi keskeisistä tunnusluvuista, joilla mitataan yrityksen ja liiketoiminta-alueiden tavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2015 henkilöstölle maksettiin vuoden 2014 lyhyen aikavälin kannustepalkkio-ohjelmasta palkkioita yhteensä 62 miljoonaa euroa, ja vuoden 2015 lyhyen aikavälin kannustepalkkio-ohjelmasta maksetaan palkkioita arviolta noin 55 miljoonaa euroa.

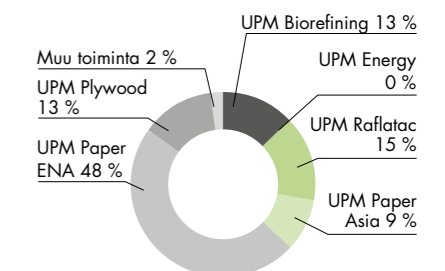
HENKILÖSTÖ MAITAIN

31.12.	2015	2014	2013
Suomi	7 464	7 855	8 110
Saksa	4 591	4 586	4 609
Venäjä	798	787	771
Iso-Britannia	763	1 098	1 136
Ranska	585	785	901
Puola	535	499	440
Itävalta	518	549	547
Viro	217	204	206
Espanja	109	109	194
Italia	55	61	62
Turkki	42	40	38
Belgia	31	28	32
Ukraina	27	25	22
Ruotsi	24	27	26
Muu Eurooppa	79	86	155
Kiina ¹⁾	1 546	1 424	1 412
Yhdysvallat ²⁾	1 070	1 087	1 116
Uruguay	573	565	562
Malesia	122	175	174
Meksiko	81	50	30
Etelä-Afrikka	78	67	66
Brasilia	58	89	95
Australia	50	61	77
Intia	42	39	41
Muu maailma	120	118	128
Yhteensä	19 578	20 414	20 950

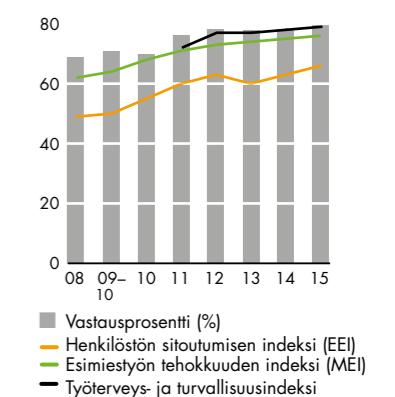
¹⁾ Mukaan lukien Hongkong

²⁾ Mukaan lukien Madison 50 %

UPM:n henkilöstö liiketoiminta-alueittain 2015

Henkilöstökyselyn kehitys 2008–2015

TAKAISIN KOULUPENKILLE

Uruguay'n syrjäisillä alueilla on vain vähän kouluja, joten lasten koulumatkat kasvavat usein hyvin pitkiksi. Tästä syystä monet paikalliset päättävät koulunsa jo 12-vuotiaina, minkä jälkeen heidän on vaikea jatkaa opiskelua myöhemmin tai päästä töihin, joihin vaaditaan korkeaa tai ammatillista koulutusta.

UPM Säätiö tarjoaa yhteistyössä Uruguay'n teknisen yliopiston (UTU) kanssa mekatroniikkaan keskittyvää toisen asteen koulutusta maaseudun nuorille Fray Bentosissa.

"Koulutus valmistaa nuoria maa- ja metsätaloustekniikan huolto- ja ylläpitotöihin", kertoo Rodolfo Merello, UTU:n alueellisesta teknisestä koulutuksesta vastaava johtaja.

"Ensimmäisenä vuotena tutustutaan aiheeseen yleisellä tasolla, toisena keskitytään yksityiskohtaisempiin teknisiin opintoihin. Ensi vuonna aloitamme myös koulutuksen uuden vuosikurssin."

UPM Säätiö tarjoaa opiskelijoille kaikki käytännön koulutuksessa tarvittavat työvälineet. Toisena opiskeluvuotena opettajina toimii myös UPM:n teknisiä asiantuntijoita, kuten metsäkoneen kuljettajia.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus,
www.upmbiofore.fi

Poikkeuksellisen hyvistä henkilökohtaisista tai tiimisaavutuksista voidaan palkita myös erillisellä kertapalkkiolla.

UPM:llä on kaksi pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää: tulosperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ylimmälle johdolle ja viivästetty osakepohjainen kannustepalkkiojärjestelmä muille avainhenkilöille. Osakepalkkiojärjestelmät käynnistyivät vuonna 2011, ja niiden uudet ohjelmat alkavat vuosittain. Ohjelmien piirissä on noin 600 henkilöä. Kummassakin ohjelmassa ansaitaan osakkeita konsernin tai liiketoiminta-alueen tason tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Lisätietoja pitkän aikavälin kannustejärjestelmistä on Palkka- ja palkkioselvityksessä osoitteessa www.upm.fi, Sijoittajat-osiossa Hallinnoinnin alla.

UPM edistää aktiivista osallistumista

Vuoden 2015 lopussa UPM:n palveluksessa oli yhteensä 19 578 henkilöä 45 maassa. UPM edistää paikallista johtajuutta tärkeimmissä tuotantolaitoksissaan, joiden johtoteimeistä 94 % koostuu paikallisista henkilöistä. UPM:n kaikista työntekijöistä yhteensä noin 0,3 % oli kansainvälisissä tehtävissä organisaation eri tasoilla ulkomailla.

Monikansallisenä yhtiönä UPM noudattaa kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia lakeja ja määräyksiä sekä kansainvälisiä ihmisoikeus- ja työoikeussopimuksia. UPM kunnioittaa myös yhdistymisvapautta.

UPM noudattaa laillisesti sitovia työehtosopimuksia. Yhtiö ei kerää eikä raportoi työntekijöidensä ammattiliittojäsenyyksiä kos-

kevaa tietoa globaalilla tasolla eri maiden lainsäädännön eroavaisuuksien vuoksi. Työehtosopimusjärjestelmien piirissä arvioidaan olevan 74 % aktiivisessa työsuhteessa olevasta henkilöstöstä vuonna 2015.

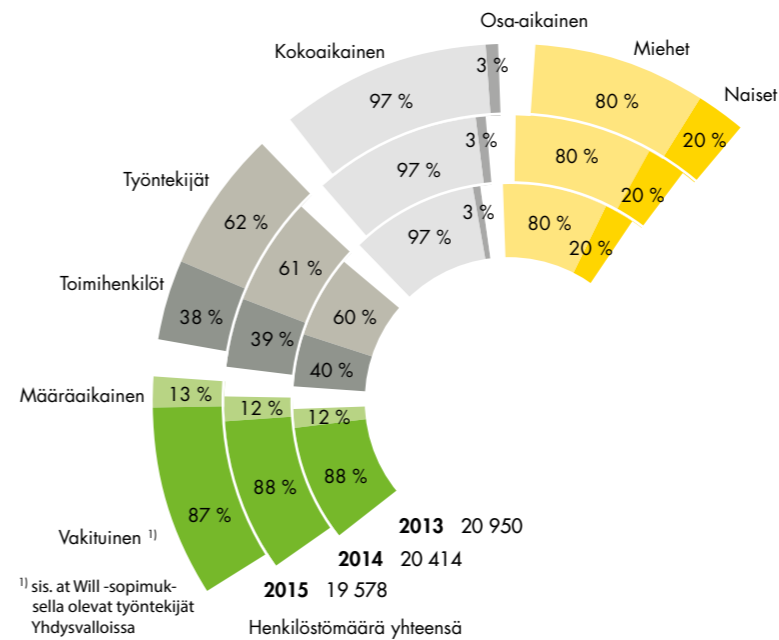
UPM edistää henkilöstön aktiivista osallistumista ja kuulemista kansainvälisten ja kansallisten sääntöjen ja määräysten mukaisesti. UPM kunnioittaa työntekijöiden yksityisyyttä ja edistää tasavertaisia mahdollisuuksia ja työ- ja urakehitystä.

UPM edistää avointa kansainvälistä vuoropuhelua European Forum -yhteistyöelimensä kautta. European Forum käsittelee pääasiassa yhtiön sisäisiin muutoksiin ja liiketoimintaympäristön muutoksiin liittyviä kysymyksiä ja kokoo säännöllisesti yhteen liiketoimintayksikköjen henkilöstön edustajia Euroopassa.

UPM tukee uudelleentyöllistymistä

UPM:n vastuullisen toiminnan keskeisiä elementtejä tehtaiden sulkemisten sekä uudelleenjärjestelyjen yhteydessä ovat henkilöstön uudelleen koulutus ja -työllistyminen, uudelleensijoittaminen yhtiön sisällä, yrittäjyyden tukeminen sekä irtisanomiskorvaukset. Aktiivista työllistymistä ja uudelleen koulutusta edistäviä toimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä viranomaisten ja muiden ulkoisten kumppanien kanssa.

Uudelleenjärjestelyjen yhteydessä UPM noudattaa paikallista työläisäädäntöä. Suomessa irtisanomisaika määräytyy työehtosopimusten ja työehtosopimusten mukaan työsuhteen keston perusteella: irtisanomis-

UPM:N HENKILÖSTÖ LUKUINA

	2015	2014	2013
Henkilöstön vaihtuvuus %	10,5	10,9	12,5
Henkilöstön vaihtuvuus % (vapaaehtoinen)	3,3	4,8	5,5
Henkilöstön keski-ikä	43,6	43,7	43,4
Henkilöstön kehittäminen			
Keskimääräiset koulutustunnit ¹⁾ (tuntia/työntekijä)	14	15	15
TTT-luvut, UPM:n työvoima			
Tapaturmataajuuus	3,9	4,4	5,4
TRIF-luku	10,6	11,6	13,5
Poissaolot	3,7	3,4	3,4
Ammattitautien lukumäärä	6	n/a	n/a
TTT-luvut, urakoitsijat			
Tapaturmataajuuus	5,5	6,5	n/a

¹⁾ Koskee aktiivisessa työsuhteessa olevaa henkilöstöä

aika on esimerkiksi 1 vuoden työsuhteen jälkeen 14 päivää ja 12 vuoden työsuhteen jälkeen 6 kuukautta.

Saksassa irtisanomisaika määräytyy Saksan siviililain ja työehtosopimusten perusteella, ja se kasvaa työsuhteen pituuden mukaan neljästä viikosta 20-vuotisen työsuhteen seitsemään kuukauteen. Kiinassa paikallinen lainsäädäntö asettaa irtisanomisajaksi vähintään 30 päivää.

Osana marraskuussa 2014 käynnistettyä kannattavuusohjelmaa UPM vähensi sanoma- ja aikakauslehtipaperien tuotantokapasiteettiaan

Euroopassa pysyvästi noin 800 000 tonnilla vuoden 2015 alkupuoliskolla. UPM sulki sanomalehtipaperikoneet UPM Shottonissa Isossa-Britanniassa ja UPM Chapelle Darblayssa Ranskassa sekä aikakauslehtipaperikoneet UPM Jokilaakson ja UPM Kaukaan tehtailla Suomessa. Lisäksi UPM keskitti suunnitelmiansa mukaan Paper ENA:n toimitusketjun toiminnot Tampereelta ja Altrinchamista Isosta-Britanniasta Augsburgiin ja Dörpeniin Saksaan. Näiden toimien seurauksena henkilöstömäärä väheni odotetusti noin 500 henkilöllä vuoden 2015 loppuun mennessä.

TULEVAISUUDEN ESIMIEHIÄ

UPM:n Suomen tehtaiden henkilöstön ikärakenteen vuoksi esimiestehtävistä jää seuraavan kymmenen vuoden aikana eläkkeelle kymmeniä esimiehiä. Tarve räätälöidylle, esimiestehtäviin valmistavalle oppisopimuskoulutukselle on selvä – tekniikan alan koulutusohjelmissa opiskellaan tulevaisuuden tarpeisiin nähden vähän johtamistaitoja.

Esimesopisopimuskoulutus on yksi esimerkki UPM:n johtamistaitojen kehittämistyöstä. Koulutukseen haki syksyllä 350 henkilöä, joista kymmenen valittiin aloittamaan opintonsa helmikuussa 2016. Puolitoista vuotta kestävä opinto koostuu kaikille opiskelijoille yhteisistä teoriajaksoista (10 %) sekä eri yhtiön toimipaikoilla tehtävästä käytännön työstä (90 %).

Valituilla opiskelijoilla on jo alan koulutus ja jonkin verran työkokemusta. Oppisopimuskoulutuksen sisältö on räätälöity UPM:n tarpeisiin ja keskittyy johtamistaitoihin ja UPM:n tapaan toimia. Oppisopimuskoulutuksista on saatu myönteisiä kokemuksia vuonna 2014 alkaneesta Tulevaisuuden ammattilainen -koulutuksesta.

Tuotannon esimieheltä vaaditaan nyt ja tulevaisuudessa taitoja johtaa ja motivoida ihmisiä ja viedä yrityksen arvoa eteenpäin kentällä ja käytännön työssä. Myös strategian ja liiketoiminnan tavoitteiden syvälinen ymmärrys on tärkeää. Valmistumisen jälkeen oppilaan sijoittumismahdollisuuksia UPM:n sellu- ja paperitehtaille sekä saha- ja vaneriliiketoimintaan tarkastellaan erikseen.

Lue lisää:
www.upm.fi/tyopaikat

UPM:n turvallisuuskulttuuri ja suorituskyky kehittyivät edelleen

Turvallisuus on olennainen osa UPM:n toimintoja ja liiketoimintajärjestelmää. Kaikkia UPM:n työntekijöitä, vierailijoita ja urakoitsijoita koskevat samat turvallisuusvaatimukset UPM:n tiloissa. Kaikissa Suomen ja Saksan toimipaikoissa on paikallisen lainsäädännön edellyttämä työsuojelutoimikunta, johon kuuluu sekä työnantajan että henkilöstön edustajia. Nämä toimikunnat edustavat kaikkia paikallisia työntekijöitä, ja niiden tarkoitus on tarkkailla ja edistää toimipaikan työterveys- ja -turvallisuusoloja ja -ohjelmia.

2015 oli ensimmäinen vuosi Työturvallisuuden ryhtiliike 2012–2014 -hankkeen päättymisen jälkeen. UPM:n seuraava tavoite on tuoda turvallisuus pysyväksi osaksi yhtiön toimintakulttuuria. Työturvallisuuden tunnusluvut paranivat edelleen.

Vuonna 2015 UPM:n tapaturmataajuus eli poissaoloon johtaneiden työtaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohden (Lost Time Accident Frequency, LTAF) oli 3,9 (4,4). Tulokset on UPM:n kaikkien aikojen paras. Vuoden lopussa yhteensä 12 tuotantolaitosta oli ollut yli vuoden ilman poissaoloon johtaneita tapaturmia. Myös TRIF-luku (total recordable

injury frequency eli tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohden) parani vuonna 2015 ja oli 10,6 (11,6). TRIF ottaa huomioon poissaoloon johtaneiden tapaturmien lisäksi myös ne työtaturmat, jotka vaativat korvaavaa työtä tai lääkärin hoitoa.

Myös UPM:n ulkopuolisen työvoiman työturvallisuus parani. UPM:n urakoitsijoille sattui viime vuonna 92 poissaoloon johtanutta tapaturmaa (114 vuonna 2014). Valitettavasti vuonna 2015 UPM:n urakoitsijalle sattui yksi kuolemaan johtanut onnettomuus metsätyössä Isossa-Britanniassa.

Sairaudesta ja työtaturmista johtuvien poissaolojen määrä UPM:ssä maailmanlaajuisesti oli 3,7 % (3,4 %). Tapaturmista johtuvien poissaolojen määrä oli samalla tasolla kuin vuonna 2014.

UPM palkitsee hyvät turvallisuustulokset konsernin työturvallisuuspalkinnoilla. Vuonna 2015 tärkein työturvallisuuspalkinto myönnettiin UPM Changshun paperitehtaalle turvallisuuskulttuurin merkittävästä paraneemisesta.

UPM juhlisti huhtikuussa kolmatta työturvallisuusviikkoaan kansainvälisen työjärjestön (ILO) järjestämän kansainvälisen työturvallisuuspäivän yhteydessä.

UPM panostaa työturvallisuuteen

UPM:n työntekijöitä ja ulkopuolista työvoimaa vaaditaan tekemään ilmoitus jokaisesta läheltä piti -tilanteesta niiden vakavuudesta riippumatta. Lisäksi kaikkien työntekijöiden on tehtävä turvallisuushavainnot. UPM tutkii kaikki ilmoitukset ja havainnot ja toteuttaa korjaavia toimenpiteitä, jotta sama tilanne ei toistu. Korkean riskin läheltä piti -tilanteet tutkitaan juurisyyanalyysin avulla. Vuonna 2015 UPM:ssä raportoitiin yhteensä 47 121 läheltä piti -tilannetta ja turvallisuushavaintoa.

Vuonna 2015 turvallisuustyö keskittyi kaikkein yleisimpien tapaturmien, kuten liukastumisten, kaatumisten, putoamisten ja käsivammojen ehkäisemiseen. Lisäksi UPM paransi urakoitsijoiden turvallisuutta, toteutti korjaavia toimenpiteitä vuoden 2014 kuolemaan johtaneen tapaturman johdosta sekä lisäsi turvallisuuskäytännön liittyviä toimenpiteitä.

Turvallisuus oli tärkeä painopiste myös uuden Lappeenrannan biojalostamon ensimmäisenä toimintavuonna, ja sitä edistettiin myös ulkoisten auditointien avulla. Vuoden alussa jalostamolla tapahtui joitakin prosessiturvallisuuteen liittyviä vaaratilanteita, mutta toiminta vakaantui vuoden loppua kohti.

Turvallisuustyö säilyi edelleen UPM:n toiminnan keskiössä. Vuonna 2014 UPM asetti lyhyen aikavälin tavoitteekseen laskea tapaturmataajuuden tasolle 3 vuoden 2017 loppuun mennessä. Lisätavoite on ehkäistä kaikki vakavat ja kuolemaan johtavat tapaturmat. Turvallisuustyön perimmäisenä tavoitteena on varmistaa, etteivät UPM:n työntekijät ja urakoitsijat altistu riskille työskennellessään UPM:n tiloissa.

Turvallisuuden parantamiseen tähtäviä hankkeita on edelleen käynnissä kaikilla liiketoiminta-alueilla. Monet vuoden 2015 hankkeista jatkuvat myös vuonna 2016. Pääpaino on turvallisuuskäytännön käyttöönotossa, urakoitsijoiden työturvallisuuden parantamisessa, käsivammojen ehkäisemisessä ja nostotöiden turvallisuuden parantamisessa. Merkittävänä parannuksena UPM kehitti uuden One Safety -raportointityökalun ympäristö- ja turvallisuusraportointiin. Työkalu otetaan käyttöön keväällä 2016.

UPM parantaa urakoitsijoiden turvallisuutta

UPM edellyttää urakoitsijoiden noudattavan turvallisuusohjeita, jotta he voivat työskennellä turvallisesti yhtiön tiloissa. Urakoitsijoiden on osallistuttava turvallisuusperheyttykseen ennen UPM:n tiloissa työskentelyä. Vuoden 2015 loppuun mennessä urakoitsijoille oli annettu yli 65 000 UPM:n turvallisuusperheyttyä.

Vuonna 2015 liiketoiminnot käynnistivät ja toteuttivat useita urakoitsijoiden työturvallisuutta parantavia projekteja, kuten Puun-

hankinnan ja metsätalouden yhteistapaamiset urakoitsijoiden kanssa, UPM Paper ENA:n turvallisuusohjelma kunnossapidon urakoitsijoille ja UPM Timberin ulkoistettujen kunnossapitotoimintojen parantunut työturvallisuus. Yhtiön suurimmissa investoinneissa UPM Kymen tehtaalla Suomessa ja UPM Changshun tehtaalla Kiinassa kiinnitettiin erityistä huomiota työturvallisuuteen erinomaisin tuloksin. UPM Kymissä tapahtui vain yksi poissaoloon johtanut tapaturma, ja UPM Changshussa urakoitsijoille ei sattunut yhtään tapaturmaa.

Terveysteema edelleen keskiössä

UPM tukee henkilöstönsä hyvinvointia teemmällä läheistä yhteistyötä työntekijöiden ja ulkoisten työterveysorganisaatioiden kanssa.

Vuonna 2015 UPM jatkoi työterveyden edistämistä vuonna 2014 käynnistetyn Huomio terveyteen -kampanjan pohjalta. Hankkeen tarkoituksena on tukea henkilöstön terveyden, elämänlaadun ja toimintakyvyn kehittymistä. Vuonna 2015 UPM käynnisti kolmen kuukauden välein erilaisia terveysteemoja, jotka keskittyivät palautumiseen, fyysisen toimintaan, ruokavaliioon ja aivojen terveyteen. Teemojen myötä UPM:n toimipisteissä ja liiketoiminnoissa käynnistettiin erilaisia terveyden ja hyvinvointiin liittyviä hankkeita.

Vuonna 2014 UPM pilotoi Suomessa Henkilökohtainen terveysuunnitelma -hanketta, jota jatkettiin useissa toimipaikoissa myös vuonna 2015. Hankkeeseen sisältyi terveystarkastus, hyvinvointikartoitus, oman terveysohjelman luominen ja henkilökohtainen valmennus. Työntekijöiden arvion mukaan henkilökohtainen valmennus edisti hyvinvointia, ja keskimääräinen parannus oli 4,2 pisteestä 6,7 pisteeseen (asteikolla 1–10). Positiivinen kehitys näkyi myös vuosittaisen henkilöstökyselyn (EES) tuloksissa.

UPM pyrkii edistämään työterveyttä seuraamalla vuosittain työntekijöidensä hyvinvointia erilaisilla mittareilla ja indikaattoreilla, joihin kuuluvat muun muassa vuosittainen henkilöstökysely (EES), turvallisuutta ja poissaoloja kuvaavat indikaattorit sekä kansallisen lainsäädännön vaatimuksia noudattavat työterveystarkastukset.

PUHDAS ON PARAS

UPM haluaa varmistaa, että sen henkilöstö työskentelee kaikkialla – maasta ja paikasta riippumatta – mahdollisimman terveellisessä työympäristössä. Linjassa tämän tavoitteen kanssa yhtiö sitoutui ensimmäisenä metsäteollisuusyrityksenä WBCSD:n koordinoimaan WASH (Water, Sanitation and Hygiene) -ohjelmaan.

Yritysten tehtävä on selvittää omissa organisaatioissaan veteen, sanitaatioon ja hygieniaan liittyvät olosuhteet ja tehdä tarvittaessa parannuksia.

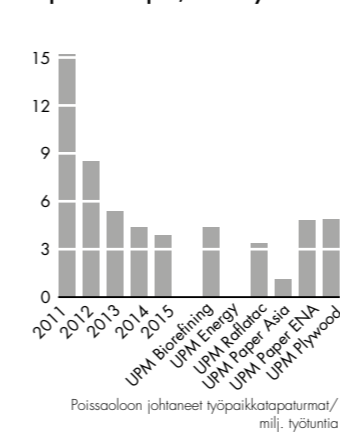
UPM liittyi mukaan WASH-ohjelmaan vuonna 2014. Se lähetti omille tuotantolaitoksilleen kyselyn veteen, sanitaatioon ja hygieniaan liittyvistä olosuhteista vuonna 2015. Kaikki tuotantolaitokset ympäri maailman vastasivat kyselyyn ja analysoivat, onko omassa tilanteessa parantamisen varaa. Vuonna 2016 kysely lähetetään myyntikonttoreihin ja myöhemmin vuonna 2017 puunhankintatiimeille.

Euroopassa vettä voi juoda useimmiten hanasta, mutta esimerkiksi eteläamerikkalaisella puuviljelmillä työskentelevän urakoitsijan on kannettava mukanaan turvallista pullovetä janoon sammuttamiseksi.

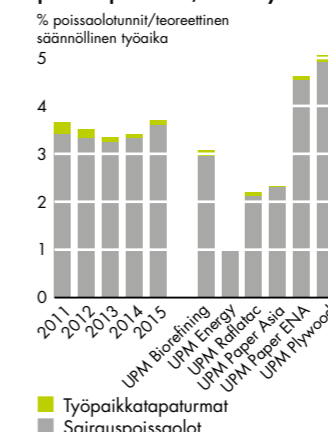
Samalla tavoin UPM analysoi ja seuraa terveisiin työympäristöihin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Mikään UPM:n suurimista tuotantolaitoksista ei sijaitse alueilla, missä henkilöstöllä on riski saada HIV/AIDS-tartunta tai sairastua malariaan tai tuberkuloosiin.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus,
www.upmbiofore.fi

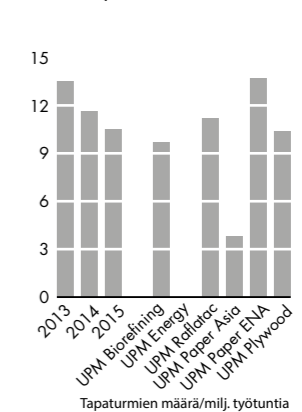
Tapaturmataajuus, UPM:n työvoima

Sairaudesta ja työpaikkatapaturmista johtuvat poissaolot, UPM:n työvoima

TRIF-luku, UPM:n henkilöstö

Lisäarvoa vuoropuhelusta sidosryhmien kanssa

Hyvin toimiva sidosryhmäyhteistyö tuo yhtiölle kilpailuetua.

UPM laatii vuosittain olennaisuusarvion, joka kuvaa eri kysymysten merkitystä sidosryhmille ja niiden mahdollista vaikutusta yhtiön toimintaan. Arvion laatimisessa hyödynnetään monipuolista sidosryhmäpalautetta ja yhtiön riskikartoitusta.

Vuoden 2015 arviossa kolme keskeisintä kysymystä olivat innovaatio, liiketoimintaportfolion kehitys ja arvonaluonti sekä kasvu.

Sidosryhmäyhteistyön tavoitteena on tuntea eri sidosryhmien odotuksia ja käydä keskustelua yhtiön tavoitteista, toimintatavoista, arvoista ja liiketoimintaympäristöön liittyvistä haasteista.

Useimmat sidosryhmät tarkastelevat UPM:ää taloudellisena toimijana, jolloin taloudellinen menestys, vakaus, tulevaisuudennäkymät ja kasvu nousevat olennaisiksi teemoiksi. Ympäristöasiat ja sosiaalisen vastuun kysymykset vaikuttavat keskeisellä tavalla toiminnan hyväksyttävyyteen ja sitä kautta yhtiön pitkän aikavälin menestykseen eri liiketoiminnoissa.

UPM pyrkii ottamaan talouteen, ympäristöön ja sosiaalisiin kysymyksiin liittyvät näkökulmat tasapainoisesti huomioon sidosryhmäkeskusteluissa, joskin eri sidosryhmien odotukset saattavat painottaa eri tavoin.

Sidosryhmätyö on osa strategiaprosessia

Sidosryhmätyöhön kuuluu tärkeimpien sidosryhmien palautteen ja näkemysten systemaattinen kerääminen eri lähteistä. Näin UPM pyrkii varmistamaan riittävän tiedon sidosryhmätarpeista strategiaprosessissa ja eri päätöksentekotilanteissa. Vuosittain päivitettävällä olennaisuusarviolla pyritään kuvaamaan UPM:lle ja sen sidosryhmille keskeisimmät kysymykset.

Sidosryhmätyön ohjauksesta ja koordinaatiosta vastaa globaali sidosryhmäfunktio, joka on edustettuna kaikissa liiketoiminnoissa. Parhaita käytäntöjä jaetaan aktiivisesti. Paikallisesta toiminnasta vastaavat eri liiketoiminnat ja yksiköt.

UPM:n tärkeimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, sijoittajat ja rahoittajat, henkilöstö, tavarantarjoajat ja palveluiden toimittajat, paikallisyhteisöt, viranomaiset ja päättäjät, media ja kansalaisjärjestöt. Toimintatavat vaihtelevat liiketoiminnan painopisteiden, alueiden ja sidosryhmien mukaan.

UPM:n Toimintaohje, Code of Conduct, asettaa puitteet kaikkien UPM:läisten tavalle toimia keskeisten sidosryhmien suuntaan. Toimintaohjeessa käsitellään hyvää liiketoimintatapaa, lakien noudattamista ja tietojen julkisuutta, eturistiriitoja, korruptiota ja lahjontaa, henkilöstökäytäntöjä, ihmisoikeuskysymyksiä ja ympäristöasioita.

Sidosryhmien käsityksiä UPM:stä mitataan useilla kyselyillä ja mittareilla. Sidosryhmäpalautteella luodaan lisäarvoa helpottamalla riskien ennakointia sekä vaikuttamalla kilpailuetujen ja uusien innovaatioiden kehittämiseen. Lisäksi

vuorovaikutus auttaa ymmärtämään yhtiön liiketoimintaympäristön kehitykseen liittyviä mahdollisuuksia ja haasteita.

Toiminta vuonna 2015

Vuoden 2015 olennaisuusarvio perustuu kolmannen osapuolen tekemään sidosryhmäkyselyyn ja tarkentaviin haastatteluihin. Lisäksi hyödynnettiin kohderyhmäkohtaisten säännöllisesti tehtävien sidosryhmäkyselyjen palautetta, yhtiön riskikartoitusta sekä muita tietolähteitä, joiden perusteella arvioitiin eri kysymysten merkittävyyttä ja niiden mahdollista vaikutusta UPM:n toimintaan.

Vuoden aikana korostettiin liiketoimintajohdon vastuuta lakien ja Toimintaohjeen noudattamisessa ja aiheesta järjestettiin keskusteluja ja koulutuksia. Yhtiön Toimintaohje uudistettiin vuoden aikana, ja hallitus hyväksyi uudistetun ohjeen helmikuussa 2016. Päivitetty Toimintaohje sisältää uusia ohjeita liittyen kauppapakotteisiin, tietosuojaan, vastuulliseen hankintaan ja sidosryhmäyhteistyöhön.

Vuoden aikana sidosryhmien odotuksiin pystyttiin vastaamaan kohtuudella. Pääosa sidosryhmiltä saadusta suorasta palautteesta keskittyi toiminnan paikallisvaikutuksiin, kuten hakkuukäytäntöihin, meluun tai hajuhaittoihin. Asiakaskyselyt kohdistuivat ennen kaikkea tuoteturvallisuuteen, ympäristömerkkeihin ja raaka-aineiden alkuperään. UPM osallistui aktiivisesti keskusteluun ja pyrki lisäämään sidosryhmien tietoa kulloisestakin tilanteesta.

Yhdessä tapauksessa sidosryhmä ajoi asiansa oikeusteitse. Ranskassa Docellesin tehtaan entiset työntekijät vaativat saada ostaa tehtaan alle sen markkina-arvon: kanne hylättiin ensimmäisessä oikeusasteessa. OECD näki kuitenkin aiheen moittia UPM:n toimintatapaa prosessissa.

Kilpailukyky etusijalla edunvalvonnassa

UPM pyrkii aktiivisilla yhteiskuntasuhteilla ja edunvalvonnalla edistämään investointiedellytyksiä erityisesti Suomessa, Kiinassa ja Uruguayssa. EU:n alueella yhtiö toimii kilpailukykyisen ja johdonmukaisen energia- ja ilmastotieteen edistämiseksi. Edunvalvonnassa tehdään yhteistyötä useiden eri järjestöjen kanssa.

UPM HAASTOI SLUSHIN STARTUP-YRITYKSET

Vuoden 2015 Slush-tapahtuman pääteemat liittyivät bio- ja kiertotalouteen, jonka olennaisia osia ovat arvion luominen palveluilla ja älykkäillä toiminnoilla. UPM tarjosi tapahtumassa startup-yrityksille uusia yhteistyömahdollisuuksia.

”Etsimme kumppaneita kehittämään uusia ideoita metsäteollisuuden sivuvirtojen, kuten lietteen, tuhkan ja erityisesti sellun- ja paperinvalmistuksessa syntyvän hukkalämmön, hyödyntämiseksi. Uskomme pystyvämmä tarjoamaan startup-yrityksille monipuolisia kasvumahdollisuuksia näillä alueilla”, sanoo UPM:n teknologiajohtaja Jyrki Ovaska.

UPM kehittää yhdessä startup-yritysten kanssa myös uuden sukupolven metsänomistajille tarkoitettuja innovatiivisia mobiiliratkaisuja. Lisäksi UPM käynnisti Slushissa yhdessä Suomen Partiolaisten kanssa hankkeen, jossa mobiilipelien kehittäjiä haastetaan luomaan peli, joka motivoi lapsia ja nuoria tutustumaan metsiin ja näkemään niiden tarjoamat mahdollisuudet uudessa valossa.

Slushissa kävi yhteensä noin 15 000 osallistujaa, joiden joukossa oli 1 700 startup-yritystä ja 800 pääomasijoittajaa 100 maasta.

Lue lisää: www.upm.fi/innovaatiot

Suomessa tuotiin esiin UPM:n toiminnan taloudellista jalanjälkeä. Lisäksi UPM on julkaissut internetsivuillaan kuusi Suomen metsäteollisuuden toimintaympäristön kilpailukykyyn liittyvää aihealuetta, joiden läpikäyntiä jatkettiin lukuisien päättäjien kanssa. Samoja viestejä vietiin johdonmukaisesti myös paikallisille päättäjille.

Ympäristöasioiden edunvalvonnassa tärkein asia oli valmistautuminen Pariisiin COP 21-ilmastoneuvotteluihin yhdessä teollisuuden etujärjestöjen ja World Business Council for Sustainable Developmentin (WBCSD) Low Carbon Technology Partnership Initiative -hankkeen kanssa. Aiheesta käytiin laaja keskustelu sidosryhmien kanssa. Metsäteollisuus tarjoaa osaltaan ratkaisuja ilmastomuutoksen hallintaan uusiutuvien, hiiltä sitovien ja resurssitehokkaiden tuotteiden avulla.

Vastuullisuuskysymyksissä yhteistyö parantaa toimintaedellytyksiä

Ympäristö- ja vastuullisuuskysymyksissä yhtiö pyrkii sidosryhmätoiminnalla varmistamaan

toiminnan ja tuotteiden laadun sekä tulevaisuuden toimintaedellytykset. Yhteistyö paikallisten lupaviranomaisten kanssa jatkuu aktiivisena eri puolilla maailmaa.

Yhteistyötä jatkettiin monien sidosryhmien kanssa vapaaehtoisten hankkeiden kuten ympäristömerkkien, standardien ja standardisoinnin puitteissa sekä luonnon-suojelukysymyksissä.

UPM kutsuttiin UN Global Compact LEAD-ryhmään. Ryhmä edustaa edelläkävijäyhtiöitä, jotka haluavat edistää kestävä kehitystä innovaatioiden ja tekojen kautta. Yhteistyötä on jatkettu muun muassa Birdlifen ja uruguaylaisen Vida Silvestren kanssa ympäristöasioissa. Ympäristömerkkeihin ja standardisointiin liittyvissä kysymyksissä UPM on tehnyt yhteistyötä FSC:n, PEFC:n, Saksan Sinisen Enkelin, Joutsenmerkin, Avainlipun, ISCC:n ja EU:n ympäristömerkin kanssa. Globaaleja kestävä kehityksen hankkeita vietiin eteenpäin mm. WBCSD:ssa ja yhteistyössä The Forest Dialogue -järjestön kanssa.

Yhtiöllä oli useita yhteishankkeita erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Kiinassa UPM oli yksi kymmenestä China Sustainable Paper -allianssin (CSPA) perustajajäsenestä. WWF China ja Kiinan metsäteollisuusyhdistys (Chinese Forestry Industry Association) ovat hankkeen keskeisiä toimijoita. Allianssin tavoitteena on edistää vastuullista hankintaa ja kestävää metsänhoitoa Kiinan metsäteollisuudessa.

Biofore-muutosstrategia kiinnosti sidosryhmiä

Vuoden aikana UPM:n Biofore-strategiasta ja sen edistymisestä keskusteltiin sidosryhmien kanssa laajasti. Yhtiön jatkuva muutos, kasvuhankkeet ja innovaatiot kiinnostivat. Biofore-toimitalossa Helsingissä vieraili ja yhtiön muutosstrategiaan tutustui 20 000 vierasta.

Tärkeä osa Biofore-muutosstrategian toteutusta oli Lappeenrannan biojalostamo, joka on metsäteollisuuden murroskauden ensimmäinen investointi uuteen, innovatiiviseen tuotantotekniikkaan Suomessa. Laitos sai runsaasti

sekä kotimaista että kansainvälistä julkisuutta. Suomen ja Ruotsin valtionpäämiesten vierailu laitoksella oli julkinen tunnustus tehdyille työlle ja rohkealle uudistumiselle.

Uusi avaus oli myös pääyhteistyökumppanuus Slush-tapahtumassa Helsingissä. Slush on maailman johtava kasvuyritystapahtuma, jossa startup- ja teknologiayritykset kohtaavat. Tapahtumassa UPM etsi kumppaneita kiertoalouteen perustuvien ratkaisujen ja asiakasystävällisten digitaalisten ratkaisujen kehittämisessä sekä ydinpatentteihin kuulumattomien patenttiansa ja teollisen internetin hyödyntämisessä.

WWF Suomen kanssa jatkettiin yhteistyötä kestävä metsätalouden ja puupohjaisten nestemäisten biopoltoaineiden kestävyuden edistämiseksi.

Sponsorointi tuki yhtiön strategiaa

UPM valitsee sponsoroinnin kohteiksi hankkeita, jotka suuntaavat tulevaisuuteen, tukevat innovaatioita tai paikallisyhteisöjen elinvoimaisuutta ja kunnioittavat kestävä kehityksen periaatteita. Yhtiön sponsorointia ja lahjoit-

tuksia koskevat ohjeet ovat käytössä kaikissa liiketoiminnoissa. UPM ei tue taloudellisesti poliittisia puolueita tai ehdokkaita.

UPM solmi Uruguayn teknisen yliopiston (UTE) kanssa merkittävän sponsorointisopimuksen alueellisen teknisen koulutuksen mahdollistamiseksi Fray Bentosissa. Tavoitteena on edistää koulutusta erityisesti mekatroniikan, uusiutuvan energian sekä kuljetuksen ja logistiikan aloilla. Investointi koulutukseen luo uusia kehitysmahdollisuuksia ja vahvistaa Uruguayn metsäteollisuuden kilpailukykyä ja osaajapohjaa tulevaisuudessa.

Toinen merkittävä yhteistyösopimus solmittiin Suomen Partiolaisten kanssa. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten metsäsuhdetta innostamalla heitä tutustumaan metsään ja sen mahdollisuuksiin uudesta näkökulmasta ja käyttäen innovatiivisia mobiilisovelluksia.

Yhtiön paikallisten sponsorointikohteiden painopiste oli tehdaspaiikkakuntien elinvoimaisuuden tukemisessa. UPM käytti paikallisiin sponsorointihankkeisiin ja lahjoituksiin noin 3,6 miljoonaa euroa vuonna 2015. Kau-

pallisiin sponsorointihankkeisiin käytettiin noin 800 000 euroa.

UPM:n tuki uruguaylaiselle UPM Säätiölle jatkui 367 000 eurolla. Säätiö tukee ja kannustaa koulutus-, yrittäjyys- ja työllistämistoimintaa sekä terveitä elintapoja ja virkistystoimintaa paikallisyhteisöissä Uruguayn maaseudulla.

Yleishyödyllisiin tarkoituksiin yhtiö lahjoitti 60 000 euroa, muun muassa saksalaiselle Stiftung Lesenille pakolaislasten lukutaidon kartuttamiseen Saksassa.

Jatkuvaa kehitystä korjaavilla toimenpiteillä

Mikäli sidosryhmillä on huolenaiheita tai epäily Toimintaohjeen vastaisesta toiminnasta, UPM kannustaa ottamaan yhteyttä sidosryhmäorganisaatioon tai käyttämään yhtiön internetsivulla olevaa Raportoi väärinkäytöksestä -kanavaa (Report Misconduct). Kanavaa voi käyttää luottamuksellisesti ja nimettömänä. Yhtiöllä on käytössään sisäiset menettelyt mahdollisten rikkomusten selvittämiseksi.

UPM ei hyväksy UPM:n Toimintaohjeen (Code of Conduct) rikkomista. Henkilöstö voi

UPM:N SIDOSRYHMÄTYÖN PAINOPISTEALUEET

UPM:n Biofore-strategia on yhtiön sidosryhmäyhteistyön perusta. Keskeiset painopistealueet ja toimenpiteet vaihtelevat alueittain ja sidosryhmien tarpeiden mukaan. Oheisessa kuvassa on lisätietoja toiminnastamme vuonna 2015.

- 1 Tulevaisuuteen suuntautunut, luotettava kumppani, läpinäkyvät toimittajavaatimukset ja -odotukset
- 2 Hyvä hallinnointi, yhteistyöhankkeet ja vastuullisen hankinnan käytännöt
- 3 Tehokkuus, kustannusjohtajuus, innovointikyky, toimittajavaatimusten noudattaminen ja jatkuva kehittäminen

- 1 Sidosryhmien tärkeimmät huolenaiheet ja odotukset
- 2 Pääasialliset yhteistyömuodot
- 3 UPM:n tavoite

- 1 Mielenkiintoisen sisällön julkaiseminen
- 2 Proaktiivinen yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa
- 3 UPM:n viestit osaksi sisältöä

- 1 Omistaja-arvo
- 2 Selkeä ja luotettava tiedottaminen ja viestintä, sijoittajataapaukset ja -tapahtumat
- 3 Houkutteleva sijoituskohde

- 1 Luotettava kumppani, palvelutarjonta, tuoteturvallisuus ja -laatu, tuoteselosteet ja ympäristömerkit, toimitusketjun suorituskyky
- 2 Yhteistyö, asiakastytyväisyyskyselyt, parhaiden käytäntöjen jakaminen, vahvempi asiakaslähtöisyys
- 3 Liiketoiminnan yhteinen menestys sekä Biofore-mahdollisuudet

Toimittajat

- 1 Luotettava, turvallinen naapuri, työllistämismahdollisuudet, vuoropuhelu paikalliskysymyksissä
- 2 Avoimet ovet, sidosryhmävierailut, sponsorointi ja paikallishankkeet
- 3 Hyväksyttävyyys ja hyvä yhteistyö

Paikallisyhteisöt

- 1 Turvallinen ja kannustava työympäristö
- 2 Turvallisuuskulttuurin ja johtamistaitojen jatkuva kehittäminen
- 3 Henkilöstön sitoutuminen

Henkilöstö

- 1 Sääntelyä koskevien vaatimusten täyttämisen, työllisyys ja kilpailukyky
- 2 Verkosto tavoitteena varmistaa, että UPM:n näkemykset tulevat kuulluiksi
- 3 Kilpailukyky ja reilun toimintaympäristön varmistaminen

Viranomaiset ja päättäjät

- 1 Erinomainen suorituskyky ympäristö- ja sosiaalisen vastuun kysymyksissä
- 2 Vuoropuhelu, läpinäkyvyys ja yhteistyö erityisesti ilmaston liittyvissä kysymyksissä
- 3 Odotusten ymmärtäminen suorituskyvyn kehittämiseksi, kumppanuudet

Kansalaisjärjestöt

Sijoittajat

Tiedotusvälineet

Asiakkaat

UPM EDISTÄÄ LUKEMISTA

Uruguayn Paysandússa sijaitsevan Quebrachon kahden kyläkoulun oppilaat ja opettajat ottivat UPM:n säätiön kirjalahjoitukset iloisina vastaan.

”Pyrimme kehittämään koululaisten lukutottumuksia uudella tavalla mutta samalla myös lisäämään heidän perheenjäsentensä kiinnostusta lukemiseen ja koulunkäyntiin. Ajatuksena on kiertää naapurustoa ja viettää aikaa lasten ja heidän perheidensä kanssa lukemalla ja lainaamalla kirjoja”, kertoo Rosario Maldonado, joka toimii rehtorina toisessa projektissa mukana olevista kouluista.

”UPM:n säätiön avulla usimme kirjaston valikoiman ja saimme noin 170 uutta kirjaa toivomuslistaltamme. Lapset tulivat iloisiksi, sillä he pitivät tarinoista ja uusista tietosanakirjoista kovasti. Myös heidän vanhempansa ovat erittäin tyytyväisiä kokeiluun.”

UPM tukee pakolaislasten lukutaidon kartuttamista Saksassa Stiftung Lesen -säätiön myötävaikutuksella. Lukeminen on olennaista ihmisen kehitykselle ja edellytys täysipainoiselle osallistumiselle nykypäivän mediavetoisessa ja kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus

Lue lisää Toimintaohjeen uudistamisesta (s. 10), olennaisuusarvioinnista (s. 11) ja ilmastotyöstä (s. 59). Konkreettisia esimerkkejä UPM:n sidosryhmäyhteistyöstä löytyy tämän raportin sivuilta.

Yhteistyötä asiakkaiden kanssa

UPM tarjoaa laajan valikoiman uusiutuvia ja kierrätettäviä tuotteita, joista valmistetaan jokapäiväisiä kulutustuotteita. Lisäksi yhtiö tarjoaa erilaisia palveluja monipuolisen asiakaskunnan tarpeisiin.

UPM:n vuorovaikutus asiakkaiden kanssa perustuu jatkuvaan vuoropuheluun ja säännöllisiin asiakastytyväisyyskyselyihin.

Asiakkaat arvostavat UPM:n kattavaa tuotevalikoimaa, luotettavuutta ja erinomaista ympäristösuorituskykyä.

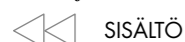
UPM:n liiketoimintojen tuote- ja palvelutarjonta vaihtelee. Kullakin liiketoiminnolla on oma asiakashallintaprosessinsa ja tapansa palvella asiakkaita. UPM:n asiakassuhteiden hallinta perustuu markkinoiden ja asiakkaiden tarpeiden perinpohjaiseen ymmärtämiseen sekä loppukäyttökohteiden tuntemukseen.

UPM:n tavoitteena on tarjota asiakkaille ratkaisuja, jotka parantavat heidän liiketoimintaprosessejaan ja hyödyttävät kumpaakin osapuolta tehostamalla toimintaa. UPM:n tarjontaan kuuluu myös olennaisena osana yhtiön ympäristösuorituskyky ja siihen liittyvät teemat.

Yhteistyötä asiakkaiden kanssa

UPM käy jatkuvaa vuoropuhelua asiakkaiden kanssa, ja lisäksi yhtiöllä on monia yhteisiä kehityshankkeita asiakkaiden kanssa. Monet yhteisistä hankkeista liittyvät tuotekehitykseen, toimitusketjun tehokkuuteen ja optimointiin sekä yhteiseen suunnitteluun.

UPM mittaa säännöllisesti asiakastytyväisyyttä useimmissa liiketoiminnossaan kolmannen osapuolen toteuttamien kyselyjen avulla. Eri liiketoimintojen kyselyjen perusteella asiakkaiden keskimääräinen kokonaistyytyväisyys UPM:ään toimittajana on 75 %. Tulos ei ole vertailukelpoinen edellisvuoden tuloksen kanssa, mikä johtuu muutoksista tutkimusmenetelmissä. UPM kehittää toimintaansa kyselyistä saadun palautteen pohjalta. Kyselyt tuovat myös tärkeän asiakasnäkökulman mukaan henkilöstön tulostavoitteen ohjaukseen.

Vastuullisuus kiinnostaa asiakkaita

Vuoropuhelu ja kyselyt osoittavat, että UPM:n asiakkaat ovat kiinnostuneita yhtiön vastuullisuudesta ja kestävästä kehityksestä mukaisesta toiminnasta.

Eniten asiakkaita kiinnostavat tuoteturvallisuus, metsäsertifointi, puun alkuperän seurantajärjestelmä, resurssitehokkuus, turvallisuustulokset ja toimitusketju. Toimittajien pitkän aikavälin taloudellisen tuloksen ja kannattavuuden merkitys on asiakkaiden keskuudessa korostunut.

UPM tarjoaa useimmista tuotteistaan tuoteselosteet ja ympäristötiedot, joiden avulla asiakkaat saavat tietoja tuotteiden ja toimitusketjun vastuullisuudesta.

Lue lisää uusiutuvasta dieselistä UPM BioVernosta s. 22 ja s. 51, UPM Raflatacin kutisteetiketeistä s. 26 ja UPM Paper ENAn paperikonsultointimallista s. 30

	SELLU	BIOPOLTOAINEET	SAHATAVARA	ENERGIA	UPM RAFLATAC	UPM PAPER ASIA	UPM PAPER ENA	VANERI	PUUNHANKINTA JA METSÄTALOUS
Tuotevalikoima	Havu-, koivu- ja eukalyptussellu	Puupohjainen uusiutuva dieselpoltoaine ja bensiini liikennekäyttöön	Vakio- ja erikoissahatavara	Sähkö ja siihen liittyvät palvelut	Paperi- ja filmipohjaiset tarralaminaatit	Hienopaperit, toimituspaperit, tarrat- ja pakkausmateriaalit	Aikakaus- ja sanomalehtipaperit, hienopaperit eri loppukäyttökohteisiin	Vaneri- ja viilutuotteet, lämpömuoitettava puumateriaali	Puu ja puupohjainen biomassa (tukit, kuitupu, hake, hakkuutähteet jne.), kattavat metsäpalvelut
Asiakastoimialat	Pehmopaperien, erikoispaperien, paino- ja kirjoituspaperien sekä pakkausmateriaalien valmistajat	Polttoainejakelijat, kuljetus, öljy- ja petrokemian teollisuus	Puusepän-, pakkaus-, jakelu- ja rakennusteollisuus	Pohjoismaiset markkinat: Teolliset sähkökäyttäjät, jakelijat ja jälleenmyyjät	Tarrapainot, pakkausyritykset, tuotemerkkien omistajat, kestokulutusohydyke-, rengas-, vähittäismyynti-, A4-, elintarvike-, juoma-, hygienia- ja lääketieteellisyydessä, vähittäiskauppa ja logistiikka	Tukkurit, vähittäismyyjät, toimitustarvikevalmistajat, painotalot, kustantajat ja paperin jalostajat	Sanoma- ja aikakauslehtien kustantajat, painotalot, luettelokustantajat, vähittäiskauppa, tukkurit ja paperin jalostajat	Rakennusala, ajoneuvojen lattiat, nesteytetyt maakaasun (LNG) laivanrakennus, parketti- ja huonekaluteollisuus ja muu teollisuustuotanto	Kaikki UPM:n puuta tai puupohjaista biomassaa käyttävät liiketoiminnat, metsänomistajat
Asiakastytyväisyyden mittaaminen	Jatkuva vuoropuhelu, säännölliset asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu, palautteen kerääminen, loppukäyttäjätutkimukset	Jatkuva vuoropuhelu, palautteen kerääminen, asiakaskysely joka toinen vuosi	Jatkuva vuoropuhelu	Jatkuva vuoropuhelu, asiakaskyselyt, koulutukset, asiakastapahtumat	Jatkuva vuoropuhelu, asiakastapahtumat, säännölliset asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu, säännölliset asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu, asiakaskyselyt puolivuositain	Jatkuva vuoropuhelu, säännölliset asiakaskyselyt
Toiminta vuonna 2015	<ul style="list-style-type: none"> Markkinointiyhteistyö ja kestävä kehityksen parhaiden käytäntöjen jakaminen Sellun tuotanto- ja paalauskaapiteetin lisäys Kymin tehtaalla Toimitusketjun vahvistaminen Teknisen asiakaspalvelun vahvistaminen Euroopassa Myynnin vahvistaminen Aasian-Tyynenmeren alueella ja Euroopassa 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupallisen tuotannon ja toimitusten aloittaminen tammikuussa Uusiutuvan UPM BioVerno -dieselin tuominen Suomen markkinoille UPM BioVernon suorituskyvyn varmistaminen kattavien moottoritien ja liikennekoeajojen avulla 	<ul style="list-style-type: none"> Keskittyminen strategisiin markkinoihin, markkinakohtaiset painotukset Asiakaskategorisointi ja asiakaskohtainen suunnittelu Raaka-aineiden laadun ja käytön optimointi Täsmälliset toimitukset 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaan kustannussäästöt energianhallintapalveluiden avulla 	<ul style="list-style-type: none"> Filmi- ja erikoistuotevalikoimien vahvistaminen Tuotanto- ja jakeluverkoston optimointi Tuotekehitysyhteistyö Toimitusketjun tehokkuuden parantaminen Kestävä kehitys ja tuoteturvallisuusratkaisut 	<ul style="list-style-type: none"> PK3-tarratuotteiden ja uusien lisäarvoa luovien tuotteiden lanseeraus Yhteiset kehityshankkeet asiakkaiden kanssa Kestävä kehitykseen liittyvien viestien syventäminen Asiakaslähtöisyys koko organisaatiossa 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet, asiakkaille lisäarvoa luovat tuotteet Yhteinen tuotekehitys ja liiketoiminnan kehitys Palveluvalikoiman kehittäminen Asiakasvuoropuhelun parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toimitusketjun toiminnan ja palvelujen parantaminen edelleen Uusien tuotarkaisujen lisäarvon määrittäminen Jatkuva asiakasportfolion ja sopimusten hallinta 	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palvelumuotojen kehittäminen metsänomistajille Verkkoratkaisujen kehittäminen asiakaspalvelun parantamiseksi Urakoitsijasuhteiden ja urakoitsijoiden työskentelytapojen kehittäminen
Vastuullisuuden painopisteet	Turvallisuus, metsäsertifointi, kestävä metsänhoito, tehtaiden ympäristösuorituskyky, vedenkäyttö ja resurssitehokkuus	Kasvihuonekaasupäästöjen ja liikenteen lähipäästöjen vähentäminen, biopoltoaineiden sertifiointi kestävä kehityksen mukaisesti, EU:n uusiutuvan energian direktiivin vaatimukset sosiaalisen vastuun ja jäljitettävyyden osalta	Puun alkuperän seurantajärjestelmä, puun alkuperä ja metsäsertifointi	Vähäpäästöinen sähköntuotanto, sähköverkon tasapainottaminen säästövoimalla, vaelluskalat	Tuoteturvallisuus, elinkaari-analyysi, ekodesign, jätehuolto, kierrätettävyyden ja metsäsertifointi	Tuoteturvallisuus, metsäsertifointi, puun alkuperä ja resurssitehokkuus, toimittaja-arvioinnit tehtailla	Turvallisuus, metsäsertifointi, ympäristösuorituskyky, toimittaja-arvioinnit tehtailla, ympäristömerkit, resurssitehokkuus ja toimittajien taloudellinen vakaus	Metsäsertifointi, puun alkuperän seurantajärjestelmä, tuoteturvallisuus ja resurssitehokkuus	Kestävä metsänhoito, metsäsertifointi, toimeentulo ja työllisyys hankinta-alueilla, työnantajasuhteet metsäurakoitsijoihin
Merkittävät muutokset asiakastoimialoilla	<ul style="list-style-type: none"> Pehmopaperin ja pakkauskartongin tuotannon kasvu Paino- ja kirjoituspaperiteollisuuden lasku kypsillä markkinoilla jatkuu 	<ul style="list-style-type: none"> Kehittyneiden biopoltoaineiden tuotannon ja kysynnän maailmanlaajuinen kasvu Asiakkaat ja lainsäädäntö suosivat jäte- ja lähdepoijaisia biopoltoaineita 	<ul style="list-style-type: none"> Itä-Euroopan kasvava rooli tuotantoalueena Epävakaus ja rahoituksen liittyvät haasteet Egyptin markkinoilla 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoismaisen sähkömarkkinan rakennemuutos Sähkömarkkinoiden volatiliiteetin lisääntyminen tuettujen, säästä riippuvien tuotantomuotojen johdosta 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokauppa, joka lisää tarratuotteiden käyttöä pakkausteollisuudessa ja logistiikassa Automatisoidun tuote-etiketöinnin ja -tunnistuksen kasvu Vähittäismyynti- ja jakeluverkoston kehitys Vaativien loppukäyttökohteiden liimateknologiat 	<p>Fine Papers APAC:</p> <ul style="list-style-type: none"> Muutokset graafisten papereiden loppukäyttökohteissa Sähköisen median kasvava osuus Toimituspapereiden laadun parantaminen ja hintojen lasku <p>Label, Pack & Release:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hygieniatuotteiden kysynnän kasvu Vähittäismyynti- ja jakeluverkoston kehitys Verkkokaupan kasvu Automatisoidun tuote-etiketöinnin ja -tunnistuksen kasvu 	<ul style="list-style-type: none"> Digitalisointumien Rakenteellinen ylikapasiteetti Raaka-aineiden saatavuuden ja kustannusten vaihtelut Muutokset maailmantalouden voima-suhteissa Rakennearjestelyt 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen, varastojen ja nopeiden toimitusten kysynnän kasvu Metsäsertifointivaatimusten yleistymisen rakennusalan loppukäyttökohteissa Asiakasspesifikaatioiden yleistymisen teollisuuden loppukäyttökohteissa, mikä vähentää toimittajien mahdollisuuksia erottautua tuotteiden perusteella 	<ul style="list-style-type: none"> Puun kysynnän kasvu ja tiukentunut kilpailu Suomen sellutehtaisiin tehtyjen investointien johdosta Energiapuun kysynnän kasvu

Etusijalla tuotevastuu

UPM:n vastuullisiin toimintatapoihin kuuluu olennaisesti tuotevastuu. Tuotteemme on valmistettu uusiutuvista, kierrätettävistä ja biohajoavista materiaaleista. Yhtiön raaka-ainepohja luo vankan perustan tuotevastuulle ja kiertotaloudelle. UPM:n tuotevastuu kattaa kaikkien tuotteiden koko valmistusprosessin raaka-aineiden hankinnasta aina lopputuotteen toimitukseen ja sen käyttämiseen sekä käytön jälkeiseen hyödyntämiseen.

Ekodesign ja tuoteturvallisuus tarkoittavat, että kaikki raaka-aineiden ja valmistusprosessin vaikutukset tuotteeseen ja ympäristöön otetaan huomioon ja minimoidaan jo suunnitteluvaiheessa. Raaka-aineita, vettä ja energiaa käytetään resurssitehokkaasti. UPM tarjoaa asiakkailleen tuotteita, jotka ovat turvallisia käyttää. UPM:n tuotevastuun täydentää avoin ja läpinäkyvä viestintä yhtiön valmistamista tuotteista.

Tammikuussa 2015 UPM aloitti uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon kaupallisen tuotannon. Vuoden aikana tuotiin markkinoille uusia sovelluksia UPM ProFi -komposiitista.

Muita esimerkkejä tuotevastuusta ovat:

- Kevyempi UPM Valor -painopaperi
- Lämpömuotoiltava UPM Grada -puumateriaali
- Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus
- UPM Rajoitettujen aineiden lista (RSL)
- RafCycle-kierrätysratkaisu tarrajäätteelle

Ympäristömerkit ja tuoteselosteet kertovat läpinäkyvyydestä

UPM tarjoaa tuoteselosteita, joiden avulla asiakkaat löytävät helposti tietoja tuotteiden ja toimitusketjun vastuullisuudesta. Tuoteprofileja kehitetään asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin, esimerkiksi varmistamaan, etteivät tuotteet sisällä vaarallisia kemikaaleja. Ympäristömerkit auttavat asiakkaita tekemään vastuullisia valintoja ja tarjoavat tärkeitä tietoja sidosryhmille. Kolmannen osapuolen varmistamat ympäristösertifikaatit ja -merkit kertovat tuotteiden ympäristösuorituskyvystä.

UPM on maailman suurin EU-ympäristömerkin saaneiden sanomalehti- ja toimistopaperien sekä graafisten paperien valmistaja. Lisäksi UPM tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden käyttää paikallisesti tunnettuja ympäristömerkkejä, kuten saksalainen Blauer Engel (Sininen Enkeli) tai pohjoismainen Joutsenmerkki. Kaikilla liiketoiminnoilla on FSC- ja PEFC-sertifikaatit puun alkuperälle, joten asiakkaat voivat halutessaan hyödyntää niitä markkinoinnissaan.

UPM:n vuonna 2014 kehittämiin tuoteturvallisuusselosteisiin saatiin kolmannen osapuolen varmennus ja selosteita kehitettiin uusille tuoteryhmille vuonna 2015. Yhtiön uusi UPM BioVerno -diesel on Avainlippu-tuote.

UPM:n tuotevastuuta koskeva tavoite uusittiin. Vanha tavoite ympäristömerkittyjen tuotteiden osuuden kasvattamisesta 25 % vuoteen 2020 mennessä saavutettiin etujassa. Uutena tavoitteena on saada kaikki relevantit tuotteet ympäristömerkityiksi vuoteen 2030 mennessä.

KORKEA HYÖTYSUHDE, MATALAT PÄÄSTÖT

Uusiutuva UPM BioVerno -diesel on erinomainen esimerkki ekodesignista, sillä siinä yhdistyvät korkea suorituskyky ja positiiviset ympäristövaikutukset.

UPM BioVernon korkea laatu ja normaalia korkeampi setaaniluku lisäävät moottorin tehokkuutta, mahdollistavat puhtaamman palamisen moottorissa ja tuottavat siten selkeästi vähemmän pakokaasupäästöjä.

UPM BioVerno täyttää tiukat laatuvaatimukset ja tarjoaa tärkeitä ympäristöetuja: se tuottaa elinkaarensa aikana jopa 80 % vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin perinteiset öljypohjaiset dieselpolttoaineet ja vähentää merkittävästi myös haitallisia pakokaasupäästöjä.

”Tulokset osoittivat, että jo 30-prosenttisella UPM BioVerno -seoksella hiilivetyypäästöt vähenivät yli 50 % ja häkäpäästöt yli 40 % verrattuna verrokina käytettyyn fossiiliseen dieseliin. Testeissä saatiin hyviä tuloksia myös typenoksidipäästöissä ja tehokkuudessa”, sanoo Thorsten Schnorbus, FEV:n dieselhenkilöautoista vastaava päällikkö.

UPM aloitti BioVernon testaamisen pääkaupunkiseudun bussiliikenteessä yhdessä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja VTT:n kanssa. Testit ovat osa Helsingin seudun liikenteen hanketta, jonka tavoitteena on vähentää julkisen liikenteen päästöjä nollaan.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus,
www.upmbiopolttoaineet.fi

MONIMUOTOISUUTTA EDISTÄMÄSSÄ JO 20 VUODEN AJAN

Luonnon monimuotoisuus on ollut yksi UPM:n metsätalous- ja puunhankintastrategian avaintekijöistä jo yli 20 vuoden ajan. UPM on uudistanut työskentelykulttuuriaan tekemällä läheistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa erilaisissa monimuotoisuushankkeissa.

UPM:n monimuotoisuusohjelma ylläpitää metsien monimuotoisuutta ja edistää kestävän metsänhoidon ja puunhankinnan parhaita käytäntöjä.

”On hienoa, että luonnon monimuotoisuuden säilyttämisellä on tärkeä osa UPM:n strategiassa. Toivon, että UPM:n esimerkki kannustaa myös muita yhtiöitä ottamaan huomioon ekosysteemipalvelut ympäristövuoteemoissaan ja auttaa heitä näkemään luonnosta saatavien ratkaisujen mahdollisuudet liiketoimintastrategiasaan”, sanoo ympäristöministeriön ylijohdaja Timo Tanninen.

Monimuotoisuus tukee metsän omia ekosysteemipalveluita, kuten ilmanlaadun ja ilmaston sääntelyä, veden suodatusta, pölytystä, eroosion estämistä ja raaka-ainetuotantoa. Monimuotoisuuden säilyttäminen auttaa luontoa selviämään ilmastomuutoksen vaikutuksista. Se on tärkeää myös eläinpopulaatioiden terveyden ja menestymisen kannalta.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus

Kestävä metsätalous ja kuidunhankinta toiminnan peruspilari

Puu on uusiutuva raaka-aine ja UPM:n liiketoiminnan pääraaka-aine. Puu on UPM:n tärkein raaka-aine. Yhtiö on sitoutunut kestävään metsänhoitoon ja seuraa puun alkuperää ja varmistaa, että puu on hankittu kestävästi hoidetuista metsistä ja laillisesti.

Vuoden 2015 lopussa UPM omisti 704 000 hehtaaria metsää Suomessa ja 75 000 hehtaaria Yhdysvalloissa. UPM:llä on Uruguayssa 236 000 hehtaaria puuviljelmiä. Yhtiön omissa metsissä on noin 50 000 suojelettua kohdetta, kokonaisuudessaan 148 000 hehtaaria. Lisäksi yhtiön hoidossa on lähes 900 000 hehtaaria yksityismetsänomistajien metsiä ja 57 000 hehtaaria puuviljelmiä.

Metsäsertifointi on erinomainen tapa edistää kestävää metsänhoitoa. Sertifointi perustuu avoimessa sidosryhmäprosessissa syntyneisiin standardeihin, joiden noudattamista valvoo riippumaton kolmas osapuoli. Kaikki UPM:n omat metsät on sertifioitu ja yhtiö edistää sertifointia yksityismetsissä muun muassa ryhmäsertifikaattien avulla.

Vuoden aikana UPM:n Suomen FSC-ryhmäsertifointi kasvoi yli 100 000 hehtaarin. Yhtiö aloitti Vastuullisen metsänhoidon yhdistys FSC:n kanssa pilotin pienten yksityismet-

sen sertifoinnin edistämiseksi. Kaikkea UPM:n hankkimaa puuta seurataan kolmannen osapuolen varmentamalla alkuperän seurantarjestelmillä.

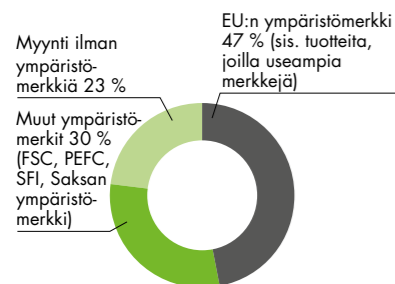
UPM:n metsänhoitoa ja luonnon monimuotoisuutta koskeva tavoite uusittiin. Vanha tavoite sertifioitujen kuidun osuuden pysymisestä 85 %:ssa lähes saavutettiin, kun UPM:n tehtailla käyttämän sertifioitujen puun osuus oli 84 % (83 %). Uutena tavoitteena on saada kaikki yhtiön käyttämä puu sertifioituksi vuoteen 2030 mennessä.

UPM on merkittävä metsänomistaja ja puun ostaja

Koko metsäsektorille olennainen huolenaihe on kansainvälinen ja erityisesti tropiikissa esiintyvä kasvavasta ruuantuotannosta ja puun tarpeesta johtuva metsäkato. UPM on tunnistanut haasteen ja vastaa siihen oman toimintansa lisäksi mm. aktiivisena jäsenenä kansainvälisessä yhteistyössä.

UPM ei käytä trooppista sademetsäpuuta raaka-aineenaan eikä hyväksy puuta viljelmiltä, jotka on raivattu sademetsien tilalle. UPM ei toimi alueilla, joissa alkuperäiskansojen oikeudet olisivat vaarantuneet tai uhat-

Ympäristömerkittyjen tuotteiden myynti¹⁾

¹⁾ sis. paperi, sellu, vaneri, sahat ja ProFi

Vuonna 2015 kaikista UPM:n paperi-, sellu-, vaneri- ja sahatuotteista 77 % (76 %) oli ympäristömerkittyjä. Luku sisältää FSC- ja PEFC-metsäsertifikaatit, EU:n ympäristömerkit sekä kansalliset ympäristömerkit. UPM:n tavoitteena on kaikkien soveltuvien tuotteiden ympäristömerkintä vuoteen 2030.

tuina. Uruguayn metsäasioista vastaava viranomainen myönsi vuonna 2015 UPM:lle YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n tunnustuksen esimerkillisestä metsänhoidosta.

Omat metsät olennaisia metsänhoidon tutkimuksessa ja kehityksessä

UPM on systemaattisesti kehittänyt uusia tapoja turvata monimuotoisuus talousmetsissä yli kahden vuosikymmenen ajan. Tästä hyvänä esimerkkinä on yhteistyöhanke erittäin uhanalaisen valkoselkätikan huomioon ottamiseksi metsätaloudessa. Hankkeen toteuttivat UPM, WWF Suomi, Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Metsähallitus. 20 viime vuoden aikana valkoselkätikkakanta on moninkertaistunut elinympäristöjen suojelun ja hoidon ansiosta.

UPM osallistui CBD Business and Biodiversity 2015 -foorumiin Helsingissä. CBD (Convention of Biological Diversity) kuuluu YK:n alaiseen biologista monimuotoisuutta edistävään toimintaohjelmaan. Ekosysteempalveluiden tunnistaminen tarjoaa biotalouden näkökulmasta paljon mahdollisuuksia, josta todisteena julkaistiin UPM:n ja Suomen ympäristökeskusten (SYKE) yhteistutkimus puuntuotannon rinnalla metsästä saatavista muista hyödyistä eli ekosysteempalveluista osana puupohjaisten tuotteiden ympäristövaikutuksia. Vuoden 2015 aikana UPM ja Ympäristöministeriö ovat sopineet useiden yksityisten suojelualueiden perustamisesta eri puolille Suomea.

Kuva: Orpe Kuljetus

Vastuullista hankintaa koko toimitusketjussa

Tarvittavien tuotteiden ja palveluiden hankinta muodostaa merkittävän osan UPM:n liiketoimintakuluista. UPM:n hankinnan tärkein periaate on kustannustehokkuus.

Kulujen lisäksi UPM:n hankintaperiaatteissa otetaan huomioon myös toimitusten luotettavuus pitkällä aikavälillä, tuotteiden ja palveluiden laatu, toimittajien taloudellinen vakaus, ympäristöasioiden hallinta, sosiaalinen vastuu, työturvallisuus ja tuoteturvallisuus.

UPM haluaa toimia ammattimaisena kumppanina ja kehittää vastuullista yhteistyötä toimittajiensa kanssa siten, että molemmat osapuolet hyötyvät pitkällä aikavälillä.

Laaja-alainen ja kohdennettu toimittajayhteistyö

Toimittajat ovat yksi UPM:n tärkeistä sidosryhmistä. Yhtiön hankintaverkostossa on toimittajia yksityisistä metsänomistajista ja paikallisista yrityksistä aina maailmanlaajuisiin suuryhtiöihin. UPM:llä on maailmanlaajuisesti yli 25 000 raaka-aineiden, tuotteiden ja palvelujen toimittajaa.

UPM arvioi jatkuvasti toimittajien toimintaa ja pyrkii vahvistamaan suhteitaan avaintoimittajien kanssa. Yhtiöllä on pitkän aikavälin yhteistyösopimukset noin 400 toimittajan kanssa, millä pyritään takaamaan luotettavat toimitusvalmiudet ja laadunvalvonta.

UPM mittaa vuosittain yhtiön sisäisten sidosryhmien tyytyväisyyttä avaintoimittajien vastuullisuuteen. Sen myötä saamme jatkuvasti lisää tietoa tuotteidemme elinkaaresta ja voimme parantaa niiden sosiaalista ja ympäristösuorituskykyä entisestään.

Hankinnoilla on merkittävä rooli UPM:n toiminnan tehokkuuden ja kannattavuuden turvaamisessa.

UPM:n hankinnan tavoitteena on varmistaa, että toimittajakanta pystyy tarjoamaan kustannustehokkaita, innovatiivisia ja vastuullisesti tuotettuja materiaali- ja palveluratkaisuja UPM:n liiketoimintoille maailmanlaajuisesti.

Läpinäkyvät toimittajavaatimukset ovat vastuullisen hankinnan perusta

Nykyinen liiketoimintaympäristö edellyttää läpinäkyvää ja vastuullista toimitusketjua. UPM asettaa toimittajilleen läpinäkyvät ja johdonmukaiset vaatimukset, jotka muodostavat perustan toimittajien valinnalle ja valvonalle.

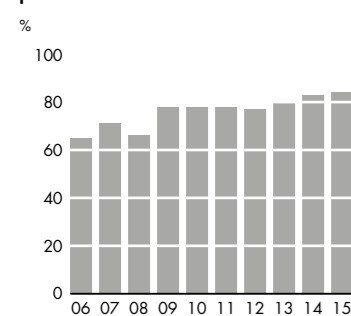
UPM edellyttää, että kaikki toimittajat noudattavat yhtiön Toimintaohjeessa (Code of Conduct) määriteltyjä periaatteita sekä täyttävät sosiaalista ja ympäristövastuuta koskevat vaatimukset. Toimittajille asetetut vaatimukset on määritelty UPM:n Toimintaohjeessa toimittajille (Supplier Code). UPM edellyttää, että toimittajat noudattavat samoja vaatimuksia myös omassa toimitusketjussa.

Vuonna 2015 hankintojen arvosta 79 % (67 %) oli peräisin toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille. Erilaisia lisävaatimuksia sovelletaan esimerkiksi puun, kemikaalien, työturvallisuuden, logistiikan, sellun ja pakkausmateriaalien osalta.

UPM:n toimittajien riskiarvioinnissa otetaan huomioon toimittajakohtaiset rahoituskelliset, laadulliset, taloudelliset ja sosiaaliset riskit sekä ympäristö- ja toimitusriskit. Riskiarvioinnin perusteella UPM valitsee toimittajat, joiden toimintaa arvioidaan tarkemmin vuosittaisilla kyselyillä, yhteisillä kehitysuunnitelmilla ja toimittaja-auditoinneilla.

UPM:n keskeisten raaka-aineiden – puun, sellun ja keräyspaperin – osalta kaikki toimittajat on arvioitu ympäristöasioiden, henkilöstöpolitiikan, ihmisoikeuksien ja paikallisyhteisön huomioon ottamisen osalta. Tämä toteutuu pääosin metsäsertifioinnin ja puun alkuperän

Tehtaille toimitetun sertifioidun puun osuus

UPM:n tehtaille toimitetun sertifioidun kuidun osuus kasvoi 84 %:iin (83 %). UPM:n tavoitteena on käyttää vain sertifioitua kuitua vuoteen 2030 mennessä.

Lue lisää, miten suurista kuormista saadaan tehokkuutta ja ympäristöetuja: www.upmbiofore.fi

hallintajärjestelmien (FSC ja PEFC) kautta ja osin FSC Controlled Wood -standardin ja PEFC Due Diligence -järjestelmän kautta.

Toimittajakannan ihmisoikeusasioita koskevaa riskiarviointia on parannettu vuodesta 2013 alkaen. Tämän seurauksena riskien hallintaan liittyviä toimittaja-arviointoja tehtiin entistä kattavammin ympäri maailmaa ja kaksi kertaa enemmän kuin aikaisemmin. UPM teki myös koko toimitusketjun kattavia tarkastuksia.

Jos sääöstenvastaisuuksia havaitaan, toimittajaa vaaditaan tekemään korjaustoimenpiteitä. UPM tukee tarvittaessa toimittajia toiminnan kehittämisessä.

Vastuullisia investointeja

Vastuullinen hankinta kattaa myös kaikki investoinnit. Kaikki UPM:n käyttämät toimittajat ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille eli sitoutuneet noudattamaan UPM:n vaatimuksia myös työturvallisuuden osalta. Kaikkien UPM:n tuotantolaitoksissa toimivien toimittajien on perehdyttävä UPM:n turvallisuusvaatimuksiin ja suoritettava verkopohjainen työturvallisuusperehdytys.

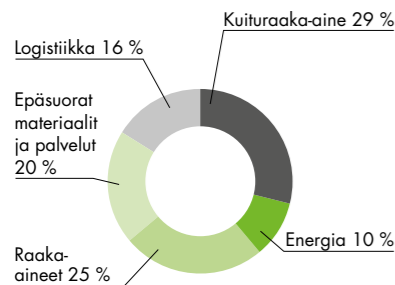
Puu on UPM:n liiketoiminnan pääraaka-aine

UPM on merkittävä metsänomistaja ja puun ostaja. Puu on arvokas raaka-aine, ja UPM varmistaa sen optimaalisen hyödyntämisen hankkimalla kaikkia puutavaralajeja.

Vuonna 2015 UPM osti 26,1 (26,3) miljoonaa kuutiometriä puuta eri puolilla maailmaa. Valtaosa puusta ostetaan yksityismetsänomistajilta, joita on lähes 22 000.

Hakkuista, logistiikasta ja metsätöistä huolehtii paikallisten yrittäjien verkosto. Nämä yritykset työllistivät vuonna 2015 lähes 6 000 metsäkoneen kuljettajaa ja 5 000 kuorma-auton kuljettajaa. UPM:n puunhankinta luo työpaikkoja tuhansille UPM:n hankinta-alueella asuville ihmisille.

UPM:n ulkoiset ostot

Puun alkuperän seuranta on UPM:n perusvaatimus

UPM:n tuotteiden valmistuksessa käytettävä puuaines tulee kestävästi hoidetuista metsistä ja on hankittu laillisella tavalla. Kaikkea UPM:n käyttämää puuta seurataan kolmannen osapuolen varmentamalla, FSC:n ja PEFC:n mukaisilla alkuperän seurantarjestelmillä. UPM pyrkii maksimoimaan sertifioidun kuidun käytön ja edistämään sertifioidun puun käyttöä maailmanlaajuisesti. Tällä hetkellä 84 % (83 %) kaikesta UPM:n tehtaiden käyttämästä puusta on peräisin sertifioiduista metsistä.

UPM varmistaa, että sen tehtailla toimitettava puuraaka-aine on EU:n puutavara-asetuksen, Yhdysvaltojen Lacey Act -sääöksen ja muiden alueellisten vaatimusten mukaista. UPM asettaa tiukat kriteerit käyttämälleen puulle. UPM ei käytä raaka-aineenaan sademetsistä hakattua trooppista lehtipuuta eikä hyväksy puuta viljelmiltä, jotka on raivattu sademetsien tilalle tai joilla ei kunnioiteta alkuperäiskansojen oikeuksia.

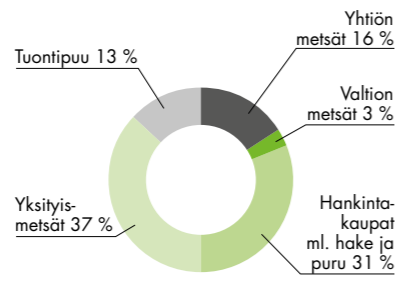
Sellua, kemikaaleja ja muita raaka-aineita ostetaan maailmanlaajuisesti

Sellun, kemikaalien ja muiden raaka-aineiden toimittajille on asetettu erityisiä ympäristösuorituskykyä, sosiaalista vastuuta, metsänhoitoa, puunhankintaa sekä raportointia koskevia vaatimuksia.

UPM:n paperiliiketoiminnassa käytetään jatkuvasti toimittajahallintamenetelmiä, joilla varmistetaan avaintoimittajien asianmukainen ja vastuullinen toiminta.

Ympäristöä ja sosiaalista vastuuta koskevan tiedon keruu on keskeinen osa toimittaja-arviointoja ja riskienhallintaa. UPM kerää tiedot säännöllisesti sellun, kemikaalien ja raaka-aineiden toimittajilta. Kartoituksen tuloksia käsitellään toimittajien kanssa tehdaskäyntien yhteydessä ja niiden ulkopuolella, ja niiden pohjalta tehdään parannuksia, toimintasuunnitelmia ja muutoksia jatkuvan parantamisen hengessä.

Puun hankinta UPM:n tehtailla 2015

UPM:n paperiliiketoimintojen raaka-ainetoimittajille tehdyn kyselyn perusteella tärkeimpien toimittajien kanssa tehtiin 150 korjaustoimenpidettä vuoden aikana. Vuonna 2015 UPM antoi palautetta yli 50 avaintoimittajalle ja lähetti heille noin 300 parannusehdotusta.

Toimittajapalkinnot motivoivat toimittajia jatkuvaan parantamiseen Vuonna 2015 UPM Raflatac käynnisti vastuullisuutta koskevan Label Life -kilpailun, johon kutsuttiin mukaan parhaiten suoriutuneita toimittajia. Kilpailussa palkitaan UPM Raflatacin toimittajia onnistuneista pyrkimyksistä parantaa ympäristösuorituskykyä ja sosiaalista vastuuta sekä jakaa kestävä kehityksen parhaita käytäntöjä. UPM Paper ENA palkitsi pakkausmateriaaleja toimittavan Paul & Co -yrityksen UPM:n Best in category -toimittajapalkinnolla vuonna 2015.

UPM on merkittävä keräyspaperin käyttäjä ja ostaja

UPM on maailman suurin keräyspaperin käyttäjä graafisten papereiden tuotannossa. Vuonna 2015 yhtiö käytti keräyspaperia yhteensä noin 3,1 (3,4) miljoonaa tonnia.

Paperia voi kierrättää jopa kuusi kertaa, minkä jälkeen kuidut kuluvat liian lyhyiksi. Tämän jälkeen paperikuitua voidaan kuitenkin vielä käyttää bioenergian tuotannossa.

Paperin tehokas kierrätys edellyttää paikallista keräysinfrastruktuuria sekä kansallisia kierrätysjärjestelmiä. UPM:n käyttämä keräyspaperi ostetaan Euroopasta, jossa merkittävimpiä toimittajia ovat paikalliset viranomaiset, jäteyhtiöt ja painotalot. UPM pyrkii optimoimaan keräyspaperin arvoketjun keskittämällä hankinnat tehtaiden lähellä toimiville paikallisille toimittajille. Näin voidaan pienentää sekä kustannuksia että ympäristövaikutuksia.

Kaikesta UPM:n paperin tuotannossa käytetystä raaka-aineesta kolmannes on kierrätyskuitua.

PUUN TOIMITUKSET UPM:N TEHTAILLE

1 000 m ³	2015	2014
Suomi	17 697	17 910
Saksa	1 543	1 336
Itävalta	1 013	962
Venäjä	272	328
Iso-Britannia	271	289
Viro	135	135
Yhdysvallat	867	940
Uruguay	4 293	4 366
Yhteensä	26 090	26 266

Energiaa uusiutuvista lähteistä

UPM on merkittävä energian ostaja ja tuottaja. Valtaosa UPM:n kuluttamasta sähkö- ja lämpöenergiasta kuluu yhtiön sellun ja paperin tuotantoon. UPM suosii erilaisia vähäpäästöisiä energialähteitä ja panostaa liiketoimintansa energiatehokkuuteen sekä energiansäästöön. Vuonna 2015 UPM:n käyttämistä polttoaineista 67 % (67 %) oli peräisin uusiutuvista lähteistä.

Oman sähköntuotantonsa lisäksi UPM ostaa sähköä myös Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan energiemarkkinoilta. Lisäksi yhtiöllä on Saksassa kahdenvälisiä sopimuksia sähköntoimittajien kanssa.

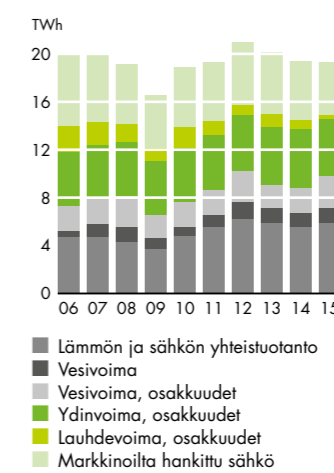
Toimiva logistiikka on täsmällisten toimitusten perusta

UPM toimittaa vuosittain noin 1,2 miljoonaa tuote- ja raaka-ainekuormaa (n. 25 t/kuorma) eri puolilla maailmaa, mikä tarkoittaa yhtä kuormaa 25 sekunnin välein. Kaikista UPM:n toimituksista 68 % kuljetetaan rauta- tai maanteitse ja 32 % meritse. Sopimuskumppanit hoitavat valtaosan UPM:n kuljetuksista. UPM:n tavoitteena on luoda pitkäaikaisia strategisia kumppanuuksia, jotka tuovat hyötyjä niin yhtiölle kuin sen asiakkaille.

UPM pyrkii optimoimaan logistiikkansa ja minimoimaan sen aiheuttamat päästöt.

EU:n rikkidirektiivi tuli voimaan vuoden 2015 alussa. UPM:n kumppanien 30 alusta on varustettu rikkipesureilla, jotka on otettu käyttöön vuoden 2015 alussa suunnitelmien mukaan. Rikkipesurin käyttö parantaa ilman laatua ja vähentää haitallisia terveysvaikutuksia.

Sähkön hankinta

Puunhankinnalla, kuljetuksilla ja logistiikalla on merkittäviä sosioekonomisia vaikutuksia UPM:n tehtailla ympäröiviin maaseutuihin. UPM työllistää sopimuskumppaneidensa kautta yhteensä 5 916 metsäkoneen kuljettajaa, 4 839 kuorma-auton kuljettajaa ja 791 rautatietyölläistä. Yhtiö tekee yhteistyötä 1 155 logistiikkayrittäjän ja -yrityksen kanssa, minkä lisäksi se ostaa puuta paikallisilta metsänomistajilta. Maailmanlaajuisessa mittakaavassa UPM tukee merkittävästi maaseudun elinkeinoja Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Uruguayssa.

UPM:n keskeisten raaka-aineiden – puu, sellu ja kierrätyspaperi – arvosta (3 355 miljoonaa euroa) 70 % hankittiin paikallisilta toimijoilta.

TOIMITTAJA-ARVIOINNEISTA HYÖTYÄ KAIKILLE OSAPUOLILLE

”UPM kuuluu paperiteollisuuden johtaviin yrityksiin maailmassa, joten sillä on kattava kokemus teollisesta tuotannosta ja pitkälle kehittynyt liiketoiminnan johtamismalli. Yhteistyö UPM:n kanssa auttaa meitä kehittämään myös omia käytäntöjämme”, sanoo Asian Sagen omistaja ja toimitusjohtaja Meng Xiang Feng.

Asian Sage valmistaa kaavarin teriä, kuivatus- ja tiiviste-elementtejä, kuituvahvistettuja tuotteita ja komposiitteja, kuten lasikuitua ja hiilikuitua. Asian Sage aloitti yhteistyön UPM:n kanssa Changshun paperitehtaalla vuonna 2008, jonka jälkeen se on noussut UPM:n tärkeimmäksi alan toimittajaksi Kiinassa.

Meng kehuu UPM:n toimittaja-arviointoja, joiden avulla Asian Sage on pystynyt parantamaan johtamisjärjestelmäänsä ja tuotantotehokkuuttaan.

Toimittaja-arviointien tarkoituksena on parantaa toimittajien johtamiskäytäntöjä, tuotteiden laatua, työterveyttä ja -turvallisuutta sekä ympäristö- ja yhteiskunta-vastuuta.

UPM:n paperin raaka-ainehankinnan laadun ja toimitusketjun kehityksestä vastaava päällikkö Petri Riihinen vahvistaa, että tavoitteena on toimittajasuhteiden ja suorituskyvyn jatkuva parantaminen. ”Tähän mennessä yleisimpiä havaitsemiamme turvallisuuspuutteita ovat olleet vaaralliset työskentelytavat, kuten henkilösuojainten puuttuminen tai liian pitkät työajat”, hän kertoo.

”Tällainen kehitys on kannattavaa molemmille yrityksille sekä niiden työntekijöille ja yhteiskunnalle. Jatkuva kehitys vahvistaa liikesuhdetta, tuloksia ja yhteistyötä kaikkien osapuolten välillä.”

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus

Hallittu ja resurssitehokas tuotanto

Sertifioitujen hallintajärjestelmien avulla tuotantolaitosten suorituskyky ympäristössä, terveyttä ja turvallisuutta ja laatua koskevilla asioissa. Yhtiö käyttää resursseja kuten raaka-aineita, vettä ja energiaa vastuullisesti ja parantaa jatkuvasti energia-, tuotanto- ja kustannustehokkuuttaan.

Lähes kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla ja yhtiön puunhankinnassa on käytössä ympäristö-, laatu-, työterveys- ja -turvallisuusjärjestelmät, jotka on sertifioitu ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001 mukaan. Lisäksi ruokaturvallisuuteen liittyvä ISO 22000 on käytössä useilla tuotantolaitoksilla.

Kaikki UPM:n sellu- ja paperitehtaat Euroopassa sekä UPM Fray Bentosin sellutehdas Uruguayssa ja UPM Changshun paperitehdas Kiinassa on sertifioitu EU:n EMAS-asetuksen (EU Eco-Management and Audit Scheme) mukaisesti. Ympäristöjärjestelmän lisäksi EMAS edellyttää ulkopuolisen todentajan vahvistamaa ympäristöselontekoa, mikä lisää ympäristötietojen uskottavuutta ja luotettavuutta. Marraskuussa 2015 EU palkitsi UPM:n yhtenä EMAS-järjestelmän pioneereista asetuksen 20-vuotisessa historiassa. Energiatoteutuksen parantamisen kehittämiseksi UPM otti käyttöön ISO 50001-sertifiointijärjestelmät Saksassa ja kansallisen energiatehokkuusjärjestelmän (ETJ+) Suomessa.

Investointeja ympäristösuorituskykyyn

Investoinneilla vaikutetaan siihen, että hyvän ympäristösuorituskyvyn edellytykset säilyvät. UPM:n investoinnit ympäristösuorituskykyyn ovat osa konsernin investointiohjelmaa ja niiden tavoitteena on edistää energian, veden ja raaka-aineiden tehokasta ja vastuullista käyttöä.

Vuonna 2015 ympäristöinvestoinnit olivat 28 (12) miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointi tehtiin jäteveden puhdistamiseen ja ilmansuojeluun UPM Changshun paperitehtaalla. Yhtiön ympäristönsuojelukustannukset olivat yhteensä 129 (127) miljoonaa euroa poistot mukaan lukien. Suurimmat kohteet

olivat jätevesien puhdistaminen 49 (44) miljoonaa euroa, jätehuollon kustannukset 34 (41) miljoonaa euroa ja ilmansuojelu 5 (4) miljoonaa euroa. Yksi vuoden 2015 painopistealueita oli ympäristökustannusten tarkempi seuranta.

Positiivista kehitystä ympäristöpoikkeamisissa

UPM:n sisäisen, vuonna 2012 alkaneen Clean Run -ympäristökampanjan aikana ympäristöpoikkeamien määrä on laskenut merkittävästi. Vuonna 2015 raportoitiin lähes 2 000 ennakkoivaa ympäristöhavaintoa. UPM:n kampanjan tavoitteena on parantaa ympäristösuorituskykyä edelleen, jakaa parhaita käytäntöjä sekä edistää ja ylläpitää ympäristötietoisuutta.

Vuonna 2015 UPM:n tuotantolaitoksilla ei sattunut merkittäviä ympäristövahinkoja eikä UPM maksanut merkittäviä sakkoja poikkeamista johtuen. Tilapäisiä poikkeamia lupaehtoista tai vakavia poikkeamia UPM:n omista ympäristörajoista tapahtui sellu- ja paperitehtailla 28 (37) kertaa. Huomattavimmat yksittäiset poikkeamat liittyivät joko pieniin öljyvuotoihin vesistöihin tai kiintoaineen karkaamiseen jätevedenpuhdistamoilta. UPM raportoi luparajapoikkeamista välittömästi paikallisviranomaisille ja ryhtyi tarvittaviin toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi ja vastavien tilanteiden ennaltaehkäisemiseksi.

Vedellä yhä tärkeämpi merkitys

Vesi on yksi tärkeimmistä luonnonvaroista ja ratkaisevan tärkeää UPM:lle. Vesivarat ja veden kiertokulku vaikuttavat keskeisesti toimintamme metsissä, puuviljelmillä sekä energian-, sellun- ja paperintuotannossa. Yhtiön tavoitteena on minimoida toiminnan vaikutukset paikallisiin vesistöihin ja suojella veden luonnollista kiertokulkua metsissä sekä ylläpitää vesiekosysteemien toimintaa.

UPM:n kaikki suurimmat tuotantolaitokset sijaitsevat alueilla, joilla vettä on riittävästi. UPM:n tehtaiden toiminnassa käytetty vesi on peräisin joista, järivistä tai pohjavesistä. UPM:n vedenkäyttö on vastuullista määrällisesti ja laadullisesti.

Vedenkulutuksen vähentäminen on kaikkien UPM:n tehtaiden jatkuva tavoite

Veden käytön vähentäminen tarkoittaa myös sähkön, kemikaalien ja lämpöenergian käytön vähenemistä. Vettä kierrätetään prosesseissa niin paljon kuin mahdollista.

Minimivaatimuksena UPM:n sellu- ja paperitehtailla on sekä mekaaninen että biologinen jätevedenpuhdistamo. Parhaan mahdollisen puhdistustuloksen varmistamiseksi ja parhaiten käytäntöjen jakamiseksi UPM:n jätevedenpuhdistamoryhmä jatkoi toimintaansa ja tulokset ovat olleet hyviä, esimerkiksi häiriötilanteiden määrä on vähentynyt.

UPM on tutkinut perusteellisesti kaikkien sellu- ja paperitehtaidensa jätevesien laskaluoiden ympäristön tilaa lukuisten bioindikaattorien avulla. Useamman vuoden ajan työstyettä kansainvälisen standardisoimisjärjestö ISO:n vesijalanjälkistandardi julkistettiin vuoden aikana. UPM:n uraa uurtava työ vesijalanjälkitutkimuksessa oli osaltaan edesauttamassa lopputuloksen saavuttamista.

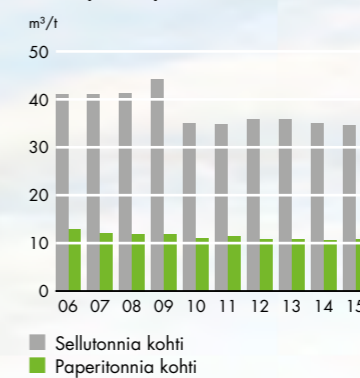
UPM:n monipuolisessa energiantuotantoportfoliossa vesivoimalla on tärkeä asema. Vesivoimarakentaminen on monin paikoin vaikuttanut vaelluskalojen lisääntymismahdol-

lisuuksiin. Tätä on perinteisesti kompensoitu viranomaisen asettamalla kalanistutusvelvoitteilla ja kalanhoitomaksuilla. UPM osallistuu Luonnonvarakeskuksen kaksivuotiseen hankkeeseen, jossa selvitetään vaelluskalakantojen palauttamiseen ja luonnonlisäntymisen edistämiseen soveltuvia keinoja.

UPM allekirjoitti WASH Pledge -sitoumuksen (Wash, Sanitation and Hygiene) ensimmäisenä metsäteollisuusyrityksenä, ja vuoden aikana juomaveden saatavuus ja saniteettiolosuhteet on selvitetty kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla. Työ jatkuu vuonna 2016.

UPM:n vesistöä koskevat tavoitteet uusittiin. Vanha tavoite kemiallisen hapenkulutuksen (COD) vähentämisestä 20 % vuoteen 2020 mennessä edistyi hyvin ja tavoite melkein saavutettiin vuonna 2015. Toinen tavoite jäteveden määrän vähentämisestä 15 % osoittautui haasteelliseksi. Uusina tavoitteina on vähentää käytetyn veden määrää 30 %, COD-päästöjä 40 % sekä ottaa kierrätyspohjaiset ravinteet käyttöön puhdistamoilla vuoteen 2030 mennessä.

UPM:n prosessijäteveden määrä

UPM on vähentänyt jäteveden määrää paperitonnia kohti 16 % ja sellutonnia kohti 16 % kymmenen viime vuoden aikana.

JATKUVAA JOEN TILAN SEURANTAA

Uruguayn ympäristöviranomaiset ja UPM ovat seuranneet UPM Fray Bentosin tehtaan ympäristösuorituskykyä riippumattomien tutkijoiden ja ympäristöasiantuntijoiden avulla jo kymmenen vuoden ajan.

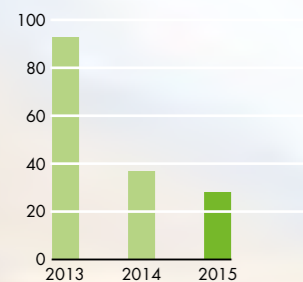
”Seurantaohjelman aikana ei ole löydetty mitään merkkejä siitä, että vuodesta 2007 toimineen sellutehtaan jätevesillä olisi vaikutusta Uruguayn joen veden laatuun tai eliöstöön”, sanoo biologi Jukka Tana, joka on ollut alusta asti mukana tutkimusryhmässä.

Tutkimusryhmä toteutti vuosina 2005–2007 Uruguayn joen vedenlaatua ja eliöstöä koskevan perustilaselvityksen, jossa kartoitettiin joen tila, ennen kuin siitä tuli jätevesiä vastaanottava vesistö. Tehtaan käynnistymisen jälkeen analyysit on jatkettu osana pysyvää seurantaohjelmaa. Tana kertoo, että seurantaohjelma on yksi kattavimmista sellutehtaiden päästötutkimuksista.

”Olemme rekrytoineet myös paikallisia kalastajia pitämään kirjaa kalasaalistaan. Kalakannat ja niiden populaatiorakenteet ovat pysyneet muuttumattomina kaikilla kolmella tutkimusalueella, ja pyydettyjen kalojen on todettu olevan hyväkuntoisia.”

Lue lisää www.upm.fi/vastuullisuus

Ympäristöpoikkeamien lukumäärä UPM:n sellu- ja paperitehtailla

UPM:n sisäisen Clean Run -ympäristökampanjan ansiosta ympäristöpoikkeamien lukumäärä on laskenut 70 % vuodesta 2013.

SHOTTONISSA LISÄTÄÄN UUSIUTUVAN ENERGIAN TUOTANTOA

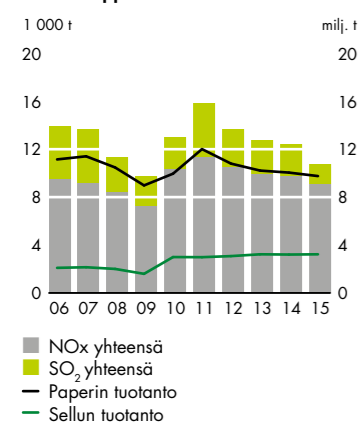
”Ennen paperikoneen sulkemista kaikki sähköntuotannon sivutuotteena syntyvä matalapainehöyry hyödynnettiin lämpönä UPM:n paperitehtaalla. Emme ole enää voineet hyödyntää höyryä, joten tällä hetkellä se viilennetään ja vapautetaan ilmaan. Tuleva lauhdeturbiinivoimalamme pystyy hyödyntämään höyryn sähköntuotannossa”, tehtaajohtaja David Ingham Shottonista Isosta-Britanniasta kertoo.

Uusi lauhdeturbiinivoimala tuottaa ylijäämähöyrystä noin 4,8 MW uusiutuvaa energiaa. Voimalan ansiosta biomassapohjaisen energiantuotannon osuus kasvaa 70 %:iin, kun se tällä hetkellä on 56 %. Lauhdeturbiini pienentää Shottonin tehtaan hiilijalanjälkeä noin 27 % ja parantaa energiatehokkuutta. Uuden voimalan sähköntuotanto alkaa viimeistään vuoden 2017 alkupuolella.

”Uuden lauhdeturbiinin lisäksi pyrimme parantamaan paperitehtaan nykyisten toimintojen energiatehokkuutta. Olemme jättäneet käyttöön vain energiatehokaimmat koneet, kehitämme voimalaitoskattilamme käytettävyyttä ja parannamme poltettavan jätebiomassan laatua”, Ingham sanoo.

Lue lisää:
www.upm.fi/vastuullisuus,
www.upmbiofore.fi

UPM:n happamoittavat savukaasut

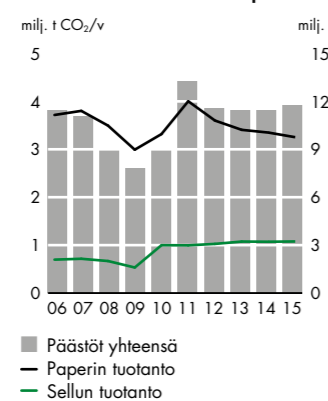
Vuonna 2015 päästöjen vähentyminen johtui pääasiassa UPM Changshun paperitehtaan savukaasupesuri-investoinnista. Päästöjen kokonaismäärän kasvu johtuu yrityskaupoista (vuosina 2010 ja 2011).

Ilmastotyötä ja energiatehokkuutta

Kansainvälisen ilmastopolitiikan tavoitteena on pitää maapallon keskilämpötilan nousu tasolla, joka ei uhkaa ihmiskuntaa. Tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä päästövähennyksiä maailmanlaajuisesti. Lisäksi on tarpeen edistää keinoja, joilla sopeudutaan ja varaudutaan ilmastomuutokseen. UPM oli mukana valmistelemissa teollisuuden kannanottoja Pariisin ilmastokokoukseen.

UPM:n fossiiliset hiilidioksidipäästöt

UPM:n käyttämistä polttoaineista 67 % on biomassapohjaisia polttoaineita.

UPM:n Biofore-strategia vastaa ilmastomuutoksen asettamaan haasteeseen monin tavoin:

Kestävä metsätalous

- varmistamme, että tärkein raaka-aineemme puu kasvaa metsissä, jotka ovat kestävästi hoidettuja ja toimivat hiilinieluinä
- edistämme monimuotoisia ekosysteemejä, jotka ovat vähemmän alttiita ilmastomuutoksen vaikutuksille

Vastuullinen tuotanto

- edistämme resurssitehokkuutta tekemällä enemmän vähemmällä
- käytämme tuotannossamme parhaita saatavilla olevia teknologioita (BAT)
- lisäämme jatkuvasti uusiutuvan ja vähäpäästöisen energian osuutta toiminnassamme

Uusiutuvat ja kierrätettävät tuotteet

- korvaamme uusiutumattomia materiaaleja uusiutuvilla ja tuotteemme ovat hiilinieluja
- innovoimme uusia liiketoimintoja ja tuotteita tulevaisuuden tarpeisiin

UPM:n energiantuotanto pohjautuu monipuolisiin energialähteisiin

UPM on merkittävä energiantuottaja. Yhtiö suosii uusiutuvien ja muiden hiilineutraalien energialähteiden sekä maakaasun käyttöä. UPM:n käyttämistä polttoaineista 67 % on biomassapohjaisia polttoaineita. UPM on Euroopan toiseksi suurin biomassapohjaisen sähkön tuottaja. Vuonna 2015 UPM jatkoi metsäenergian hyödyntämisen kehittämistä yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Sähköä ja lämpöä käyttävät paperi- ja sellutehtaat muodostavat merkittävimmän osan UPM:n kokonaisenergiankulutuksesta. Suurin osa energiasta kuluu mekaanisen massan valmistukseen, pumppaamiseen ja paperin kuivamiseen. Kaikilla sellutehtailla ja lähes kaikilla paperitehtailla höyryä ja sähköä tuotetaan

samanaikaisesti lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Joillakin tehtailla kaiken energian tai osan siitä tuottavat ulkopuoliset voimalaitosyhtiöt.

Säästä riippuvaisten energiantuotantomuotojen lisääntyessä säätövoiman tarve energiajärjestelmässä kasvaa. UPM investoi vesivoimaan, joka on tehokkain ja kestävin tapa tuottaa säätövoimaa.

UPM pyrki jatkuvasti parantamaan kaikkien toimintojensa energiatehokkuutta. 20 viime vuoden aikana tuotannon energiatehokkuus on parantunut merkittävästi energia-auditointien, innovaatioiden ja sisäisten kampanjoiden avulla.

Sähkönkulutus paperitonnia kohti on laskenut 17 % kymmenen viime vuoden aikana. Vuonna 2015 käyttöön otetuilla energiansäästöinvestoinneilla UPM säästi energiakustannuksissa 1,2 miljoonaa euroa. Hiilidioksidipäästöjä vältettiin 8 100 tonnia ja energian kulutus väheni 32 000 MWh. Vuositasolla hankkeiden säästöt ovat 1,7 miljoonaa euroa, 13 000 tonnia ja 51 000 MWh.

Vuonna 2015 UPM listattiin seitsemännän kerran peräkkäin CDP:n Nordic Disclosure Leadership -indeksiin (CDLI) tuloksella A-99.

UPM uusi ilmasto- ja ympäristötavoitteensa. Kehitys aiemman tavoitteen, fossiilisten hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä 15 % vuoteen 2020, saavuttamiseksi ei edennyt odotusten mukaisesti vuonna 2015. Uusi tavoite on vähentää omien tuotantolaitosten ja ostosähkön tuotannon fossiilisia CO₂-päästöjä 30 % ja happamoittavia savukaasuja 20 % vuoteen 2030 mennessä.

SÄHKÖNTUOTANTOKAPASITEETTI OMISTA VOIMALAITOKSISTA JA OSAKKUUEDET

	Nimelliskapasiteetti MW
Vesivoima	708
Ydinvoima	581
Lauhdevoima	191
UPM Energy yhteensä	1 480
Tehtaiden lämmön ja sähkön yhteistuotanto	1 473
Tehtaiden vesivoima	49
Tehtaiden sähköntuotanto yhteensä	1 522
UPM yhteensä	3 002

SÄHKÖNTUOTANTO OMISTA VOIMALAITOKSISTA JA OSAKKUUEDET

TWh	2015	2014
Tehdas CHP	5,9	5,6
Vesivoima	3,9	3,2
Ydinvoima	4,7	4,8
Lauhdevoima	0,4	0,8
Yhteensä	14,9	14,4

LÄMMÖNTUOTANNON POLTTOAINEET

TWh	2015	2014
Mustalipeä	17,6	18,5
Kuori ja muu biomassa	8,5	8,5
Hiertämöiden lämmön talteenotto	1,4	1,3
Uusiutuvat polttoaineet yhteensä	27,5	28,3
Turpe	1,1	1,2
Ostolämpö	0,7	0,5
Maakaasu	8,3	8,0
Öljy	0,6	0,7
Hiili	3,0	3,6
Yhteensä	41,2	42,2

Jätteen uudelleenkäyttö on kiertotaloutta

Kiinteän jätteen määrän vähentäminen ja uudelleenkäytön lisääminen ovat tärkeitä tavoitteita kaikilla UPM:n tehtailla. Meille eilinen jätte on huomisen arvokasta raaka-ainetta.

Yhtiö käyttää lähes kaiken tuotantoprosessissa syntyvän orgaanisen jätteen, kuten kuoret ja hakuuotteet sekä siistauksen ja vesien puhdistamisen kuitupitoiset kiintoaineet tehtaiden energiantuotantoon. Nykyään yli 90 % UPM:n tuotantojätteestä kerätään talteen ja kierrätetään.

Suurin osa UPM:n tuottamasta kiinteästä jätteestä on tuhkaa, jota syntyy bioenergian tuotannossa. Huomattava osa tuhkasta käytetään uudelleen esimerkiksi täyteaineena tienrakennuksessa tai maanrakennusaineena.

UPM on kehittänyt innovatiivisia tapoja vähentää jätteen tai tähteen määrää ja käyttää jätettä uudelleen uusien tuotteiden valmistuksessa.

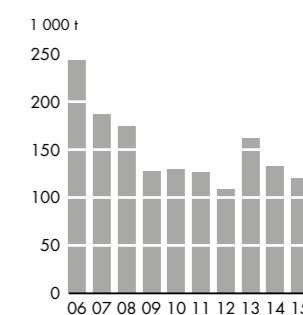
Hyviä esimerkkejä kiertotaloudesta ovat

- UPM on maailman suurin keräyspaperin käyttäjä graafisten papereiden tuotannossa. Vuonna 2015 tuotantoon käytettiin 3,1 miljoonaa tonnia keräyspaperia.
- UPM:n paperintuotannossa käytetystä kuidusta kolmasosa on keräyskuitua.
- UPM:n uusiutuva diesel, UPM BioVerno, valmistetaan selluntuotannon tähteenä syntyvästä raakamäntölyljystä.
- Useimmilla Keski-Euroopan paperitehtailla ei synny enää lainkaan kiinteää kaatopaikkajätettä.

Vuoden 2015 aikana UPM keskittyi erityisesti tuotannon sivuvirtojen tehokkaampaan hyödyntämiseen ja uudelleenkäyttöön.

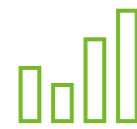
UPM:n jätettä koskeva tavoite uusittiin. Edistyminen vanhassa tavoitteessa eli kiinteän kaatopaikkajätteen määrän vähentämisessä 40 % vuoteen 2020 mennessä eteni tavoitteiden mukaisesti. Uutena tavoitteena on kiinteän kaatopaikkajätteen nollassa vuoteen 2030 mennessä.

UPM:n kaatopaikkajätteen kokonaismäärä

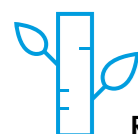

Kiinteän kaatopaikkajätteen kokonaismäärä on vähentynyt yli 50 % kymmenen viime vuoden aikana. Vuodesta 2012 vuoteen 2013 määrä kuitenkin kasvoi merkittävästi. Tämä johtui tuhkan aiempien hyötykäyttömahdollisuuksien loppumisesta eräällä paperitehtaalla. Vuodesta 2014 alkaen uusia hyötykäyttötapoja on otettu käyttöön, myös uusia hyödyntämisvaihtoehtoja selvitetään edelleen.

UPM:n suora arvonaluonti 2015

RAAKA-AINE-KUSTANNUKSET
4,3 mrd euroa

RAAKA-AINEET 50 000 toimittajalta

Puu m ³	Markkinasellu t	Keräyspaperi t
26 100 000	1 900 000	3 100 000
Paperi jatko- jalostettavaksi t	Mineraalit t	Muovit, sideaineet, hartsit, filmit t
210 000	2 400,000	180 000
Kotitalousjäte t		
190 000		

ENERGIA

Fossiiliset polttoaineet GWh	Uusiutuvat polttoaineet GWh
13 000	26 000
Ostosähkö GWh	Ostolämpö GWh
13 000	310

VEDEN KÄYTTÖ

Pintavesi milj. m ³	Pohjavesi milj. m ³	Kunnallinen vesi milj. m ³
460	22	4

UPM

Sijoitettu pääoma
11,0 mrd euroa

Nettovelat
2,1 mrd euroa

Markkina-arvo
9,2 mrd euroa

54 tuotantolaitosta
13 maassa

Henkilöstö 19 600

1,0 milj. hehtaaria
metsää ja
puuviljelmää

Noin 85 000
osakkeenomistajaa

Lue lisää:
www.upm.fi

PÄÄSTÖT ILMAAN

Rikkidioksidi t	Typen oksidit t
1 700	9 000
Hiukkaspäästöt t	Hiilidioksidi (fossiilinen) t
730	3 900 000

TUOTTEET *)

Paperi t	Sellu t	Fluff-massa t
9 800 000	3 200 000	56 000
Jalostusmateriaalit t	Vaneri ja viilu m ³	Sahatavara m ³
510 000	770 000	1 400 000
Lämpö GWh	Sähkö GWh	Sivutuotteet (jäte uusiokäyttöön) kuivattonni
300	9 000	1 300 000

*) mukaan lukien sisäinen myynti

PÄÄSTÖT VESISTÖIHIN

Kemiallinen hapenkulutus t	Biologinen hapen- kulutus (7 päivää) t
73 500	8 200
Halogenoidut orgaaniset yhdisteet t	Jäteveden määrä milj. m ³
240	240

KIINTEÄ JÄTE

Kaatopaikat, kuivattonni	Väliaikainen säilytys kuivattonni
121 000	6 100
Jätteenpolto ilman energian talteenot- toa kuivattonni	Ongelmajätteen käsittelylaitos t
1 000	4 900

HENKILÖSTÖN
PALKAT JA EDUT
1 257 milj. euroa

MAKSUT
LAINAN-
ANTAJILLE
39 milj. euroa

MAKSETUT
YHTEISÖVEROT
JA KIINTEISTÖ-
VEROT
172 milj. euroa

LAHJOITUKSET JA
SPONSOROINTI
5 milj. euroa

MAKSETTU
OSINKO
373 milj. euroa

LIKEVAIHTO
11,2 MRD
EUROA *)

LIKEVOITTO
1 163 milj. *)

SIOITETUN
PÄÄOMAN
TUOTTO
12,1 %*)

*) liikevaihtoa ei ole
konsolidoitu

*) ilman kertaluonteisia
eriä

Hallinnointi

Lue lisää:
www.upm.fi/hallinnointi

UPM-Kymmene Oyj (jäljempänä UPM tai yhtiö) noudattaa 1.1.2016 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaa vuoden 2015 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilta osoitteesta www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

UPM:n selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2015 sekä 1.3.2016 päivätty palkka- ja palkkio-selvitys on laadittu hallinnointikoodin raportointisuositusten mukaisesti. Kyseiset selvitykset ja tämä hallinnointiosio täydentävät toisiaan. Tässä osiossa on myös viittauksia kyseisiin selvityksiin sekä hallinnointisivuihin yhtiön verkkosivuilla. Selvityksissä ja hallinnointisivuilla on lisätietoa UPM:n hallinnointikäytännöistä ja politiikoista, ja ne löytyvät yhtiön internetsivuilta osoitteella www.upm.fi/hallinnointi.

UPM:n hallinnointirakenne

UPM-Kymmene Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyhtiö UPM ja sen tytäryhtiöt muodostavat UPM-konsernin, jolla on noin 19 600 työntekijää 45 maassa. Konsernin liiketoiminnot on jaettu kuuteen eri liiketoiminta-alueeseen ja niitä tukeviin konsernitoimintoihin. UPM:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssissä.

UPM:n hallinnointimalli on yksiportainen ja koostuu osakkeenomistajia edustavasta yhtiökokouksesta, hallituksesta ja toimitusjohtajasta kuten alla olevassa kuvassa on esitetty. Yhtiön operatiivisessa johtamisessa toimitusjohtajaa avustavat konsernin johtajisto, liiketoiminta-alueiden hallitukset ja strategia-ryhmä. Yhtiökokous nimittää vuosittain hallituksen jäsenet, ja hallitus nimittää toimitusjohtajan sekä konsernin johtajiston jäsenet. Johtajiston jäsenet raportoivat suoraan toimitusjohtajalle.

Hallinnointiperiaatteet ja niiden noudattamisen valvonta

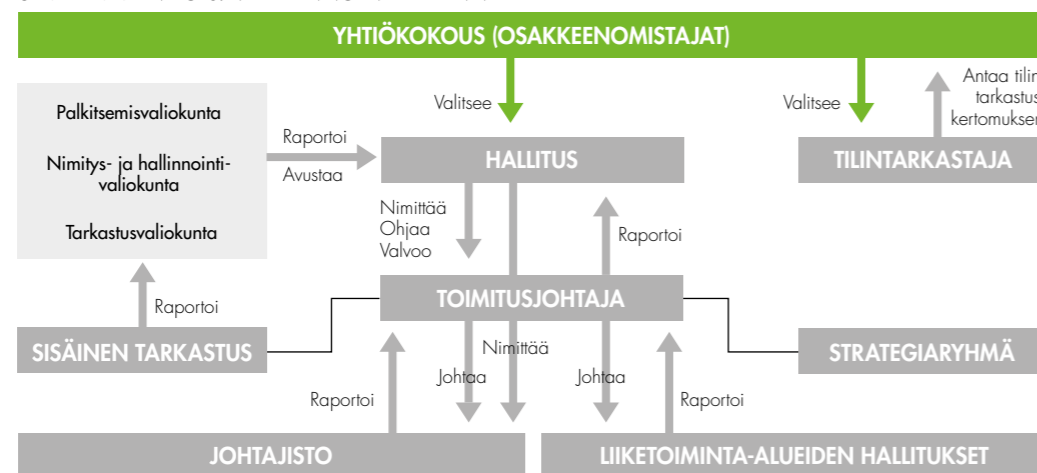
UPM:n päätöksentekoa ja hallinnointia ohjaavat UPM:n arvot ja Toimintaohje (Code of Conduct). Hallitus on hyväksynyt yhtiön Toimintaohjeen, ja se on saatavilla kaikilla konsernikielillä UPM:n intranetissä ja osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi. Toimintaohjetta täydentävät johtajiston, liiketoiminta-alueiden ja konsernitoimintojen hyväksymät yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet, jotka koskevat esimerkiksi lahjonnan kieltoa, kilpailulainsäädännön noudattamista, luottamuksellisuutta, sopimusten hallinnointia, verotusta, henkilöstöä, ympäristöä, tietoturva, työturvallisuutta ja tasavertaisuutta. UPM on sitoutunut noudattamaan sovellettavia lakeja ja Toimintaohjetta kaikessa toiminnassaan. UPM pyrkii varmistamaan Toimintaohjeen ja siihen liittyvien sääntöjen noudattamisen kouluttamalla

henkilöstöä ja kehittämällä yhtiön tarkastus-, valvonta- ja raportointiprosesseja. Vuoden 2015 loppuun mennessä yli 90 % UPM:n henkilöstöstä oli osallistunut Toimintaohjeeseen liittyvään koulutukseen.

Toimintaohje uudistettiin vuoden aikana ja hallitus hyväksyi uuden Toimintaohjeen helmikuussa 2016. Uuden Toimintaohjeen käytännön toteutus on alkanut ja siihen kuuluu kattava, kaikille työntekijöille pakollinen koulutus.

UPM:n lakiasiat hallinnoi lainmukaisuusohjelmia ja järjestää niihin liittyviä koulutuksia. Lainmukaisuusohjelmilla on erityiset kohdeyleisöt, jotka on määritetty riskiarvioinnin pohjalta. Tiettyyn kohderyhmään kuuluvat henkilöt saavat erillisen kutsun koulutuksiin, jotka järjestetään joko henkilökohtaisina tai verkkokoulutuksina. Tällä hetkellä lainmukaisuusohjelmia ja -koulutuksia järjestetään lahjonnanvastaisesta toiminnasta, kilpailulainsäädännöstä, luottamuksellisuudesta, sisäpiiriasioista, energiamarkkinoista ja talouspakotteista.

UPM-KYMMENE OYJ:N HALLINNOINTIRAKENNE

Hallitus valvoo yhdessä tarkastusvaliokunnan kanssa yhtiön sovellettavien lakien ja säännösten sekä yhtiön Toimintaohjeen noudattamista. Tarkastusvaliokunta valvoo myös yhtiölle nimettömänä tai muulla tavoin toimittujen valitusten ja ilmoitusten käsittelyä, jotka koskevat kirjanpitoa, sisäistä valvontaa, tilintarkastusta tai mahdollista lainvastaista toimintaa. Osana vaatimustenmukaisuusasioiden käsittelyä valiokunta käy neljännesvuositain läpi yhtiön neuvoo-antavan eettisen komitean (Ethics Advisory Committee) laatiman raportin sekä sisäisen tarkastuksen johtajan laatiman yhteenvedon Raportoi väärinkäytöksestä -kanavan kautta lähetetyistä ilmoituksista. Kanava on kaikkien UPM:n työntekijöiden käytettävissä intranetissä ja ulkoisten sidosryhmien käytettävissä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Lisätietoa UPM:n hallinnointiin liittyvistä politiikoista, periaatteista ja käytännöistä on saatavilla osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Yleensä varsinainen yhtiökokous järjestetään maaliskuun lopussa tai huhtikuun alussa. Vuonna 2015 varsinainen yhtiökokous pidettiin 9. huhtikuuta Helsingissä. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai lakimääräisen edustajan tai valtuutetun asiamiehen edustamana yhteensä 2 607 (2014: 1 984) osakkeenomistajaa, jotka edustivat 51,4 (45,6) % yhtiön rekisteröidystä osakepääomasta ja äänimäärästä kokouspäivänä. Kaikki kokouksen päätökset tehtiin ilman äänestystä. Seuraavassa on yhteenvedo kokouksessa tehdyistä päätöksistä.

Tilinpäätös ja osinko

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi yhtiön tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2014, päätti jakaa osinkoa 0,70 (0,60) euroa osakkeelta ja myönsi toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille vastuuvapauden tilikaudelta 2014.

Osinko, yhteensä 373 miljoonaa euroa, maksettiin 23.4.2015.

Hallituksen kokoonpano

Varsinainen yhtiökokous valitsi UPM:n hallituksen kymmenen jäsentä toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Berndt Brunow, Piia-Noora Kauppi, Wendy E. Lane, Jussi Pesonen, Ari Puheloinen, Veli-Matti Reinikkala, Kim Wahl ja Björn Wahlroos valittiin uudelleen hallitukseen, ja uusiksi jäseniksi valittiin Henrik Ehrnrooth ja Suzanne Thoma. Vuodesta 2008 hallituksen jäsenenä toiminut Matti Alahuhta jäi pois hallituksesta. Kaikki hallituksen jäsenet toimitusjohtaja Jussi Pesosta lukuun ottamatta ovat yhtiöön nähden ulkopuolisia. Hallituksen jäsenten henkilötiedot, työhistoria ja muut merkittävät luottamustoimet on esitetty vuosikertomuksen sivuilla 71–72 sekä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Hallituksen palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 175 000 euron, hallituksen varapuheenjohtajalle ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 120 000 euron ja muille hallituksen jäsenille 95 000 euron vuosipalkkio. Vuosipalkkio päätettiin maksaa yhtiön osakkeina ja rahana siten, että 40 prosentilla hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana verojen kattamiseksi. Yhtiö vastasi osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Toimitusjohtajalle ei maksettu vuosipalkkiota hallituksen jäsenyydestä.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkiot, hankittujen osakkeiden määrä sekä jäsenten vuoden 2015 lopussa omistamien UPM:n osakkeiden määrät on esitetty seuraavalla sivulla olevassa taulukossa. Yhtiön hallituksen jäsenet eivät saa hallitus- tai valiokuntajäsenyyden perusteella vuosipalkkioiden lisäksi muita taloudellisia etuja. Palkkiot ovat pysyneet samana vuodesta 2007 lähtien. Hallituksen työjärjestyksessä hallituksen jäseniä kannustetaan yhtiön osakkeiden pitkäaikaiseen omistukseen.

Tilintarkastaja ja tilintarkastajan palkkio

Varsinainen yhtiökokous päätti myös yhtiön tilintarkastajasta ja valitsi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi vuoden toimikaudeksi. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Merja Lindh. Merja Lindh on toiminut tässä tehtävässä 8.4.2014 alkaen. Varsinainen yhtiökokous päätti maksaa tilintarkastajan palkkion hallituksen tarkastusvaliokunnan hyväksymien laskujen perusteella. Tilintarkastajalle maksettu ja tarkastusvaliokunnan hyväksymät palkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

milj. euroa	2015	2014
Tilintarkastuspalkkio	2,3	2,0
Veroneuvonta	0,8	0,6
Muut palvelut	0,5	0,5
Yhteensä	3,6	3,1

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous päätti lisäksi valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta sekä lahjoituksista yleishyödyllisiin tai vastaaviin tarkoituksiin. Yhtiön omia osakkeita voidaan hankkia enintään 50 miljoonaa kappaletta, ja lahjoitusten yhteissumma voi olla enintään 250 000 euroa. Hallituksella on entuudestaan valtuutus laskea liikkeeseen 25 miljoonaa osaketta tai antaa osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. Hallitus ei ole käyttänyt omien osakkeiden hankintavaltuutusta eikä osakeantivaltuutusta, mutta lahjoituksia on tehty yhteensä 60 000 euron edestä Helsingin yliopistollisen keskussairaalan neurokirurgian klinikalle ja saksalaiselle Stiftung Lesen -yhdistykselle, joka auttaa pakolaislapsia integroitumaan yhteiskuntaan kehittämällä heidän lukutaitoaan.

Hallitus

Hallituksen jäsenten velvollisuutena hallituksen jäsenen tehtäviä hoitaessaan on aina toimia huolellisesti ja vilpittömässä mielessä sekä käyttää harkintaansa riittävien tietojen pohjalta tavalla, jonka he kohtuudella uskovat olevan yhtiön ja sen osakkeenomistajien etujen mukaista.

Hallitus vastaa koko UPM-konsernin ohjauksesta ja valvonnasta ja siitä, että yhtiön hallinto, toiminta sekä kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus on laatinut toimintaansa varten kirjallisen työjärjestyksen, joissa määritellään hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Hallituksen työjärjestyksessä määritellyt tehtävät on esitetty vuoden 2015 selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Työjärjestys kokonaisuudessaan on saatavilla yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.upm.fi/hallinnointi.

Hallituksen toiminta vuonna 2015

Edellisen vuoden tavoin hallitus jatkoi keskittymistään strategisiin kysymyksiin harkiten useita strategisia aloitteita ja valvoen yhtiön strategian toteuttamista. Tämän strategian pääelementit ovat lyhyen aikavälin kannattavuusohjelmat, keskipitkän aikavälin kohdenneut kasvuhankeet, liiketoimintaportfolion kehittäminen ja arvon luonti sekä uusien liiketoimintojen kehittäminen pitkän aikavälin kasvun luomiseksi. Hallitukselle raportoitiin myös säännöllisesti yhtiön strategisten kärkihankkeiden edistymisestä: 150 miljoonan euron kannattavuuden parantamisohjelmasta sekä kohdenneutuista kasvuhankkeista Suomessa,

Kiinassa, Puolassa ja Malesiassa, joiden tavoitteena on 200 miljoonan euron EBITDA-vaikutus. Hallitus myös käsitteli ja hyväksyi päivitettyt konsernin ja liiketoiminta-alueiden strategiat toukokuussa pitämässään strategiakokouksessa.

Oleellinen osa hallituksen vuosittaista strategiatyötä on strategisten ja operatiivisten riskien ja mahdollisuuksien arviointi ja harkinta. Yhtiön vuosittainen riskienhallintaprosessi päättyy strategisten riskien ja mahdollisuuksien raportointiin hallitukselle, kuten on kuvattu vuoden 2015 hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen sivuilla 8–9. Hallitus on selvillä siitä, että yhtiöllä on tulevana vuosina edessään haastavia strategisia kysymyksiä. Esimerkkejä tällaisista kysymyksistä ovat graafisten paperien kysynnän väheneminen Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa ja Kiinan talouden liiketoimintaympäristöön aiheuttaman pitkän aikavälin vaikutusten riskienhallinta.

Hyvä esimerkki uusien liiketoimintojen kehittämisestä pitkän aikavälin kasvun luomiseksi on Lappeenrannan biojalostamo, joka tuottaa uusiutuvaa dieseliä raakamäntölyjystä. Hallitus hyväksyi tämän investointihankkeen alun perin helmikuussa 2012, ja tammikuussa 2015 jalostamo aloitti uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, kaupallisen tuotannon. UPM BioVerno on kiinteä, vaikkakin vielä pieni osa UPM:n Biofore-strategiaa.

Osoituksena yhtiön Biofore-strategian onnistumisesta ja vuoden 2014 hyvästä liiketoimintatuloksesta hallitus hyväksyi yhtiölle helmikuussa uuden rahavirtaan perustuvan osinkopolitiikan. Poliitiikan mukaan yhtiö pyrkii maksamaan houkuttelevaa osinkoa: 30–40 % vuotuisesta liiketoiminnan rahavirrasta per osake. Uuden

osinkopolitiikan tavoitteena on antaa osakkeenomistajille läpinäkyvä ja helposti ymmärrettävä kuva osinkotasosta. Uuden osinkopolitiikan mukaisesti yhtiön hallitus esitti vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,70 euron osakekohtaista osinkoa. Ehdotettu osinko oli 30 % liiketoiminnan rahavirrasta per osake vuonna 2014, ja se oli 17 % korkeampi kuin vuoden 2013 osinko (0,60 euroa).

Hallitus kokoontui vuoden 2015 aikana kahdeksan kertaa. Jäsenet osallistuivat kokouksiin keskimäärin 96,4-prosenttisesti (99,0 %). Hallituksen jäsenten läsnäololle kokouksissa ei ole asetettu minimivaatimusta, koska oletus on, että hallituksen jäsenet osallistuvat kaikkiin kokouksiin ellei poissaololle ole pätevää syytä. Jäsenten henkilökohtaiset osallistumisprosentit on esitetty viereisellä sivulla olevassa taulukossa.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuutta vuosittain sekä säännöllisesti hallituksen nimitys- ja hallinnointivaliokunnan avustuksella. Jäsenten on toimitettava hallitukselle riittävät tiedot, jotta hallitus pystyy arvioimaan jäsenten riippumattomuutta, sekä ilmoitettava hallitukselle kaikista muutoksista näissä tiedoissa. Hallituksen jäsenet toimittavat hallitukselle myös oman arvion riippumattomuudestaan. Jäsenten riippumattomuutta arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin riippumattomuuskriteerien perusteella. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilta osoitteesta www.cgfinland.fi.

Jäsenten riippumattomuutta arvioidaan suhteessa UPM:ään ja sen konserniyhtiöihin

OSALLISTUMINEN HALLITUKSEN KOKOUKSIIN 2015

Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen alkaen	Osallistuminen/kokousten lkm	Osallistumis-%
Björn Wahlroos (puheenjohtaja)	2008	8/8	100
Berndt Brunow (varapuheenjohtaja)	2002	8/8	100
Matti Alahuhta (9.4. asti)	2008	1/1	100
Henrik Ehrnrooth (9.4. alkaen)	2015	6/7	86
Piia-Noora Kauppi	2013	8/8	100
Wendy E. Lane	2005	8/8	100
Jussi Pesonen	2007	8/8	100
Ari Puheloinen	2014	8/8	100
Veli-Matti Reinikkala	2007	7/8	88
Suzanne Thoma (9.4. alkaen)	2015	6/7	86
Kim Wahl	2012	8/8	100

sekä yhtiön merkittäviin osakkeenomistajiin. Osakkeenomistaja on merkittävä, jos tämä omistaa vähintään 10 % yhtiön osakkeista tai äänistä tai jos tällä on oikeus tai velvollisuus hankkia vastaava määrä jo liikkeeseen lasketuja osakkeita. Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä, ja tähän enemmistöön kuuluvista vähintään kahden riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Jäsenen katsotaan olevan riippumaton yhtiöstä, jos hänellä ei hallituksen jäsenyyden lisäksi ole muuta olennaista suhdetta yhtiöön. Jäsenen riippumattomuuden kokonaisarvioinnissa huomioidaan myös tämän perheenjäsenen ja lähipiiriin kuuluvien henkilöiden tai yhteisöjen mahdolliset olennaiset suhteet yhtiöön sekä muut seikat, jotka voivat vaikuttaa jäsenen riippumattomuuteen tai kykyyn edustaa kaikkia osakkeenomistajia.

Hallituksen arvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista, koska yhdelläkään yhtiön osakkeenomistajalla ei ole määräysvaltaa yhtiössä eikä yhdelläkään yhtiön osakkeenomistajalla ole yli kymmentä prosenttia yhtiön osakkeista tai äänistä. Lisäksi hallituksen arvion mukaan kaikki yhtiöön nähden ulkopuoliset hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä mukaan lukien Berndt Brunow ja Wendy E. Lane, jotka hallituksen suorittaman kokonaisarvioinnin perusteella ovat edelleen riippumattomia yhtiöstä, vaikka he ovat toimineet hallituksen jäseninä yhtäjaksoisesti yli kymmenen vuoden ajan. Jussi Pesonen ei yhtiön toimitusjohtajana ole riippumaton yhtiöstä.

Hallituksen monimuotoisuus

Hallituksen nimitys- ja hallinnointivaliokunta valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta. Valiokunnan hallituksen jäsenten nimitysprosessia on kuvattu yksityiskohtaisesti vuosikertomuksen sivulla 68.

Tällä hetkellä UPM:n hallituksessa on kymmenen jäsentä ja molemmat sukupuolet ovat edustettuina hallituksessa. Vuonna 2015 hallitukseen nimitettiin kaksi uutta jäsentä, Henrik Ehrnrooth ja Suzanne Thoma, ja nyt naispuolisten hallituksen jäsenten osuus yhtiöön nähden ulkopuolisista hallituksen jäsenistä on 33,3 % ja 30 % kaikista hallituksen jäsenistä. Henrik Ehrnroothin ja Suzanne Thoman valinta hallitukseen laajensi hallituksen monimuotoisuutta myös koulutustaustan, iän ja kansalaisuuden suhteen ja he rikastuttavat hallituksen laajaa osaamispuhjaa toimitusjohtajatasen kokemuksellaan kansainvälisestä liiketoiminnasta eri toimialoilta.

Lisätietoja hallituksen monimuotoisuudesta sukupuolen, iän, kansalaisuuden ja jäsenyyden keston osalta on ohessa.

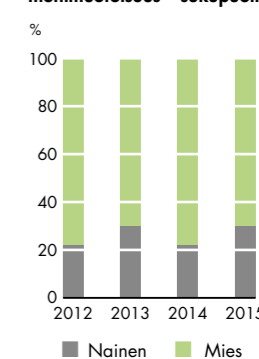
Hallituksen itsearviointi

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Hallitus on käyttänyt samaa itsearviointilomaketta muutamin lisäyksin jo useamman vuoden ajan tulosten vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi. Hallitus on arvioinut, että sen työskentelykulttuuri on rehellinen ja avoin, ja joka vuosi löytyy uusia kehityskohteita, joiden avulla hallitus voi tehostaa työskentelyään entisestään. Nimitys- ja hallinnointivaliokunta ottaa myös arvioinnin tulokset huomioon valmistellessaan hallituksen kokoonpanoa koskevaa ehdotusta varsinaiselle yhtiökokoukselle.

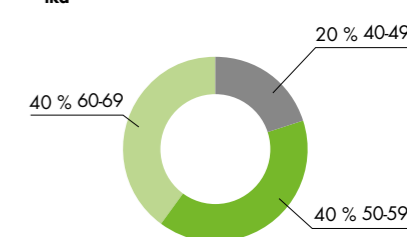
Vuonna 2015 arviointi toteutettiin itsearvioinnina, ja sen tuloksia käsiteltiin ja niistä keskusteltiin hallituksen joulukuun kokouksessa. Jäsenet arvioivat hallituksen suoriutumista tehtävistään ja vastuistaan, hallituksen kokoonpanoa ja rakennetta, työskentelykulttuuria, hallituksen kokousten tehokkuutta ja ensimmäistä kertaa myös yksittäisten jäsenten osallistumista. Viimeisen kolmen vuoden aikana jäsenet ovat arvioineet myös hallituksen puheenjohtajan suoriutumista.

Vuoden 2015 itsearvioinnin tulokset osoittivat, että hallitus toimii tehokkaasti ja keskittyy olennaisiin asioihin ylläpitäen sopivaa tasapainoa

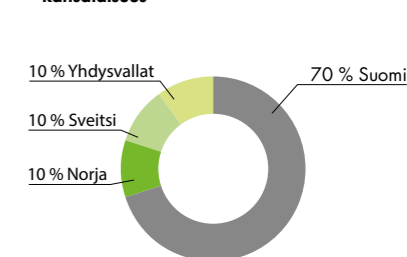
UPM:n hallituksen monimuotoisuus – sukupuoli

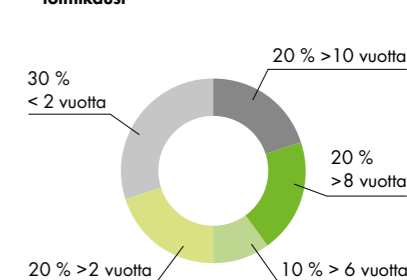
UPM:n hallituksen monimuotoisuus – ikä

UPM:n hallituksen monimuotoisuus – kansalaisuus

UPM:n hallituksen monimuotoisuus – toimikausi

riskien ja mahdollisuuksien välillä. Hallituksen nykyisen kokoonpanon mukaan lukien hallituksen jäsenten lukumäärä, jäsenten monipuolinen tausta, taidot ja kokemus arvioitiin myös vastaavan yhtiön tarpeita ja strategista agendaa. Vuonna 2016 hallitus kiinnittää enemmän huomiota yhtiön seuraajasuunnitteluprosessiin.

HALLITUKSEN PALKKIOT JA OSAKEOMISTUKSET 2015

Hallituksen jäsen	Asema	Vuosipalkkio (EUR)	40 % osakkeina (EUR)	60 % rahana (EUR)	Hankittujen osakkeiden määrä	Osakeomistukset 31.12. 2015 ¹⁾
Björn Wahlroos	Puheenjohtaja	175 000	70 000	105 000	4 193	254 442
Berndt Brunow	Varapuheenjohtaja	120 000	48 000	72 000	2 875	303 578
Henrik Ehrnrooth	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	2 276
Piia-Noora Kauppi	Jäsen, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	120 000	48 000	72 000	2 875	11 856
Wendy E. Lane	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	32 925
Jussi Pesonen	Jäsen, toimitusjohtaja	–	–	–	–	220 275
Ari Puheloinen	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	4 301
Veli-Matti Reinikkala	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	36 097
Suzanne Thoma	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	2 276
Kim Wahl	Jäsen	95 000	38 000	57 000	2 276	14 075
Yhteensä		985 000	394 000	591 000	23 599	882 101

¹⁾ Osakeomistukset sisältävät hallituksen jäsenten lähipiiriin ja määräysvalta-yhteisöjen mahdollisesti omistamat osakkeet.

Hallituksen valiokunnat

Valiokunnat avustavat hallitusta valmistele-malla hallituksen päätösvaltaan kuuluvia asioita. Lisäksi valiokunnat avustavat hallituksen seuranta- ja valvontatehtävissä. Hallitus on vastuussa valiokunnille osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Hallituksen valiokuntiin hallituksen järjestäytymiskokouksessa 9.4.2015 nimitetyt hallituksen jäsenet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta, jossa on myös kerrottu valiokuntien kokousten lukumäärät ja jäsenten osallistumisprosentit.

Hallitus on vahvistanut valiokuntien kirjalliset työjärjestykset, joista käyvät ilmi kunkin valiokunnan tarkoitus, kokoonpano, toiminta ja tehtävät sekä valiokuntien jäsenten pätevyysvaatimukset. Työjärjestykset ovat saatavilla osoitteesta www.upm.fi/hallinnointi. Jokainen valiokunta on vastuussa työjärjestyksensä mukaisten tehtävien hoitamisesta. Valiokuntien työjärjestyksissä määritellyt tehtävät on esitetty vuoden 2015 selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Valiokunnat kokoontuvat ennen hallituksen kokouksia valmistellakseen asioita hallituksen päätettäväksi. Valiokuntien kokouksia seuravassa hallituksen kokouksessa valiokuntien puheenjohtajat raportoivat valiokuntien käsittelemistä asioista ja tekemistä toimenpiteistä hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja, joka toimitetaan tiedoksi hallituksen jäsenille.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävät ja vastuut liittyvät yhtiön taloudellisten raportointiprosessin, kirjanpidon, tilintarkastuksen, talou-

dellisen raportoinnin, sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan prosessien seurantaan.

Suorittaakseen tehtävänsä tarkastusvaliokunta käsittelee neljännesvuosittain yhtiön taloudellisen tuloksen ja osavuosikatsaukset ja suosittelee niiden hyväksymistä yhtiön hallitukselle. Tulosta käsitellessään valiokunta käy läpi kyseisen tarkastelujakson mahdolliset merkittävät ja epätavalliset tapahtumat, kirjanpitoarvot ja laatisperiaatteet. Tarkastusvaliokunnalle raportoidaan lisäksi neljännesvuosittain varmennus- ja lakiasioista. Nämä raportit koskevat sisäistä valvontaa, sisäistä tarkastusta sekä oikeusriitoja ja muita oikeusprosesseja. Muut neljännesvuosiraportit liittyvät rahoitukseen ja rahoitusriskeihin sekä energiariskeihin.

Päävastuullinen tilintarkastaja osallistuu kaikkiin valiokunnan kokouksiin ja raportoi sille osavuositarastuksesta ja tarkastushavainnoista sekä esittää selvityksen kertyneistä tilintarkastuspalkkioista ja tilintarkastukseen liittymättömistä palkkioista kultakin vuosineljännekseltä. Valiokunta kokoontuu säännöllisesti keskenään ja tapaa neljännesvuosittain sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajan ilman, että yhtiön toimivaan johtoon kuuluvia on läsnä.

Yhtiön riskienhallinnan tehokkuuden osalta tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain yhtiön riskienhallintaprosessia, ja valiokuntaa informoidaan prosessin yhteydessä tunnistetuista 20 suurimmasta riskistä sekä konsernitason strategisista riskeistä mukaan lukien makroekonomiset ja poliittiset riskit, ympäristöriskit, vaatimustenmukaisuuteen liittyvät riskit sekä liiketoiminta-kohtaiset riskit.

Vuonna 2015 valiokunta käsittelee myös UPM:n

verotusta ja yhtiön veropoliittikkaa sekä veroriskien hallintaa ja yhtiön ulkoistusjärjestelyjä talous- ja IT-palveluissa. Valiokunta päätti myös lisätä vastuullista hankintaa koskevan vuosittaisen katsauksen säännölliselle asialistalleen.

Tarkastusvaliokunta on myös vastuussa tilintarkastajan valintaa ja palkitsemista koskevan ehdotuksen valmistelusta varsinaiselle yhtiökokoukselle. Ehdotusta valmistellessaan valiokunta arvioi vuosittain yhdessä yhtiön johdon kanssa tilintarkastajan pätevyyttä ja riippumattomuutta. Valiokunta arvioi tilintarkastusprosessin tehokkuutta, tarkastuksen laatua, päävastuullisen tilintarkastajan ja tilintarkastusryhmän suoriutumista sekä yhteistyötä tarkastajan kansainvälisen tilintarkastusverkoston kanssa. Lisäksi tarkastusvaliokunta kilpailuttaa tilintarkastuspalvelut säännöllisin väliajoin varmistaakseen tilintarkastuspalveluiden riippumattomuuden ja kustannustehokkuuden. Viimeisin tarjouskilpailu järjestettiin vuonna 2013 ja sitä edeltävä vuonna 2007.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävät ja vastuut liittyvät toimitusjohtajan ja suoraan toimitusjohtajalle raportoivien ylimpien johtajien palkitsemiseen ja yhtiön kannustejärjestelmien ja vuosittain alkavien ohjelmien arviointiin, suunnitteluun ja valmisteluun.

Suorittaakseen tehtävänsä palkitsemisvaliokunta seuraa säännöllisesti palkitsemiin liittyviä markkinatrendejä ja arvioi johdon palkitsemisen osatekijöitä vuosittain vertaamalla niitä vallitseviin käytäntöihin muissa saman alan tai kokoluokan yhtiöissä ja vastavissa tehtävissä. Arvion perusteella valiokunta tekee hallitukselle suosituksia toimitusjohtajan ja muiden ylempien johtajien palkkojen ja etuuksien hyväksymiseksi.

Yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin kannusteohjelmiin liittyen palkitsemisvaliokunta käsittelee ohjelmia vuosittain ja suosittelee hallitukselle lyhyen aikavälin kannusteohjelman rakennetta, mittareita ja tavoitteita ja pitkän aikavälin kannustejärjestelmän alaisten vuosittain alkavien ohjelmien ansaintaehdotuksia ja tavoitteita. Valiokunta arvioi vuosittain myös toimitusjohtajalle ja muille ylemmille johtajille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja heidän toimintaansa kokonaisuudessaan ja suosittelee hallituksen hyväksyttäväksi mahdollisesti maksettavia kannustepalkkioita.

Lisäksi valiokunta arvioi vuosittain ylempien johdon osakeomistussuosituksen saavuttamista ja noudattamista sekä toimitusjohtajan ja muiden ylempien johtajien seuraajasuunnitelmia ja raportoi niistä hallitukselle. Valiokuntaa informoidaan myös vuosittain syksyllä järjestettävän henkilöstökyselyn tuloksista.

Nimitys- ja hallinointivaliokunta

Nimitys- ja hallinointivaliokunnan tehtävät ja vastuut liittyvät hallituksen kokoonpanoon ja hallituksen jäsenten palkitsemiseen sekä yhtiön hallinointiin.

Suorittaakseen tehtävänsä nimitys- ja hallinointivaliokunta etsii hallituksen jäseniksi sopivia henkilöitä sekä valmistelee hallituksen jäsenten valintaa tai uudelleenalintaa sekä hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Tarvittaessa valiokunnan tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajaksi sopivien henkilöiden etsiminen sekä toimitusjohtajan nimittämistä koskevan ehdotuksen valmistelu hallitukselle. Valiokunta voi käyttää hallituksen jäsen- ja toimitusjohtajaehtokkaiden etsinnässä apuna suorahakuyrityksiä.

Jäsenten nimittämisprosessi

Valmistellessaan hallituksen jäsenehdokkaista koskevaa ehdotusta yhtiökokoukselle nimitys- ja hallinointivaliokunta arvioi hallituksen kokoa ja kokoonpanoa kokonaisuudessaan ja hallituksen jäseniltä vaadittavia ominaisuuksia yhtiön nykyisten ja kehittyvien tarpeiden näkökulmasta. Valiokunta harkitsee, edustaako hallitus sopivassa suhteessa päätöksentekokykyä, eri liiketoimintojen asiantuntemusta, taitoja, kokemusta, riippumattomuutta ja valmiutta palvella yhtiötä ja sen osakkeenomistajia. Mahdollisten uusien hallituksen jäsenehdokkaiden etsimisestä ja suorahakuyrityksen käyttämisestä päätetään valiokunnan ensimmäisessä kokouksessa syksyllä.

Arvioidessaan hallituksen kokoonpanoa valiokunta harkitsee muun muassa, onko hallitus ammatti- ja koulutustaustaltaan sekä sukupuoli-, kansallisuus- ja ikäjakaumaltaan riittävän monimuotoinen ja edustaako se sopivassa suhteessa erilaista osaamista pystyäkseen vastaamaan yhtiön liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin. Valiokunta on määritellyt, että hallituksen jäseniltä toivottaviin taitoihin ja pätevyysiin kuuluvat muun muassa olennainen toimialakokemus, kokemus rahoituksesta ja laskenta-toimesta, ylempien johtotason kokemus maailmanlaajuisesta kansainvälisestä liiketoiminnasta sekä kokemus johtamisesta, strategioiden laatisesta ja hallinoinnista.

Valiokunnan suorahakuyrityksen avustuksella suorittamien laajojen etsintätoimenpiteiden tuloksena valiokunta ehdotti vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle kahden uuden jäsenen valintaa hallitukseen: Henrik Ehrnroothin, joka on maailmanlaajuisesti toimivan hissi- ja liukuporrasyhtiö KONE Oyj:n toimitusjohtaja, ja Suzanne Thoman, joka on sveitsiläisen energiayhtiö BKW AG:n toimitusjohtaja.

Sekä Henrik Ehrnrooth että Suzanne Thoma täyttivät valiokunnan jäsenehdokkaille asettamat pääkriteerit, joita olivat toimitusjohtajatasen osaaminen ja kokemus kansainvälisestä liiketoiminnasta. Valiokunta arvosti myös Henrik Ehrnroothin vankkaa rahoitusasioiden ja laskentatoimen osaamista, jota hänelle on kertynyt hänen toimiessaan aiemmin KONE

Oyj:n talous- ja rahoitusjohtajana ja investointipankkialalla Lontoossa. Suzanne Thoman valiokunta arvioi tuovan hallitukseen UPM:n Biofore-agendan kannalta hyödyllisiä taitoja ja kokemusta ottaen huomioon hänen nykyinen työtehtävänsä, koulutuksensa ja aiempi uransa kansainvälisessä kemianteollisuudessa. Nimitys- ja hallinointivaliokunnan puheenjohtajan Björn Wahlroosin mukaan uudet jäsenet lisäävät hallituksen monimuotoisuutta ja vahvistavat hallituksen kykyä vastata UPM:n kehittyvien liiketoimintojen ja strategian asettamiin vaatimuksiin.

Hallituksen jäsenehdokkaiden riippumattomuuden arviointi

Hallituksen jäsenehdokkaiden riippumattomuuden arviointi on olennainen osa jäsenten nimittämisprosessia. Jäsenehdokkaiden riippumattomuutta arvioidaan Suomen lista-yhtiöiden hallinointikoodin riippumattomuuskriteerien perusteella vuosikertomuksen sivuilla 65–66 kuvatulla tavalla.

Osana hallituksen jäsenehdokkaiden riippumattomuuden arviointia valiokunta käy läpi ehdokkaiden ammatilliset sitoumukset ja luottamustoimet sekä yhtiön tarkistusmenettelyjen tulokset, jotka koskevat ehdokkaan riippumattomuutta, eturistiriitoja, lähipiiriliiketoimia sekä muita sitoumuksia, jotka voisivat vaarantaa hallituksen jäsenen riippumattomuuden. Näiden menettelyjen tulosten perusteella tällaisia liiketoimia ei vuonna 2015 tehty eikä eturistiriitoja tunnistettu. Lisäksi valiokunta käy säännöllisesti läpi raportit hallituksen jäsenten ammatillisissa sitoumuksissa ja luottamustoimissa tapahtuneista muutoksista ja arvioi muutosten mahdollista vaikutusta jäsenten riippumattomuuteen ja heidän mahdollisuuksiinsa käyttää riittävästi aikaa hallitustyöskentelyyn. Valiokunta raportoi arvioinneista hallitukselle.

Hallituksen palkitseminen

Valmistellessaan varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotusta hallituksen jäsenten palkkioista valiokunta arvioi jäsenten palkkioiden kehittymistä sekä palkitsemistasoa muissa saman alan tai kokoluokan yhtiöissä. Valiokunta on korostanut hallituksen jäsenten ja osakkeenomistajien etujen yhteensovittamisen tärkeyttä ja suosii hallituspalkkioiden maksamista osakkeina ja rahana. Palkkiot ovat pysyneet samana vuodesta 2007 asti. Palkkion rahana maksettava osuus on tarkoitettu tulo-eron kattamiseen.

Lisäksi valiokunta arvioi vuosittain hallituksen valiokuntien kokoonpanoa, tehtäviä ja pätevyysedellytyksiä ja valmistelee hallitukselle ehdotuksen valiokuntien jäsenten ja puheenjohtajien nimittämiseksi. Lisäksi valiokunta arvioi säännöllisesti hallituksen ja valiokuntien työjärjestysten asianmukaisuutta sekä avustaa hallitusta vuosittaisessa itsearvioinnissa ja arvioinnin tulosten käsitelyssä.

MERKITTÄVÄ INVESTOINTI UPM KYMIN TEHTAASEEN

Yksi UPM:n keskipitkän aikavälin kohdenne-tuista kasvuhankeista oli UPM Kymin selluteh-taan 160 miljoonan euron investointi, jonka yhtiön hallitus hyväksyi helmikuussa 2014. Investoinnin tarkoituksena on kasvattaa teh-taan valkaistun havu- ja koivusellun vuosittai-sa tuotantokapasiteettia 170 000 tonnilla 700 000 tonniin ja vahvistaa siten UPM:n asemaa maailman sellumarkkinoiden kasvavilla loppu-käyttöalueilla.

Kymin laajennusprojekti vietiin läpi turvallisesti ja aikataulussa vuonna 2015. Uusi kuorimo käynnistyi kesäkuussa, kuitulinjojen moderni-sointi sekä hankkeen isoin osa, sellun kuivaus-kone, elokuussa. Kesän aikana käyttöön otetiin myös puukentän laajennus, uusi junarata ja sellupaalien vaunulastaus.

Investoinnilla on myös positiivinen vaikutus lähialueen työllisyyteen ja yritystoimintaan. Kymin lisääntyvä puunkäyttö tuo puunkorjuu- ja kuljetustyötä metsäalan ammattilaisille sekä kantorahatuloja metsänomistajille.

UPM:n hallituksen jäsenet vierailivat UPM Kymin tehtaalla joulukuussa, kun hanke oli saatu päätökseen. Kymmenen viime vuoden aikana UPM on investoinut Kymin selluteh-taaseen noin 550 miljoonaa euroa, ja Kymin sel-lu- ja paperitehdasintegraatti toimii nyt ener-giatehokkaammin ja joustavammin kuin koskaan aikaisemmin.

VALIOKUNTIEN JÄSENET JA OSALLISTUMINEN VALIOKUNTIEN KOKOUKSIIN 2015

Valiokunta	Jäsenet	Osallistuminen / kokousten lkm	Osallistumisprosentti
Tarkastusvaliokunta	Piia-Noora Kauppi (puheenjohtaja)	6/6	100
	Wendy E. Lane	6/6	100
	Kim Wahl	6/6	100
Palkitsemisvaliokunta	Veli-Matti Reinikkala (puheenjohtaja 9.4. alkaen)	3/3	100
	Berndt Brunow (puheenjohtaja ja jäsen 9.4. asti)	1/1	100
	Matti Alahuhta (9.4. asti)	1/1	100
	Henrik Ehrnrooth (9.4. alkaen)	2/2	100
	Suzanne Thoma (9.4. alkaen)	0/2	0 *)
Nimitys- ja hallinointivaliokunta	Björn Wahlroos (puheenjohtaja)	4/4	100
	Matti Alahuhta (9.4. asti)	1/1	100
	Berndt Brunow (9.4. alkaen)	3/3	100
	Ari Puheloinen	4/4	100

*) Suzanne Thoma ei pystynyt sovittamaan aikatauluun valiokunnan kokousaikataulun mukaiseksi muiden sitoumustensa johdosta, joista hän oli sopinut ennen valintaansa valiokunnan jäseneksi.

Yhtiön johto

Jussi Pesonen on toiminut UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtajana tammikuusta 2004 lähtien. Maaliskuusta 2007 alkaen hän on kuulunut myös yhtiön hallitukseen. Toimitusjohtaja johtaa yhtiön päivittäistä liiketoimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtäviä ja vastuuta on kuvattu vuoden 2015 selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Yhtiön operatiivisessa johtamisessa toimitusjohtajaa avustavat johtajisto, liiketoimintalueiden hallitukset ja strategiaryhmä kuten vuosikertomuksen sivulla 63 olevassa kaaviossa on esitetty.

Yhtiön johtamisjärjestelmää muutettiin vuoden kuluessa tarkoituksena luoda suoraviivaisempi johtamiskanava konsernitasolta liiketoimintalueitasolle. Tämän muutoksen seurauksena UPM otti käyttöön uuden liiketoimintalueiden päätöksentekotahon, liiketoimintalueiden hallitukset. Myös johtajiston ja strategiaryhmän roolit mietit-

tiin uudelleen. Näiden johtaelinten tehtävät, vastuut ja kokoonpano on esitelty alla. Johtajiston jäsenillä on edelleen päävastuu johtamastaan liiketoimintalueesta ja konsernitoiminnosta.

Johtajisto koostuu liiketoimintalueiden ja konsernitoimintojen johtajista, ja se on vastuussa konsernitaso toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen hyväksymisestä ja toimeenpanosta. Toimitusjohtaja toimii johtajiston puheenjohtajana.

Liiketoimintalueiden hallitukseen kuuluvat niiden puheenjohtajana toimivan toimitusjohtajan lisäksi talous- ja rahoitusjohtaja, konsernitoimintojen johtajat sekä kyseessä olevan liiketoimintalueen johtaja. Liiketoimintalueiden hallitukset ovat vastuussa liiketoimintalueen päätöksenteosta asioissa, jotka liittyvät kunkin liiketoimintalueen strategiaan, budjettiin, tulokseen, operatiivisiin investointeihin, kaupallisiin strategioihin, liiketoiminnan kehityssuunnitelmiin, liiketoiminta- ja strategisiin riskeihin, strategiaan ja organisaatorisiin muutoksiin sekä henkilöstöasioihin.

Strategiaryhmän puheenjohtaja on toimitusjohtaja, ja sen muut jäsenet ovat talous- ja rahoitusjohtaja sekä strategia-, teknologia- ja lakiasiaintoimintajohtajat. Ryhmä avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategioiden, strategisten hankkeiden, investointien, yritysjohtajien ja muiden strategisten kehityshankkeiden valmistelussa hallituksen päätettäväksi.

Johtajiston jäsenet sekä heidän tehtävänsä ja osakeomistuksensa yhtiössä on esitetty alla olevassa taulukossa, ja heidän vastuualueensa viereisellä sivulla olevassa kaaviossa. Kim Poulsen toimi UPM Paper Asia -liiketoimintalueen johtajana ennen kuin hän jätti yhtiön lokakuun 2015 lopussa. UPM Paper ENA -liiketoimintalueen johtaja Bernd Eikens nimitettiin hänen seuraajakseen joulukuussa 2015 ja hän aloitti uudessa tehtävässään 1.2.2016. Bernd Eikensin seuraajaksi UPM Paper ENAn johtajaksi nimitettiin Winfried Schaur 8.2.2016 alkaen.

Johtajien henkilötiedot, työhistoria ja luottamustoimet on esitetty vuosikertomuksen sivuilla 73–74 sekä osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

JOHTAJISTON JÄSENET

Johtaja	Jäsen vuodesta	Asema UPM:llä	Osakeomistukset 31.12.2015	Osakeomistukset 31.12.2014
Jussi Pesonen ¹⁾	2001	Toimitusjohtaja	220 275	195 280
Bernd Eikens ¹⁾	2013	UPM Paper ENA -liiketoimintalueen johtaja	13 747	10 000
Pirkko Harrela	2004	Sidosryhmäsuhdejohtaja	40 870	35 488
Tapio Kolunsarka ¹⁾	2013	UPM Rafatac -liiketoimintalueen johtaja	13 588	10 000
Tapio Korpeinen ¹⁾	2008	Talous- ja rahoitusjohtaja, UPM Energy -liiketoimintalueen johtaja	54 747	45 792
Juha Mäkelä	2008	Lakiasiaintoimintajohtaja	37 500	32 068
Jyrki Ovaska	2002	Teknologiajohtaja	74 269	64 612
Kim Poulsen (31.10.2015 asti) ¹⁾	2013	UPM Paper Asia -liiketoimintalueen johtaja		–
Riitta Savonlahti	2004	Henkilöstöjohtaja	17 803	16 570
Mika Sillanpää ¹⁾	2013	UPM Plywood -liiketoimintalueen johtaja	11 883	10 117
Kari Ståhlberg	2013	Strategiajohtaja	7 229	4 212
Heikki Vappula ¹⁾	2010	UPM Biorefining -liiketoimintalueen johtaja	17 111	10 000
Yhteensä			509 022	434 139

¹⁾ UPM:n julkiseen sisäpiiriin kuuluvat johtajat. Heidän yllä esitetyt osakeomistuksensa sisältävät heidän lähipiirinsä ja määräysvaltaohjeistajansa mahdollisesti omistamat osakkeet.

JOHTAJISTON JÄSENTEN VASTUUALUEET

Toimitusjohtaja Jussi Pesonen				
Talous- ja rahoitusjohtaja ¹⁾	Tapio Korpeinen		Heikki Vappula	UPM Biorefining
Lakiasiaintoimintajohtaja	Juha Mäkelä		Tapio Korpeinen	UPM Energy
Strategiajohtaja	Kari Ståhlberg		Tapio Kolunsarka	UPM Rafatac
Teknologiajohtaja ²⁾	Jyrki Ovaska		Bernd Eikens	UPM Paper Asia
Henkilöstöjohtaja	Riitta Savonlahti		Winfried Schaur	UPM Paper ENA
Sidosryhmäsuhdejohtaja ³⁾	Pirkko Harrela		Mika Sillanpää	UPM Plywood

¹⁾ Mukaan lukien talous, rahoitus, sijoittajasuhteet, IT, hankinta ja kiinteistöt (ml. metsät Suomessa)

²⁾ Mukaan lukien investointihallinta, T&K ja uusien liiketoimintojen kehitys (biokomposiitit, biokemikaalit)

³⁾ Mukaan lukien brändi ja viestintä, ympäristö ja vastuullisuus, yhteiskuntasuhteet

Johdon palkitseminen

Toimitusjohtajan ja johtajiston muiden jäsenten palkitseminen koostuu peruspalkasta ja luontoisetuuksista, suoritusperusteisista lyhyen ja pitkän aikavälin kannustepalkkioista ja eläke-etuuksista. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden johtajiston jäsenten palkitsemisesta vuosittain palkitsemisvaliokunnan ehdotusten perusteella. Hallitus hyväksyy myös lyhyen ja pitkän aikavälin kannustejärjestelmien ehdot, jotka palkitsemisvaliokunta valmistelelee. Pitkän aikavälin kannustejärjestelmien valmistelussa valiokunta käyttää apuna riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita.

Yhtiön johdon palkitsemisen tavoitteena on edistää yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä, kilpailukykyä ja omistaja-arvon suotuisaa kehitystä. Palkitseminen koostuu kiinteistä ja muuttuvista osatekijöistä. Muuttuvat osatekijät perustuvat ennalta määrättyihin ja mitattaviin suoritus- ja tuloskriteereihin, ja niille on asetettu enimmäisarajat. Lisätietoja muuttuvista osatekijöistä on palkka- ja palkkioselvityksessä osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Peruspalkka maksetaan kuukausittain rahana. Peruspalkkaan sisältyvät luontoisetuudet eli esimerkiksi auto- ja puhelinetuudet. Lyhyen aikavälin kannustepalkkiot perustuvat yhtiön lyhyen aikavälin kannustejärjestelmään, ja ne maksetaan vuosittain rahana. Palkkion määrä perustuu johtajan asemaan ja vuosittain asetettävien tavoitteiden saavuttamiseen.

Pitkän aikavälin kannustepalkkiot perustuvat toimitusjohtajalle, muille johtajiston jäsenille ja keskeisissä tehtävissä toimiville johtajille suunnattuun tulosperusteiseen osakepalkkiojärjestelmään. Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista kolmen vuoden mittaisista ohjelmista, ja palkkiot maksetaan yhtiön osakkeina kolmen vuoden ansaintajakson jälkeen. Annettavien osakkeiden määrä perus-

tuu johtajan asemaan ja vuosittain asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Pitkän aikavälin kannustepalkkioita maksetaan myös konsernin muille avainhenkilöille viivästetyn osakepohjaisen kannustepalkkiojärjestelmän perusteella.

Yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin kannustejärjestelmiä sekä toimitusjohtajan ja muiden johtajiston jäsenten irtisanomiskorvauksia ja eläke-etuuksia on kuvattu palkka- ja palkkioselvityksessä, joka on saatavilla osoitteessa www.upm.fi/hallinnointi.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Toimitusjohtajan vuosipalkka ja muut taloudelliset etuudet on esitetty alla olevassa taulukossa.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN

Palkat ja etuudet (1 000 euroa)	2015	2014
Palkka	1 052	1 052
Lyhyen aikavälin kannustepalkkiot	856	627
Osakepalkkiot	824	–
Etuudet	27	27
Yhteensä	2 759	1 706
Henkilökohtainen pidätetty ansiotulovero Suomessa ¹⁾	1 381	927

¹⁾ UPM:n suorittamat ja veroviranomaisille toimitamat ennakonpidätykset maksetuista palkoista ja etuuksista.

Johtajiston palkitseminen

Johtajiston jäsenten (toimitusjohtajaa lukuun ottamatta) vuotuiset palkat ja muut taloudelliset etuudet on esitetty alla olevassa taulukossa.

JOHTAJISTON PALKITSEMINEN

Palkat, palkkiot ja etuudet (1 000 euroa)	2015	2014
Palkat	3 455	3 457
Lyhyen aikavälin kannustepalkkiot	1 733	869
Osakepalkkiot	1 805	–
Etuudet	238	249
Yhteensä	7 231	4 575

Lue lisää:
www.upm.fi/hallinnointi

Hallitus

Björn Wahlroos

Puheenjohtaja
Puheenjohtaja ja jäsen vuodesta 2008
Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1952, Suomen kansalainen
Kauppatiet. tri

Sampo Oyj:n konsernijohtaja 2001–2009. Mandatum Pankki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 1998–2000, Mandatum & Co Oyj:n toimitusjohtaja ja hallituksen varapuheenjohtaja 1992–1997. Suomen Yhdyspankin johtokunnan jäsen ja varatoimitusjohtaja 1985–1992.

Sampo Oyj:n, Nordea Bank AB:n (publ) ja Hanken Svenska handelshögskolanin hallitusten puheenjohtaja.

Jussi Pesonen

Jäsen vuodesta 2007
Riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista, ei-riippumaton yhtiöstä
s. 1960, Suomen kansalainen
Dipl. ins.

UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2004. UPM-Kymmene Oyj:n operatiivisista toiminnoista vastaava varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 2001–2004. Useita eri johtotehtäviä UPM:n paperitoimialoilla 1987–2001.

Metsäteollisuus ry:n ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen (31.12.2015 asti) hallitusten puheenjohtaja. Euroopan paperiteollisuusjärjestö CEPI:n (Confederation of European Paper Industries) ja East Office of Finnish Industries Oyj:n hallitusten jäsen.

Berndt Brunow

Varapuheenjohtaja
Jäsen vuodesta 2002, varapuheenjohtaja vuodesta 2005
Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1950, Suomen kansalainen
Dipl. ekon.

Oy Karl Fazer Ab:n toimitusjohtaja 2002–2007. Sanitec Oyj:n toimitusjohtaja 2000–2002. Yli 20 vuotta johtotehtäviä Finnrapissa ja UPM-Kymmene Oyj:ssä.

Lemminkäinen Oyj:n, Oy Karl Fazer Ab:n ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallitusten puheenjohtaja. Hartwall Capital Oy Ab:n hallituksen jäsen.

Ari Puheloinen

Jäsen vuodesta 2014
Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1951, Suomen kansalainen
Yleisesikuntaupseeri, kenraali (evp.)

Suomen puolustusvoimain komentaja 2009–2014. Pääesikunnan päällikkö 2007–2009 ja itäisen maanpuolustusalueen komentaja 2004–2007. Pääesikunnan valmiuspäällikkö 2000–2003 ja prikaatin komentaja 1999–2000. Puolustusneuvoston yleissihteeri 1997–1999. Apulaissotilasiamies Moskovassa 1986–1990.

Caverion Oyj:n ja Uusi Lastensairaala tukiyhdistys 2017 ry:n hallitusten jäsen.

Henrik Ehrnrooth

Jäsen vuodesta 2015
Palkitsemisvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1969, Suomen kansalainen
KTM

KONE Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2014 ja talousjohtaja 2009–2014. Työskennellyt aiemmin Goldman Sachs Internationalilla 1998–2009, viimeksi yrityksen investointipankkitoiminnasta vastaavana johtajana. Ennen tätä eri tehtävissä investointipankki UBS Limitedillä 1994–1998.

International Institute for Management Developmentin (IMD, Sveitsi) hallituksen jäsen.

Veli-Matti Reinikkala

Jäsen vuodesta 2007
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1957, Suomen kansalainen
eMBA

ABB-konsernin Euroopan aluejohtaja vuonna 2015 ja ABB Ltd:n johtokunnan jäsen 2006–2015. ABB-konsernin Process Automation -liiketoimintaryhmän johtaja 2006–2014. ABB-konsernin Process Automation -liiketoiminta-alueen johtaja 2005. ABB-konsernin Automation Technologies -divisioonan johtaja Kiinassa 2003–2004. ABB Drives -yhtiön johtaja 1997–2002. ABB Industry Oy:n talousjohtaja 1994–1996. Ennen vuotta 1994 erilaisia tehtäviä paperi- ja pakkaus-teollisuusyrityksissä Suomessa.

Quant AB:n hallituksen jäsen.

Piia-Noora Kauppi

Jäsen vuodesta 2013
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1975, Suomen kansalainen
OTK

Finanssialan Keskusliitto ry:n toimitusjohtaja vuodesta 2009. Euroopan parlamentin ja parlamentin usean eri valiokunnan jäsen 1999–2008, Suomen valtuuskunnan vetäjä Euroopan parlamentin EPP-ED -ryhmässä 2004–2008. Kokoomuksen eduskuntaryhmän lainopillinen neuvonantaja 1997–1999.

Sulava Oy:n ja Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan hallitusten jäsen. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ja Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön hallintoneuvoston jäsen. Euroopan Pankkiyhdistyksen (EBF) työvaliokunnan jäsen (puheenjohtaja 2014–2015).

Suzanne Thoma

Jäsen vuodesta 2015
Palkitsemisvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1962, Sveitsin kansalainen
Kemian teknologian tri, BA (liikkeenjohto)

BKW AG:n toimitusjohtaja vuodesta 2013. BKW-konsernin Networks-liiketoimintayksikön johtaja 2010–2012. WICOR-konsernin Automotive-yksikön johtaja 2007–2009. Rolic Technologies Ltd:n toimitusjohtaja 2002–2007. Eri tehtävissä Ciba Specialty Chemicals -yhtiössä (entinen Ciba-Geigy) 1990–2002.

Schaffner Holding AG:n ja Beckers Groupin hallitusten jäsen.

Wendy E. Lane

Jäsen vuodesta 2005
Tarkastusvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1951, Yhdysvaltain kansalainen
MBA (Harvard)

Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1992. Johtajana Donaldson, Lufkin & Jenrette Securities Corp:ssa 1981–1992. Investointipankkiirina Goldman, Sachs & Co:n palveluksessa 1977–1980.

Willis Towers Watson PLC:n (entinen Willis Group Holdings PLC), MSCI Inc.:n ja Al-Dabbagh Group Holding Company Limitedin hallitusten jäsen.

Kim Wahl

Jäsen vuodesta 2012
Tarkastusvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1960, Norjan kansalainen
MBA (Harvard), BA (liiketaloustiede, San Diego)

Strömstangen AS:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009. Eurooppalaisen pääomasijoitusyhtiö IK Investment Partnersin hallituksen varapuheenjohtaja ja perustaja 1989–2009. Osakas, Yritysrahoitus, Goldman, Sachs & Co. 1987–1989.

DNB Bank ASA:n ja Intermediate Capital Group plc:n hallitusten jäsen. Voxtra AS:n ja Voxtra-säätiön hallitusten puheenjohtaja.

Johtajisto

Jussi Pesonen

Toimitusjohtaja
Dipl. ins.
s. 1960, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2001.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1987.

Useita eri johtotehtäviä paperitoimialoilla 1987–2001. Operatiivisista toiminnoista vastaava varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 2001–2004. Toimitusjohtaja vuodesta 2004.

Metsäteollisuus ry:n ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen (31.12.2015 asti) hallitusten puheenjohtaja. Euroopan paperiteollisuusjärjestö CEPI:n (Confederation of European Paper Industries) ja East Office of Finnish Industries Oy:n hallitusten jäsen.

Tapio Korpeinen

Talous- ja rahoitusjohtaja, UPM-Kymmene Oyj,
UPM Energy -liiketoiminta-alueen johtaja
Dipl. ins., MBA
s. 1963, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2008.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2005.

Erilaisia johtotehtäviä Jaakko Pöyry Consultingissa Suomessa ja Pohjois-Amerikassa 1991–1998 ja 1999–2005. A.T. Kearneyn palveluksessa Suomessa 1998–1999 ja McKinsey & Companyn palveluksessa Ruotsissa 1988–1990. UPM:n kehitysjohtaja ja strategiajohtaja 2005–2008. Energia ja sellu -liiketoimintaryhmän johtaja 2008–2010. Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2010.

Pohjolan Voima Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Kemijoki Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja. Teollisuuden Voima Oy:n hallituksen jäsen. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston jäsen.

Bernd Eikens

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen johtaja
Tekniikan tohtori
s. 1965, Saksan kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1998.

Prosessi-insinööri International Paper Co:ssa 1996–1998. Useita johtotehtäviä UPM Nordland Paperissa 1998–2005. UPM-Kymmenen Pohjois-Amerikan paperiliiketoimintojen johtaja 2005–2008. UPM-Kymmenen paperiliiketoiminnan toimitusketjusta vastaava johtaja 2008–2013. UPM Paper ENA- liiketoiminta-alueen johtaja 2013–2016.

Johann Bunte Bauunternehmung GmbH & Co. KG:n hallituksen jäsen.

Pirkko Harrela

Sidosryhmäsuhdejohtaja
Fil. maist.
s. 1960, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2004.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1985.

Viestinnän eri tehtäviä Finnpaperissa ja UPM:n Painopaperit-toimialalla 1985–2002. UPM-konsernin viestintäjohtaja 2004–2013.

S-ryhmän vastuullisuuden Advisory Groupin jäsen. WWF Suomen hallintoneuvoston jäsen. Satalinna Säätiön hallituksen jäsen.

Tapio Kolunsarka

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen johtaja
Dipl. ins., kauppat. maist.
s. 1975, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2002.

McKinsey & Companyn konsultti 2000–2002. Useita johtotehtäviä UPM Raflatacissa Suomessa ja Yhdysvalloissa 2002–2008. UPM Raflatacin Euroopasta vastaava johtaja 2008–2011. UPM Raflatacin EMEA-alueesta vastaava johtaja 2011–2013.

Juha Mäkelä

Lakiasiaintojohtaja
OTK
s. 1962, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2008.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2005.

Erilaisia tehtäviä asianajotoimistoissa 1991–1996. Eriaisissa lakimiestehtävissä KONE Oyj:ssä 1997–2004.

Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston jäsen.

Jyrki Ovaska

Teknologiajohtaja
Dipl. ins.
s. 1958, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2002.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1984.

Useita johtotehtäviä Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä ja UPM:n Painopaperit-toimialalla 1984–2001. Toimialajohtaja, UPM:n Hieno- ja erikoispaperit 2002–2003. Toimialajohtaja, UPM:n Aikakauslehtipaperit 2004–2008. Paperiliiketoimintaryhmän johtaja 2008–2013.

Amerikkalaisen kauppakamarin AmCham Finlandin hallituksen varapuheenjohtaja. CLIC Innovation Oy:n hallituksen jäsen.

Riitta Savonlahti

Henkilöstöjohtaja
Kauppat. maist.
s. 1964, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2004.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2004.

Henkilöstötehtäviä ABB:ssä 1990–1994. Nokia Oyj:n Salon matkapuhelintehtaan henkilöstöpäällikkö 1995–2000. Raisio Yhtymä Oyj:n henkilöstöjohtaja 2000–2001. ElcoteqNetwork Oyj:n henkilöstöjohtaja 2001–2004.

Posti Group Oyj:n hallituksen jäsen.

Winfried Schaur

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen johtaja
Dipl.ins.
s. 1965, Saksan kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2016
UPM-Kymmene palveluksessa vuodesta 2001

Projekti-insinööri, Hoerbiger Automotive 1991–1992. Projektipäällikkö, investoinnit. Haindl Papier GmbH 1993–2001. Useita johtotehtäviä UPM:n paperiliiketoiminnassa 2001–2007. Tehtaanjohtaja, Schongaun tehdas, UPM:n paperiliiketoimintaryhmä 2007–2013. Tehtaanjohtaja, Ettringenin tehdas, UPM:n paperiliiketoimintaryhmä 2011–2013. Johtaja, Newspaper Publishing, UPM Paper ENA 2013–2016.

Mika Sillanpää

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen johtaja
Dipl.ins.
s. 1958, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1985.

Useita johtotehtäviä UPM Raflatacissa Suomessa ja Ranskassa 1985–2000. UPM Raflatacin Euroopasta vastaava johtaja 2001–2003. UPM Raflatacin strategiajohtaja 2003–2008. UPM Raflatacin hankintajohtaja 2008–2013.

Kari Ståhlberg

Strategiajohtaja
Dipl. ins.
s. 1971, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2007.

Liikkeenjohdon konsultti Jaakko Pöyry Consulting Oy:ssä 1998–2000. M&A neuvonantaja JP Capital International Limitedissä Isossa-Britanniassa 2000–2006. Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoituspäällikkö 2006–2007. Johtaja, yrityskaupat, UPM-Kymmene 2007–2010. Strategiajohtaja 2010–2013.

Heikki Vappula

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen johtaja
Kauppat. maist.
s. 1967, Suomen kansalainen
Johtajiston jäsen vuodesta 2010.
UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2006.

Useita johtotehtäviä Nokia Networks Oy:ssä Suomessa, Tanskassa, Isossa-Britanniassa ja Unkarissa 1993–2006. UPM:n hankintajohtaja 2006–2010. Energia ja sellu -liiketoimintaryhmän johtaja 2010–2013.

Metsäteollisuus ry:n hallituksen jäsen. (FFIF).

GRI-sisältöindeksi – lyhennetty versio

YLEINEN SISÄLTÖ ¹⁾

SISÄLTÖ	TUNNUS	TIEDOT	VARMENNUS ²⁾
Strategia ja analyysi	G4 - 1-2	VSK	
Organisaation kuvaus	G4 - 3-16	VSK, GRI-indeksi	
Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentaratat	G4 - 17-23	VSK, GRI-indeksi	G4 – 10-11
Sidosryhmävuorovaikutus	G4 - 24-27	VSK	
Raportin kuvaus	G4 - 28-33	VSK	
Hallinto	G4 - 34-41, 44, 47, 49	VSK	
Liiketoiminnan eettisyys	G4 - 56	VSK	

¹⁾ Tarkemmat tiedot on julkaistu varsinaisessa GRI G4-sisältöindeksissä.

ERITYINEN SISÄLTÖ

TUNNUS	GRI:N SISÄLTÖ	TIEDOT	POIKKEAMAT ¹⁾	VARMENNUS ²⁾
G4-DMA	Yleinen johtamistavan kuvaus (DMA)	GRI-indeksi		
TALOUDellinen VASTUU				
Taloudelliset tulokset				
G4 - EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	VSK 47-48		x
G4 - EC2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet liittyen organisaation toimintaan	VSK 15-18, 59-60	x	x
G4 - EC3	Organisaation eläkesitomusten kattavuus	VSK 117-120		x
G4 - EC4	Valtiolta saadut avustukset	VSK 33, 96-97, 108		x
Markkina-asema, Väililliset taloudelliset vaikutukset, Ostokäytännöt				
G4 - EC6	Paikallisyhteisöstä palkatun ylemmän johdon prosenttiosuus	VSK 39		x
G4 - EC8	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	VSK 48		x
G4 - EC9	Paikallisten ostojen osuus merkittävissä toimipaikoissa	VSK 56		x
YMPÄRISTÖVASTUU				
Materiaalit				
G4 - EN1	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	VSK 61-62, web		x
G4 - EN2	Kierrätettyjen materiaalien osuus	VSK 55-56, web		x
Energia				
G4 - EN3	Organisaation oma energian kulutus	VSK 55, 59-62		x
G4 - EN5	Energiaintensiivisyys	VSK 147-148		x
G4 - EN6	Energiakulutuksen vähentäminen	VSK 59-60		x
Vesi				
G4 - EN8	Kokonaisvedenotto vesilähteittäin	VSK 61-62		x
G4 - EN9	Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus	VSK 58, Web		x
Luonnon monimuotoisuus				
G4 - EN11	Toiminnot luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla tai niiden läheisyydessä	VSK 52-53, Web		x
G4 - EN12	Toimintojen vaikutus suojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla	VSK 52-53, Web		x
G4 - EN13	Suojellut ja kunnostetut elinympäristöt	VSK 52-53, Web		x
G4 - EN14	Uhanalaisten lajien tai kansallisilla suojeltavien lajien listoilla olevien lajien määrä	VSK 52-53, Web		x
Päästöt				
G4 - EN15	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1)	VSK 62, 148		x
G4 - EN16	Energian epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 2)	VSK 148, Web		x
G4 - EN17	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	VSK 148, Web		x
G4 - EN18	Kasvihuonekaasujen päästötintensiivisyys	VSK 148		x
G4 - EN19	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	VSK 59-60		x
G4 - EN21	Typen oksidien (NOx), rikkioksidien (SOx) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	VSK 59, 62		x
Jätevedet ja jätteet				
G4 - EN22	Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan	VSK 58, 62		x
G4 - EN23	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	VSK 60, 62		x
G4 - EN24	Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus	VSK 57		x
G4 - EN26	Vesistöjä ja elinympäristöjä, joihin organisaation vesipäästöillä ja valumilla on merkittävä vaikutus	GRI-indeksi, Web		x
Tuotteet ja palvelut				
G4 - EN27	Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus	VSK 22, 33-34, 36, 51, 57-60		x
Määräystenmukaisuus				
G4 - EN29	Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -sääntöjen rikkomiseen liittyvät sakot sekä ei-rahalliset sanktiot	VSK 57		x
Kuljetukset				
G4 - EN30	Tuotteiden ja materiaalien kuljetuksesta sekä työmatkoista aiheutuneet merkittävät ympäristövaikutukset	VSK 56, 148, Web		x
Yleiset				
G4 - EN31	Ympäristönsuojelun kokonaiskustannukset ja investoinnit tyypeittäin	VSK 57		x
Toimittajien ympäristöarvioinnit				
G4 - EN32	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti	VSK 54		x
G4 - EN33	Merkittävät negatiiviset ympäristövaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi	x	x
Ympäristöasioihin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit				
G4 - EN34	Ympäristöasioihin liittyvien valitusten määrä	VSK 46		x

◀ ▶ SISÄLTÖ

UPM soveltaa vastuullisuusraportoinnissaan Global Reporting Initiative (GRI) yhteiskuntavastuun raportointiohjetta (versio G4). Raportointi noudattaa GRI G4 raportointiohjeen core-vaihtoehtoa.

Tämä lyhennetty GRI-sisältöindeksin versio osoittaa GRI-sisältöjen sijainnin vuosikertomuksessa, varsinaisessa GRI-sisältöindeksissä ja yhtiön internet-sivuilla. Lisää tietoa yleisestä GRI-sisällöstä, poikkeamista, tarkennuksista ja johtamistavan kuvauksesta löytyy englanniksi varsinaisesta GRI-sisältöindeksistä osoitteesta: www.upm.com/responsibility.

VSK = Vuosikertomus 2015

GRI-indeksi, pdf:nä osoitteesta www.upm.com

TUNNUS	GRI:N SISÄLTÖ	TIEDOT	POIKKEAMAT ¹⁾	VARMENNUS ²⁾
SOSIAALINEN VASTUU - HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOSUHTEET				
Työllistäminen				
G4 - LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus	VSK 40, Web		x
G4 - LA4	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitus aika	VSK 39		x
Työterveys ja -turvallisuus				
G4 - LA5	Työvoiman edustus virallisissa työterveyttä ja -turvallisuutta valvovissa ja neuvoo-antavissa toimikunnissa	VSK 41		x
G4 - LA6	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	VSK 40-42	x	x
Koulutus				
G4 - LA9	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	VSK 40	x	x
G4 - LA10	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	VSK 37, 39		x
G4 - LA11	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	VSK 37	x	x
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet				
G4 - LA12	Organisaation hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin	VSK 40, 66, Web	x	x
Toimittajien työolojen arviointi				
G4 - LA14	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu työoloihin liittyvien kriteerien mukaisesti	VSK 54		x
G4 - LA15	Merkittävät negatiiviset työoloihin liittyvät vaikutukset toimitusketjussa	GRI-indeksi	x	x
Työoloihin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit				
G4 - LA16	Työoloihin liittyvien valitusten lukumäärä	VSK 46		x
IHMISOIKEUDET				
Investoinnit				
G4 - HR1	Merkittävät investointisopimukset, jotka sisältävät ihmisoikeuksiin liittyviä ehtoja tai joiden yhteydessä on tehty ihmisoikeusarviointi	VSK 55		x
G4 - HR2	Organisaation ihmisoikeuspolitiikkoihin ja ihmisoikeusnäkökohtia koskeviin menettelytapoihin liittyvä koulutus ja koulutukseen osallistuneen henkilöstön prosentuaalinen osuus	VSK 9	x	x
Syrjinnän kieltä				
G4 - HR3	Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet	VSK 46		x
G4 - HR4	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta yhdistymisen vapautta ja oikeutta kollektiivisesti neuvoteltuihin työehtosopimuksiin on rikottu tai sen on tunnistettu olevan vaarassa olla toteutumatta, ja näiden oikeuksien tukemiseksi toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi		x
Lapsityövoima				
G4 - HR5	Toiminnot ja toimittajat joiden osalta on tunnistettu merkittävä lapsityövoiman käytön riski, ja lapsityövoiman käytön estämiseksi toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi		x
G4 - HR6	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta on tunnistettu merkittävä pakko- ja rangaistustyövoiman käytön riski, ja käytön estämiseksi toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi		x
G4 - HR8	Alkuperäiskansojen oikeuksien rikkomusten lukumäärä ja niihin liittyvät toimenpiteet	GRI-indeksi		x
Toimittajien ihmisoikeusarvioinnit				
G4 - HR10	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ihmisoikeuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti	VSK 54		x
G4 - HR11	Merkittävät negatiiviset ihmisoikeuksiin liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi	x	x
Ihmisoikeuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit				
G4 - HR12	Ihmisoikeuksiin liittyvien valitusten lukumäärä	VSK 46		x
YHTEISKUNTA				
Paikallisyhteisöt				
G4 - SO1	Prosenttiosuus toiminnoista, joissa on toteutettu paikallisyhteisövuorovaikutus, vaikutusarviointi ja kehitysohjelmat	GRI-indeksi	x	x
G4 - SO2	Toiminnot, joilla on nykyisiä ja mahdollisia negatiivisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin	GRI-indeksi		x
Lahjonta ja korruption vastaisuus				
G4 - SO5	Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	VSK 46		x
Poliittinen vaikuttaminen				
G4 - SO6	Politiittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edunsaajittain	VSK 45		x
Kilpailun rajoitukset				
G4 - SO7	Kilpailuoikeudellisten sääntöjen rikkomiseen, kartelleihin ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvien oikeustoimien lukumäärä ja oikeuden päätökset	VSK 84		x
Määräystenmukaisuus				
G4 - SO8	Merkittävien lainsäädännön ja sääntöjen rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo määrä sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä	VSK 84		x
Toimittajien yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi				
G4 - SO9	Uudet toimittajat, jotka on arvioitu yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti	VSK 54		x
G4 - SO10	Merkittävät negatiiviset yhteiskunnalliset vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	GRI-indeksi	x	x
Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit				
G4 - SO11	Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien valitusten lukumäärä	VSK 46		x
TUOTEVASTUU				
Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				
G4 - PR1	Prosenttiosuus merkittävistä tuotteista ja palveluista, joiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten parantaminen on arvioitu	VSK 49-51, Web		x
Tuote- ja palvelutiedot, Markkinointiviestintä				
G4 - PR3	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvä pakollinen informaatio ja osuus	VSK 51		x
G4 - PR5	Asiakastytytvisyys tutkimusten tulokset	VSK 49		x
G4 - PR6	Kiellytjen tai kiistanalaisten tuotteiden myynti	VSK 51-56, GRI-ind.		x
Määräystenmukaisuus				
G4 - PR9	Tuotteiden ja palveluiden käyttöön liittyvän lainsäädännön ja sääntöjen rikkomisesta aiheutuneiden merkittävien sakkojen rahamääräinen arvo	GRI-indeksi		x

¹⁾ Yleinen sisältö, poikkeamat ja kommentit varsinaisessa GRI-sisältöindeksissä

²⁾ PricewaterhouseCoopers Oy: varmennusraportti on sivulla 77.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

Käännös englanninkielisestä tekstistä (alkuperäinen)

UPM-Kymmene Oyj:n johdolle

Olemme UPM-Kymmene Oyj:n (jäljempänä myös ”yhtiö”) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet tietyt vastuullisuustiedot raportointikaudelta 1.1.–31.12.2015 UPM-Kymmene Oyj:n vuosikertomuksessa 2015 ja yhtiön verkkosivuilla ”Vastuullisuus”-osiossa (jäljempänä ”vastuullisuusraportointi”). Varmennetut tiedot käyvät ilmi yhtiön GRI-indeksistä 2015 yhtiön verkkosivuilla.

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kohteena on lisäksi ollut AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltaminen UPM-Kymmene Oyj:ssä.

Johdon vastuu

UPM-Kymmene Oyj:n johto vastaa vastuullisuusraportoinnin laatimisesta raportointikriteeristön eli yhtiön raportointiohjeiden ja Global Reporting Initiativen laatiman yhteiskuntavastuun G4-raportointiohjeiston mukaisesti. UPM-Kymmene Oyj:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia vastuullisuusraportointi, jossa ei ole väärinkäytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

UPM-Kymmene Oyj:n johto vastaa myös siitä, että yhtiö soveltaa AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen, sidosryhmien odotuksiin vastaaminen) AccountAbility:n AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008:n mukaisesti.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella rajoitetun varmuuden antava johtopäätös vastuullisuusraportoinnista ja AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta yhtiössä. Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannon standardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. Kyseinen standardi edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko vastuullisuusraportoinnissa olennaista virheellisyttä.

Olemme lisäksi suorittaneet työmme AA1000 Assurance Standard 2008:n mukaisesti. Suorittaaksemme varmennustoimeksiannon yhtiön kanssa sovittulla tavalla Type 2 -muotoisena AA1000AS (2008) edellyttää varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei UPM-Kymmene Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita ja etteikö vastuullisuusraportointi olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavaa raportointikriteeristön perusteella.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat

rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiannon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi vastuullisuusraportointiin sisällyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta yhtiössä. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että vastuullisuusraportoinnissa on olennainen virheellisyys ja arvioihin riskeistä, että yhtiö poikkeaa olennaisesti AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Haastatelleet yhtiön työntekijöitä organisaation eri tasoilta koskien olennaisuutta, sidosryhmien odotuksia, niihin vastaamista sekä sidosryhmävuorovaikutusta.
- Arvioineet sidosryhmien osallistamista ja odotuksiin vastaamista yhtiön dokumentaation ja sisäisen viestinnän perusteella.
- Arvioineet yhtiössä olennaisiksi määriteltyjä vastuullisuusnäkökohtia sekä arvioineet vastuullisuusraportointia näiden näkökohtien perusteella.
- Vierailleet yhtiön pääkonttorissa ja kahdessa toimipaikassa Isossa-Britanniassa.
- Haastatelleet vastuullisuusraportoinnin sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitason ja vierailumme kohteena olleissa toimipaikoissa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.

Rajoitetun varmuuden antava johtopäätös

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille synn uskoa, ettei UPM-Kymmene Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita.

Tietoomme ei myöskään ole tullut mitään, mikä antaisi meille synn uskoa, ettei UPM-Kymmene Oyj:n vastuullisuusraportointia 31.12.2015 päättäneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella tai etteikö vastuullisuusraportointi olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavaa raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon yritys vastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiannon ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämämme johtopäätöksistä vain UPM-Kymmene Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Havainnot ja suositukset

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella raporttoimme seuraavat havainnot ja suositukset, jotka koskevat AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamista UPM-Kymmene Oyj:ssä. Nämä havainnot ja suositukset eivät vaikuta edellä esittämiimme johtopäätöksiin.

• **Sidosryhmien osallistaminen:** UPM-Kymmene Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien osallistamiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Sidosryhmäsuhteet-funktio koordinoi sidosryhmäyhteistyötä konsernitason, kun taas eri liiketoiminnot vastaavat paikallisesta toiminnasta. Konsernitason ja paikallistasolla on tehty monipuolista sidosryhmäyhteyttä vuoden 2015 aikana. Suosittelemme, että yhtiö jatkaa sidosryhmätoiminnan koordinoimista kehittämistä siten, että varmistetaan Sidosryhmäsuhteet-funktion tietoisuus paikallisista kysymyksistä ja niitä koskevista toimitasuunnitelmista.

• **Olennaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen:** UPM-Kymmene Oyj:llä on käytössään systemaattinen prosessi vastuullisuusnäkökohtien olennaisuuden arvioimiseksi ja määrittämiseksi. Yhtiö laati vuoden 2015 aikana olennaisuusarvion vastuullisuuden fokusalueiden, tavoitteiden ja mitareiden päivityksen yhteydessä. Suosittelemme, että yhtiö kiinnittää erityistä huomiota liiketoimintakohtaisiin erityispiirteisiin toteuttaessaan vastuullisuustyötä vastuullisuuden eri fokusalueilla.

• **Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen:** UPM-Kymmene Oyj:llä on käytössään prosessit sidosryhmien tarpeisiin ja huoliin vastaamiseksi. Suosittelemme, että yhtiö harkitsee mahdollisuutta antaa jatkossa lisää tietoja olennaisista vastuullisuusnäkökohdista liiketoiminta-alueilla. Tämä antaisi sidosryhmille lisää mahdollisuuksia arvioida yhtiön suoriutumista vastuullisuuden eri fokusalueilla.

Varmentajan riippumattomuus, pätevyys ja laadunvalvonta

Olemme noudattaneet IESBAN (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat peruseriaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

Moniammatillisella yritysvalualla ja varmennuksen asiantuntijoista koostuvalla tiimillämme on tämän varmennustoimeksiannon suorittamiseksi vaadittavat taidot ja kokemus taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen varmentamisesta, yritysvaluun strategian ja johtamisen alueella, sosiaalisissa ja ympäristöön liittyvissä kysymyksissä sekä relevantti toimialatuntemus.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettävien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy

Merja Lindh Maj-Lis Steiner
KHT KHT

Tilinpäätös 2015

79 Hallituksen toimintakertomus

89 Hallituksen voitonjakoehdotus

90 Konsernitilinpäätös, IFRS

90 Konsernin tuloslaskelma ja konsernin laaja tuloslaskelma

91 Konsernin tase

92 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

93 Konsernin rahavirtalaskelma

94 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät
3 Rahoitusriskien hallinta
4 Segmentti-informaatio
5 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä rahavirtalaskelman liitetiedot
6 Liiketoiminnan muut tuotot
7 Liiketoiminnan kulut
8 Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut
9 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista
10 Poistot ja arvonalentumiset
11 Nettovoitot myytävissä olevista sijoituksista
12 Rahoituskulut
13 Tuloverot
14 Tulos per osake
15 Osakekohtainen osinko
16 Liikearvo
17 Muut aineettomat hyödykkeet
18 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
19 Sijoituskiinteistöt

20 Biologiset hyödykkeet
21 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
22 Myytävissä olevat sijoitukset
23 Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat
24 Muut pitkäaikaiset varat
25 Vaihto-omaisuus
26 Myyntisaamiset ja muut saamiset
27 Oma pääoma
28 Laskennalliset verot
29 Eläkeveloitteet
30 Varaukset
31 Korolliset velat
32 Muut velat
33 Ostovelat ja muut velat
34 Rahoitusinstrumentit ryhmittäin
35 Rahoitusjohdannaiset
36 Tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot
37 Osakeperusteiset maksut
38 Liiketoimet lähipiirin kanssa
39 Vastuusitoumukset
40 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

130 Emoyhtiön tilinpäätös

136 Tietoja osakkeista

140 Tunnusluvut 2006–2015

142 Tiedot vuosineljänneksittäin 2014–2015

144 Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus

Markkinaympäristö vuonna 2015

Maailmanlaajuinen talouskasvu oli vuonna 2015 suurelta osin edellisen vuoden tasolla.

Kasvu vahvistui Euroopassa pääasiassa suuremman kuluttajakysynnän ansiosta. Euroalue hyötyi alemmista energian hinnoista ja heikomasta eurosta. Yhdysvalloissa kasvu oli edelleen vakaata. Kiinassa kasvu hidastui edelleen pääosin tuotannon ja rakennusalan hidastumisen vuoksi, vaikka kuluttajakysyntä säilyikin vahvana. Kiinan talouskasvun hidastuminen lisäsi maailmantalouden näkymien epävarmuutta etenkin vuoden 2015 jälkimmäisellä puoliskolla. Öljyn ja monien muiden hyödykkeiden alemmat hinnat vaikuttivat useiden raaka-aineista riippuvaisten kehittyvien maiden talouskasvuun.

Euro heikkeni suhteessa Yhdysvaltain dollariin euroalueen löysän rahapolitiikan ja Yhdysvaltain koronnostojen ennakkoinnin seurauksena. Euron arvo suhteessa Yhdysvaltain dollariin oli keskimäärin 16 % edellisvuotta alempi. Euro heikkeni myös suhteessa Englannin puntaan ja Japanin jeniin.

UPM:n eri liiketoiminnoissa ja tuotteissa markkinaympäristö vaihteli vuonna 2015.

Sellumarkkinat pysyivät tasapainossa kysynnän vakaan kasvun tukemana. Lehtipuusellun ja havupuusellun hintaero oli vuoden alussa historiallisen suuri mutta tasoittui vuoden kuluessa, kun lehtipuusellun hinnat nousivat hieman ja havupuusellun hinnat laskivat.

Kehittyneiden biopolttoaineiden kysyntä kasvoi, ja uudet säädökset suosivat kehittyneitä biopolttoaineita.

Pohjoismaiden sähkönkulutus laski hieman pääasiassa epätavallisen lämpimän sään johdosta. Suomen aluehinnat olivat edellisvuotta alemmat leutojen lämpötilojen ja paremman vesitilanteen johdosta. Suomen vesivarannot olivat keskimäärin pitkäaikaista keskiarvoa korkeammat.

Tarramateriaalin kysyntä kasvoi kaikilla alueilla ja vahvistui erityisesti Euroopassa. Myös tarra- ja irrokepaperin kysyntä kasvoi maailmanlaajuisesti.

Hienopapereiden kysyntä laski hieman Aasiassa, mutta kehitys vaihteli tuote- ja markkinasegmentistä riippuen. Toimistopapereiden kysynnän kasvu jatkui.

Graafisten paperien kysyntä laski Euroopassa. Lasku oli jyrkempää sanoma- ja aikakauslehtipapereissa kun hienopapereiden kysyntä laski vain hieman. Paperin kysynnän kehitys vaihteli myös maittain.

Vanerin kysyntä kasvoi hieman Euroopassa. Vanerimarkkinat olivat tasapainossa vuoden 2015 alkupuoliskolla. Tuonti lisääntyi vuoden aikana, mikä johti vuoden viimeisellä neljänneksellä hintapaineisiin joissakin tuotesegmenteissä.

Sahatavaran kysyntä pysyi vakaana Euroopassa, Aasiassa, Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa.

Tunnuslukuja

	2015 ²⁾	2014
Liikevaihto, milj. euroa	10 138	9 868
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	1 350	1 306
% liikevaihdosta	13,3	13,2
Liikevoitto/tappio, milj. euroa	1 142	674
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	1 163	847
% liikevaihdosta	11,5	8,6
Voitto/tappio ennen veroja, milj. euroa	1 075	667
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	1 096	774
Kauden voitto/tappio, milj. euroa	916	512
Tulos per osake, euroa	1,72	0,96
ilman kertaluonteisia eriä, euroa	1,75	1,17
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	1,72	0,96
Oman pääoman tuotto, %	11,9	6,9
ilman kertaluonteisia eriä, %	12,1	8,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,3	6,5
ilman kertaluonteisia eriä, %	10,5	7,5
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	2,22	2,33
Investoinnit, milj. euroa	520	411
Investoinnit ilman yritysostoja ja osakehankintoja, milj. euroa	486	375
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	14,89	14,02
Velkaantumistaso kauden lopussa, %	26	32
Korolliset nettovelat kauden lopussa, milj. euroa	2 100	2 401
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	11 010	10 944
Henkilöstö kauden lopussa	19 578	20 414

1) EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

2) Sisältää biologisten hyödykkeiden käyvän arvon noston Suomessa 265 miljoonalla eurolla, pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskonttauskoron muutosten johdosta.

Taloudellista kehitystä kuvaavat ja osakekohtaiset tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksessä.

Tulos

Vuosi 2015 verrattuna 2014

Vuoden 2015 liikevaihto oli 10 138 miljoonaa euroa, 3 % enemmän kuin vuoden 2014 liikevaihto 9 868 miljoonaa euroa. UPM Biorefining-, UPM Raflatac- ja UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueiden liikevaihto kasvoi ja UPM Paper ENA- ja UPM Energy -liiketoiminta-alueiden liikevaihto laski. UPM Plywood -liiketoiminta-alueen liikevaihto säilyi samalla tasolla.

EBITDA nousi ja oli 1 350 miljoonaa euroa (13,3 % liikevaihdosta), kun se vertailuajanjaksolla oli 1 306 miljoonaa euroa (13,2 % liikevaihdosta). Muuttuvat ja kiinteät kustannukset laskivat pääosin UPM:n kannattavuusohjelmien ansiosta. Suotuisilla valuuttakursseilla oli merkittävä positiivinen vaikutus, jota valuuttasuojaukset laimensivat. Toteutuneet valuuttasuojaukset laskivat EBITDAa 114 miljoonaa euroa vuonna 2015, mikä vaikutti pääasiassa UPM Paper ENA- ja UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueisiin. Vähentyneet paperitoimitukset, sanoma- ja aikakauslehtipaperien alemmat hinnat Euroopassa sekä alemmat sähkön myyntihinnat vaikuttivat negatiivisesti.

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen EBITDA nousi pääasiassa korkeampien sellun hintojen ja parantuneen kustannustehokkuuden ansiosta. UPM Raflatac- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueiden EBITDA nousi pääasiassa korkeampien myyntikatteiden ja lisääntyneiden toimitusten ansiosta. UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen EBITDA laski pääasiassa korkeampien sellukustannusten, valuuttasuojauksen

negatiivisen vaikutuksen sekä Euroopan sanoma- ja aikakauslehtipaperien alempien hintojen johdosta. UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen EBITDA laski pääasiassa valuuttasuojauksen negatiivisen vaikutuksen johdosta. UPM Energy -liiketoiminta-alueen EBITDA laski pääasiassa alempien sähkön hintojen johdosta.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 1 163 (847) miljoonaa euroa eli 11,5 (8,6) % liikevaihdosta. Lukuun sisältyy biologisten hyödykkeiden käyvän arvon nosto Suomessa 265 miljoonalla eurolla vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskonttauskoron muutosten johdosta. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 352 (78) miljoonaa euroa. Poistot olivat 524 miljoonaa euroa (521 miljoonaa euroa, ilman kertaluonteisia eriä).

Raportoitu liikevoitto oli 1 142 (674) miljoonaa euroa eli 11,3 (6,8) % liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia kuluja nettona yhteensä 21 miljoonaa euroa. Kesäkuussa 2015 Teollisuuden Voima Oyj päätti olla hakematta rakentamislupaa Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikölle. Tästä aiheutui 19 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät UPM:n osallistumiseen Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitoshankkeen kilpailutus- ja suunnitteluvaiheeseen.

Voitto ennen veroja oli 1 075 (667) miljoonaa euroa ja ilman kertaluonteisia eriä 1 096 (774) miljoonaa euroa. Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 68 (62) miljoonaa euroa. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksesta aiheutui 1 miljoonan euron voitto (4 miljoonan euron tappio).

Tuloverot olivat 159 (155) miljoonaa euroa sisältäen 53 miljoonan euron lisäyksen laskennalliseen verovelkaan, mikä liittyy biologisten hyödykkeiden käyvän arvon nostoon Suomessa. Kertaluonteisten erien vaikutus tuloveroihin oli 6 miljoonaa euroa positiivinen (4 miljoonaa euroa negatiivinen).

Vuoden 2015 voitto oli 916 (512) miljoonaa euroa, ja tulos osaketta kohti oli 1,72 (0,96) euroa. Tulos osaketta kohti ilman kertaluonteisia eriä oli 1,75 (1,17) euroa.

Liiketoiminnan rahavirta osaketta kohti oli 2,22 (2,33) euroa.

Rahoitus

Vuonna 2015 liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 1 185 (1 241) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma kasvoi 8 miljoonaa euroa (väheni 73 miljoonaa euroa) katsauskauden aikana.

Velkaantumistaso 31.12.2015 oli 26 (32) %. Korollinen nettovelka kauden lopussa laski 2 100 (2 401) miljoonaa euroon.

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 31.12.2015 yhteensä 1,7 miljardia euroa.

Henkilöstö

Vuonna 2015 UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 20 246 (20 852) henkilöä. Vuoden 2015 alussa henkilöstön määrä oli 20 414 ja viimeisen neljänneksen lopussa 19 578.

Lisätietoja (tilintarkastamaton) henkilöstöstä on julkaistu UPM:n vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Investoinnit

Vuoden 2015 investoinnit olivat 520 (411) miljoonaa euroa eli 5,1 (4,2) % liikevaihdosta. Ilman osakehankintoja investoinnit olivat 486 (375) miljoonaa euroa eli 4,8 (3,8) % liikevaihdosta. Kokonaisinvestointien, ilman investointeja osakkeisiin, ennakoidaan vuonna 2016 olevan noin 350 miljoonaa euroa.

UPM:n tärkeimmät käynnissä olevat investoinnit liittyvät kasvuhankkeisiin, joista kerrotaan seuraavassa osassa.

UPM ilmoitti 23.4.2015 vahvistavansa asemaansa Euroopan johtavana vanerintuottajana laajentamalla Otepään vaneritehdasta Virossa. Laajennuksen myötä tehdään tuotantokapasiteettiä nousee lähes kaksinkertaiseksi 90 000 kuutiometriin vuodessa. Lisäksi tehdasalueelle rakennetaan uusi biovoimalaitos. Otepään tehtaan investointien kokonaisarvo on noin 40 miljoonaa euroa. Laajennus valmistuu vuoden 2016 loppuun mennessä.

UPM ilmoitti 16.6.2015 parantavansa Lappeenrannan Kaukaan sellutehtaan tehokkuutta ja kilpailukykyä ja mahdollisuuksia optimaaliseen ajoon. UPM investoi noin 50 miljoonaa euroa molempien sellun kuivauskoneiden uudistamiseen ja uuden paalauslinjan asentamiseen tehtaalte. Suunnitelu käynnistyy ajoittuu vuoden 2016 loppuun. Investointi parantaa koko Kaukaan tehdasintegraatin resurssitehokkuutta ja

toiminnan joustavuutta.

UPM ilmoitti kesäkuussa 2013 osallistuvansa Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakeannista on 119 miljoonaa euroa, mistä 31 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä, 31 miljoonaa euroa vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä ja 31 miljoonaa euroa vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuosien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Kasvuhankkeiden tavoitteena 200 miljoonan euron EBITDA vaikutus

UPM ilmoitti 6.8.2013 seuraavan kolmen vuoden kasvuhankkeitaan koskevat määrälliset tavoitteet.

Biopolttoaineet, nykyisten sellutehtaiden tuotantokapasiteetin 10 %:n lisäys, puuvapaat erikoispaperit Kiinassa ja UPM Raflatacin kasvutoimenpiteet luovat edellytykset yhtiön kasvulle tulevina vuosina. Näiden kasvuhankkeiden myötä yhtiö tavoittelee 200 miljoonan euron EBITDA-vaikutusta, kun kaikki hankkeet on toteutettu.

Kokonaisinvestointitarve näihin hankkeisiin on 680 miljoonaa euroa. Tästä 644 miljoonaa euroa on jo investoitu, ja jäljelle jäävä investointikustannus vuoden 2016 aikana on 36 miljoonaa euroa.

UPM investoi 179 miljoonaa euroa Lappeenrannan biojalostamoon, joka tuottaa uusiutuvaa dieseliä raakamäntyljystä. Biojalostamo pystyy tuottamaan vuosittain noin 120 miljoonaa litraa kehittyntä uusiutuvaa dieseliä liikennekäyttöön. Kaupallinen tuotanto alkoi tammikuussa 2015.

UPM ilmoitti helmikuussa 2014 rakentavansa uuden tuotantoyksikön UPM Changshun tehtaalte Kiinassa. Uusi yksikkö voi valmistaa 360 000 tonnia tarramateriaalia ja erikoispapereita. Kokonaisinvestointi on noin 285 miljoonaa euroa. Yksikön tuotanto käynnistyi suunnitellusti joulukuussa 2015.

UPM ilmoitti helmikuussa 2014 laajentavansa UPM Kymin sellutehdasta. Hankkeeseen sisältyi uusi sellun kuivauskone, havukuitulinjan modernisointi, uusi kuorimo sekä Kymin integraatin energiatasapainon parantaminen. 160 miljoonan euron investointi valmistui vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä, ja sellutehtaan tuotantokapasiteetti kasvoi 170 000 tonnilla.

UPM Kymin sellutehtaan investoinnin lisäksi sellutehtaiden tuotantokapasiteetin 10 %:n lisäys sisältää myös vuonna 2014 valmistuneet UPM Pietarsaaren ja UPM Fray Bentosin sellutehtaiden laajennukset.

UPM ilmoitti huhtikuussa 2014 lisäävänsä yli 50 % tarralaminatien tuotantokapasiteettia Aasian ja Tyynenmeren alueella rakentamalla uuden laminointilinjan Changshun tarralaminatitehtaalte Kiinassa ja uusimalla laitekantaa Johor Bahrun tehtaalte Malesiassa. Yhteensä 14 miljoonan euron investoinnit saatettiin päätökseen vuoden 2015 toisella neljänneksellä.

UPM ilmoitti huhtikuussa 2014 lisäävänsä myös filmitarralaminatien tuotantokapasiteettiaan Euroopassa investoimalla 13 miljoonaa euroa uuteen päällystyslinjaan Nova Wiesin tarralaminatitehtaalte Puolassa. Investointi valmistui vuoden 2015 toisella neljänneksellä.

Kannattavuusohjelmat

UPM ilmoitti 13.11.2014 kannattavuusohjelmasta, jonka tavoitteena oli 150 miljoonan euron säästöt vuoden 2015 loppuun mennessä verrattuna vuoden 2014 viimeiseen neljänneeseen. Tavoite sisälsi muuttuvien ja kiinteiden kustannusten säästöjä kaikissa UPM:n liiketoiminnoissa ja funktioissa sekä kapasiteetin sulkemisia UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella.

Osana kannattavuusohjelmaa UPM vähensi Euroopan sanoma- ja aikakauslehtipaperien tuotantokapasiteettiaan pysyvästi noin 800 000 tonnilla vuoden 2015 alkupuoliskolla. Sanomalehtipaperikone 1 UPM Shottonin tehtaalte Isonsa-Britanniassa, SC-paperikone Jämsänkoski 5 UPM Jokilaakson tehtaalte Suomessa sekä päällystettyä aikakauslehtipaperia valmistanut paperikone 2 UPM Kaukaan paperitehtaalte Suomessa suljettiin pysyvästi vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2015 toisella neljänneksellä suljettiin pysyvästi sanomalehtipaperikone 3 UPM Chapelle Darblayn tehtaalte Ranskassa. Kapasiteetin sulkemisten vaikutus kiinteisiin kustannuksiin on 65 miljoonaa euroa. Luku sisältyy kannattavuusohjelman kokonaisäästötavoitteeseen.

Osana kannattavuusohjelmaa UPM aloitti kaikkien liiketoiminta-alueiden ja -maiden tuotantoon, kunnossapitoon ja yksiköiden yhteisiin toimintoihin liittyvien käytäntöjen läpikäynnin.

Vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä kannattavuusohjelman toimenpiteet vähensivät UPM:n kustannuksia 41 miljoonaa euroa (vuositasolla 165 miljoonaa euroa), eli yhtiö saavutti noin 110 % vuosittaisesta säästötavoitteesta.

Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa olennaisia raportointikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia.

Näkymät vuodelle 2016

UPM:n kannattavuus parani vuonna 2015, ja tämän kehityksen uskotaan jatkuvan vuonna 2016. Yhtiön kasvuhankkeet ja jatkuvat toimenpiteet kustannustehokkuuden parantamiseksi luovat perustan liiketoiminnan tuloksetehokkuuteen.

UPM:n kasvuhankkeiden odotetaan vaikuttavan myönteisesti yhtiön tulokseen vuonna 2016 vuoteen 2015 verrattuna. UPM jatkaa toimenpiteitään muuttuvien ja kiinteiden kustannusten vähentämiseksi vuonna 2016. Oletetaan, että UPM:lle tärkeät valuuttakurssit pysyvät vuoden 2015 lopun tasolla, valuuttakurssien odotetaan vaikuttavan myönteisesti vanhojen valuuttasuojauksen umpeutuessa.

Liiketoiminta-alueiden katsaukset

UPM Biorefining

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi merkittävästi 467 (217) miljoonaa euroon. Liikevaihto kasvoi 17 % ja oli 2 272 (1 937) miljoonaa euroa. Sellun toimitukset vähenivät 2 % ja olivat 3 224 000 (3 287 000) tonnia.

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen liikevoitto nousi pääasiassa korkeampien euromäärien keskimäärien sellun myyntihintojen ansiosta. Muuttuvat kustannukset laskivat osittain sellun tuotannon parantuneen kustannustehokkuuden ansiosta. Biopoltoainetuotannon käynnistäminen sujui hitaasti vuoden alkupuoliskolla mutta parani kolmannella neljänneksellä toteutetun huoltoseisokin jälkeen. Tuotanto saavutti kannattavuusrajan vuoden loppuun mennessä. Sahaliiketoiminnan kannattavuus heikkeni kiristyneen hintakilpailun takia, mikä ylitti lisääntyneiden toimitusmäärien ja parantuneen tuotantotehokkuuden positiiviset vaikutukset.

UPM Lappeenrannan biojalostamo aloitti kaupallisen tuotannon tammikuussa 2015. Kehittyneen uusiutuvan dieselin toimitukset alkoivat toukokuussa.

UPM Kymin sellutehtaan laajennuksen tuotannon käynnistys aloitettiin vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä.

UPM Biorefining	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	2 272	1 937
EBITDA, milj. euroa	614	358
% liikevaihdosta	27,0	18,5
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	21	9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-169	-150
Liikevoitto, milj. euroa	466	223
% liikevaihdosta	20,5	11,5
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	-1	6
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	467	217
% liikevaihdosta	20,6	11,2
Toimitukset, sellu, 1 000 t	3 224	3 287
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	3 191	2 862
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	14,6	7,6

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteinen erä 1 miljoonaa euroa liittyy Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun. Vuoden 2014 kertaluonteiset tuotot 5 miljoonaa euroa liittyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntiin ja tuotto 1 miljoonaa euroa liittyy rakennejärjestelyihin.

Markkinat

Vuonna 2015 sellun maailmanlaajuinen kysyntä säilyi vahvana ja kasvu jakaantui useille alueille. Kysynnän kasvu oli voimakkainta Aasiassa, erityisesti Kiinassa, ja Itä-Euroopassa.

Vuonna 2015 havupuusellun (NBSK) keskimääräinen markkinahinta Euroopassa oli 771 euroa tonnilta, 10 % korkeampi kuin edellisvuonna (698 euroa tonnilta).

Lehtipuusellun (BHKP) keskimääräinen markkinahinta Euroopassa oli 707 euroa tonnilta, 26 % korkeampi kuin edellisvuonna (561 euroa tonnilta).

Tammi-syyskuussa dollarimääräiset havupuusellun hinnat laskivat, kun taas lehtipuusellun markkinahinta nousi. Havupuusellun ja lehtipuusellun välinen markkinahinnan erotus kaventui tuottajien ja kuluttajien reagoimissa historiallisen korkeaan havupuusellun markkinahintaan vuoden alussa. Hintakilpailu kiristyi vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä.

Kehittyneen biopoltoaineen kysyntä kasvoi ja uudet säädökset suosivat kehittyneitä biopoltoaineita. Energian hinta yleisesti laski merkittävästi vuonna 2015, mutta kehittyneiden biopoltoaineiden hintakehitys oli positiivinen.

UPM Energy

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Energy -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 181 (202) miljoonaa euroon. Liikevaihto laski 415 (464) miljoonaa euroon. Sähkön kokonaismyynti nousi 3 % ja oli 8 966 (8 721) GWh.

Liikevoitto laski alempien keskimäärien sähkön myyntihintojen johdosta, jotka ylittivät vesivoiman suurempien tuotantomäärien positiiviset vaikutukset.

Keskimääräinen sähkön myyntihinta laski 15 % ja oli 38,7 (45,3) euroa/MWh.

Teollisuuden Voima Oyj ilmoitti kesäkuussa 2015, ettei se hae rakentamislupaa Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikölle. UPM osallistui yksikön kilpailutus- ja suunnitteluvaiheeseen omistusosuutensa mukaisesti. UPM:llä on 44,3 %:n osuus Pohjolan Voima Oy:ssä, joka on enemmistöosakas (58,5 %) Teollisuuden Voima Oyj:ssä.

UPM Energy	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	415	464
EBITDA, milj. euroa	192	213
% liikevaihdosta	46,3	45,9
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-11	-11
Liikevoitto, milj. euroa	155	202
% liikevaihdosta	37,3	43,5
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	-26	-
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	181	202
% liikevaihdosta	43,6	43,5
Toimitukset, sähkö, GWh	8 966	8 721
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 716	2 903
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	6,7	7,0

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteiset erät 7 miljoonaa euroa liittyvät PVO Lämpövoiman sulkemisesta aiheutuviin rakennejärjestelykuluihin ja 19 miljoonaa euroa liittyvät Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitoshankkeeseen.

Markkinat

Pohjoismaiden ja Suomen vesivarannot nousivat vuonna 2015. Joulukuun lopussa vesivarannot olivat selvästi pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella. Suomen keskimääräinen aluehinta Pohjoismaisessa sähköpörssissä oli 29,7 euroa/MWh, mikä on 18 % alempi kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona (36,0 euroa/MWh), pääasiassa leutojen lämpötilojen ja paremman vesitilanteen johdosta. Suomen alueen hinta

oli Nord Pool -järjestelmän hintaa korkeampi tuontiriippuvuuden johdosta. Ero Suomen aluehinnan ja Nord Pool -järjestelmän hinnan välillä kasvoi Nord Pool -järjestelmän hinnan terävän laskun seurauksena, joka johtui pääasiassa vesivarantojen noususta.

Kivihiilen hinnat laskivat merkittävästi vuonna 2015 maailmanlaajuisen yltärinton ja heikkenevien kysyntäkymien johdosta. Hiilidioksidin päästökauppahinta oli ajanjakson lopussa 8,0 euroa/tonni, mikä oli korkeampi kuin vertailuajanjakson lopussa (6,9 euroa/tonni).

Suomen alueen sähkön termiinihintavuodeksi eteenpäin oli vuoden lopussa 30,7 euroa/MWh, mikä oli 15 % alempi kuin samana ajankohtana edellisvuonna (36,1 euroa/MWh).

UPM Raflatac

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi 102 (80) miljoonaa euroon. Liikevaihto kasvoi 13 % ja oli 1 409 (1 248) miljoonaa euroa toimitusmäärien vahvan lisääntymisen ja heikomman euron vaihtosuhteen ansiosta.

Liikevoitto nousi, mihin vaikuttivat sekä paremmasta tuotantotehokkuudesta osittain seuranneet korkeammat myyntikatteet että lisääntyneet toimitusmäärät. Nämä positiiviset vaikutukset ylittivät korkeampien kiinteiden kustannusten negatiivisen vaikutuksen.

Tuotanto uusilla taralaminointilaitteilla käynnistyi Nowa Wieszin tehtaalla Puolassa huhtikuussa 2015 ja Changshun tehtaalla Kiinassa kesäkuussa 2015.

UPM Raflatac	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 409	1 248
EBITDA, milj. euroa	137	112
% liikevaihdosta	9,7	9,0
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-35	-35
Liikevoitto, milj. euroa	99	69
% liikevaihdosta	7,0	5,5
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	-3	-11
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	102	80
% liikevaihdosta	7,2	6,4
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	581	530
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	17,6	15,1

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteiset nettokulut 3 miljoonaa euroa liittyvät pääosin uudelleenjärjestelyihin. Vuoden 2014 kertaluonteiset erät 11 miljoonaa euroa liittyvät uudelleenjärjestelyihin, sisältäen 3 miljoonan euron arvonalentumisen.

Markkinat

Vuonna 2015 taralaminointilaitteiden maailmanlaajuinen kysyntä kasvoi noin 4–5 % verrattuna edellisvuoteen. Kysyntä vahvistui erityisesti Euroopassa suuremman kuluttajakysynnän ansiosta. Kysyntä säilyi vahvana Pohjois-Amerikassa, mutta Aasiassa kysynnän kasvu jatkui hitaampana kuin edellisvuonna. Latinalaisessa Amerikassa kysyntä oli edellisvuoden tasolla.

UPM Paper Asia

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 55 (108) miljoonaa euroon. Liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 1 168 (1 124) miljoonaa euroa pääasiassa heikomman euron vaihtosuhteen ansiosta. Toimitukset vähenivät 1 % ja olivat 1 401 000 (1 421 000) tonnia.

Liikevoitto laski pääasiassa valuuttasuojauksen negatiivisen vaikutuksen johdosta.

UPM Paper Asia	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 168	1 124
EBITDA, milj. euroa	141	188
% liikevaihdosta	12,1	16,7
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-86	-80
Liikevoitto, milj. euroa	55	108
% liikevaihdosta	4,7	9,6
Kertaluonteiset erät, milj. euroa	-	-
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	55	108
% liikevaihdosta	4,7	9,6
Toimitukset, paperi, 1 000 t	1 401	1 421
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	1 012	861
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	5,4	12,5

Markkinat

Vuonna 2015 hienopaperin kysyntä laski hieman Aasian ja Tyynenmeren alueella, mutta kehitys vaihteli tuote- ja markkinasegmentistä riippuen. Toimistopapereiden kysynnän kasvu jatkui. Kaikissa paperilajeissa oli ylikapasiteettia, ja alustavat polkumyynitullit Yhdysvalloissa lisäsivät paikallista tarjontaa. Vuonna 2015 keskimääräiset markkinahinnat paikallisissa valuutoissa olivat useimmilla markkinoilla hieman alemmat kuin vuonna 2014. Maailmanlaajuinen tarra- ja irrokepapereiden kysyntä kasvoi ja keskimääräiset hinnat olivat hieman alempia kuin vuonna 2014.

Uudet investoinnit ja paperikoneiden siirrot päälleystämättömän puuvapaan paperin ja tarramateriaalin tuotantoon Aasiassa sekä siirrot tarramateriaaliin Euroopassa lisäsivät kilpailua.

UPM Paper ENA

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 24 (181) miljoonaa euroa.

Liikevaihto laski 4 % ja oli 5 056 (5 284) miljoonaa euroa. Toimitukset vähenivät 3 % ja olivat 8 370 000 (8 607 000) tonnia.

Liikevoitto laski pääasiassa korkeampien euromäärien sellukustannusten ja Euroopan alempien sanoma- ja aikakauslehtipaperien hintojen johdosta. Paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 1 % vientihintojen suotuisan valuutakehityksen ansiosta. Valuuttasuojaukset vaimensivat tätä positiivista vaikutusta.

Maaliskuussa 2015 UPM sulki paperikone 2:n UPM Kaukaan tehtaalla ja paperikone 5:n UPM Jämsänkosken tehtaalla ja helmikuussa paperikone 1:n UPM Shottonin tehtaalla Isossa-Britanniassa.

Kesäkuussa 2015 UPM sulki paperikone 3:n UPM Chapelle Darblayn tehtaalla Ranskassa.

Marraskuussa UPM ilmoitti toteuttavansa selvityksen UPM Schwedtin tehtaalla mahdollisesta myynnistä LEIPA Georg Leinfelder GmbH:lle sekä tuotantosunnan muutoksesta lainerikartongiksi.

UPM Paper ENA	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	5 056	5 284
EBITDA, milj. euroa	213	392
% liikevaihdosta	4,2	7,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-190	-349
Liikevoitto, milj. euroa	32	-32
% liikevaihdosta	0,6	-0,6
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	8	-213
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	24	181
% liikevaihdosta	0,5	3,4
Toimitukset, paperi, 1 000 t	8 370	8 607
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 289	2 511
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	1,0	7,2

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteiset erät sisältävät nettotuoton 10 miljoonaa euroa liittyen rakennejärjestelyihin ja 2 miljoonan euron kertaluonteisen kulun liittyen Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun. Vuoden 2014 kertaluonteiset erät sisältävät 135 miljoonaa euroa arvonalentumisia sekä 73 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja liittyen suunniteltuihin paperikapasiteetin sulkemisiin. Lisäksi kertaluonteisiin eriin sisältyy 5 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja, josta 1 miljoonaa euroa arvonalentumisia, pääasiassa liittyen UPM Docellesin paperitehtaan sulkemiseen Ranskassa.

Markkinat

Graafisten papereiden kysyntä oli Euroopassa 4 % alempi vuonna 2015 kuin vuonna 2014. Lasku oli jyrkempää sanomalehti- ja aikakauslehtipapereissa ja loivempaa päällystämättömissä hienopapereissa. Kysynnän kehitys vaihteli maittain. Saksan markkinoilla lasku on hitaampaa kuin esimerkiksi Ison-Britannian tai Pohjoismaiden markkinoilla.

Viimeisellä neljänneksellä sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat Euroopassa olivat keskimäärin samalla tasolla kuin vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat olivat keskimäärin 5 % alemmat vuonna 2015 kuin vuonna 2014.

Viimeisellä neljänneksellä hienopaperien hinnat Euroopassa olivat keskimäärin samalla tasolla kuin vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä. Vuonna 2015 hienopapereiden hinnat olivat keskimäärin 4 % korkeammat kuin vuonna 2014.

Vuonna 2015 aikakauslehtipapereiden kysyntä oli Pohjois-Amerikassa 7 % alempi kuin edellisvuonna. Viimeisellä neljänneksellä aikakauslehtipaperien keskimääräinen dollarihintana oli samalla tasolla kuin vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä. Vuonna 2015 aikakauslehtipaperien keskimääräinen dollarihintana oli 1 % korkeampi kuin vuonna 2014.

UPM Plywood

Vuosi 2015 verrattuna 2014

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä nousi 55 (44) miljoonaa euroon.

Liikevaihto oli 439 (440) miljoonaa euroa. Toimitukset lisääntyivät 1 % ja olivat 740 000 (731 000) kuutiometriä.

Liikevoitto nousi alempien muuttuvien kustannusten ansiosta, joihin vaikuttivat osaltaan suotuisa valuuttakehitys ja parantunut kustannustehokkuus. Toimitusmäärät lisääntyivät.

UPM Plywood	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	439	440
EBITDA, milj. euroa	78	68
% liikevaihdosta	17,8	15,5
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-23	-24
Liikevoitto, milj. euroa	53	44
% liikevaihdosta	12,1	10,0
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	-2	-
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä, milj. euroa	55	44
% liikevaihdosta	12,5	10,0
Toimitukset, vaneri, 1 000 m ³	740	731
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	263	268
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eräiä, %	20,9	16,4

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteinen kulu 2 miljoonaa euroa liittyy Lahden kiinteistön rakennejärjestelyihin.

Markkinat

Vanerin kysynnän arvioidaan kasvaneen hieman Euroopassa vuonna 2015. Kysyntä kasvoi sekä teollisissa sovelluksissa että rakennusalan loppukäyttösegmenteissä. Euroopan vanerimarkkinat olivat tasapainossa vuoden 2015 alkupuoliskolla. Tuonti lisääntyi vuoden aikana ja johti viimeisellä neljänneksellä hintapaineisiin joissakin tuotesegmenteissä.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää puunhankinnan ja metsätalouden, UPM Biocomposites- ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

Vuosi 2015 verrattuna 2014

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä oli 303 (37) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 406 (447) miljoonaa euroon.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 331 (69) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käyvän arvon lisäys oli 377 (121) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyy biologisten hyödykkeiden käyvän arvon nosto Suomessa 265 miljoonalla eurolla pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskontauskoron muutosten johdosta. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 46 (52) miljoonaa euroa.

UPM myi 63 669 (51 000) hehtaaria metsää vuonna 2015. UPM sai syyskuussa päätökseen Tilhill Forestry Ltd:n koko osakekannan myynnin BSW Timber Ltd:lle Iossaa-Britanniassa.

Muu toiminta	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	406	447
EBITDA, milj. euroa	-16	-21
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa ²⁾	331	69
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-13	-11
Liikevoitto, milj. euroa	306	82
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ¹⁾	3	45
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä, milj. euroa	303	37
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	1 483	1 445
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eräiä, %	20,4	2,6

¹⁾ Vuoden 2015 kertaluonteiset erät sisältävät 3 miljoonan euron myyntivoiton Tilhill Forestry Ltd:n osakkeiden myynnistä, 3 miljoonaa euroa muun omaisuuden myyntivoittoja sekä 3 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja. Vuoden 2014 kertaluonteiset tuotot 45 miljoonaa euroa liittyvät Ison-Britannian metsäalueiden myynnistä saatuu myyntivoittoon.

²⁾ Sisältää biologisten hyödykkeiden käyvän arvon noston Suomessa 265 miljoonalla eurolla, pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskontauskoron muutosten johdosta.

Osakkeet

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Yhtiön osakkeisiin ei liity erityisehtoja lukuun ottamatta yhtiöjärjestyksen lunastusvelvollisuuslauseketta, mitä on selvitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27. Tiedot suurimmista osakkeenomistajista sekä omistajien jakautumasta omistajaryhmittäin ja osakeomistuksen määrän mukaan on esitetty tilinpäätöksen kohdassa Tietoja osakkeista.

Yhtiö on osallisena eräissä liiketoimintoihin ja rahoitukseen liittyvissä sopimuksissa, joissa on määräyksiä sen varalta, että yhtiön määräysvalta vaihtuu. Toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten sopimukset sisältävät ehdon, jonka mukaan heillä on oikeus irtisanoa sopimus, jos määräysvalta yhtiössä vaihtuu. Toimitusjohtajan ja johtajiston sopimuksia on selvitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7. Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten osakkeenomistus on esitetty tilinpäätöksessä (Tietoja osakkeista).

Hallituksen oikeudesta laskea liikkeeseen ja hankkia omia osakkeita sekä sääntöjä yhtiöjärjestyksen muuttamisesta on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

Vuonna 2015 UPM:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingin pörsissä oli yhteensä 7 469 (6 233) miljoonaa euroa. Tämä on arviolta noin kaksi kolmasosaa kaikista UPM:n osakkeilla tehdyistä kaupoista. Osakkeen ylin noteeraus oli 19,26 euroa huhtikuussa ja alin 13,19 euroa syyskuussa.

UPM:n osaketalletustodistuksilla (American Depositary Share, ADS) käydään kauppaa Yhdysvaltain over-the-counter-markkinoilla (OTC).

9.4.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 50 000 000 yhtiön omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

4.4.2013 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitus valtuutettiin päättämään osakeannista ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: (i) Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja osakkeita enintään 25 miljoonaa kappaletta. Tähän lukuun sisältyvät myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. (ii) Uudet osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Valtuutus on voimassa 4.4.2016 saakka.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2015 oli 533 735 699. Antivaltuutuksen johdosta osakkeiden lukumäärä voi nousta enimmillään 558 735 699 osakkeeseen.

31.12.2015 yhtiön hallussa oli 230 737 omaa osaketta, mikä oli noin 0,04 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Yhtiön johto

9.4.2015 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenten lukumäärä nousi yhdeksästä kymmeneen. Berndt Brunow, Piia-Noora Kauppi, Wendy E. Lane, Jussi Pesonen, Ari Puheloinen, Veli-Matti Reinikkala, Kim Wahl ja Björn Wahlroos valittiin uudelleen toimikaudelle, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Suzanne Thoma ja Henrik Ehrnrooth valittiin hallituksen uusiksi jäseniksi. Matti Alahuhta jäi pois hallituksesta.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajaksi Berndt Brunowin. Lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Piia-Noora Kauppi ja muiksi valiokunnan jäseniksi Wendy E. Lane ja Kim Wahl. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Veli-Matti Reinikkala ja muiksi valiokunnan jäseniksi Henrik Ehrnrooth ja Suzanne Thoma. Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Björn Wahlroos ja jäseniksi Berndt Brunow ja Ari Puheloinen.

Riita-asiat

Konserniyhtiöt

Metsähallitus (Suomen valtion liikelaitos, joka hallinnoi valtion omistamia maa-alueita) jätti vuonna 2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy Suomen markkinaoikeuden 3.12.2009 antamaan päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen suomalaisilla raakapuumarkkinoilla. Metsähallituksen lisäksi markkinaoikeuden päätöstä koskevia kanteita ovat jättäneet yksityishenkilöt ja yhtiöt sekä kunnat ja seurakunnat. UPM:ltä ja kahdelta muulta metsäyhtiöltä vaaditaan yhteisvastuullisesti yhteensä pääomaltaan 196 miljoonan euron vahingonkorvausta tai vaihtoehtoisesti UPM:ltä erikseen yhteensä 34 miljoonan euron vahingonkorvausta. On odotettavissa, että vahingonkorvausmäärät muuttuvat uusien kanteiden johdosta, joita ei vielä ole annettu tiedoksi. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi kantajat esittävät myös arvonaläyveroon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. UPM pitää vaatimuksia täysin perusteettomina. UPM ei ole kirjannut varauksia näihin kanteisiin liittyen.

Vuonna 2012 UPM käynnisti väliliesmenettelyn Metsäliitto-osuuskunta ja Metsä Board Oy:itä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board olivat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakassopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itochu Corporationille. UPM vaati Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonan euron suoritusta. Metsäliitto ja Metsä Board olivat myyneet 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itochu Corporationille 472 miljoonan euron hintaan. Itochun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 %:n omistusoikeuden Metsä Fibrestä 150 miljoonan euron hintaan. Väliliesmieoikeus antoi lopullisen päätöksensä (välitystuomio) helmikuussa 2014 ja voitti Metsäliiton ja Metsä Boardin mak samaan UPM:lle 58,5 miljoonaa euroa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikuluneen. UPM kirjasi 67 miljoonaa euroa kertaluonteisena tulona vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen. Metsäliitto ja Metsä Board ovat nostaneet välitystuomion moitekantteet Helsingin käräjäoikeudessa toukokuussa 2014 vaatien, että välitystuomio kumottaisiin tai julistettaisiin mitättömäksi. Helsingin käräjäoikeus antoi 18.6.2015 päätöksen, jossa se hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin moitekantteet. Metsäliitto ja Metsä Board ovat valittaneet päätöksestä Helsingin hovioikeuteen.

Helsingin käräjäoikeus antoi 27.3.2015 päätökset UPM:n kanteesta Neste Oil Oy:n (Neste) patentin mitättömiseksi ja Nesteen tekemästä positiivisesta vahvistuskanteesta UPM:ää vastaan, jossa Neste pyysi tuomioistuinta vahvistamaan, että se nauttii patenttinsa perusteella suoja teknologialle, jota Neste väittää UPM:n käyttävän biojalostamossaan. Käräjäoikeus hylkäsi molemmat kanteet. Päätöksistä on valitettu Helsingin hovioikeuteen. Neste jätti Suomen markkinaoikeuteen erillisen kanteen, jossa Neste pyysi markkinaoikeutta kieltämään UPM:ää jatkamasta väitettyä Nesteen patentin loukkausta UPM:n biojalostamolla. Markkinaoikeus hylkäsi Nesteen kanteen 3.12.2015. Päätös ei ole lopullinen.

Helmikuussa 2015 Ranskassa Epinalin paikallisen markkinaoikeuden (Commercial Court) käsiteltäväksi annettiin vaatimuksia, jotka liittyvät vuonna 2014 suljetun Docellesin paperitehtaan henkilöstön muutosturvaan liittyvien toimenpiteiden toimeenpanoon. Docellesin tehtaan entisten työntekijöiden muodostama osuuskunta (SCOP) sekä jotkut tehtaan entiset työntekijät vaativat Docellesin tehtaan omaisuuden pakkomyyntiä SCOP:lle kahdella eurolla ja noin 55 miljoonan euron korvausta väitetyistä menetetyistä liikevaihdosta. Markkinaoikeus antoi 29.9.2015 päätöksen, jossa se hylkäsi kaikki vaatimukset. Kantajat valittivat päätöksestä Nancyn valitusluomioistuimeen, joka hylkäsi kantajien kaikki vaatimukset 27.1.2016 antamallaan päätöksellä. Päätös ei ole lopullinen.

Muut osakeomistukset

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), Pohjolan Voima Oy:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) enemmistöosakas 58,5 %:n omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %. OL3 -laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. TVO ilmoitti syyskuussa 2014 saaneensa ydinvoimalaitosyksikköä kiinteähintaisella avaimet käteen -sopimuksella rakentavalta AREVA-Siemens-konsortiolta (laitostoimittaja) lisätietoja OL3-projektin aikataulusta. Tietojen mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaisi vuoden 2018 lopussa.

Muut osakeomistukset

Laitostoimittaja aloitti joulukuussa 2008 OL3 -voimalaitosyksikön viivästymistä ja siihen liittyviä kustannuksia koskevan väliliesmenettelyn kansainvälisen kauppakamarin (ICC) väliliesmieoikeudessa. TVO:n mukaan, laitostoimittajan heinäkuussa 2015 päivittämä rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,4 miljardia euroa. Vaatimus kattaa rakentamisaajan tapahtumat vuoden 2011 kesäkuun loppuun asti. Summa sisältää muun muassa viivästyskorkoja (laskettu heinäkuuhun 2015 asti) ja TVO:n laitostoimitus sopimuksen mukaisesti viivästämiä maksueriä yhteensä noin 1,4 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 140 miljoonaa euroa. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen perusteettomaksi, tutkii päivitetyn kanteen ja vastaa siihen asianmukaisesti. Väliliesmenettelyssä olevaan TVO:n kanteeseen liittyvä rahamääräinen arvio viiveen aiheuttamista kustannuksista ja menetyksistä on TVO:n mukaan noin 2,6 miljardia euroa vuoden 2018 joulukuuhun asti, joka on laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon aloittamisen ajankohta. TVO toimitti nykyisen arvionsa sille aiheutuneista kustannuksista väliliesmenettelyyn heinäkuussa 2015. Väliliesmenettely voi jatkua useita vuosia. Vaatimusten rahamäärät voivat muuttua tänä aikana. TVO ei ole kirjannut saamia eikä varauksia väliliesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella. Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimitus sopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

Riskit

Riskienhallinta

UPM:ssä riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia ja ennakoivia toimia, joilla analysoidaan ja hallitaan liiketoimintoihin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Riskejä myös vältetään huolellisella suunnittelulla ja tulevaisuuden projektien ja liiketoimintaympäristön arvioinnilla.

UPM pyrkii siirtämään riskejä omalta vastuultaan vakuutusjärjestelyillä, mikäli riskien suuruus ylittää UPM:n riskinkantokyvyn. Vakuutus ehdot rajoittavat vakuutusten kattavuutta.

Alla on lueteltu merkittävimmät riskit, jotka saattavat heijastua olennaisesti UPM:n liiketoimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Ne on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, rahoitus- ja vahinkoriskeihin. Oikeudenkäynnit, jotka liittyvät yhtiön toimintaan, voivat myös sisältää riskejä.

Strategiset riskit

Kilpailu, markkinat ja asiakkaat. Energian, sellun, sahatavaran, paperin, tarratuotteiden, vanerin ja biopoltoaineiden markkinat ovat suhdanneherkkiä ja hyvin kilpailtuja. Kaikilla näillä markkinoilla hintataso määriytyy kysynnän ja tarjonnan yhteisvaikutuksen perusteella. Muutokset kysynnässä (esimerkiksi loppukäyttökohteiden kysynnän lisääntyminen tai vähentyminen ja asiakasmieltyymisten muuttuminen) tai tarjonnassa (esimerkiksi uuden tuotantokapasiteetin tulo markkinoille tai vanhan kapasiteetin sulkeminen) voivat vaikuttaa sekä UPM:n toimitusmääriin että hintatasoon. Markkinahintojen kehitykseen vaikuttaa myös kilpailijoiden toiminta.

Lisäksi UPM:n kannattavuuteen vaikuttaa korvaavien tai vaihtoehtoisten tuotteiden kannattavuus. Erityisesti graafisten papereiden kysyntä kypsillä markkinoilla tulee arvioiden mukaan laskemaan edelleen sähköisen median suosion kasvaessa. Samalla tavoin useilla UPM:n käyttämillä raaka-aineilla on kilpailevia käyttökohteita.

Kuluttajien lisääntynyt ympäristötietoisuus saattaa myös vaikuttaa UPM:n tuotteiden kulutukseen joko myönteisesti tai kielteisesti riippuen tuotealueesta.

UPM myy osan tuotteistaan useille pääasiakkaille. Suurimman asiakkaan osuus UPM:n liikevaihdosta vuonna 2015 oli noin 3 %. Kymmenen suurimman asiakkaan osuus UPM:n liikevaihdosta oli noin 15 %.

Fuusiot, yrityskaupat ja liiketoimintaportfolion muutokset. UPM:n strategisena pyrkimyksenä on lisätä niiden kasvavien liiketoimintojen osuutta, joiden pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat positiiviset. Tämä voi edellyttää uusien liiketoimintojen ostamista tai olemassa olevien liiketoimintojen myymistä. Fuusioihin ja yrityskauppoihin osallistumiseen sisältyy riskejä, jotka liittyvät muun muassa siihen, saadaanko myynti toteutettua onnistuneesti, pystytäänkö hankittu yrityksen toiminta ja henkilöstö integroimaan onnistuneesti ja saavutetaanko yritysoston tai -myynnin liikeloudelliset tavoitteet.

Sääntelykehys. UPM:n toimintaan sovelletaan lukuisia lakeja ja säännöksiä. Liiketoimintojen, kuten biopoltoaine-, paperi- ja energialliiketoiminnan, kannattavuus on suurelta osin riippuvainen voimassa olevasta sääntelykehystä. Sääntelyyn, suoraan tai välilliseen verotukseen tai tukien tehtävät muutokset voivat vaikuttaa suoraan UPM:n kannattavuuteen. Lisäksi sääntely voi rakenteellisesti rajoittaa tai haitata UPM:n valmiuksia kilpailla raaka-aineista.

UPM:n ympäristöprosessit ja -hallinto perustuvat lakien ja säännösten noudattamiseen kaikilta osin. Yhtiö tekee jatkuvasti ympäristöön liittyviä investointeja, auditointeja ja mittauksia. UPM ei tällä hetkellä ole osallisena merkittävässä juridisissa menettelyissä, jotka liittyvät ympäristöasioihin, mutta huomattavien ympäristöön liittyvien kustannusten ja vastuiden riski liittyy olennaisesti teolliseen toimintaan.

Poliittiset ja toimintaympäristöriskit. UPM:llä on merkittävää tuotantoa Suomessa, Saksassa, Isossa-Britanniassa, Ranskassa ja Yhdysvalloissa. Kansallinen ja/tai Euroopan laajuisen hidas talouskehitys vaikuttaa näissä maissa haitallisesti UPM:n kannattavuuteen. Lisäksi UPM:n kannattavuutta voivat haitata (eurooppalaiset ja/tai kansalliset) poliitikot, jotka heikentävät talouskasvua tai UPM:n kilpailukykyä (esimerkiksi tiukka sääntely tai suoran tai epäsuoran verotuksen korottaminen). Kehittyneissä maissa sääntelyn vähäinen ennakoitavuus voivat tehdä maassa investoimisesta ja toimimisesta epävarmaa ja riskialtista.

UPM:llä on tuotantoa monissa kehittyvien markkinoiden maissa, kuten Kiinassa, Uruguayssa ja Venäjällä. Kehittyvien markkinoiden maissa poliittisen, talous- ja sääntelyjärjestelmän avoimuuden puutteet ja ennakoimattomuus voivat tehdä investoimisesta ja toimimisesta epävarmaa ja riskialtista. Kehittyvien maiden epävarmuustekijöihin voi kuulua muun muassa epäedullista verotuskohelua, kaupan rajoituksia, inflaatiota, valuuttavaihteluita ja kansallistamista.

Operatiiviset riskit

Tuloksen epävarmuus. Merkittävimmät UPM:n tuloksen epävarmuudet liittyvät yhtiön tuotteiden myyntihintoihin ja toimitusmääriin, sekä päätuotantopanosten kustannuksiin ja valuuttakursseihin. Useimmat näistä ovat riippuvaisia yleisestä talouskehityksestä. Keskeiset tuloksen herkkyystekijät ja konsernin kustannusrakenne on esitetty vuoden 2015 vuosikertomuksessa, sivu 18.

Merkittävien tuotantopanosten saatavuus ja hinta. Ulkopuoliset toimittajat toimittivat vuonna 2015 noin 84 % UPM:n käyttämästä puusta. Muut tuotantopanokset, kuten kemikaalit, täyteaineet ja keräyspaperi, hankitaan ulkopuolisilta toimittajilta. Merkittävimpien tuotantopanosten toimituskatkot vaikuttaisivat valmistustoimintaan. Seurauksena voisi olla esimerkiksi tuotannon keskeyttäminen tai vähentäminen, tuotevalikoiman muuttaminen, merkittävimpien tuotantopanosten hinnankorotukset tai puun saatavuus- ja hintavaihtelut. On myös epävarmaa, kuinka EU:n ehdotettu energiapaketti tulee vaikuttamaan kuidun ja energian saatavuuteen tai hintaan.

Hankkeiden toteuttaminen. UPM:n liiketoiminnoissa, kuten energia-, sellu-, paperi- tai biopoltoaineliiketoiminnassa, toteutettavat investointihankkeet ovat usein laajoja ja niiden valmistuminen voi kestää useita vuosia. UPM:llä on kokemusta tällaisten hankkeiden toteuttamisesta monissa liiketoiminnoissa ja monilla alueilla ympäri maailman. Yhtiö noudattaa hankkeiden toteutuksessa määrätietoista suunnittelua, projektinhallintaa ja seurantaa. Laajoihin hankkeisiin osallistuminen sisältää riskejä, jotka voivat liittyä esimerkiksi kustannusten ylittymiseen, hankkeen viivästymiseen tai investoinnin liikeloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikekumppanit. UPM työskentelee nykyisin monien liikekumppanien kanssa ilman määräysvaltaa strategisesta suunnasta ja liiketoiminnasta. Erittäin kilpailtu markkinatilanne ja esimerkiksi biopoltoaineiden ja bioenergian kehitystyö on omiaan lisäämään liikekumppanien merkitystä korkeamman tehokkuuden saavuttamisessa. Liikekumppanit voivat kuitenkin aiheuttaa kannattavuusriskejä, esimerkiksi kumppanuusyhtiön sisällä tapahtuvien muutosten kautta tai yhteisyrityksen toimintamuutosten vuoksi.

Kyky hankkia ja pitää palveluksessa ammattitaitoista työvoimaa. Kasvun jatkuminen ja toiminnan tehokkuuden parantaminen edellyttävät ammattitaitoisia työntekijöitä. Koska ei ole varmaa, että tulevaisuudessa saadaan riittävästi ammattitaitoista työvoimaa, UPM arvioi jatkuvasti työhönotto-, palkkaus- ja urakehityskäytäntöjään ja valittujen toimintojen avulla yhtiö pystyy palkkaamaan ja pitämään palveluksessaan ammattitaitoisia ihmisiä.

Tietojärjestelmien käytettävyyttä ja tietoturva. UPM:n liiketoiminta on riippuvainen liiketoimintaprosesseja tukevista tietojärjestelmistä ja verkkopalveluista. Suunnittelemattomat palvelukatkot kriittisissä tietojärjestelmissä voivat aiheuttaa mahdollisesti suurenkin vahingon UPM:n liiketoiminta-alueilla. UPM:llä on käytössä useita teknisiä, fyysisiä ja toiminnallisia parannuksia joilla voidaan pienentää käyttökatkosten ja tietoturvariskien aiheuttamat liiketoimintauhat hyväksyttävälle tasolle.

Toimintaohjeen vastaiseen toimintaan liittyvät riskit. UPM:n Toimintaohje asettaa puitteet kaikkien UPM:läisten tavalle toimia sidosryhmien suuntaan. Kaikkien UPM:läisten tulee noudattaa ohjetta. Toimintaohjeessa käsitellään lakien noudattamista ja tietojen julkisuutta, eturistiriitoja, lahjoja ja lahjuksia, henkilöstökäytäntöjä, ihmisoikeuskysymyksiä ja ympäristöasioita. Ympäristöasiat ja sosiaalisen vastuun kysymykset vaikuttavat keskeisellä tavalla toiminnan hyväksyttävyyteen ja sitä kautta yhtiön pitkän aikavälin menestykseen eri liiketoiminnoissa. Toimintaohjeen laiminlyönti tai rikkominen saattaa johtaa oikeusprosesseihin tai vakavaan mainehaittaan, joka voi vaikuttaa yhtiön arvoon. UPM varmistaa, että koko henkilöstö on tietoinen toimintaohjeesta säännöllisten koulutusten avulla, yhtiö ylläpitää internet-sivullaan raportoi väärinkäytöksestä –kanavaa ja auditoi toimitusketjuaan säännöllisesti.

Rahoitusriskit

Valuuttakurssien ja korkojen muutokset. Altistuminen valuutariskeille vaikuttaa ensisijaisesti vientitoimintaan siltä osin kuin liikevaihto on muuna valuuttana kuin siinä, jossa tuotantokustannukset syntyvät. Osa UPM:n myynnistä ja ostosta on muuna valuuttana kuin euroina (lähinnä Yhdysvaltojen dollareina ja Englannin puntina). Vaihtokurssien vaihteluille altistumisen hallitsemiseksi yhtiö seuraa tilannetta tarkasti. Samanaikaisesti yhtiö suojautuu riskeiltä erilaisten rahoitusinstrumenttien

avulla, kuten käyttämällä valuuttatermiinisopimuksia ja valuuttavaihtosopimuksia. Myös korkojen muutokset voivat vaikuttaa huomattavasti yhtiön sellaisen omaisuuden (esimerkiksi biologisten hyödykkeiden, myytävissä olevien sijoitusten, kuten energiavarojen) arvoihin, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Pääoman ja likviditeetin saatavuus. UPM:n pääoman saatavuus riippuu rahoitusmarkkinoilla vallitsevista olosuhteista ja konsernin taloudellisesta tilanteesta. Mikäli jompikumpi näistä tekijöistä huononee dramaattisesti, pääoman hinta ja saatavuus voivat vaarantua. Näiden riskien toteutumismahdollisuuksia lieventää UPM:llä oleva likviditeettireservi, joka muodostuu vahvistetuista monivuotisista lainalimiiteistä. UPM:n myytävissä olevat sijoitukset on kirjattu taseeseen käyvin arvoihin. Muutoksilla käytetyissä oletuksissa (esimerkiksi sähkön hintaennuste ja Olkiluoto 3 ydinvoimalaitoksen käynnistysaikataulu) voi olla merkittävä vaikutus UPM:n taloudelliseen asemaan.

Maksukyvyttömyys. Tuotteiden myyntiin liittyy riski, että asiakkaat eivät maksa tuotteita tai täytä muita velvoitteitaan. UPM seuraa ja pyrkii minimoimaan asiakkaiden luottoriskejä useiden ohjelmien avulla. Vakuutukset kattavat valtaosan myyntisaatavista.

Lisätietoja rahoitusriskeistä ja pitkäaikaisten lainojen erääntymisaiakatalusta on konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 3 ja 31.

Vahinkoriskit

UPM:llä on ympäri maailmaa huomattava määrä tuotantolaitoksia, joista valtaosa on sen omia. UPM on myös Suomen suurin yksityinen metsänomistaja. UPM:n toimintaa uhkaavia vahinkoriskejä ovat muun muassa työterveys- ja työturvallisuusriskit, ympäristöriskit, tulipalo, luonnonilmiöt ja yritysturvallisuusriskit. UPM hallitsee näitä riskejä ennalta määritellyillä toimintatavoilla ja vahingon ennaltaehkäisyohjelmilla. Vakuutettavia vahinkoriskejä katetaan myös UPM:n vakuutusohjelmalla.

Tutkimus ja kehitys

Innovaatioilla on keskeinen osa uusien tuotteiden kehitysprosessissa. Tarkoituksena on korvata uusiutumattomia materiaaleja uusiutuvilla, kierrätettävillä ja ympäristöä vähän kuormittavilla vaihtoehtoilla sekä kehittää resurssitehokkaita tulevaisuuden vaihtoehtoja.

UPM:n T&K-ohjelmien ja liiketoiminnan kehittämisen tavoitteena on luoda uusia teknologioita ja tuotteita sekä tukea ja varmistaa yhtiön liiketoimintojen kilpailukykyä.

UPM pyrkii parantamaan toimintansa nopeutta, ketteryyttä ja tehokkuutta tekemällä yhteistyötä valittujen arvoketjukumppanien kanssa.

Vuonna 2015 UPM käytti tutkimukseen ja kehitykseen 63 (112) miljoonaa euroa, mikä on 5,3 (9,0) % UPM:n liiketoiminnan rahavir-rasta. Varoja kohdennettiin pääasiassa uusiin teknologioihin ja kehityviin liiketoimintoihin. Tutkimuksen ja kehityksen suorat kustannukset olivat noin 37 (35) miljoonaa euroa, minkä lisäksi lukuun sisältyy liiketoiminnan negatiivisen rahavirran sekä kehittyvien liiketoimintojen investoinnit.

Puubiomassan monipuolista käyttöä

UPM pyrkii kehittämään liiketoimintaansa ja luomaan innovaatioita erilaisissa biotalouden yhteistyöprojekteissa. Erityiset painopistealueet ovat sivutuotteiden hyödyntäminen, resurssitehokkuus ja kiertotalous.

UPM:n sivuvirtojen hyödyntämiseen keskittyvässä tutkimuksessa etsitään ratkaisuja UPM:n sellu- ja paperitehasintegraation sivuvirtojen, kuten lietteen, tuhkan, jätteen ja hukkalämmön, tehokkaampaan hyödyntämiseen. Tavoitteena on löytää uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja yhteistyökumppaneita sekä vähentää kustannuksia ja lisätä sivuvirtojen arvoa.

UPM Kadukaan tehtaalla on tutkittu biokaasun valmistusta liettestä yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin edustajien ja muiden ulkoisten kumppanien kanssa.

UPM:n kiertotaloustavoitteisiin on myös kirjattu lannoitteiden ja ravinteiden kierron kehittäminen. Lisäksi UPM tutkii uusia tapoja parantaa tehtaiden lämpötehokkuutta ja tuhkan hyödyntämistä rakentamisessa. Hyviä säästökeinoja on löydetty myös tehtaiden lämpöhyötysuhteen kehittämisestä.

UPM:n liiketoimintoja ja niiden kehitystä tukee maailmanlaajuisen tutkimus- ja kehityskeskusten verkosto. Ympäristönäkökohdat otetaan systemaattisesti huomioon tuotesuunnittelun varhaisessa vaiheessa.

Laajaa yhteistyötä uusissa liiketoiminnoissa

UPM on yksi EU:n ja biomassoja jalostavan sektorin tutkimus- ja innovaatioyhteisliittymän (European Joint Undertaking on Bio-based Industries, BBI) perustajajäsenistä. Tämä biotalouden kumppanuusohjelma (Public Private Partnership, PPP) kannustaa investointeihin ja pyrkii luomaan kilpailukykyisiä markkinoita paikallisista raaka-aineista tuotetuille biopohjaisille tuotteille ja materiaaleille. UPM:n hankkeiden tukemiseen varattu rahoitus nopeuttaa investointien toteuttamista uusilla alueilla.

UPM on osakkaana suomalaisessa CLIC Innovation -yhtiössä, joka keskittyy biotalous- ja cleantech-tutkimukseen. Uuden keskittymän tutkimusohjelmat suuntautuvat sekä biotalouteen että energia- ja ympäristöalan tutkimukseen, ja tukevat siten UPM:n omaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Vuonna 2015 teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes rahoitti UPM:n tutkimusprojekteja noin 1,4 (2,1) miljoonalla eurolla. Projektit toteutettiin yhteistyössä tutkimuslaitosten, yliopistojen ja muiden yritysten kanssa.

UPM tekee yhteistyötä laajan yliopisto- ja tutkimuslaitosverkoston kanssa sekä teknisten ratkaisujen toimittajien ja kasvuyritysten kanssa. Kumppanuuksien avulla UPM pystyy kehittämään uusia ratkaisuja ja pääsee markkinoille nopeammin erityisesti uusissa liiketoiminnoissa.

UPM:n immateriaalioikeuksia koskevat hakemukset ovat pysyneet merkittävällä tasolla. Patenttien korkeat rekisteröimismäärät korostavat uusissa liiketoiminnoissa tapahtunutta edistymistä. Patenttisalkkuja hallinnoidaan UPM:ssä aktiivisesti ja patenttien käytettävyyttä ja kaupallista arvoa arvioidaan jatkuvasti. UPM hakee aktiivisesti kaupallistamiskumppaneita patenteille, jotka eivät sovellu sen omiin liiketoimintoihin.

Biokomposiitit yhdistävät luonnonkuitujen ja laadukkaiden muovien parhaat ominaisuudet

UPM Biocomposites -liiketoimintayksikkö kehittää, valmistaa ja myy korkealaatuisia komposiittituotteita kuluttajien ja teollisuuden käyttökoh-teisiin.

UPM ProFi Design Deck on yksi tunnetuimmista tuotemerkeistä Euroopan komposiittierassimarkkinoilla. UPM Biocomposites hyödyntää tarramateriaalituotannossa yli jääviä sellukuituja ja polymeerejä ja antaa niille uuden elämän patentoidun kierrätysteknologian avulla.

UPM Formi -komposiitti on valmistettu puhtaista sellukuiduista ja laadukkaista muoveista. Komposiittia voidaan hyödyntää eri sovelluksissa huonekaluteollisuudesta kuluttajaelektronikkaan. UPM Formi-komposiiteista valmistetuilla tuotteilla on huomattavasti pienempi hiilijalan-jälki kuin puhtaista muoveista valmistetuilla tuotteilla.

Biokemikaalit ovat kestävä vaihtoehto fossiilipohjaisille tuotteille

UPM Biochemicals -yksikkö tarjoaa ja kehittää innovatiivisia, kestävän kehityksen mukaisia ja kilpailukykyisiä puupohjaisia biokemikaaleja. Sen tuotesegmenttejä ovat kemialliset rakenneaineet, ligniinituotteet, biofibriilit ja biolääketieteen tuotteet.

Kemialliset rakenneaineet valmistetaan puupohjaisesta biomassasta. Ne ovat kustannuskilpailukykyinen vaihtoehto fossiilipohjaisille monomeereille ja kemikaaleille, ja niistä voidaan valmistaa esimerkiksi biomuoveja.

Ligniini on helposti uusiutuva luonnonvara ja ideaalinen biopohjainen korvike öljypohjaisille tuotteille, kuten hartsille ja sideaineille. UPM:n patentoituun teknologiaan perustuva UPM BioPiva™ -ligniini on 100-prosenttisesti biopohjainen, myrkytön ja kustannustehokas vaihtoehto, jolla voidaan korvata jopa 70 % hartsien öljypohjaisista raaka-aineista.

Biofibriilit ovat selluloosapohjaisia mikro- ja nanofibrillejä, joita käytetään materiaalien muokkaamiseen ja jotka tuovat materiaaleille uusia ominaisuuksia. Biofibrillejä voidaan käyttää reologian säätämiseen, materiaalien vahvistamiseen ja barrier-ominaisuuksien parantamiseen erilaisissa käyttökohteissa.

GrowDex on uusi puupohjainen selluloosananofibrilleihin perustuva hydrogeeli 3D-solukasvatukseen ja muihin biolääketieteen sovelluksiin. Se on biologisesti yhteensopiva ihmisen kudosten ja solujen kanssa.

Vuonna 2015 Euroopan unioni myönsi UPM:n ValChem-hankkeelle 13,1 miljoonan euron rahoituksen. ValChem-hankkeessa pyritään

jalostamaan puusta lisäarvoa tuottavia kemiallisia rakenneaineita ja ligniiniä. Hankkeen tavoitteena on osoittaa, että integroitu biokemiallinen prosessi, joka kattaa koko arvoketjun puuraaka-aineesta peruskemikaaleiksi ja ligniinipohjaisiksi toiminnallisiksi kemikaaleiksi, on teknisesti toteutettavissa ja taloudellisesti kannattava. Hanke toteutetaan yhdessä Sekabin, METabolic Explorerin ja Darmstadtin teknillisen yliopiston kanssa.

UPM Biochemicalsin tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM pyrkii kehittämään teollisen mittakaavan konsepteja kehittämällä ja testaamalla teollisuussovelluksia aktiivisesti kumppaneidensa kanssa.

Liiketoimintojen tutkimus ja kehitys

UPM Biorefining

UPM:n selluliiketoiminta keskittyi edelleen tehtaiden ympäristösuorituskyvyn ja toiminnan tehokkuuden yleiseen parantamiseen.

UPM Fray Bentosin tehtaalla Uruguayssa prosessiveden kulutus on ollut alan pienimpiä. Viime vuosina UPM on keskittynyt erityisesti fosforipäästöjen pienentämiseen. Alhainen päästötaso tekee siitä myös tässä suhteessa alan edelläkävijän. UPM keskittyy kaikilla tehtaillaan kiinteän jätteen vähentämiseen erilaisten sisäisten ja ulkoisten yhteistyöprojektien avulla.

Uruguayn eukalyptusviljelmien kehitystyössä panostetaan puunjalostusohjelmaan ja uusien eukalyptuskloonien kehittämiseen. Kehitystyön tarkoituksena on luoda lisäarvoa ja parantaa kannattavuutta. Suomessa UPM on panostanut erityisesti puunhankinnan ja -käsittelyn kehittämiseen pienentääkseen tehtaiden puunkulutusta.

Selluliiketoiminnassa UPM Pulp jatkoi teknisen asiakaspalvelunsa kautta toteutettavia yhteisiä kehityshankkeitaan asiakkaiden kanssa pääasiassa Euroopassa ja Kiinassa. Hankkeiden tavoitteena on tehostaa yhteistyötä ja varmistaa asiakkaille paras mahdollinen lopputulos UPM:n sellutuotteita käyttämällä.

Biopolttoaineissa UPM aloitti tammikuussa uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, kaupallisen tuotannon Lappeenrannassa ja lanseerasi tuotteen onnistuneesti Suomen markkinoille St1- ja ABC-huoltoasemakelijujen kanssa. Maaliskuussa UPM Biofuels voitti Vuoden kaupallinen laitos -sarjan kansainvälisessä WBM Bio Business 2015 -kilpailussa.

UPM BioVernolle myönnettiin myös Avainlippu-merkki sen korkean koimaisuusasteen ansiosta. UPM BioVernoa testattiin edelleen useissa moottoritesteissä ja liikennekoeajoissa, ja sen todettiin vähentävän merkittävästi liikenteen lähipäästöjä, kuten pienhiukkas-, hiilivety-, hiilidioksidi-, typenoksidi- ja häkäpäästöjä, verrattuna perinteiseen dieseliin.

Kaikissa testeissä UPM BioVernolla saavutettiin vähintään sama tai parempi hyötysuhde kuin perinteisellä dieselillä, eikä sillä ollut vaikutusta moottorin tehoon. Laajat päästö-, suorituskyky- ja kulutustestit toteutettiin eri tutkimuslaitoksissa kuten VTT:llä ja kansainvälisesti tunnetulla ajoneuvoteknologian tutkimuslaitoksella FEV:llä Saksassa. UPM BioVernoa testattiin myös raskaan liikenteen koeajoissa Helsingin seudun bussiliikenteessä.

UPM:n pitkän aikavälin tavoite on laajentaa biopolttoaineen tuotantoa uusilla raaka-aineilla ja prosesseilla.

UPM Energy

UPM Energy keskittyi biomassapohjaisten energiateknologioiden tehokkuuden ja kustannuskilpailukyvyn kehittämiseen. Tavoitteen saavuttamiseksi UPM Energy osallistui useisiin tutkimusohjelmiin. Ohjelmista kehitetään uusia ratkaisuja, joilla voidaan parantaa biopolttoaine-seoksia käyttävien, laajamittaisten energianmuuntojärjestelmien suunnittelua ja toimintaa. UPM Energy arvioi myös laajamittaisia polttolaitoksia koskevan teollisuuspäästödirektiivin ja BAT-vertailuasikirjan vaikutuksia.

UPM Rafflatac

Standardifilmi- ja -paperituotteissa jatkettiin tuotteiden kehittämistä tavoitteena parempi kustannustehokkuus ja korkeampi laatu. Erikoistuotteissa keskityttiin kehittämään uusia korkean lisäarvon tuotteita valituille loppukäyttöalueille sekä räätälöityjä ratkaisuja asiakkaiden erityistarpeisiin. Uusia kestävän kehityksen mukaisia, katalyytilla aktivoitavia ja UV-valolla kovettavia liimoja lanseerattiin kestohyödykkeiden loppukäyttösegmentissä.

Uusien patentoitujen filmimateriaalien kehitys jatkui. Merkittävää edistystä saavutettiin elintarvike- ja juomateollisuudelle kehitettävässä filmimateriaalissa, jota käytetään kierrätettävien kirkkaiden PET-pakkauksen kutiste-etiketeissä.

UPM Paper Asia

UPM:n tutkimuskeskukset Changshussa ja Lappeenrannassa tukevat Paper Asian liiketoimintoja ja toimintoja Kiinassa ja Suomessa. T&K keskittyy pääasiassa uusien tuotteiden kehittämiseen ja toiminnan tehokkuuteen.

UPM Paper ENA

T&K:n painopisteitä Paper ENA:ssa ovat kilpailukykyiset tuotteet ja tuoteporfoliot, asiantunteva asiakastuki, säästöt muuttuvien kustannusten osalta, toiminnan tehokkuuden parantaminen sekä kehittyneet ratkaisut jätteiden ja sivuvirtojen hallintaan. Paper ENA -liiketoimintalueta tukevat tutkimuskeskukset sijaitsevat Lappeenrannassa ja Augsburgissa, ja niillä on käytössään uusimmat analyttiset menetelmät.

UPM Plywood

UPM Plywoodin tuotehallinta ja kehitystyö keskittyi uusien asiakaslähtöisten ratkaisujen luomiseen sekä aiemmin kehitettyjen tuotteiden ja käyttösovellusten pilotointiin ja kaupallistamiseen. Yhtenä päätavoitteena oli vanerin loppukäyttöominaisuuksien parantaminen esimerkiksi LNG-kuljetusaluksissa ja ajoneuvojen lattioissa.

Betonimuottien loppukäyttökohteissa T&K keskittyi luomaan uutta innovatiivista kosteussulkuteknologiaa hyödyntävää tuotetta. Lisäksi T&K vastasi asiakkaiden kysyntään kehittämällä useita uusia muottipaneleita eri talussegmenteille.

Palamista hidastavan pinnoitetun vanerin kehitystyö saatiin päätökseen ja tuote lanseerattiin markkinoille.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on hyvää liiketoimintaa

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n tapaa toimia ja kilpailuetu. UPM on vahvasti sitoutunut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen. UPM edistää vastuullisia toimintatapoja koko arvoketjussa ja pyrkii aktiivisesti löytämään kestäviä ratkaisuja yhdessä asiakkaiden, toimittajien ja kumppaneiden kanssa.

Päähuomio UPM:n vastuullisuustyössä keskittyi 2015 Toimintaohjeen ja vastuullisuustavoitteiden uusimiseen. Työntekijöiden ja urakoitsijoiden turvallisuus säilyi tärkeänä painopistealueena. Vuonna 2015 UPM kutsuttiin YK:n globaalien edelläkävijäyritysten yhteistyöfoorumiin Global Compact Lead -ryhmään.

Ympäristö

Vuonna 2015 ympäristöinvestoinnit olivat 28 (12) miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointi tehtiin jäteveden puhdistamiseen ja ilman- suojeiluun UPM Changshun paperitehtaalla.

Yhtiön ympäristönsuojelukustannukset olivat yhteensä 129 (127) miljoonaa euroa (poistot mukaan lukien), ja ne koostuivat pääasiassa jätevesien puhdistamisen ja jätehuollon kustannuksista.

Vuonna 2015 UPM:n tuotantolaitoksilla ei sattunut merkittäviä ympäristövahinkoja. Useita pieniä, tilapäisiä poikkeamia lupaehdoista kuitenkin tapahtui. UPM raportoi näistä välittömästi paikallisviranomaisille ja ryhtyi tarvittaviin toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi ja vastaavien tilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteet ovat osa UPM:n sisäistä Clean Run -kampanjaa, jonka tavoitteena on parantaa ympäristösuorituskykyä edelleen, jakaa parhaita käytäntöjä sekä edistää ja ylläpitää ympäristötietoisuutta.

Etusijalla tuotevastuu

UPM:n tuotteet valmistetaan uusiutuvista, biohajoavista ja kierrätettävistä raaka-aineista. UPM:n liiketoimintojen tuotekehitysprosessien lähtökohta on ekodesign. Siinä ympäristönäkökulmat integroidaan järjestelmällisesti tuotteen suunnitteluun jo hyvin varhaisessa vaiheessa kattaen tuotteen koko elinkaaren.

Lähes kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla ja yhtiön metsätaloudessa on käytössä ympäristö-, laatu- sekä työterveys ja -turvallisuusjärjestelmät, jotka on sertifioitu ISO 9001-, ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien mukaan. Kaikki UPM:n sellu- ja paperitehtaat Euroopassa

sekä UPM Fray Bentosin sellutehdas Uruguayssa ja Changshun paperitehdas Kiinassa on sertifioitu EU:n EMAS-asetuksen (EU Eco-Management and Audit Scheme) mukaisesti. Vuonna 2015 EU palkitsi UPM:n yhtenä EMAS-järjestelmän pioneereista asetuksen 20-vuotisessa historissa. UPM on suurin EU:n ympäristömerkin saaneiden sanomalehti- ja toimisto paperien sekä graafisten paperien valmistaja.

Jätteen uudelleenkäyttö on kiertotaloutta

Nykyään noin 90 % UPM:n tuotantojätteestä otetaan talteen ja kierrätetään. UPM on kehittänyt innovatiivisia tapoja vähentää jätteen määrää ja käyttää jätettä tai tähteitä uudelleen uusien tuotteiden valmistuksessa. Esimerkkejä tuoteinnovaatiosta ovat uusiutuva diesel UPM BioVerno ja UPM Profi komposiitti, jonka valmistuksessa käytetään osittain tarratuotannon jätteitä. UPM on myös maailman suurin keräyspaperin käyttäjä graafisten papereiden tuotannossa. Vuonna 2015 paperintuotannossa käytettiin 3.1 miljoonaa tonnia keräyspaperia. Kaatopaikkajätteen määrä väheni 9 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kestävä metsätalous

Kaikki UPM:n omistamat metsät ja eukalyptusviljelmät on FSC- ja/tai PEFC-sertifioitu. UPM käyttää kolmannen osapuolen varmistamaa puun alkuperän seurantarjestelmää ja metsäsertifiointia puunhankinnassaan. 84 (83) % UPM:n käyttämästä puusta on peräisin sertifioiduista metsistä. 84 (83) % UPM:n paperista tuotetaan kuidusta, joka täyttää joko FSC- tai PEFC-sertifiointikriteerit. UPM osallistui CBD Business and Biodiversity 2015 -foorumiin, joka järjestettiin Helsingissä. CBD (Convention of Biological Diversity) kuuluu YK:n alaiseen biologista monimuotoisuutta edistävään toimintaohjelmaan.

Ilmastotyötä ja energiatehokkuutta

Fossiiliset hiilidioksidipäästöt (CO₂) paperitonnaa kohti ovat vähentyneet noin 21 % vuodesta 1990. UPM:n energiatuotanto pohjautuu monipuolisiin energialähteisiin, ja yhtiö pyrkii hyödyntämään hiilidioksidineutraalia energiaa mahdollisimman paljon. UPM:n käyttämistä polttoaineista on biomassapohjaista Suomessa noin 83 % ja maailmanlaajuisesti noin 67 %. UPM on Euroopan toiseksi suurin biomassapohjaisen sähkön tuottaja.

Säästä riippuvaisten energiantuotantomuotojen lisääntyessä säätoivoiman tarve energiajärjestelmässä kasvaa. UPM investoi vesivoimaan, joka on tehokkain ja kestävin tapa tuottaa säätövoimaa. UPM pyrkii jatkuvasti parantamaan kaikkien toimintojensa energiatehokkuutta. Viimeisten 20 vuoden aikana tuotannon energiatehokkuus on parantunut merkittävästi energia-auditointien, innovaatioiden ja sisäisten kampanjoiden avulla.

Vedellä yhä tärkeämpi merkitys

Minimivaatimuksena UPM:n sellu- ja paperitehtailla on sekä mekaaninen että biologinen jätevedenpuhdistamo. Parhaan mahdollisen puhdistustuloksen varmistamiseksi ja parhaiden käytäntöjen jakamiseksi UPM:n puhdistamotyöryhmä jatkoi toimintaansa. Tulokset ovat olleet hyviä, esim. häiriötilanteiden määrä on vähentynyt.

UPM on vähentänyt jäteveden määrää paperitonnaa kohti 16 % ja sellutonnaa kohti 16 % kymmenen viime vuoden aikana. Kemiallinen hapenkulutus (COD) on laskenut kymmenen viime vuoden aikana 24 % paperitonnaa kohti ja 41 % sellutonnaa kohti.

UPM allekirjoitti WBCSD:n vesiklusterin Wash Pledge -sitoumuksen ensimmäisenä metsäteollisuusyrityksenä ja vuoden aikana juoma- ja saniteettiveden saatavuus on selvitetty kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla. Työ jatkuu vuonna 2016.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

UPM esittää selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä raporttina yhtiön internet-sivuilla www.upm.fi.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa UPM-Kymmene Oyj:n 7.4.2016 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,75 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät jakokelpoiset varat jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2016 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 21.4.2016.

Osinkoehdotuksen julkistamispäivänä 2.2.2016 yhtiöllä on 533 735 699 osaketta. Yhtiön hallussa olevat 230 737 osaketta sisältyvät edellä mainittuun osakemäärään. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Tämän perusteella ehdotetun osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 400,1 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 3 532 842 453,74 euroa, josta tilikauden voitto oli 545 045 922,15 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Ehdotettu voitonjako ei hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Vuoden 2015 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä helmikuun 2. päivänä 2016

Björn Wahlroos
Puheenjohtaja

Berndt Brunow

Henrik Ehrnrooth

Piia-Noora Kauppi

Wendy E. Lane

Jussi Pesonen
Toimitusjohtaja

Ari Puheloinen

Veli-Matti Reinikkala

Suzanne Thoma

Kim Wahl

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2015	2014
Liikevaihto	4	10 138	9 868
Liiketoiminnan muut tuotot	6	13	91
Liiketoiminnan kulut	7	-8 840	-8 708
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	8	352	78
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	9	3	3
Poistot ja arvonalentumiset	10	-524	-658
Liikevoitto/tappio	4	1 142	674
Voitot myytävissä olevista osakkeista, netto	11	-	59
Kurssierot ja käyppien arvojen muutokset	12	1	-4
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	12	-68	-62
Voitto/tappio ennen veroja		1 075	667
Tuloverot	13	-159	-155
Kauden voitto/tappio		916	512
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		916	512
Määräysvallattomille omistajille		-	-
		916	512
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	14	1,72	0,96
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	14	1,72	0,96

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2015	2014
Kauden voitto/tappio		916	512
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		113	-181
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		221	291
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus		-28	-41
Rahavirran suojaukset		24	-107
Myytävissä olevat sijoitukset		-405	-164
		-188	-21
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	13, 27	-75	-202
Kauden laaja tulos yhteensä		841	310
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		841	310
Määräysvallattomille omistajille		-	-
		841	310

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot on esitetty liitetiedossa 13. Muiden laajan tuloksen erien erittely on esitetty liitetiedossa 27. Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.	
		2015	2014
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	16	241	230
Muut aineettomat hyödykkeet	17	329	340
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	18	4 895	4 707
Sijoituskiinteistöt	19	-	31
Biologiset hyödykkeet	20	1 738	1 469
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	21	28	25
Myytavissä olevat sijoitukset	22	2 085	2 510
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	23	332	334
Laskennalliset verosaamiset	28	466	532
Muut pitkäaikaiset varat	24	145	91
		10 259	10 269
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	25	1 376	1 356
Myyntisaamiset ja muut saamiset	26	1 876	1 856
Tuloverosaamiset		56	14
Rahavarat	3	626	700
		3 934	3 926
Varat yhteensä		14 193	14 195
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	27	890	890
Omat osakkeet		-2	-2
Muuntoerot		449	256
Arvonmuutos- ja muut rahastot	27	1 486	1 867
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 273	1 273
Kertyneet voittovarat		3 846	3 194
		7 942	7 478
Määräysvallattomien omistajien osuus	27	2	2
Oma pääoma yhteensä		7 944	7 480
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	28	456	428
Eläkeveloitteet	29	747	867
Varaukset	30	154	214
Korolliset velat	31	2 797	3 058
Muut velat	32	174	150
		4 328	4 717
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	31	269	406
Ostovelat ja muut velat	33	1 619	1 549
Tuloverovelat		33	43
		1 921	1 998
Velat yhteensä		6 249	6 715
Oma pääoma ja velat yhteensä		14 193	14 195

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Liite	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
		Osake- pääoma	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos- ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Yh- teensä	Määräys- vallatto- mien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	27	890	-2	6	2 256	1 226	3 073	7 449	6	7 455
Kauden voitto/tappio		-	-	-	-	-	512	512	-	512
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä		-	-	-	-	-	-181	-181	-	-181
Muuntoerot		-	-	291	-	-	-	291	-	291
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto-sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä		-	-	-41	-	-	-	-41	-	-41
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä		-	-	-	-107	-	-	-107	-	-107
Myytavissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä		-	-	-	-164	-	-	-164	-	-164
Kauden laaja tulos yhteensä		-	-	250	-271	-	331	310	-	310
Osakkeiden merkintä optioilla		-	-	-	-	47	-	47	-	47
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä		-	-	-	-15	-	16	1	-	1
Osingonjako	15	-	-	-	-	-	-319	-319	-	-319
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	27	-	-	-	-	-	-1	-1	-4	-5
Muut erät		-	-	-	-103	-	94	-9	-	-9
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-	-	-	-118	47	-210	-281	-4	-285
Oma pääoma 31.12.2014	27	890	-2	256	1 867	1 273	3 194	7 478	2	7 480
Oma pääoma 1.1.2015	27	890	-2	256	1 867	1 273	3 194	7 478	2	7 480
Kauden voitto/tappio		-	-	-	-	-	916	916	-	916
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä		-	-	-	-	-	113	113	-	113
Muuntoerot		-	-	221	-	-	-	221	-	221
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto-sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä		-	-	-28	-	-	-	-28	-	-28
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä		-	-	-	24	-	-	24	-	24
Myytavissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä		-	-	-	-405	-	-	-405	-	-405
Kauden laaja tulos yhteensä		-	-	193	-381	-	1 029	841	-	841
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä		-	-	-	-	-	-4	-4	-	-4
Osingonjako	15	-	-	-	-	-	-373	-373	-	-373
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-	-	-	-	-	-377	-377	-	-377
Oma pääoma 31.12.2015	27	890	-2	449	1 486	1 273	3 846	7 942	2	7 944

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2015	2014
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden voitto/tappio		916	512
Oikaisut	5	449	779
Saadut korot		6	7
Maksetut korot		-22	-40
Saadut osingot		1	2
Muut rahoituserät, netto		-17	-11
Maksetut verot		-140	-81
Käyttöpääoman muutos	5	-8	73
Liiketoiminnan nettorahavirrat		1 185	1 241
Investointien rahavirrat			
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-432	-378
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeiden hankinta		-1	-1
Myytävissä olevien sijoitusten hankinta		-33	-31
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset		26	89
Tytäryritysten luovutukset	5	8	1
Myytävissä olevien sijoitusten luovutukset		35	68
Muiden pitkäaikaisten varojen muutos		5	5
Investointien nettorahavirrat		-392	-247
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten velkojen nostot		22	-
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset		-519	-836
Lyhytaikaisten velkojen muutos		22	34
Osakkeiden merkintä optioilla		-	47
Maksetut osingot		-373	-319
Muut rahoituksen rahavirrat		-20	-22
Rahoituksen nettorahavirrat		-868	-1 096
Rahavarojen muutos			
		-75	-102
Rahavarat kauden alussa		700	787
Rahavarojen muuntoerot		1	15
Rahavarojen muutos		-75	-102
Rahavarat kauden lopussa		626	700

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muutoin ilmoitettu.)

1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Jäljempänä on lueteltu merkittävimmät tilinpäätösperiaatteet, joita on sovellettu konsernitilinpäätöksen laatimisessa:

Päätöminnot

UPM-Kymmene Oyj ("emoyhtiö" tai "yhtiö") yhdessä sen tytäryritysten kanssa ("UPM tai "konserni") on maailmanlaajuisesti toimiva metsäteollisuuskonserni, jonka liiketoiminnasta pääosan muodostaa paperi sisältäen erityisesti paino- ja kirjoituspaperien valmistuksen ja myynnin. Konsernin liiketoiminta jakaantuu kolmeen ryhmään: Energia ja sellu, Paperi sekä Tekniset materiaalit. UPM raportoi taloudelliset tiedot seuraaville liiketoiminta-alueille (segmenteille): UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA, UPM Plywood sekä Muu toiminta. Toiminnot ovat keskittyneet Euroopan unioniin sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikkaan ja Aasiaan. Valmistusta konsernilla on yhteensä 13 maassa.

UPM-Kymmene Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön rekisteröity osoite on Alvar Aallon katu 1, 00100 Helsinki, mistä jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa.

Emoyhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 2. helmikuuta 2016 tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Laatimisperusta

UPM:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) ja IFRIC-tulkintojen mukaan.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta biologisia hyödykkeitä, myytävissä olevia sijoituksia ja tietyjä muita rahoitusvaroja ja -velkoja, etuspoijaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvia varoja ja velvoitteita sekä osakeperusteisia maksuja.

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää laskenta-arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laatimishetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta määrittäessä, mm. tiettyjen omaisuuserien realisitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja sekä tuloveroja ja muita erä määrittäessä. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Lisäksi tilinpäätöstä laadittaessa johto joutuu käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkittävää harkintaa ja merkittäviä arvioita ja oletuksia edellyttävät tilinpäätöksen alueet on esitetty liitetiedossa 2.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset

UPM:n konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö UPM-Kymmene Oyj:n ja sen tytäryritysten tilinpäätökset. Tytäryrityksiksi katsotaan ne yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on yrityksessä määräysvalta, jos sillä on yritystä koskeva valta; se altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy käyttämään yritystä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattavaksi otettujen velkojen ja liikkeeseen laskettuihin oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankintahetken käypään arvoon. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta velkajärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat, velat

ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käyppiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos määrä on pienempi kuin hankinnan kohteen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, kirjataan erotus tulosvaikutteisesti (ks. "Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet" kohta Liikearvo).

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvonalentumisesta. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Jos konsernin määräysvalta tytäryrityksessä lakkaa arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä osuus käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhteiset toiminnot

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jossa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteinen määräysvalta on sopimukseen perustuva järjestely, koskien määräysvallan pitämistä yhteisenä, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä.

Konserni yhdistelee osuutensa yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Varoja, velkoja, tuottoja ja kuluja käsitellään kirjanpidossa asianomaisia erä koskevien IFRS-standardien mukaisesti. Yhteisten toimintojen kanssa toteutetut liiketoimet kirjataan konsernitilinpäätökseen vain yhteisen toiminnon muiden osapuolien osuuksien osalta.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa 20–50 % äänimäärästä. Yhteisyritykset ovat yhteisjärjestelyjä, joissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyyn nettovarallisuuteen.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintamenoon. Tämän metodin mukaan konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa ja osuus muussa laajassa tuloksessa tapahtuneista muutoksista esitetään muun laajan tuloksen erissä. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon (vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalennuksilla) kanssa vähennettynä yksittäisiin sijoituksiin tehdyillä arvonalennuksilla. Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä realisoitumattomista voitoista ja tappioista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä realisoitumattomista voitoista ja tappioista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus, jollei tappio anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen

lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nollaan, ellei konsernilla ole syntynyt velvoitteita tai ellei se ole taannut osakkuus- tai yhteisyrityksen velvoitteita.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään samalla tavalla kuin konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Ulkomiaan rahan määräiset tapahtumat

Kunkin tytäryrityksen tilinpäätökseen sisältyvät erät mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yrityksen pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomiaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutaksi käyttäen tapahtumapäivinä vallinneita valuuttakursseja. Ulkomiaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ulkomiaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi silloin kun realisoitumaton erä täyttää rahavirran tai nettoinvestoinnin suojauslaskennan kriteerit, se kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Liiketapahtumista aiheutuvat kurssierot sisältyvät vastaaviin eriin tuloslaskelman liikevoiton yläpuolelle ja rahoitusvaroista sekä -veloista aiheutuvat kurssierot esitetään omana eränään tuloslaskelmassa sekä nettomääräisinä kokonaisrahoituskuluissa.

Tytäryritysten, joiden toimintavaluutta poikkeaa konsernin esittämisvaluutasta, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi vuosineljännesten keskikursseja käyttäen ja taseet tilinpäätöspäivän kursseja käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomiaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suojaukseksi määritetyistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään tai lakkautetaan, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot merkitään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Rahoitusjohdannaiset ja suojauslaskenta

Rahoitusjohdannaiset kirjataan sopimuksentekohetkellä taseeseen niiden hankintamenoon (= käypä arvo), jonka jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan tai laajaan tuloslaskelmaan riippuen siitä sovelletaanko johdannaiseen suojauslaskentaa sekä suojattavan erän luonteesta. Suojausoppimukset jaetaan sopimusohjelmilla kolmeen ryhmään: käyvän arvon suojaukseen, jolla suojataan taseessa olevan saatavan tai velan käypää arvoa tai kiinteähintaista sitoumusta, rahavirran suojaukseen, jolla suojataan ennustettua erittäin todennäköistä tapahtumaa tai rahavirran vaihtelua toimintavaluutassa ja ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukseen. Rahoitusjohdannaisen käypä arvo esitetään pitkäaikaisessa rahoitusvaroissa tai rahoitusveloissa, jos eräpäivään on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaisessa rahoitusvaroissa tai rahoitusveloissa, jos eräpäivään on alle 12 kuukautta.

Konserni soveltaa käyvän arvon suojausta kiinteäkorkoisten velkojen korkoriskin suojauksessa. Niiden johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset, jotka täyttävät käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit ja ovat myös tehokkaita etu- ja jälkikäteen tarkasteltuna, kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Samoin niihin liittyvien suojauskohteiden korkoriskistä aiheutuva käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaiikutteisesti rahoituseriin. Lainojen tasearvot ja lainoihin kohdistuvien suojausinstrumenttien käyvät arvot sisällytetään korollisiin varoihin ja velkoihin. Johdannaisoppimukset, jotka täyttävät käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit, eräännytyvät suojattavien lainojen eräpäivinä. Jos

suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojattavan lainan kirjanpitoarvon oikaisuksi kirjattu suojattavasta riskistä johtuva erä kirjataan tulokseen efektiivisen koron menetelmää käyttäen lainan eräpäivään mennessä.

Rahavirran suojausta varten tehtyjen johdannaisoppimusten tehokaiden osuuksien käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kertyneet suojausvoitot kirjataan tulokseen samalla kaudella kun suojauslaskennan kohde kirjataan tuloslaskelmaan (esim. kun konsernin suojattu ulkoinen valuuttamääräinen myynti kirjataan). Eräänntyneen suojausinstrumentin voitto tai tappio on taseen oman pääoman suojausrahastossa jaksotettuna vielä noin kuukauden, kunnes konsernin ulkoinen myynti toteutuu. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten tehokkaaseen osuuteen liittyvä voitto tai tappio esitetään tuloslaskelmassa rahoituskuluissa. Mikäli suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin kuumattoman omaisuuserän kirjaamiseen (esim. käyttöomaisuus), omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän alkuperäiseen hankintamenoon ja ne kirjataan poistojen mukana tulokseen.

Kun rahavirran suojaukseksi tehty suojausinstrumentti eräännyty, se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes kiinteä sopimus tai ennustettu myynti toteutuu. Kuitenkin, jos kiinteän sopimuksen tai ennustetun myynnin ei enää oleteta toteutuvan, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus kirjataan rahavirran suojauksen tavoin. Suojaukseen käytetään valuuttatermiinisopimuksia, joiden käyvän arvon muutokset spot-hinnan muutoksen osalta kirjataan muun laajan tuloksen muuntoeroihin. Valuuttatermiinien korkoeron muutos kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Kertyneet arvostustulokset puretaan muuntoeroista tuloslaskelmaan silloin kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Konserni dokumentoi suojaussuhteen syntyessä suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suojaussuhteen sekä riskinhallintatavoitteensa ja strategiansa erilaisille suojaustapahtumille. Tässä prosessissa suojausjohdannaiset kohdistetaan suojaamaan tiettyjä varoja ja velkoja, sitovia sopimuksia tai ennustettuja liiketapahtumia. Konserni dokumentoi myös, sekä suojausta aloitettaessa että jatkuvasti siitä eteenpäin, arvionsa siitä vastaako suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos erittäin tehokkaasti suojattavien rahavirtojen tai muiden suojattavien erien käyvän arvon muutosta.

Konsernilla on suojauslaskennan ulkopuolella johdannaisoppimuksia, jotka ovat konsernin rahoituspolitiikan mukaan tehokkaita taloudellisia suojausinstrumentteja, mutta jotka eivät täytä suojauslaskennan vaatimuksia. Nämä johdannaisoppimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi. Tällaisten johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin tai rahoituseriin.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty toimitusjohtaja.

Segmenttiraportoinnissa noudatetaan konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteita, lukuun ottamatta yhteisen toiminnon Madison Paper Industries (MPI) esittämistä tytäryhtiön tavoin UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen raportoinnissa. Kustannukset ja tuotot sekä omaisuus- ja velkaerät on jaettu segmenteille yhtenäisin periaattein. Kaikki segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin, ja kaikki segmenttien väliset myynnit eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Tuloutusperiaate

Konsernin myyntituotot muodostuvat pääasiassa energian, sellun, puun ja sahatavaran, paperien ja tarraalaminaattien sekä vanerin myynnistä. Suoriteiden myynti tuloutetaan, kun on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi, liiketoimeen kohdistuvat menot ja tuotot ovat määritettävissä luotettavasti, myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet

ostajalle eikä konsernilla ole enää hallintaoikeutta eikä määräysvaltaa tuotteeseen. Tuloutuksen ajankohta on pitkälti riippuvainen tavarantoimituksessa käytetyistä toimitusehdoista. Konsernin toimitusehdot perustuvat Incoterms 2010-toimituslausekkeeseen, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema, virallinen toimituslausekekokoelma kauppaehtojen tulkitsemiseen. Toimitettuna tullattuna ("DDP") ja Toimitettuna määräpaikalla ("DAP") -lausekkeiden mukaiset myynnit tuloutetaan kun tavarat on toimitettu soviitun määränpaikkaan. Vapaasti rahdinkuljettajalla ("FCA"), Kulut ja Rahti maksettuina ("CPT") sekä Kuljetus ja vakuutus maksettuina ("CIP") -lausekkeiden mukaisissa myynneissä tavaroiden myynti tuloutetaan, kun tavarat on toimitettu ulkopuoliselle kuljettajalle.

Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, myynnin oikaisuierillä sekä niiden myyntien kurssieroilla, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Myytävien tuotteiden jakelukustannukset kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan kuluihin.

Osinkotuotot kirjataan silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Korkotuotot kirjataan käyttämällä efektiivisen koron menetelmää.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutos.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan synny, kun se johtuu liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta; tai kun omaisuuserä tai velka merkitään alun perin kirjanpitoon ja kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen ja se ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on määritetty käyttäen niitä verokantoja (ja soveltaen niitä verolakeja), joista on säädetty, tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä ja joiden odotetaan olevan voimassa sillä tilikaudella, jolla laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista, jotka liittyvät tytäryrityksiin, osakkuusyrityksiin sekä yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin lukuun ottamatta tilanteissa, joissa emoyrityksellä on oikeus määrätä väliaikaisen eron purkautumisajankohta, ja joissa väliaikainen ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Kertaluonteiset erät

Tietyt taloudelliset tunnusluvut on raportoitu ilman kertaluonteisia eriä. Näissä konsernitilinpäätöksessä esitettävissä johdetuissa tunnusluvuissa on eliminoitu tuloslaskelmasta tiettyjen merkittävien liiketapahtumien vaikutus, joiden katsotaan olevan luonteeltaan epätavallisia tai harvinaisia. Konserni katsoo, että johdetut tunnusluvut parantavat toiminnan useiden aikajaksojen vertailukelpoisuutta. Mitkään näistä tunnusluvuista, joista on eliminoitu kertaluonteiset erät, eivät ole IFRS-raportoinnissa käytettäviä tunnuslukuja, eikä niitä voi verrata muiden yhtiöiden vastaavalla tavoin nimettyihin tunnuslukuihin.

UPM Biorefining-, UPM Paper Asia- ja UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueilla liiketapahtuman (tuotto tai kulu) katsotaan olevan kertaluonteinen, jos vaikutus ylittää verojen jälkeen lasketussa tulos per osake -tunnusluvussa yhden sentin (0,01 euroa) ja jos se aiheutuu omaisuuden arvonalentumisista, omaisuuden myynneistä tai rakennajärjestelyistä, tai se liittyy lainsäädäntömuutoksiin tai oikeudenkäynteihin. Muilla liiketoiminta-alueilla liiketapahtuman vaikutus katsotaan merkittäväksi, jos se on ennen veroja suurempi kuin miljoona euroa.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameno. Ne aineettomat hyödykkeet joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan poistona kuluiksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusajankohdiin perustuen:

Tietokoneohjelmistot	3–5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Liikearvosta ja muista aineettomista hyödykkeistä, joilla arvioidaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisten varalta.

Liikearvo

Liikearvo on määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden hankinta-ajankohdan käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun tytäryrityksen, yhteisjärjestelyn tai osakkuusyrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon hankinta-ajankohtana. Tytäryrityksen hankinnasta syntyvä liikearvo on kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin. Osakkuus- ja yhteisyrityksien hankinnasta syntyvä liikearvo sisältyy osakkuus- ja yhteisyrityssijoituksiin ja se testataan arvonalentumisen varalta osana osakkuus- tai yhteisyrityssijoitusta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille liikearvoa on kohdistettu, testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain tai useammin mikäli on viitteitä siitä, että yksikön arvo on alentunut. Arvonalentumistappio kirjataan, kun rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei perueteta missään olosuhteissa.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä poikkeuksina tietyt kehitysmenot, jotka aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehityshanke tuottaa vastaista taloudellista hyötyä ja menot voidaan luotettavasti mitata. Aktivoituidut kehitysmenot poistetaan niiden oletetun taloudellisen vaikutusajan aikana, joka ei yleensä ylitä viittä vuotta.

Tietokoneohjelmat

Tietokoneohjelmien ylläpitomenot sekä menot, jotka liittyvät sisäisesti kehitettyjen ohjelmistojen alustaviin projektivaiheisiin kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Sisäisesti kehitettyjen ohjelmistojen kehitysvaiheeseen liittyvät kehitysmenot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin. Aktivoituidut kehitysmenot sisältävät materiaalin ja palveluiden välittömät ulkoiset menot sekä osuuden ohjelmistojen kehitysryhmien yleiskustannuksista. Aineettomiin hyödykkeisiin aktivoituidut ohjelmistojen kehityskustannukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan kuluessa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Erillisinä hankitut patentit, tavaramerkit ja lisenssit, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, esitetään taseessa kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä alkuperäiseen hankintamenoonsa. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet tai muut aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankintameno kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Päästöoikeudet

Konserni osallistuu kasviuonepäästöjen vähentämiseen tähtääviin hallitusohjelmiin. Hallituksilta vastikkeetta saadut päästöoikeudet on kirjattu aineettomiksi hyödykkeiksi hankintahetken käypään arvoon. Päästöoikeuksista ei tehdä poistoja, mutta ne kirjataan korkeintaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan. Julkisine avustuksina saadut päästöoikeudet on kirjattu taseeseen tuloennakoiksi ja tulotettu systemaattisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin ajalla, jolle vastaavat päästöoikeudet on myönnetty. Toteutuneita päästöjä vastaavat kulut on kirjattu tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin ja esitetty taseen varauksissa. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät varaukset kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan veloitteiden kattamiseksi tai myydään. Mahdolliset myyntivoitot tai -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Hankittujen tytäryritysten aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Poistot lasketaan tasapoistoina, ja kirjanpitoarvoa oikaistaan mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Vieraan pääoman menot, jotka johtuvat ehdot täyttävän hyödykkeen rakentamisesta aktivoidaan käyttöomaisuuteen siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aioittuun käyttöön. Muut rahoituskulut kirjataan kuluksi.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muiden aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	5–15 vuotta

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon tai käsitellään erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koiuu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Uudella korvattujen hyödykkeiden kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Kooltaan merkittävät uudistus- ja parannushankkeet poistetaan kyseisen hyödykkeen jäljellä olevan vaikutusajan loppuun mennessä tai seuraavan uudistus- tai parannushankkeen alkuun mennessä, riippuen siitä kumpi on aiemmin.

Käyttöomaisuuden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen myyntituottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot tai -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon. IFRS 5 -standardin mukaisesti lopetetuiksi toimintoiksi luokitellut käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden tasearvoon tai sitä alempaan, myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan käypään arvoon, kun avustuksen saaminen ja kaikkien siihen liittyvien ehtojen täytyminen on kohtuullisen varmaa. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset on vähennetty hyödykkeen hankintamenusta ja kirjattu pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut julkiset avustukset on kirjattu tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Varsinaisen puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien, jatkuvien puustosta saatavien ja aiheutvien rahavirtojen nykyarvoon. Nuorten taimikoiden arvo perustuu niiden toteutuneisiin perustamiskustannuksiin. Jatkuvat toiminnot, joita ovat hakkuut ja puuston kasvatus yhden kiertoajan kuluessa, perustuvat konsernin metsätalouden ohjeistukseen. Laskelmissa otetaan huomioon puuston tuleva kasvu, metsien ympäristönsuojelulliset rajoitukset ja muut tekijät. Hakkuutulojen ja metsien kasvatuskustannusten laskenta perustuu ajankohdan vallitsevaan hinta- ja kustannustasoon sekä konsernin näkemykseen tulevasta hinta- ja kustannuskehityksestä.

Kasvun ja hakkuiden sekä hintojen, diskonttauskoron, kustannusten ja muiden tekijöiden aiheuttamat muutokset puuston käyvässä arvossa sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja saamiset ja myytävissä olevat sijoitukset. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen käyttötarkoituksen perusteella.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni

on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Konserni ei ole luokitellut rahoitusvaroja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen).

Lainat ja saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, elleivät ne eräänny 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen, ja joilla ei ole määrättyä eräpäivää, arvostetaan hankintamenuon. Lainasaamisille tehdään arvonalennus, mikäli tasearvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Myyntisaamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisella. Myyntisaamisista kirjataan arvonalennus tuloslaskelmaan, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan täysimääräisenä alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi sekä maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat viitteitä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Aiemmin kirjatuista arvonalennustappioista myöhemmin takaisinsaadut määrät kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kirjanpitoon selvityspäivänä, jolloin omaisuuserä siirtyy konsernille tai jona konserni siirtää sen toiselle osapuolelle. Sijoitukset merkitään alun perin kirjanpitoon niiden hankintamenuon sisältäen transaktiomenot, ja ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon.

Myytävissä oleviksi luokiteltujen sijoitusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset merkitään muuhun laajaan tulokseen. Kun myytävissä olevaksi luokiteltu sijoitus myydään tai siitä kirjataan arvonalennus, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan myytävissä olevien sijoitusten nettovoittoihin tai -tappioihin.

Konserni arvioi aina tilinpäätöspäivänä, onko joidenkin rahoitussaamisten tai niiden ryhmän arvonalentuminen objektiivisesti todennettävissä. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen alentuminen alle hankintahinnan huomioidaan arvonalentumista määritettäessä. Kun arvonalentuminen todetaan, kirjataan kumulatiivinen tappio, joka lasketaan hankintahinnan ja nykyisen käyvän arvon erotuksena vähennettynä aikaisemmin kirjatulla arvonalentumisilla, pois omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin sijoituksiin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta.

Rahoitusvarat ja -velat vähennetään toisistaan ja taseessa esitetään nettomäärä silloin, kun kirjattujen määrien vähentämiseen toisistaan on laillisesti täytöntöön pantavissa oleva oikeus ja suoritus aiotaan toteuttaa nettomääräisesti tai omaisuuserä aiotaan realisoida ja velka suoritaa samanaikaisesti.

Muiden kuin rahoitusvarojen arvonalentumiset

Omaisuudesta, jolla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Säännönmukaisin poistoin poistettavaa omaisuutta arvioidaan aina kun on muutoksia olosuhteissa tai viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaisi olla alentunut. Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa.

Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolle, eli sille alimmalle yksikkötasolle, jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Muiden kuin rahoitusvarojen, lukuun ottamatta liikearvoa, aikaisemmin kirjattua arvonalentumistappiota arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja se perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mitä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman aikaisemmin kirjattuja arvonalentumistappioita.

Vuokrasopimukset

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille, vuokralle ottajana siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimukset merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana varoiksi ja velaksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai tätä alempaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa.

Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenuon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingsopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuurinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksella hankitut omaisuuserät poistetaan joko omaisuuden taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle olennaiset riskit ja edut jäivät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella, vuokralle ottajana, suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään joko FIFO-menetelmää (first-in, first-out) tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen vaihto-omaisuuden luonteesta riippuen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen) mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioiduilla tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Pankeista saadut shekkitililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Omat osakkeet

Kun joku konserniyhtiöstä hankkii emoyhtiön omia osakkeita, vähennetään emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta mukaan lukien välittömät transaktiomenot verojen jälkeen kunnes omat osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeelle. Jos ostetut omat osakkeet lasketaan uudelleen liikkeelle, saatu vastike, vähennettynä transaktiomenoilla verojen jälkeen, merkitään emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan.

Korolliset velat

Korolliset velat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Seuraavina kausina ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää; hankintamenuon (vähennettynä transaktiokuluilla) ja efektiivisen koron menetelmän tuottaman tasearvon välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti velan juoksuaikana. Konserni ei ole luokitellut korollisia velkoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehto).

Suurin osa korollisista veloista on suojauslaskennan kohteena käyvän arvon suojauksessa. Suojauslaskennan kohteena olevien lainojen korkoriskistä aiheutua käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman

rahoituseriin. Suojauslaskennasta luovutaan, mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty. Tällöin suojauksen kohteena olleen velan tasearvoon ei enää tehdä käyvän arvon muutoksia ja suojauslaskennan voimassaoloaikana kertyneet käypien arvojen muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin käyttäen hyväksi uutta efektiivistä korkokantaa.

Korolliset velat sisältyvät pitkäaikaisiin rahoitusvelkoihin elleivät ne eräänny suoritettavaksi 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Ostovelat

Ostovelat ovat veloitteita, jotka syntyvät tavallisessa liiketoiminnassa varastojen, käyttöomaisuuden, tavaroiden ja palvelujen hankkimisesta tavarantoimittajilta. Ostovelat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettavaksi liiketoiminnan tavanomaisen toimintasyklin aikana tai 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Ostovelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa erilaisia eläkejärjestelyjä, jotka noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Osa näistä järjestelyistä on etuuspohjaisia, jolloin niissä määritellään eläketurvaa koskevat etuudet, työkyvyttömyyskorvaukset ja työsuhteen irtisanomisen yhteydessä maksettavat etuudet. Eläke-edut määräytyvät yleensä henkilöstön palvelusajan ja loppupalkan perusteella. Eläkejärjestelyt rahoitetaan yleensä joko suorituksina eläkevakuutusyhtiöille tai eläkesäätiöille vakuutusmatemaattisiin eläkevastuulaskelmiin perustuen. Lisäksi konsernilla on maksupohjaisia järjestelyjä. Suurin osa Suomen eläkejärjestelyistä luokitellaan maksupohjaisiksi.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taseeseen kirjattuna eläkevastuuna esitetään tulevien eläkmaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla. Eläkevastuun laskevat riippumattomat vakuutusmatemaatikot vuosittain. Vastuu määritetään käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksiköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method); eläkevastuun nykyarvo saadaan diskonttaamalla arvioidut rahavirrat nykyarvoonsa käyttäen korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa, jotka on laskettu liikkeelle samassa valuutassa kuin eläkevastuu tullaan suorittamaan. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Eläkemenot kirjataan tuloslaskelman henkilöstökuluihin jaksottaen kustannukset työntekijöiden palvelusajalle. Muutokset vakuutusmatemaattisissa oletamissa ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka syntyvät kokemusperusteisista tarkistuksista kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella jolla ne syntyvät. Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot ja veloitteen täyttämisestä aiheutvat voitot tai tappiot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Maksupohjaisissa eläkejärjestelyissä eläkmaksut suoritetaan vakuutusyhtiölle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Muutamat konsernin yhtiöt ovat järjestäneet eläkeläisilleen terveydenhuoltoon liittyviä sekä muita etuuksia. Terveydenhuoltoon liittyvän etuuden saamisen ehtona on tavallisesti työskentely eläkeikään asti ja tietty vähimmäispalveluksessaoloaika. Arvioidut järjestelyjen kustannukset jaksotetaan työsäoloajalle käyttäen samaa laskentatapaa, jota sovelletaan etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen laskennassa. Vastuun laskevat yhtiöstä riippumattomat vakuutusmatemaatikot.

Osakeperusteiset maksut

Konsernin pitkän aikavälin kannustepalkkiot muodostuvat tulosperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä ylimmälle johdolle ja viivästetystä osakepohjaisesta palkkiojärjestelmästä muille avainhenkilöille. Nämä palkitsemisohjelmat kirjataan suorittavasta riippuen joko omana pääomana tai käteisvaroina maksettavina osakeperusteisina liiketoimina.

Tulosperusteisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella luovuttavien osakkeiden määrä perustuu joko konsernin tuloskehitykseen tai

osakkeen kokonaistuoton kehitykseen kolmen vuoden ansaintajakson aikana. Viivästetyssä osakepohjaisessa palkkiojärjestelmässä luovutettavien osakkeiden määrän perustana on konsernin ja/tai liiketoimintaluonon käyttökattavuus tavoitteiden saavuttaminen.

Osakkeen käypä arvo on sen markkinahinta myöntöpäivänä. Suoritus tapahtuu osakkeiden ja käteisvarojen yhdistelmänä, johon konserni voi käyttää hallussa olevia omia osakkeita tai ostaa ne markkinoilta.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Mikäli konserni odottaa varauksen tulevan katetuksi, esimerkiksi vakuutus sopimuksesta, saatava korvauksen saaminen on käytännöllisesti katsoen varmaa.

Uudelleenjärjestely- ja henkilöstökuluvaukset

Uudelleenjärjestelyt kirjataan kaudelle, jolloin konserni tulee laillisesti tai tosiasiallisesti velvolliseksi maksusuoritukseen ja kun suunnitelma uudelleenjärjestelystä on julkistettu. Työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset kirjataan, kun konsernin suunnitelma on ilmoitettu järjestelyyn piirissä oleville työntekijöille. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä kuluista ei tehdä varauksia etukäteen.

Ympäristökuluvaukset

Vuosikuluiksi kirjataan menot, jotka syntyvät korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista ja jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevaisuudessa. Ympäristökustannusten varaukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä, kun on todennäköistä, että velvoite on aiheutunut ja kyseisen veloitteen arvo on kohtuullisesti arvioitavissa. Varauksiin ei sisällytetä kolmannen osapuolen korvauksia.

Päästöoikeudet

Aiheutuneista päästöistä syntyvät päästöoikeuksien palautusvelvoitteet kirjataan varauksiin vastuun syntyhetkellä. Päästöoikeuksien varaukset on kirjattu omistettujen päästöoikeuksien kirjanpitoarvoihin perustuen. Jos päästöjä toteutuu päästöoikeuksia enemmän, arvostetaan ylimenevä osuus tilinpäätöspäivän markkinahintaan.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä merkittävästä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetetun toiminnon tulos verojen jälkeen esitetään omana eränä konsernin tuloslaskelmassa.

Osinko

Konsernin tilinpäätöksessä osingonjako emoyhtiön omistajille on kirjattu velaksi sille raportointikaudelle, jonka aikana emoyhtiön osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon jaettavaksi.

Osakekohtainen tulos

Laimentamattoman osakekohtaisen tuloksen laskennassa käytetään tilikauden painotettua keskimääräistä osakemäärää. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräistä lukumäärää oikaistaan optioiden laimennusvaikutuksella.

Uusien IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

Vuonna 2015 voimaantulleet uudet IFRS-standardit, tulkinnat sekä standardien muutokset

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset vuosilta 2010–2012 ja 2011–2013. Muutokset eivät vaikuttaneet konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 19 Etuus pohjaiset järjestelyt: työntekijöiden maksusuoritukset. Muutos selvittää kirjanpitokäsittelyä koskien palvelukseen liittyvien järjestelyiden johdosta työntekijöiltä tai kolmansilta osapuolilta saatuja maksusuorituksia. Muutoksella ei ollut vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

Myöhemmin voimaan tulevat uudet standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin, joita konserni ei vielä ole ottanut käyttöön ennen niiden pakollista voimaantuloa

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista. Standardi julkaistiin kokonaisuudessaan heinäkuussa 2014, ja se korvaa rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostamista koskevat osuudet IAS 39:stä. IFRS 9:ssä on säilytetty useita arvostusmalleja, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat on sen mukaan luokiteltava kolmeen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista sekä kyseisten rahoitusvarojen rahavirtojen ominaispiirteistä. Sijoitukset oman pääoman ehtoihin instrumentteihin on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä voidaan tehdä peruuttamaton valinta menettelystä, jonka mukaan käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin eikä niitä myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen.

Arvon alentumisten osalta on IFRS 9:ssä otettu käyttöön odotettuihin luottotappioihin perustuva malli, joka korvaa IAS 39:n mukaisen toteutuneisiin tappioihin perustuvan mallin. Muutoksen ei odoteta lisäävän merkittävästi myyntisaamisista kirjattuja arvonalentumisia.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen muuttuu vain siten, että käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi nimenomaisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen omasta luottoriskistä johtuvat muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Konsernilla ei ole tällä hetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja rahoitusvelkoja.

Suojauksen tehokkuuteen liittyviä vaatimuksia on IFRS 9:ssä helpotettu poistamalla selkeisiin rajoihin perustuva tehokkuustestaus. Nyt edellytetään taloudellista suhdetta suojauskohteen ja suojausinstrumentin välille ja samaa ”suojausastetta” kuin mitä yrityksen johto tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassa. Konsernissa arvioidaan parhaillaan suojauslaskennan vaikutuksia konserniti-linpäätökseen.

IFRS 9 -standardi tulee voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi käsittelee tulo-uttamista sekä määrittelee periaatteet, joiden mukaan tilinpäätöksessä esitetään käyttäjien kannalta hyödyllistä tietoa asiakassopimuksiin perustuvien myyntituottojen luonteesta, määrästä ja epävarmuudesta sekä myyntituottoihin liittyvistä rahavirroista. Myyntituotto kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun ja näin pystyy ohjaamaan sen käyttöä ja saamaan siitä koituvan hyödyn. Standardi korvaa IAS 18:n Tuotot ja IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet -standardit sekä niihin liittyvät tulkinnat. Konsernin arvioiden mukaan standardin ei odoteta vaikuttavaan olennaisesti tuloutuksen määrään ja ajankohtaan. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2012–2014 tulevat voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS-parannusten kokonaisuudessaan vuosilta 2012–2014 koskee yhteensä neljää standardia. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

Muutos IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardiin tulee voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos sisältää uutta ohjeistusta yhteisyritysosuuden hankinnan kirjanpitokäsittelyä, kun se muodostaa liiketoiminnan.

Muutokset IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -standardiin ja IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardiin tulevat voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla selvennetään, että poistojen laskenta tuottoihin perustuvia menetelmiä käyttäen ei ole asianmukaista. Muutoksilla ei ole vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

Muutokset IFRS 10 -standardiin ja *IAS 28* -standardiin kohdistuvat kyseisten standardien väliseen epä johdonmukaisuuteen, joka liittyy omaisuuserien myynteihin tai niiden antamiseen panoksena sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Muutos IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardiin tulee voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos on osa IASB:n laajapohjaista hanketta tilinpäätöksessä esitettävän informaation parantamiseksi. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konserniti-linpäätökseen.

IFRS 16:n Leases (Vuokrasopimukset) -standardi julkaistiin tammikuussa 2016. IFRS 16 käsittelee vuokrasopimuksen määrittelyä, arvostamista ja esittämistä tilinpäätöksessä sekä vuokralle ottajan että vuokralle antajan näkökulmasta. Standardia sovelletaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardin käyttöönotolla odotetaan olevan vaikutusta konserniti-linpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

Millään muulla jo julkaistulla mutta ei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernille.

2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain liikearvo, keskeneräisiä aineettomia hyödykkeitä, ja aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen käyttöaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arvoina testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä. Mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää omaisuuden kerrytettävissä olevan rahavirran tai käyvän arvon, kirjataan erotuksesta arvonalennuskulu. Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioiduista diskontatuista tulevista rahavirroista, koska yhtiön omaisuuserien pitkä taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset voivat johtaa merkittävien arvonalennuskulujen kirjaamiseen. Lisätietoja arvonalentumistestauksesta on esitetty liitetiedossa 16.

Biologiset hyödykkeet

Konserni omistaa noin 1,0 miljoonaa hehtaaria metsäalueita ja puuviljelmä, joiden kasvava puusto (biologiset hyödykkeet) arvostetaan tilinpäätöshetkellä käypään arvoon. Varsinaisen puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien, jatkuvien puustosta saatavien ja aiheutuvien rahavirtojen nykyarvoon. Käyvän arvon määrittämiseen vaikuttavat mm. yhtiön arvio puuston kasvusta, hakuista ja hintakehityksestä sekä diskonttauskorko, joiden muuttuminen voi johtaa huomattavaan biologisten hyödykkeiden arvomuutoskirjaukseen konsernin tuloslaskelmassa. Biologiset hyödykkeet on esitetty liitetiedossa 20.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläkkeelle jäämisen tai työsuhteen päättymisen varalta. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia oletuksia kuten diskonttauskorko sekä arvioidut tulevat palkkatason muutokset. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Huomattavat erot toteutumisissa tai huomattavat muutok-

set olettamuksissa voivat vaikuttaa etuus pohjaisiin velvoitteisiin ja kuluihin tulevilla tilikausilla. Eläkevelvoitteet on esitetty liitetiedossa 29.

Ympäristövaraukset

Konsernin toiminta perustuu pääosin raskaaseen prosessiteollisuuteen, mikä edellyttää laajojen tehdaslaitosten rakentamista. Tuotannossa käytetään muiden raaka-aineiden ohella huomattavasti mm. kemikaaleja, vettä ja energiaa. Konsernin toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni pyrkii toimimaan jätevesien sekä kasvihuonepäästöjen ja kaatopaikkajätteiden käsittelyssä ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Konserni on kirjanpidossaan varautunut toiminnalle tavanomaisiin ympäristönsuojeluun liittyviin kustannuksiin. Odottamattomat tapahtumat tuotantoprosesseissa ja jätteiden käsittelyssä voivat aiheuttaa yhtiölle merkittäviä menetyksiä liiketoiminnassa sekä lisäkustannuksia. Varaukset on esitetty liitetiedossa 30.

Tuloverot

Johdon arviointia edellytetään määritettäessä tuloverojen ja laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryhtiöillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää. Ennusteissa käytettävät tekijät voivat poiketa toteutuneista, mikä voi johtaa merkittäviin verosaamisten kulukirjauksiin tuloslaskelmassa. Tuloverot on esitetty liitetiedossa 13 ja laskennalliset verot liitetiedossa 28.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään parhaillaan käynnissä oleviin oikeudenkäynteihin liittyvien varusten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin todellinen kustannus voi poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta. Oikeudelliset vastuut on esitetty liitetiedossa 39.

Myytävissä olevat sijoitukset

Konsernin myytävissä olevat sijoitukset koostuvat sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon. Käyvän arvon arvioiminen edellyttää johdon harkintaa ja arvioita useista arvioissa käytetyistä tekijöistä (esim. diskonttauskorot, sähkön hintaennuste ja Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitoksen käynnistysaikataulu), jotka voivat poiketa todellisista lopputuloksista, ja voivat johtaa myytävissä olevan sijoituksen arvon sekä oman pääoman merkittävään muutokseen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat on esitetty liitetiedossa 3 ja myytävissä olevat sijoitukset liitetiedossa 22.

3 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille: valuutta-, korko-, luotto- ja likviditeettiriskeille.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan konsernin tuloskehitys. Rahoitustoiminnon tavoitteet ja limitit on määritelty yhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoitusriskien hallinnassa käytetään erilaisia rahoitusinstrumentteja rahoituspolitiikan asettamisessa rajoissa. Käytössä on vain instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata.

Rahoituksen hoito ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitus- ja riskienhallintaosastolle. Keskeytymisen tavoitteena on tehokas riskienhallinta, kustannussäästöt ja kassanhallinnan optimointi.

Valuuttariski

Konserni altistuu valuuttariskille, joka syntyy valuuttamääräisistä tulevaisuudessa suoritettavista kaupallisista maksuista, taseessa olevista valuuttamääräisistä veloista ja saatavista sekä translaatorisistä, joka aiheutuu sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Suurimmat valuuttariskit liittyvät Yhdysvaltojen dollariin ja Ison-Britannian puntaan.

Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa epävarmuutta rahavirroissa, tuloksessa ja taseessa suojaamalla sovittuihin ja ennustettuihin liiketoimiin liittyviä sekä taseeseen sisältyviä valuuttariskejä.

Transaktioriski

Konserni suojaa erittäin todennäköiset ulkomaanvaluutan määräiset valuuttavirrat rullaavasti seuraavan 12 kuukauden ajalta liiketoiminta-alueiden ennusteiden perusteella. Rahoituspolitiikan mukaan riskineutraalina suojaustasona pidetään 50 %:n suojausastetta. Yksittäisiä erittäin todennäköisiä ulkomaanvaluuttamääräisiä valuuttavirtoja on suojattu myös yli 12 kuukauden pituisilla sopimuksilla poiketen samalla riskineutraalista suojaustasosta. Suojausinstrumentteina on käytetty valuuttatermiinejä. Suurin osa valuuttavirran suojaukseksi solmituista johdannaisopimuksista täyttää suojauslaskennan kriteerit. Konsernin ennustetusta 12 kuukauden valuuttavirrasta oli 31.12.2015 suojattuna 49 (47) %.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaikkien valuuttavirran suojausten nimellisarvot 31.12.2015 ja 31.12.2014.

Suojausten nimellisarvo

Valuutta	2015 milj. euroa	2014 milj. euroa
USD	472	439
GBP	285	288
JPY	189	134
AUD	36	45
Muut	5	1
Yhteensä	987	907

Konsernitason ulkoiset suojaukset on määritelty nimenomaisen ulkomaanvaluuttamääräisen myynnin valuuttariskin suojaukseksi brutto-periaatteella.

Konsernin taseessa on valuuttamääräisiä varoja ja velkoja, esimerkiksi lainoja ja talletuksia, ostovelkoja ja myyntisaamisia sekä rahavaroja muissa valuutoissa kuin konsernin esittämisenvaluutassa. Periaatteena ja tavoitteena on suojautua tältä taseriskiltä täydellisesti rahoitusinstrumenttien avulla. Rahoituspolitiikan mukaan konsernilla voi kuitenkin olla suojaamattomia tasepositioita. 31.12.2015 konsernin korollisista tase-eristä oli suojaamatta 11 (18) miljoonaa euroa. Taseessa olevia korottomia myyntisaamisia ja ostovelkoja oli tilinpäätöshetkellä suojattu 770 (575) miljoonan euron edestä.

Translaatoriski

Konsernilla on ulkomaisiin yksikköihin tehtyjä nettosijoituksia, jotka ovat alttiina valuuttamuutoksista syntyvälle muuntoerolle. Näitä nettosijoituksia ei pääsääntöisesti suojata. Tilinpäätöshetkellä konserni on osittain suojautunut Uruguayn nettosijoitukseen liittyvältä valuuttariskiltä.

Herkkyyks valuuttariskille

Jos euro olisi heikentynyt/vahvistunut 10 % Yhdysvaltojen dollaria vastaan 31.12.2015 muiden muuttujien pysyessä muuttumattomina, konsernin tulos ennen veroja olisi ollut 10 (11) miljoonaa euroa pienempi/suurempi taseriskin vuoksi. Vaikutus omaan pääomaan olisi ollut 41 (36) miljoonaa euroa pienempi/suurempi johtuen pääosin ennustettujen valuuttavirtojen suojaamiseen käytetyistä rahoitusinstrumenteista.

Jos euro olisi heikentynyt/vahvistunut 10 % Ison-Britannian puntaa vastaan 31.12.2015 muiden muuttujien pysyessä muuttumattomina, konsernin tulos ennen veroja olisi ollut 0 (0) miljoonaa euroa suurempi/pienempi taseriskistä johtuen. Vaikutus omaan pääomaan olisi ollut 28 (29) miljoonaa euroa pienempi/suurempi johtuen pääosin ennustettujen valuuttavirtojen suojaamiseen käytetyistä rahoitusinstrumenteista.

Jos euro olisi heikentynyt/vahvistunut 10 % Japanin jeniä vastaan 31.12.2015 muiden muuttujien pysyessä muuttumattomina, konsernin tulos ennen veroja olisi ollut 2 (2) miljoonaa euroa suurempi/pienempi. Vaikutus omaan pääomaan olisi ollut 19 (13) miljoonaa euroa pienempi/suurempi johtuen pääosin ennustettujen valuuttavirtojen suojaamiseen käytetyistä rahoitusinstrumenteista.

Herkkyyks valuuttariskille laskettiin seuraavien oletusten perusteella:

- Valuuttakurssimuutos on 10 %.
- Suurin osa niistä rahoitusinstrumenteista, jotka eivät ole johdannaisia, kuten rahavarat, myyntisaamiset, korolliset velat ja ostovelat ovat joko suoraan toimintavaluutassa tai ovat käännetty siihen johdannaisopimuksilla. Avoin tasepositio on hyvin pieni ja sen vuoksi kurssimuutoksilla on hyvin pieni vaikutus tai ei lainkaan vaikutusta tuloslaskelmaan.
- Omaan pääomaan vaikuttavat ne rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaiset, joiden suojausuhde on tehokas.
- Tulokseen vaikuttavat ne johdannaiset, joiden suojausuhde ei ole tehokas tai joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.
- Laskennassa ei ole mukana ennustettuja valuuttamääräisiä tulevia rahavirtoja, eikä translaatoriskin tai siihen liittyvien suojausten vaikutusta.

Korkoriski

Konsernin korollinen velka altistaa konsernin korkoriskille eli korkoliikkeiden aiheuttamalle uudelleenhinnoittel- ja käyvän arvon korkoriskille. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojautua korkoliikkeiden aiheuttamilta ylimääräisiltä kustannuksilta.

Korkoriskin hallinta perustuu rahoituspolitiikassa määriteltyyn nettovelan keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan. 31.12.2015 keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 2,2 (2,2) vuotta. Nettovelan keskimääräisen korkosidonnaisuusajan muuttamiseen konserni käyttää korkojohdannaisia.

Konsernin lainavaluuttojen jakauma vastaa emoyhtiön ja tytäryhtiöiden toimintavaluuttojen määräistä lainausta. Korollisten nettovelkojen nimellisarvot mukaan lukien johdannaiset jakaantuivat 31.12.2015 ja 31.12.2014 valuutoittain seuraavasti:

Valuutta	2015 mrd. euroa	2014 mrd. euroa
EUR	1,9	3,1
USD	0,5	0,4
GBP	-0,2	-0,2
CAD	-	-0,7
Muut	-0,1	-0,2
Yhteensä	2,1	2,4

Valtaosa pitkäaikaisista lainoista ja niitä suojaavista korkojohdannaisista on suojauslaskennan piirissä.

Herkkyyks korkoriskille

Jos konsernin nettovelan korot olisivat olleet 1 prosenttiyksikön korkeammat/matalammat 31.12.2015 muiden muuttujien pysyessä muuttumattomina, konsernin tulos ennen veroja olisi ollut 5 (4) miljoonaa euroa pienempi/suurempi johtuen pääasiassa suuremmista/pienemmistä vaihtuvakorkoisten lainojen koroista. Oma pääoma olisi ollut 40 (45) miljoonaa pienempi/suurempi johtuen kassavirran suojauksessa olevien koronvaihtosopimustransaktioiden pienemmästä/suuremmasta käyvästä arvosta.

Herkkyyks korkoriskille laskettiin seuraavien oletusten perusteella:

- Korkomuutoksen oletetaan olevan 1 prosenttiyksikön suuruinen yhdensuuntainen muutos kaikissa korkokäyrän pisteissä.
- Käyvän arvon suojauksessa korkoriskistä aiheutuva suojauskohneiden käyvän arvon muutokset kumoavat melkein täydellisesti suojattavien instrumenttien käypien arvojen muutokset tuloslaskelmassa. Mahdollinen tehoton osuus vaikuttaa tilikauden tulokseen.
- Kiinteäkorkoiset jaksotettuun hankintamenoarvostettavat lainat, jotka eivät ole mukana käyvän arvon suojauksessa eivät altistu tässä tarkoitettulle korkoherkkyydelle.

- Korkojohdannaisten käyvän arvon muutokset vaikuttavat omaan pääomaan siltä osin kuin niihin sovelletaan kassavirran suojauslaskentaa.
- Vaihtuvakorkoiset jaksotettuun hankintamenoarvostetut lainat, joita ei ole määritelty suojattaviksi instrumenteiksi ovat mukana herkkyyksianalyyssissä.
- Markkinakorkojen muutoksista aiheutuvat korkojohdannaisten käyvän arvon muutokset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikuttavat rahoitusuottoihin tai -kuluihin ja ovat sen vuoksi mukana herkkyyksianalyyssissä.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konserni pyrkii säilyttämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa tehokkaalla kassanhallinnalla ja sijoittamalla vain helposti rahaksi realisoitaviin kohteisiin. Lyhytaikaiseen rahoitukseen konserni käyttää yritystodistusohjelmia. Pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä käytetään rahoituksen varmistamiseen kaikissa olosuhteissa sekä yritystodistusohjelmien varajärjestelyinä.

Jälleerahoitusriskit minimoidaan huolehtimalla lainasalkun tasapainoisesta rahavirtapohjaisesta erääntymisaikataulusta sekä lainojen riittävän pitkistä maturiteeteista. Tilinpäätöshetkellä lainojen keskimaturiteetti oli 5,5 (4,9) vuotta.

Osa konsernin lainasopimuksista sisältää sopimusvakuuden (kovenantin) liittyen konsernin taseeseen. Tämän sopimusvakuuden mukaan velkaantumisaste (gearing) ei saa ylittää 110 % (velkaantumisaste 31.12.2015 oli 26 %).

Likviditeetti

milj. euroa	2015	2014
Pankkiilit	545	535
Muut rahavarat	81	165
Vahvistetut luottolimitit	1 025	925
joista käytössä	-	-
Lainalupaukset	-	-25
Muut käytössä olevat luottolimitit	-103	-76
Pitkäaikaisten lainojen lyhennysten rahavirta	-145	-291
Likviditeetti	1 403	1 233

Tärkeimmät käytössä olevat rahoitusohjelmat ovat:

Vahvistetut:

- Kahdenväliset luottolimiittisopimukset

Vahvistamattomat:

- Kotimainen yritystodistusohjelma 1 000 miljoonaa euroa.

Lainojen sopimuksiin perustuva erääntymisanalyysi on esitetty liitetiedossa 31.

Luottoriski

Vastapuoliriski

Konsernin pankkien ja rahoituslaitosten kanssa tekemiin rahoitusinstrumenteihin sisällyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Rahoituspolitiikan mukaan johdannaisinstrumentteja ja rahavarojen sijoituksia saa tehdä vain tietyn luottokelpoisuuden omaavien vastapuolten kanssa. Luottokelpoisuusvaatimuksen lisäksi konserni minimoi vastapuoliriskinsä tekemällä sopimuksia useiden johtavien pankkien ja rahoituslaitosten kanssa. Konsernirahoitus valvoo jatkuvasti vastapuolten luottokelpoisuutta.

Operatiivinen luottoriski

Operatiiviseen toimintaan liittyvän luottoriskin hallinnan periaatteet on määritelty konsernin luottoriskin hallintapolitiikassa ja luottoriskistä valvotaan systemaattisesti. Avoinna olevia myyntisaamisia, myyntisaamisten keskimääräistä maksuaikaa ja erääntyneitä myyntisaamisia seurataan kuukausittain.

Konsernin myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyviä luottoriskikeskittymiä pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakkaiden luottolimiittejä ja heidän taloudellista tilaansa seurataan jatkuvasti. Pääsääntöisesti saatavat turvataan luottotappiovaikutuksilla. Tietäillä markkinoilla luottoriskistä pienennetään käyttämällä

rembursseja, ennakkomaksuja ja pankkitakuita. Myyntisaamisten ikäkauma on esitetty liitetiedossa 26. Konsernilla ei ole tiedossa merkittäviä asiakassaamisten luottoriskikeskittymiä. Konsernin kymmenen suurinta asiakasta muodostivat noin 20 (17) %, noin 285 (240) miljoonaa euroa, konsernin myyntisaamisista 31.12.2015. Vastuusitoumuksiin liittyvistä luottoriskeistä on kerrottu liitetiedossa 39.

Sähkön hintariski

UPM suojaa sekä sähkön tuotantaan että kulutustaan markkinoilla. UPM:n herkkyyks sähkön markkinahinnalle on riippuvainen niin tuotantomäärästä, kulutuksesta kuin suojausasteesta.

Pohjoismaisilla ja Keski-Euroopan markkinoilla hintariskiä hallitaan tekemällä sähkijohdannaisopimuksia. Suojaamisen lisäksi UPM käy kauppaa omaan lukuun termiineillä ja futuureilla. Johdannaispositioiden riskejä seurataan päivätasolla. Avoinna oleva maksimiriski on rajoitettu Value-at-Risk -limiitein. Myös kaupankäynnin kumulatiivinen tappio on rajoitettu.

Sähkijohdannaisten herkkyyksianalyysi

Herkkyyksianalyysi on tehty 31.12.2015 position mukaisesti. Herkkyyks vaihtelee suojaus- ja kaupankäyntiposiitioiden muuttuessa. Hintariski on laskettu ainoastaan johdannaispositiolla. Herkkyyksianalyysi on laskettu erikseen suojauslaskennassa olevan ja ei-suojauslaskennassa olevan volyymin osalta. Analyysissä on oletettu, että sähkötermiinien noteeraus NASDAQ OMX:ssä ja EEX:ssä muuttuisi yhden euron per MWh ajanjaksolla, jolla UPM:llä on johdannaisia.

milj. euroa	Vaikutus	2015	2014
+/- 1 euroa/MWh sähkötermiinien noteerauksessa			
Vaikutus voittoon ennen veroja	+ / -	13,2	8,6
Vaikutus omaan pääomaan	+ / -	5,6	5,0

Pääomariskin hallinta

Pääoman hallinnassa konsernin tavoitteena on varmistaa joustavan pääomarakenteen ylläpito, mikä mahdollistaa konsernin toiminnan pääomamarkkinoilla.

Tyydyttävän oman ja vieraan pääoman tasapainon mittarina konserni käyttää korollisten nettovelkojen ja oman pääoman suhdetta, velkaantumisastetta (gearing). Riittävän joustavuuden varmistamiseksi tavoitteeksi on asetettu velkaantumisaste, jonka on oltava selvästi alle 90 %.

Oheisessa taulukossa on esitetty konsernin oma pääoma, korolliset velat ja velkaantumisaste.

milj. euroa	2015	2014
31.12.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	7 942	7 478
Määräysvallattomien omistajien osuus	2	2
Oma pääoma yhteensä	7 944	7 480
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 797	3 058
Lyhytaikaiset korolliset velat	269	406
Korolliset velat yhteensä	3 066	3 464
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	11 010	10 944
Korolliset velat yhteensä	3 066	3 464
- Korolliset rahoitusvarat yhteensä	-966	-1 063
Korolliset nettovelat	2 100	2 401
Velkaantumisaste (gearing), %	26	32

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Käyvän arvon arvioiminen

Käypien arvojen arvioimisessa käytetyt hierarkiatasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna).

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Hyödykejohdannaiset, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin ja luokitellaan tasolle 1.

Tason 2 rahoitusinstrumenttien (esim. OTC-johdannaisten) käyvät arvot on arvioitu seuraavasti: korkoterminien ja -futuurien käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin; valuuttaterminien käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättämispäivän termiinihintoihin; valuuttaoptiot arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintaan; koron- ja valuutanvaihtosopimukset arvostetaan tulevien rahavirtojen nykyarvoon ja hyödykejohdannaiset arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin. Johdannaisten, joille ei ole saatavissa markkinahintaa (kuten kytketyt johdannaiset), käyvän arvon arvioimisessa käytetään soveltuvia arvostusmenetelmiä ja taustaoletuksia, jotka perustuvat raportointikauden päättämispäivän markkinanoteerauksiin. Tunnistettuja kytkettyjä johdannaista seurataan konsernissa ja niiden käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Konsernin johto on määritellyt konsernissa käytettävät käyvän arvon arvioimisen toimintatavat ja arvostusprosessit. Käyvät arvot määritetään vuosineljänneksittäin asianomaisen liiketoiminta-alueen tai funktion toimesta. Konsernin talousjohto arvioi määriteltyjä käypiä arvoja hallituksen tarkastusvaliokunnan valvonnassa.

Tasolle 3 luokiteltavat myytävissä olevat sijoitukset on esitetty liitetiedossa 22 ja biologiset hyödykkeet liitetiedossa 20.

Seuraavassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

milj. euroa	Käyvät arvot 31.12.2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Kaupankäyntijohdannaiset	6	63	–	69
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	88	283	–	371
Myytävissä olevat sijoitukset	–	–	2 085	2 085
31.12.	94	346	2 085	2 525

Velat				
Kaupankäyntijohdannaiset	59	62	–	121
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	109	89	–	198
31.12.	168	151	–	319

milj. euroa	Käyvät arvot 31.12.2014			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Kaupankäyntijohdannaiset	1	61	–	62
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	52	328	–	380
Myytävissä olevat sijoitukset	–	–	2 510	2 510
31.12.	53	389	2 510	2 952

Velat				
Kaupankäyntijohdannaiset	22	111	–	133
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	81	156	–	237
31.12.	103	267	–	370

Tasojen välillä ei ole ollut siirtoja.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista 31.12.2015

milj. euroa	Myytävissä olevat sijoitukset
Alkusaldo	2 510
Lisäykset	33
Vähennykset	–35
Siirrot tasolle 3	1
Voitot ja tappiot	
Laajassa tuloslaskelmassa (myytävissä olevat sijoitukset)	–424
Loppusaldo	2 085

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista 31.12.2014

milj. euroa	Myytävissä olevat sijoitukset
Alkusaldo	2 661
Lisäykset	31
Vähennykset	–1
Siirrot tasolta 3	–10
Muuntoerot	2
Voitot ja tappiot	
Laajassa tuloslaskelmassa (myytävissä olevat sijoitukset)	–173
Loppusaldo	2 510

4 Segmentti-informaatio

Konsernin johto on määritellyt toimintasegmentit perustuen raportteihin, joita konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä säännöllisesti seuraa. Konsernin toimitusjohtaja on määritellyt konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi.

Konsernin toimintasegmentit on organisoitu tuotteiden perusteella. UPM:n liiketoimintarakenne muodostuu seuraavista liiketoiminta-alueista ja raportointisegmenteistä: UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) ja UPM Plywood. Puunhankinta ja metsätalous, UPM Biocomposites ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt ja konsernipalvelut raportoidaan yhtiön Muussa toiminnassa.

Raportoittavat segmentit

UPM Biorefining

UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopoltoaineliiketoiminnosta. UPM:llä on kolme sellutehdasta Suomessa ja yksi sellutehdas sekä puuviljelmät Uruguayssa sekä neljä sahaa Suomessa. UPM:n Lappeenrannan biojalostamo aloitti uusiutuvan dieselin kaupallisen tuotannon tammikuussa 2015.

UPM Energy

UPM Energy vastaa energiatuotannon lisäksi fyysisen sähkön kaupasta ja käy kauppaa sähkön johdannaismarkkinoilla. Segmentti koostuu UPM:n vesivoimaloista ja osuuksista energiayhtiöissä.

UPM Raflatac

UPM Raflatac valmistaa tarramateriaaleja tuote- ja informaatioetiketointiin.

UPM Paper Asia

UPM Paper Asia muodostuu Changshun paperitehtaasta sekä Tervasaaren ja Jämsänkosken tehtaiden tarrapaperituotannosta.

UPM Paper ENA

UPM Paper ENA tuottaa aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopaperia Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

UPM Plywood

UPM Plywood tuottaa vaneria ja viilua Suomessa, Virossa ja Venäjällä.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää puunhankinnan ja metsätalouden, UPM Biocomposites ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

Kustakin segmentistä raportoitava informaatio vastaa konsernin toimitusjohtajan segmenttien tuloksellisuuden arvioimiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi käyttämää konsernin sisäistä raportointia.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu ensisijaisesti segmentin liikevoittoon. Yhteinen toiminto Madison Paper Industries (MPI) on raportoitu tytäryhtiönä UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen raportoinnissa. Lisäksi realisoitumattomien hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksia ei allokoida segmenteille. Muilta osin segmenttien liikevoitto on määritetty konsernin tilinpäätöstä vastaavalla tavalla. Segmenttien väliset myynnit tapahtuvat markkinahintaan.

Konsernin toimitusjohtajalle raportoitavien varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaiset. Varat ja velat kohdistetaan segmenteille segmentin toimintojen perusteella. Kohdistamattomat varat ja velat muodostuvat muista myytävissä olevista sijoituksista, kuin energiaosakkeista, pitkäaikaisista rahoitusvaroista, laskennallisista verosaamisista ja -veloista, muista pitkäaikaisista varoista, tuloverosaamisista ja -veloista, rahavaroista, myytävänä oleviksi luokitelluista varoista ja varoihin liittyvistä veloista, eläkevelvoitteista, varauksista, korollisista veloista ja muista veloista.

Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2015

milj. euroa	UPM Biorefining	UPM Energy	UPM Raflatac	UPM Paper Asia	UPM Paper ENA	UPM Plywood	Muu toiminta	Eliminoinnit ja täsmä- tykset ⁸⁾	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 668	237	1 409	962	5 036	418	403	5	10 138
Konsernin sisäinen myynti	604	178	–	206	20	21	3	–1 032	–
Myynti yhteensä ¹⁾	2 272	415	1 409	1 168	5 056	439	406	–1 027	10 138
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	–	–	–	1	–	1	–	3
Liikevoitto	466	155	99	55	32	53	306	–24	1 142
Rahoituskulut, netto									–67
Tuloverot									–159
Tilikauden voitto/tappio									916
Kertaluonteiset erät liikevoitossa ²⁾	–1	–26	–3	–	8	–2	3	–	–21
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	467	181	102	55	24	55	303	–24	1 163
Varat ³⁾	3 384	2 425	697	1 200	2 637	284	1 720	–218	12 129
Kohdistamattomat varat									2 064
Varat yhteensä									14 193
Velat ⁴⁾	197	12	140	141	435	31	145	–164	937
Kohdistamattomat velat									5 312
Velat yhteensä									6 249
Muut erät									
Poistot	169	11	35	86	190	23	13	–3	524
Arvonlentumiset	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Investoinnit ⁵⁾	161	35	22	211	57	23	11	–	520
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja	159	3	22	211	57	23	11	–	486
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁶⁾	3 187	2 413	557	1 059	2 202	253	1 575	–236	11 010
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	3 191	2 716	581	1 012	2 289	263	1 483	–558	10 977
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia erä % ⁷⁾	14,6	6,7	17,6	5,4	1,0	20,9	20,4	–	10,5
Henkilöstö vuoden lopussa	2 593	73	2 894	1 738	9 472	2 469	443	–104	19 578
Henkilöstö keskimäärin	2 640	78	2 891	1 729	10 020	2 504	491	–107	20 246

¹⁾ Konsernin liikevaihto koostuu pääosin tavaroiden myynnistä.

²⁾ Vuoden 2015 kertaluonteinen erä 1 miljoonaa euroa UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella liittyy Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun. UPM Energy -liiketoiminta-alueen kertaluonteiset erät 7 miljoonaa euroa liittyvät PVO Lämpövoiman sulkemisesta aiheutuviin rakennejärjestelykuluihin ja 19 miljoonaa euroa liittyvät Olkiluoto 4 – ydinvoimalaitoshankkeeseen. UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen kertaluonteiset nettokulut 3 miljoonaa euroa liittyvät pääosin uudelleenjärjestelyihin. UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen kertaluonteiset erät sisältävät nettotulon 10 miljoonaa euroa liittyen rakennejärjestelyihin ja 2 miljoonan euron kertaluonteisen kulun liittyen Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun. UPM Plywood -liiketoiminta-alueen kertaluonteinen kulu 2 miljoonaa euroa liittyy Lahden kiinteistön rakennejärjestelyihin. Muun toiminnan kertaluonteiset erät sisältävät 3 miljoonan euron myyntivoiton Tilhill Forestry Ltd:n osakkeiden myynnistä, 3 miljoonaa euroa muun omaisuuden myyntivoittoa sekä 3 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä olevat sijoitukset, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Investoinnit sisältävät liiketoimintojen yhdistämisestä syntyneen liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, sekä sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin sekä muihin osakkeisiin.

⁶⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁷⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-prosentin laskentakaava; segmentit: Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100, konserni: (Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut – kertaluonteiset erät)/(Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin)) x 100.

⁸⁾ Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät sisäisen liikevaihdon ja sisäisen varastokatteen eliminoinnin sekä MPI:n yhdistelyn yhteisenä toimintona. Lisäksi realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset, joita ei allokoida segmenteille sisältyvät täsmätyksiin.

Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2014

milj. euroa	UPM Biorefining	UPM Energy	UPM Raflatac	UPM Paper Asia	UPM Paper ENA	UPM Plywood	Muu toiminta	Eliminoinnit ja täsmä- tykset ⁸⁾	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 374	251	1 248	939	5 216	415	442	–17	9 868
Konsernin sisäinen myynti	563	213	–	185	68	25	5	–1 059	–
Myynti yhteensä ¹⁾	1 937	464	1 248	1 124	5 284	440	447	–1 076	9 868
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	–	–	–	1	–	1	–	3
Liikevoitto	223	202	69	108	–32	44	82	–22	674
Rahoituskulut, netto									–7
Tuloverot									–155
Tilikauden voitto/tappio									512
Kertaluonteiset erät liikevoitossa ²⁾	6	–	–11	–	–213	–	45	–	–173
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	217	202	80	108	181	44	37	–22	847
Varat ³⁾	3 171	2 826	678	1 008	2 754	284	1 605	–246	12 080
Kohdistamattomat varat									2 115
Varat yhteensä									14 195
Velat ⁴⁾	170	8	125	86	451	26	188	–191	863
Kohdistamattomat velat									5 852
Velat yhteensä									6 715
Muut erät									
Poistot	151	11	32	80	213	24	11	–2	520
Arvonlentumiset	–1	–	3	–	136	–	–	–	138
Investoinnit ⁵⁾	151	35	24	84	102	8	8	–1	411
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja	147	3	24	84	102	8	8	–1	375
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁶⁾	3 002	2 818	553	922	2 303	257	1 417	–328	10 944
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	2 862	2 903	530	861	2 511	268	1 445	–117	11 263
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia erä % ⁷⁾	7,6	7,0	15,1	12,5	7,2	16,4	2,6	–	7,5
Henkilöstö vuoden lopussa	2 529	80	2 847	1 652	10 467	2 441	509	–111	20 414
Henkilöstö keskimäärin	2 612	85	2 845	1 663	10 735	2 463	559	–110	20 852

¹⁾ Konsernin liikevaihto koostuu pääosin tavaroiden myynnistä.

²⁾ Vuoden 2014 kertaluonteiset tuotot UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella 5 miljoonaa euroa liittyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntiin ja tuotot 1 miljoonaa euroa liittyy rakennejärjestelyihin. UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen kertaluonteiset erät 11 miljoonaa euroa liittyvät uudelleenjärjestelyihin, sisältäen 3 miljoonan euron arvonalentumisen. UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen kertaluonteiset erät sisältävät 135 miljoonaa euroa arvonalentumisia sekä 73 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja liittyen suunniteltuihin paperikapasiteetin sulkemisiin. Lisäksi kertaluonteisiin eräisiin sisältyy 5 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja, josta 1 miljoonaa euroa arvonalentumisia, pääasiassa liittyen UPM Docellesin paperitehtaan sulkemiseen Ranskassa. Muun toiminnan kertaluonteiset tuotot 45 miljoonaa euroa liittyvät Ison-Britannian metsäalueiden myynnistä saatuu myyntivoittoon.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä olevat sijoitukset, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Investoinnit sisältävät liiketoimintojen yhdistämisestä syntyneen liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, sekä sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin sekä muihin osakkeisiin.

⁶⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁷⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-prosentin laskentakaava; segmentit: Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100, konserni: (Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut – kertaluonteiset erät)/(Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin)) x 100.

⁸⁾ Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät sisäisen liikevaihdon ja sisäisen varastokatteen eliminoinnin sekä MPI:n yhdistelyn yhteisenä toimintona. Lisäksi realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset, joita ei allokoida segmenteille sisältyvät täsmätyksiin.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Myynti konsernin ulkopuolelle asiakkaan sijainnin mukaan

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Saksa	1 658	1 694
Suomi	900	980
Iso-Britannia	916	919
Ranska	421	414
Muut EU-maat	2 103	2 052
Muu Eurooppa	436	508
Yhdysvallat	1 253	1 006
Kanada	57	50
Kiina	852	637
Uruguay	61	41
Muu maailma	1 481	1 567
Yhteensä	10 138	9 868

Varat yhteensä maittain

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Saksa	1 148	1 222
Suomi	8 524	8 753
Iso-Britannia	211	250
Ranska	63	67
Muut EU-maat	325	335
Muu Eurooppa	71	79
Yhdysvallat	491	464
Kanada	–	11
Kiina	1 037	913
Uruguay	2 004	1 790
Muu maailma	319	311
Yhteensä	14 193	14 195

Investoinnit maittain

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Saksa	20	59
Suomi	218	236
Iso-Britannia	8	9
Ranska	2	2
Puola	6	11
Muu Eurooppa	18	2
Yhdysvallat	5	5
Kiina	215	77
Uruguay	26	8
Muu maailma	2	2
Yhteensä	520	411

5 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä rahavirtalaskelman liitetiedot

Yrityshankinnat

Vuonna 2015 ja 2014 ei tehty yrityshankintoja.

Yritysmyyntit

Vuonna 2015 UPM myi 100 % Tilhill Forestry Ltd:n osakkeistaan BSW Timber Ltd:lle Isossa-Britanniassa. Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto vuoden 2015 yritysmyyntien nettovarosta. Vuonna 2014 UPM:llä oli vähäisiä yritysmyyntejä.

milj. euroa	2015
Vaihto-omaisuus	5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24
Rahavarat	3
Varaukset (liite 30)	–2
Ostovelat ja muut velat	–22
Nettovarallisuus	8
Myyntivoitto	3
Saatu vastike yhteensä	11
Saatu vastike rahavaroina	11
Luovutettujen tytäryhtiöiden rahavarat	–3
Luovutusten nettorahavirta	8

Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot

Oikaisut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	–352	–78
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	–3	–3
Poistot ja arvonalentumiset	524	658
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot, netto	–18	–117
Rahoituskulut, netto	67	66
Verot	159	155
Rakennejärjestelyvarausten muutos	–62	14
Muut oikaisut	134	84
Yhteensä	449	779

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Vaihto-omaisuus	15	18
Lyhytaikaiset saamiset	–30	59
Lyhytaikaiset korottomat velat	7	–4
Yhteensä	–8	73

Konsernin rahavirtalaskelman mukaisesti vuoden 2015 maksetut verot olivat 143 (81) miljoonaa euroa, josta 140 (81) miljoonaa euroa sisältyy liiketoiminnan rahavirtaan ja 3 miljoonaa euroa investointien rahavirtaan.

6 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	20	62
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	4	4
Muut vuokratuotot	11	11
Saadut päästöoikeudet (liite 7)	22	27
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	–78	–53
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	18	23
Muut erät	16	17
Yhteensä	13	91

7 Liiketoiminnan kulut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	21	–12
Valmistus omaan käyttöön	–5	–6
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 675	5 559
Rahavirran suojauslaskennassa olevat johdannaiset	93	47
Ulkopuoliset palvelut ja veloitukset ¹⁾	856	913
	6 624	6 519

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	967	1 020
--------------------	-----	-------

Osakeperusteiset maksut (liite 37)

	16	10
--	----	----

Henkilösivukulut

Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt (liite 29)	33	16
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	117	116
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liite 29)	–1	2
Muut henkilösivukulut ²⁾	125	126
	274	260

Liiketoiminnan muut kulut

Vuokratkulut	51	52
Päästöoikeuskulut (liite 6)	14	15
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	2	4
Muut liiketoiminnan kulut ³⁾	876	846
	943	917

Liiketoiminnan kulut yhteensä	8 840	8 708
--------------------------------------	--------------	--------------

¹⁾ Ulkopuoliset palvelut ja veloitukset muodostuvat pääasiassa myytyjen tuotteiden jakelukustannuksista.

²⁾ Muihin henkilösivukuluihin sisältyy pääasiassa lakisääteisiä sosiaalikuluja, mutta ei eläkekuluja.

³⁾ Muut liiketoiminnan kulut sisältävät mm. energia- ja kunnossapitokuluja, palveluja sekä konsernin hallintoon liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät tutkimus- ja kehityksenot olivat 37 (35) miljoonaa euroa.

Julkiset avustukset

Vuonna 2015 konserni kirjasi julkisia avustuksia pitkäaikaisten varojen vähennykseksi 0 (3) miljoonaa euroa. Vuonna 2015 liiketoiminnan kulujen vähennykseksi kirjattu julkisia avustuksia oli yhteensä 6 (7) miljoonaa euroa. Lisäksi konserni sai julkisena avustuksena päästöoikeuksia, liite 17.

Hallituksen ja konsernin johtajiston palkat ja palkkiot

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 175 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan ja tilintarkastusvaliokunnan puheenjohtajan 120 000 euroa ja muiden hallituksen jäsenten 95 000 euroa. Vuosipalkkion määrästä 60 % maksettiin rahana tuloverojen kattamiseksi ja 40 % vastaavalla määrällä hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun hankittiin yhtiön osakkeita. Yhtiö vastasi osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Toimitusjohtajalle ei maksettu vuosipalkkiota hallitusyöskentelystä.

Vuonna 2015 hallituksen puheenjohtajalle luovutettiin 4 193 (5 595) yhtiön osaketta, hallituksen varapuheenjohtajalle sekä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 2 875 (3 836) osaketta kullekin, ja muille hallituksen jäsenille 2 276 (3 037).

Hallituksen jäsenten osakeomistus (kpl) ja palkkiot

	Osakeomistus		Palkkiot (1 000 euroa)	
	31.12.2015 ¹⁾	2015	2015	2014
Hallituksen jäsenet				
Björn Wahlroos, puheenjohtaja	254 442	175	175	175
Berndt Brunow, varapuheenjohtaja	303 578	120	120	120
Henrik Ehrnrooth	2 276	95	–	–
Piia-Noora Kauppi	11 856	120	120	120
Wendy E. Lane	32 925	95	95	95
Ari Puheloinen	4 301	95	63	63
Veli-Matti Reinikkala	36 097	95	95	95
Suzanne Thoma	2 276	95	–	–
Kim Wahl	14 075	95	95	95
Jussi Pesonen, toimitusjohtaja	220 275	–	–	–

Aikaisemmat hallituksen jäsenet

Matti Alahuhta	–	–	95
Yhteensä	882 101	985	858

¹⁾ Yllä esitetyt osakeomistukset sisältävät myös hallituksen jäsenten lähipiiriin sekä määräysvalta-yhteisöjen omistamat osakkeet.

Konsernin johtajiston palkat, palkkiot ja muut etuudet

1 000 euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Toimitusjohtaja Jussi Pesonen		
Palkat ja etuudet		
Palkka	1 052	1 052
Kannustepalkkiot	856	627
Osakepalkkiot	824	–
Etuudet	27	27
Yhteensä	2 759	1 706

Vuonna 2015 Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän kustannus toimitusjohtajan osalta oli 353 000 (303 000) euroa ja maksut vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn 1 000 000 (682 000) euroa. Vuonna 2015 toimitusjohtajan vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn ei maksettu muita maksuja (vuonna 2014 maksettiin 268 000 euron kertasuoritustakuun vastuun katteeksi).

1 000 euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Johtajiston jäsenet (lukuunottamatta toimitusjohtaja) ¹⁾		
Palkat ja etuudet		
Palkat	3 455	3 457
Kannustepalkkiot	1 733	869
Osakepalkkiot	1 805	–
Etuudet	238	249
Yhteensä	7 231	4 575

¹⁾ 11 jäsentä vuosina 2015 ja 2014.

Vuonna 2015 Suomen ja Saksan lakisääteisten eläkejärjestelmien kustannus johtajiston jäsenten (pois lukien toimitusjohtaja) osalta oli 900 000 (752 000) euroa ja maksut vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn 651 000 (686 000) euroa.

Toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten kokonaispalkitseminen koostuu peruspalkan ja etuuksien lisäksi lyhyen aikavälin kannustepalkkioista, osakepohjaisista pitkän aikavälin kannustepalkkioista sekä eläke-etuuksista.

Toimitusjohtajan ja johtajiston lyhyen aikavälin kannustepalkkiot on sidottu konsernin tai liiketoiminta-alueen ennalta määrättyjen taloudellisten tavoitteiden sekä johtajiston jäsenen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Vuotuisen kannustepalkkion enimmäismäärä on 100 % liiketoiminta-alueen johtajan perusvuosipalkasta ja 70 % johtajiston muun jäsenen perusvuosipalkasta. Toimitusjohtajan vuotuisen kannustepalkkion enimmäismäärä on 150 % perusvuosipalkasta.

Konsernin johtajiston osakeperusteisten maksujen kirjatut kulut olivat 5,4 (2,8) miljoonaa euroa.

Johtajasopimuksensa mukaisesti toimitusjohtaja Jussi Pesosen eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan tavoite-eläke on 60 % kymmenen viimeisen työvuoden keskimääräisestä indeksoidusta ansiosta lasketuna Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän mukaan. Eläkeiän alentamisesta 60 vuoteen aiheutuvat kulut katetaan lakisääteistä työeläkettä täydentävällä vapaaehtoisella etuusperusteisella lisäeläkkeellä. Mikäli toimitusjohtaja lopettaa yhtiön palveluksessa ennen 60 vuoden ikää, hänellä on täysi vapaakirjaoikeus vapaaehtoisesta eläkevakuutuksen mukaiseen ansaittuun eläkkeeseen. Muiden johtajiston jäsenten eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtajan etuusperusteisen eläkejärjestelyn kulut vuonna 2015 olivat 0,6 (0,5) miljoonaa euroa. Järjestelyn varat olivat 1,6 (6,6) miljoonaa euroa ja velvoitteet 0,9 (5,1) miljoonaa euroa. Muut johtajiston jäsenet ovat maksuperusteisen eläkejärjestelyn piirissä.

Mikäli yhtiö irtisanoa toimitusjohtajan toimitusuhteen, hänelle maksetaan 24 kuukauden peruspalkkaa vastaava irtisanomiskorvaus kuuden kuukauden irtisanomisajalta maksettavan palkan lisäksi. Toimitusjohtajan irtisanoutuessa hänelle ei makseta muita korvauksia irtisanomisajan palkan lisäksi. Johtajiston muiden jäsenten irtisanomiskorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa, minkä lisäksi heille maksetaan irtisanomisajalta kuuden kuukauden palkka, jollei irtisanomisilmoitusta anneta yksinomaan työntekijästä johtuvista syistä.

Jos yhtiön määräysvallassa tapahtuu muutos, jokainen konsernin johtajiston jäsen voi irtisanoa työsopimuksensa yhden kuukauden tai toimitusjohtaja kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan muutoksen aiheuttaneesta tapahtumasta ja saada 24 kuukauden peruspalkkaansa vastaavan korvauksen.

Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Tilintarkastus	2,3	2,0
Veroneuvonta	0,8	0,6
Muut palvelut	0,5	0,5
Yhteensä	3,6	3,1

8 Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Biologisten hyödykkeiden hakkuut	-91	-91
Käyvän arvon muutos	443	169
Yhteensä	352	78

9 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Osakkuusyritykset	2	3
Yhteisyritykset	1	-
Yhteensä	3	3

10 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	8	16
Muut aineettomat hyödykkeet	25	30
	33	46
Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		
Rakennukset	82	81
Koneet ja kalusto	388	373
Muut aineelliset hyödykkeet	17	17
	487	471
Poistot sijoituskiinteistöistä		
Rakennukset	3	3
Muut	1	1
	4	4
Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset		
Päästöoikeudet	-	-1
	-	-1
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumiset		
Maa-alueet	-	1
Rakennukset	-	42
Koneet ja kalusto	-	93
Muut aineelliset hyödykkeet	-	2
	-	138
Yhteensä	524	658

Vuonna 2015 ei kirjattu arvonalennuksia käyttöomaisuushyödykkeistä.

Vuonna 2014 yhtiö kirjasi 135 miljoonan euron arvonalennuksen aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella. Arvonalennukset liittyivät yhtiön suunnitelmiin sulkea pysyvästi neljä paperikonettaan: Chapellen PK3, Shottonin PK1, Jämsänkosken PM5 ja Kaukaan PK2. Lisäksi yhtiö kirjasi 3 miljoonan euron arvonalennuksen aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä liittyen UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen uudelleenjärjestelyihin.

11 Nettovoitot myytävissä olevista sijoituksista

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Myyntien yhteydessä realisoituneet nettovoitot ¹⁾	-	59
Yhteensä	-	59

¹⁾ Vuonna 2014 sisältää 59 miljoonan euron tuoton liittyen Metsä Fibre Oy:n osakkeiden myyntiin vuonna 2012.

12 Rahoituskulut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä käyvän arvon muutokset		
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	85	96
Käyvän arvon suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutos	-13	51
Käyvän arvon suojauslaskennassa suojattujen lainojen korkoriskistä aiheutuva käyvän arvon muutos	5	-50
Suojattujen kiinteähintaisten sitoumusten kurssierosta aiheutuva käyvän arvon muutos	3	5
Kurssierot jaksotettuun hankintamenuun kirjatuista veloista	-105	-123
Kurssierot lainoista ja saamisista	13	17
Muut valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä käyvän arvon muutokset	13	-
	1	-4
Korko- ja muut rahoituskulut, netto		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuun kirjatuista veloista	-122	-148
Korkotuotot johdannaisista	75	90
Korkotuotot lainoista ja saamisista	5	15
Muut rahoituskulut	-26	-19
	-68	-62
Yhteensä	-67	-66

Liikevoittoon sisältyvät johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Rahavirran suojauslaskennassa olevat johdannaiset	-101	30
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	-78	-53
Yhteensä	-179	-23

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Liikevaihto	-100	11
Liiketoiminnan muut tuotot	18	23
Nettorahoituserät	6	-11
Yhteensä	-76	23

13 Tuloverot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Verotettavaan tuloon perustuvat verot	95	100
Laskennallisten verojen muutos (liite 28)	64	55
Tuloverot yhteensä	159	155

Tuloveron täsmäytyslaskelma

Voitto (tappio) ennen veroja	1 075	667
Suomen lakisääteisen verokannan 20 % vero	215	133
Suomen ja ulkomaiden verokantojen välinen ero	16	9
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot	-63	-27
Verotuksessa vähennyskelvottomat tappiot	11	25
Osakkuusyritysten tulokset	-1	-1
Verolainsäädännön muutokset	-1	1
Muutos laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyydessä	-	19
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-6	-5
Muut	-12	1
Tuloverot yhteensä	159	155

Effektiivinen verokanta 14,8 % 23,2 %

Voitto ennen veroja vuosina 2015 ja 2014 sisältää verovapaalla alueella toimivan tytäryhtiön tuloja.

Vuonna 2015 muut erät sisältävät 9 miljoonan euron verohyödyn liittyen Iso-Britannian metsäalueiden myynnistä saatuun myyntivoittoon vuonna 2014, jonka veroviranomaiset hyväksyivät verovapaaksi vuonna 2015.

Vuonna 2014 muutos laskennallisten verojen hyödynnettävyydessä liittyy laskennallisten verosaamisten arvioidun hyödynnettävyyden uudelleenarviointiin Ranskassa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

milj. euroa	1.1. – 31.12.					
	2015		2014			
	Ennen veroja	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verojen jälkeen		
Etuusperusteista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmateriaalitset voitot ja tappiot	153	-40	113	-235	54	-181
Muuntoerot	221	-	221	291	-	291
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-26	-2	-28	-51	10	-41
Rahavirran suojaukset	30	-6	24	-133	26	-107
Myytävässä olevat sijoitukset	-424	19	-405	-173	9	-164
Muut laajan tuloksen erät	-46	-29	-75	-301	99	-202

14 Tulos per osake

	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio, milj. euroa	916	512
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	533 505	531 574
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	1,72	0,96

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärää oikaistaan optioiden vaikutuksella.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio, milj. euroa	916	512
Voitto/tappio laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa	916	512
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	533 505	531 574
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, laimennettu, 1 000 kpl	533 505	531 574
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	1,72	0,96

15 Osakekohtainen osinko

Vuonna 2015 maksetut osingot olivat 373 miljoonaa euroa (0,70 euroa osaketta kohden) ja vuonna 2014 319 miljoonaa euroa (0,60 euroa osaketta kohden). Vuodelta 2015 hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,75 euroa osaketta kohti, jota vastaava kokonaisosinko on 400 miljoonaa euroa.

16 Liikearvo

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	230	219
Muuntoerot	11	11
Kirjanpitoarvo 31.12.	241	230

Liikearvo segmentteittäin

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
UPM Biorefining	220	209
UPM Rafflatac	7	7
UPM Plywood	13	13
Muu toiminta	1	1
Yhteensä	241	230

Arvon alentumistestaus

Yhtiö laatii arvonalentumistestauslaskelmat toimintasegmentti- tai sitä alemmalla liiketoimintayksikkötasolla vuosittain. Keskeisiä oletuksia laskelmissa ovat liiketoiminnan kasvunäkymät, tuotteiden hinnat, kustannuskehitys ja käytetty diskonttaus korko.

Liiketoiminnan kasvunäkymät perustuvat yleisiin kyseistä liiketoimintaa koskeviin ennusteisiin. Laskelmissa on käytetty kymmenen vuoden ennusteita, koska yhtiön liiketoiminnalle on luonteenomaista pääomavaltaisuudesta johtuva pitkäjänteisyys sekä markkinoiden sykliisyys. Tuotteiden hintaennusteissa ja kustannuskehityksessä on otettu huomioon johdon seuraavalle kolmelle vuodelle laatimat ennusteet sekä seitsemälle seuraavalle vuodelle tehdyt arviot. Ennusteissa on otettu huomioon konsernin viimeaikainen kannattavuuskehitys. Lisäksi konsernin tekemät investointipäätökset ja kannattavuusohjelmat sekä kyseistä alaa tuntevien asiantuntijoiden näkemykset pitkän ajan kysyntä- ja hintakehityksestä on huomioitu arvioita laadittaessa.

Rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmille kerrytettävissä oleva rahamäärä on määriteltä yksiköiden käyttöarvojen perusteella.

Diskonttauskorkojen määrittämisessä on käytetty laskenta-ajankohdan keskimääräistä painotettua pääomakustannusta ottaen huomioon liiketoimintakohtaiset riskit. Vuoden 2015 testauksissa ennen veroja määritellyn diskonttauskorkona on käytetty Suomen sellutoiminnoissa 11,02 (9,86) % ja Uruguay sellutoiminnoissa 10,38 (9,62) %. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on herkin sellun myyntihinnalle ja puuraaka-ainekustannukselle. Vuoden 2015 lopussa Suomen sellutoiminnoissa ennustejaksolle selluhintojen yli 19,4 %:n lasku johtaisi liikearvon arvonalentumiseen. Konserni uskoo, ettei mikään mahdollinen muutos puuraaka-ainekustannuksissa johtaisi kirjanpitoarvoa pienempään kerrytettävään rahamäärään. Uruguay sellutoiminnoissa ennustejaksolle selluhintojen yli 4,5 %:n lasku tai yli 13 %:n puukustannusten nousu johtaisi liikearvon arvonalentumiseen. Selluhintojen yli 6,3 %:n lasku tai yli 18 %:n puukustannusten nousu johtaisi koko liikearvon arvonalentumiseen.

17 Muut aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	549	536
Lisäykset	4	3
Vähennykset	-28	-2
Muuntoerot	11	12
Hankintameno 31.12.	536	549
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-323	-300
Poistot	-8	-16
Vähennykset	28	2
Muuntoerot	-9	-9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-312	-323
Kirjanpitoarvo 1.1.	226	236
Kirjanpitoarvo 31.12.	224	226

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾		
Hankintameno 1.1.	685	673
Lisäykset	4	6
Vähennykset	-32	-10
Siirrot erien välillä	1	11
Muuntoerot	7	5
Hankintameno 31.12.	665	685
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-616	-591
Poistot	-25	-30
Vähennykset	32	10
Muuntoerot	-7	-5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-616	-616

Kirjanpitoarvo 1.1.	69	82
Kirjanpitoarvo 31.12.	49	69

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	2	13
Lisäykset	3	2
Siirrot erien välillä	-1	-13
Hankintameno 31.12.	4	2

Kirjanpitoarvo 1.1.	2	13
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	2

Päästöoikeudet

Hankintameno 1.1.	47	18
Lisäykset ²⁾	24	42
Vähennykset ja velvoitteen täyttäminen	-17	-13
Hankintameno 31.12.	54	47

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4	-7
Arvonalentumisten peruutukset	-	1
Vähennykset	2	2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2	-4

Kirjanpitoarvo 1.1.	43	11
Kirjanpitoarvo 31.12.	52	43

Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	329	340
---	------------	------------

¹⁾ Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin aktivoituista tietokoneohjelmista.

²⁾ Lisäykset sisältävät vastikkeetta saadut päästöoikeudet.

Vedenkäyttöoikeudet

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy UPM Energy -liiketoiminta-alueeseen kuuluvien vesivoimalaitosten vedenkäyttöoikeuksia 189 (189) miljoonaa euroa, joilla arvioidaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, koska yhtiöllä on sopimusperusteisesti oikeus hyödyntää vesivaroja voimalaitosten energiantuotannossa. Näiden vedenkäyttöoikeuksien arvot testataan vuosittain arvonalentumisen varalta kunkin vesivoimalaitoksen odotettavissa olevien rahavirtojen perusteella.

18 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	708	670
Lisäykset	9	2
Vähennykset	-12	-15
Siirrot erien välillä	7	3
Muuntoerot	46	48
Hankintameno 31.12.	758	708

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-34	-34
Arvonalentumiset	-	-1
Siirrot erien välillä	-	1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-34	-34

Kirjanpitoarvo 1.1.	674	636
Kirjanpitoarvo 31.12.	724	674

Rakennukset

Hankintameno 1.1.	3 611	3 489
Lisäykset	36	22
Vähennykset	-96	-17
Siirrot erien välillä	113	43
Muuntoerot	73	74
Hankintameno 31.12.	3 737	3 611

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 478	-2 333
Poistot	-82	-81
Arvonalentumiset	-	-42
Vähennykset	95	17
Siirrot erien välillä	-26	-8
Muuntoerot	-33	-31
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 524	-2 478

Kirjanpitoarvo 1.1.	1 133	1 156
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 213	1 133

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	14 598	14 504
Lisäykset	150	115
Vähennykset	-760	-374
Yritysmyyntit	-2	-
Siirrot erien välillä	472	50
Muuntoerot	282	303
Hankintameno 31.12.	14 740	14 598

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-12 178	-11 900
Poistot	-388	-373
Arvonalentumiset	-	-93
Vähennykset	759	369
Yritysmyyntit	2	-
Siirrot erien välillä	-1	19
Muuntoerot	-190	-200
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-11 996	-12 178

Kirjanpitoarvo 1.1.	2 420	2 604
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 744	2 420

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	897	873
Lisäykset	7	5
Vähennykset	-42	-3
Siirrot erien välillä	28	10
Muuntoerot	12	12
Hankintameno 31.12.	902	897

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-783	-752
Poistot	-17	-17
Arvonalentumiset	-	-2
Vähennykset	42	2
Siirrot erien välillä	-2	-6
Muuntoerot	-8	-8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-768	-783

Kirjanpitoarvo 1.1.	114	121
Kirjanpitoarvo 31.12.	134	114

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	366	240
Lisäykset	269	225
Siirrot erien välillä	-563	-103
Muuntoerot	8	4
Hankintameno 31.12.	80	366

Kirjanpitoarvo 1.1.	366	240
Kirjanpitoarvo 31.12.	80	366

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	4 895	4 707
--	--------------	--------------

Rahoitusleasingjärjestelyt

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta.

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Rakennukset		
Hankintameno	2	2
Kertyneet poistot	-1	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	1

Koneet ja kalusto

Hankintameno	151	265
Kertyneet poistot	-45	-95
Kirjanpitoarvo 31.12.	106	170

Vuokrat hyödykkeet yhteensä	107	171
------------------------------------	------------	------------

Aktivoitua vieraan pääoman menot

Vuonna 2015 pitkäaikaiseen omaisuuteen aktivoitua vieraan pääoman menot olivat 8 (5) miljoonaa euroa. Poistot aktivoituista vieraan pääoman menoista olivat 4 (3) miljoonaa euroa vuonna 2015.

Käytetty keskimääräinen korkokanta 4,99 (2,34) %, edustaa hankkeiden rahoittamiseen käytetyn lainan kustannuksia.

19 Sijoituskiinteistöt

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Hankintameno 1.1.	58	71
Lisäykset	–	1
Siirrot erien välillä	–58	–14
Hankintameno 31.12.	–	58
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	–27	–31
Poistot	–4	–4
Siirrot erien välillä	31	8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	–	–27
Kirjanpitoarvo 1.1.	31	40
Kirjanpitoarvo 31.12.	–	31

Vuonna 2015 siirrot erien välillä sisältää siirrot aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Vuokratuotot	4	4
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa	–3	–3

20 Biologiset hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
1.1.	1 469	1 458
Lisäykset	16	8
Vähennykset	–72	–65
Biologisten hyödykkeiden hakkuut	–91	–91
Käyvän arvon muutokset	377	120
Muuntoerot	39	39
31.12.	1 738	1 469

Konserni omistaa Suomessa noin 704 000 hehtaaria metsiä ja Yhdysvalloissa noin 75 000 hehtaaria sekä Uruguayssa noin 236 000 hehtaaria puuviljelmiä. Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Käyvän arvon määrittäminen perustuu rahavirtojen nykyarvoon. Arvostuksessa käytettyjä keskeisiä tekijöitä ovat arvioidut puuston kasvu ja kantohinnat sekä käytetty diskonttauskorko. Kantohintaennusteet perustuvat johdon laskenta-ajankohdan hinnoista tehtyihin arvioihin puuston koko kasvuaikalle, 100 vuoteen asti Suomessa ja Yhdysvalloissa, ja 10 vuoteen Uruguayssa. Rahavirtoja oikaistaan myyntiin ja tulevaisuuden riskeihin liittyvillä kustannuksilla. Nuoret taimikot arvostetaan hankintameno mukaisesti.

Vuonna 2015 biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys Suomessa 265 miljoonalla eurolla johtui pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskonttauskoron muutoksista. UPM arvioi edelleen puun reaalihintojen laskevan pitkällä aikavälillä, joskin hieman aiempaa ennustetta hitaammin. Lisäksi Suomen metsien käyvän arvon määrittämisessä käytetty diskonttauskorko ennen veroja laskettiin 7,5 %:sta 7,0 %:iin.

Uruguayn puuviljelmien käyvän arvon laskelmissa käytetty diskonttauskorko ennen veroja oli vuonna 2015 10,0 (10,0) %.

Yhden prosenttisyksikön lasku (nousu) käytetyssä diskonttauskorossa olisi kasvattanut (pienentänyt) biologisten hyödykkeiden käypää arvoa noin 260 (200) miljoonaa euroa.

21 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
1.1.	25	22
Lisäykset	1	1
Siirrot erien välillä	–1	–
Osuus tuloksista verojen jälkeen (liite 9)	3	3
Saadut osingot	–1	–2
Muuntoerot	1	1
31.12.	28	25

Osuuksiin osakkuusyrityksissä sisältyy 31.12.2015 liikearvoa 1 (1) miljoonaa euroa.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Osakkuusyritykset	20	17
Yhteisyritykset	8	8
31.12.	28	25

UPM:llä ei ole olennaisia yksittäisiä osakkuus- tai yhteisyrityksiä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Myyntit	1	2
Ostot	89	83
Pitkäaikaiset saamiset	9	8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1	1
Ostovelat ja muut velat	1	2

Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
1.1.	8	8
Tilikauden aikana myönnetty lainat	1	1
Lyhennykset	–	–1
31.12.	9	8

22 Myytävissä olevat sijoitukset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
1.1.	2 510	2 661
Lisäykset	33	31
Vähennykset	–35	–1
Siirrot erien välillä	1	–10
Käyvän arvon muutokset	–424	–173
Muuntoerot	–	2
31.12.	2 085	2 510

31.12.2015 ja 31.12.2014 myytävissä olevat sijoitukset koostuvat vain sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin.

Merkittävimmät myytävissä olevat sijoitukset

	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin omistus-osuus %	Kirjanpitoarvo, milj. euroa	
			2015	2014
Pohjolan Voima Oy, A-sarja	8 176 191	61,24	324	381
Pohjolan Voima Oy, B-sarja	4 140 132	58,11	1 166	1 370
Pohjolan Voima Oy, B2-sarja	2 414 940	51,13	169	187
Kemijoki Oy	179 189	7,33	314	401
Länsi-Suomen Voima Oy	10 220	51,10	92	107
OEP Technologie B.V.	–	–	–	35
Muut ¹⁾	–	–	20	29
31.12.			2 085	2 510

¹⁾ Vuosi 2015 sisältää Pohjolan Voima Oy:n C-, M- ja V-sarjan osakkeet. Vuosi 2014 sisältää Pohjolan Voima Oy:n C-, H-, M- ja V-sarjan osakkeet.

UPM Energy -liiketoiminta-alueen myytävissä olevat sijoitukset muodostuvat pääasiallisesti osittain omistetuista energiayhtiöistä, joissa UPM:llä ei ole määräysvaltaa, yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Kyseiset energiayhtiöt toimittavat sähköä ja/tai lämpöä osakkailleen niin sanotun Mankala-periaatteen mukaisesti, kuten yhtiöjärjestyksessä on määritelty. Osakkaille toimitetaan sähköä ja/tai lämpöä omistussuhteensa suhteessa ja osakkaat vastaavat osuusiensa mukaisista sähkö- ja/tai lämmön tuotantokustannuksista sekä tuotantoon liittyvistä veloista, kuten yhtiöjärjestyksessä on määritelty.

UPM Energy -liiketoiminta-alueen myytävissä olevien sijoitusten (Pohjolan Voima Oy:n A-, B-, B2-, C-, C2-, M- ja V-osakkeet, Kemijoki Oy:n osakkeet ja Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeet) käyvän arvon määrittely perustuu diskontatun rahavirran malliin. Konsernin arvio sähkön hinnasta perustuu fundamenttipohjaiseen simulointiin Suomen aluehinnasta. Sähkön hinnan 5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 342 miljoonaa euroa ylös- tai alaspäin. Mallissa käytetty 5,85 %:n diskontto-korkokanta on määritetty käyttäen painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Diskonttaustekijässä 0,5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 330 miljoonaa euroa alas- tai ylöspäin. Muut omaisuuden arvostukseen liittyvät epävarmuus- ja riskitekijät koskevat Olkiluoto 3 -ydinvoimalan kiinteähintaisen, avaimet käteen -projektin käynnistysaikataulua ja siihen liittyvää, meneillään olevaa välimiesmenettelyä voimalan toimittajan AREVA-Siemensin ja voimalan omistajan Teollisuuden Voima Oyj:n välillä. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3:n kapasiteetista on noin 31 % Pohjolan Voima Oy:n B2-osakkeiden kautta. Välimiesmenettelyn mahdollista tulosta ei ole otettu huomioon arvon määrittämisessä. Muutoksilla toimintaa koskevassa sääntelyssä ja verotuksessa voi myös olla vaikutusta energiaomistusten arvoon.

Vuoden 2015 neljännessä vuosineljänneksellä UPM myi 10,6 %:n omistuksensa OEP Technologie B.V. (SMARTTRAC) osakkeista.

Pohjolan Voima Oy, B- ja B2-sarjat liittyvät osakeomistuksiin Teollisuuden Voima Oyj:ssä, joka käyttää ja rakentaa ydinvoimaloita Olkiluodossa, Suomessa. Ydinvoimalan toiminta aiheuttaa mahdollisia kustannuksia ja vastuuta liittyen ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen. Toimintaa säätävät kansainvälinen, Euroopan unionin sekä paikallinen ydinvoiman käyttöä koskeva lainsäädäntö ja hallinnolliset määräykset. Suomen ydinvoimalain mukaan ydinlaitoksen käyttäjä on ankarassa vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat ydintapahtumasta käyttäjän ydinlaitoksessa tai tapahtuvat ydinpoltoaineiden kuljetuksen aikana. Ydinvoimaloita omistavien ja käyttävien voimayhtiöiden osakkeenomistajat eivät ole vastuussa ydinvoimalain mukaan Suomessa käytetyn polttoaineen käsittelystä, varastoinnista ja loppusijoituksesta, vähä- ja keskiaktiivisen jätteen käsittelystä ja ydinvoimalan käytöstä poistamisesta tulevaisuudessa aiheutuvat kustannukset ovat käyttäjän vastuulla. Käyttäjälle aiheutuvat ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen liittyvät kustannukset korvataan valtion perustamasta rahastosta, johon ydinvoimaloiden käyttäjät suorittavat vuosittaisen maksuosuuden. Mainittuun rahastoon maksettujen varojen on tarkoitus kattaa arvioidut tulevat kustannukset, jotka on huomioitu niihin liittyvien myytävissä olevien sijoitusten käyvässä arvossa.

23 Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä (liite 21)	9	8
Muut lainasaamiset	11	35
Johdannaisopimukset	312	291
31.12.	332	334

Muihin lainasaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

24 Muut pitkäaikaiset varat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Etusopijaiset eläkejärjestelyt (liite 29)	93	40
Muut pitkäaikaiset varat	52	51
31.12.	145	91

25 Vaihto-omaisuus

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	646	548
Keskeneräiset tuotteet	54	55
Valmiit tuotteet/tavarat	642	713
Ennakkomaksut	34	40
31.12.	1 376	1 356

26 Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Myyntisaamiset	1 436	1 412
Lainasaamiset	5	6
Siirtosaamiset	134	143
Johdannaisopimukset	128	151
Muut saamiset	173	144
31.12.	1 876	1 856

Myyntisaamisten ikäjakama

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Erääntymättömät	1 193	1 225
Erääntyneet 1–30 päivää	159	133
Erääntyneet 31–90 päivää	45	32
Erääntyneet yli 90 päivää	39	22
31.12.	1 436	1 412

Arvioidessaan myyntisaamisten realisointiarvoa konserni huomioi myyntisaamisten luottokelpoisuudessa tapahtuneet muutokset. Tilinpäätöshetkellä ei ole viitteitä siitä, että maksuvelvolliset eivät pystyisi täyttämään velvoitteitaan liittyen myyntisaamisiin, jotka eivät ole erääntyneet tai joiden arvo ei ole alentunut. Myyntisaamisista kirjattu arvonalentuminen oli vuonna 2015 18 (8) miljoonaa euroa ja se sisältyy muihin liiketoiminnan kuluihin. Myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan erääntyneitä saamisiaan.

Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvä maksimiluottoriski, ottamatta huomioon luottotappioriskiä pienentäviä eriä, on niiden kirjanpitoarvo.

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Henkilöstökulut	9	14
Korkotuotot	3	5
Energia- ja muut valmisteverot	66	70
Muut erät	56	54
31.12.	134	143

27 Oma pääoma

Osakepääoma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä		Osakepääoma
	(1 000)		
1.1.2014	529 302		890
Merkitty optiolla	4 434		–
31.12.2014	533 736		890
31.12.2015	533 736		890

Osakkeet

31.12.2015 yhtiön osakkeiden lukumäärä oli 533 735 699. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Osakeyhtiölain mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan, jollei yhtiö nimenomaisesti ole toisin päättänyt.

Omat osakkeet

9.4.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 50 000 000 omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

31.12.2015 yhtiön hallussa oli 230 737 (230 737) omaa osaketta eli 0,04 (0,04) % osakemäärästä. 211 481 osaketta on palautunut vuonna 2011 osakeannin yhteydessä vastikkeetta yhtiön haltuun, osana Myllykoski-yrityskauppaan liittyviä sopimusjärjestelyjä ja 19 256 osaketta konsernin osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti työsuhteiden päättymisen yhteydessä vuonna 2012.

Valtuudet osakkeiden lukumäärän korottamiseen

4.4.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: (i) Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita enintään 25 000 000 kappaletta. Tähän lukuun sisältyvät myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. (ii) Uudet osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa, kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Valtuutus on voimassa 4.4.2016 saakka.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Osakeantivaltuutuksella tehtävillä merkinnöillä yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta yhteensä 4,68 %, eli 25 000 000 osakkeella 558 735 699 osakkeeseen.

Lunastusvelvollisuuslauseke

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen 12 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yksin tai toisen osakkeenomistajan kanssa, saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 12 §:ssä tarkemmin määrätyn edellytyksin.

Lunastusvelvollisuuslausekkeen määräysten muuttamista tai poistamista tarkoittava yhtiökokouksen päätös on pätevä vain, mikäli sitä ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on vähintään kolme neljänestä annetuista äänistä ja kokouksessa edustettuina olevista osakkeista.

Arvonmuutos- ja muut rahastot

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Myytävissä olevien sijoitusten arvonnutosrahasto	1 582	1 988
Suojausrahasto	-104	-128
Osakeperusteiset maksut	8	7
31.12.	1 486	1 867

Suojausrahaston muutos

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
1.1.	-128	-21
Kirjattu suojausrahastoon	-85	-102
Siirretty liikevaihtoon	26	-85
Siirretty liiketoiminnan kuluihin	81	51
Siirretty rahoituskuluihin	8	3
Verot kirjauksista suojausrahastoon	17	20
Verot siirroista tuloslaskelmaan	-23	6
31.12.	-104	-128

Muiden laajan tuloksen erien erittely

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	113	-181
Muuntoerot	221	291
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-28	-41
Rahavirran suojaukset		
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostamisesta	-68	-82
Luokittelun muutokset	92	-25
	24	-107
Myytävissä olevat sijoitukset		
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostamisesta	-405	-164
	-405	-164
Muut laajan tuloksen erät	-75	-202

Määräysvallattomien omistajien osuudet

11.12.2014 konserni hankki loput 10 % Wisapower Oy:n osakkeista hintaan 4 miljoonaa euroa. Wisapower Oy:n määräysvallattomien omistajien osuuden kirjanpitoarvo oli hankinta-ajankohtana 3 miljoonaa euroa. Konserni kirjasi pois taseesta määräysvallattomien omistajien osuuden 3 miljoonaa euroa ja vähensi emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa 1 miljoonalla eurolla. Seuraavassa esitetään yhteenveto Wisapower Oy:stä omistetun osuuden muutosten vaikutuksesta emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan:

milj. euroa	2015	2014
Hankitun määräysvallattoman osuuden kirjanpitoarvo	–	3
Määräysvallattomien omistajien osuudesta maksettu vastike	–	-4
Emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan kirjattu ylimenevä osuus	–	-1

28 Laskennalliset verot

Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2015

milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- ja laajan tuloksen eriin		Muuntoerot	31.12.2015
		laskelmaan	muihin laajan tuloksen eriin		
Laskennalliset verosaamiset					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	160	-27	–	-1	132
Vaihto-omaisuus	35	2	–	–	37
Eläkevelvoitteet ja varaukset	158	-1	-28	–	129
Muut väliaikaiset erät	37	13	–	–	50
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	241	–	–	–	241
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	631	-13	-28	-1	589
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	211	6	–	–	217
Biologiset hyödykkeet	205	51	–	–	256
Eläkevelvoitteet ja varaukset	9	-2	12	–	19
Muut väliaikaiset erät	102	-4	-11	–	87
Laskennalliset verovelat yhteensä	527	51	1	–	579
Laskennalliset verot taseessa					
Laskennalliset verosaamiset	532	-37	-28	-1	466
Laskennalliset verovelat	428	27	1	–	456
Nettoverovelka	-104	64	29	1	-10

Laskennalliset verosaamiset vähennetään laskennallisista verovelloista, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamia vastaan ja jos laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2014

milj. euroa	1.1.2014	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muunto-erot	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	213	-53	-	-	160
Vaihto-omaisuus	27	8	-	-	35
Eläkevelvoitteet ja varaukset	135	-23	46	-	158
Muut väliaikaiset erot	30	7	-	-	37
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	252	-12	-	1	241
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	657	-73	46	1	631
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	239	-28	-	-	211
Biologiset hyödykkeet	198	3	-	4	205
Eläkevelvoitteet ja varaukset	18	-1	-8	-	9
Muut väliaikaiset erot	139	8	-45	-	102
Laskennalliset verovelat yhteensä	594	-18	-53	4	527
Laskennalliset verot taseessa					
Laskennalliset verosaamiset	564	-79	46	1	532
Laskennalliset verovelat	501	-24	-53	4	428
Nettoverovelka	-63	55	-99	3	-104

Konsernilla oli 31.12.2015 verotuksellisia liiketappioita 797 (782) miljoonaa euroa, joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Verotuksellisista liiketappioista 665 (630) miljoonaa euroa aiheutui Saksan tytäryhtiöistä ja 0 (39) miljoonaa euroa Kanadan tytäryhtiöstä. Saksassa liiketappiot eivät vanhene. Muissa maissa liiketappiot vanhenevat eri aikoina ja eri suuruksina. Ne liiketappiot, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista siksi ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, olivat 1 071 (1 088) miljoonaa euroa vuonna 2015. Nämä aiheutuvat etupäässä Kanadan tytäryhtiöstä, sekä tietyistä Saksan ja Ranskan tytäryhtiöistä.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden jakamatta olevista voittovaroista, koska nämä voidaan jakaa ilman veroseuraamuksia.

Lisäksi konserni ei kirjaa laskennallista verovelkaa muiden kuin suomalaisten tytäryritystensä jakamatta olevista voittovaroista sikäli kuin väliaikainen ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

29 Eläkevelvoitteet

Konsernilla on useita etuuspohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, joiden osalta noudatetaan kyseisten maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Suomen, Ison-Britannian ja Saksan järjestelyt muodostavat 90 % koko konsernin etuuspohjaisista velvoitteista. Konsernilla on etuuspohjaisia velvoitteita myös Itävallassa, Hollannissa, Ranskassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Neljäsosa koko konsernin henkilöstöstä kuuluu etuuspohjaisten järjestelyjen piiriin.

Suomessa työnantajien tulee vakuuttaa henkilöstönsä työntekijöiden eläkelain (TyEL) mukaisesti. TyEL:in mukaan työntekijä on vakuutettu vanhuuden, työkyvyttömyyden ja kuoleman varalta. Työntekijöiden edut voidaan vakuuttaa joko vakuutusyhtiössä tai työnantajan perustamassa eläkekassassa tai eläkesäätiössä. Suomessa konsernin henkilöstön eläke-etuuksista noin 90 % on vakuutettu vakuutusyhtiössä, jolloin edut luokitellaan maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Henkilöstöstä noin 10 %:n TyEL-vakuutukset on hoidettu konsernin oman, Kymin eläkesäätiön kautta. Eläkesäätiön kautta hoidetut etuudet luokitellaan etuuspohjaisiksi järjestelyiksi, joissa eläke riippuu työntekijän keskimääräisestä palkasta. TyEL-säätiön hallinnossa ovat edustettuina sekä työnantaja että työntekijät. Säätiölle on valittu valtuutettu asiamies, joka huolehtii säätiön säännönmukaisista toimista. Säätiön toimintaa valvoo Finanssi- ja valvonta.

Suomen TyEL-eläkelakia koskeva lakiuudistus tulee voimaan vuoden 2017 alusta. Uudistuksen vaikutus konsernin TyEL-säätiön, Kymin eläkesäätiön, etuuspohjaiseen veloitteeseen vuonna 2015 on 4 miljoonaa euroa, joka on kirjattu aiempaan työsuorituksen perustuvaan menoon.

Ison-Britanniassa konsernilla on etuuspohjainen eläkejärjestely, joka on suljettu uusilta jäseniltä eikä uutta eläkekertymää synny. Konsernilla on myös maksupohjainen järjestely, joka on avoin koko henkilöstölle. Eläkejärjestely toimii konsernista erillisen ja riippumattoman säätiön (Trust) hallinnoimana.

Saksassa etuuspohjaisten järjestelyjen piiriin kuuluvat työntekijät ovat oikeutettuja eläkkeeseen, joka perustuu palvelusvuosiin ja loppupalkkaan. Edut kattavat turvan myös työkyvyttömyys- ja kuolemantapauksissa.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset etuudet 31.12.2015

milj. euroa	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	888	-	-	888
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	551	31	-	582
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-851	-	-	-851
Etuuspohjainen nettovelka	588	31	-	619
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-	-	35	35
Etuuspohjaiset varat taseen varoissa (liite 24)	93	-	-	93
Velka taseessa yhteensä	681	31	35	747

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset etuudet 31.12.2014

milj. euroa	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	923	-	-	923
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	625	33	-	658
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-794	-	-	-794
Etuuspohjainen nettovelka	754	33	-	787
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-	-	40	40
Etuuspohjaiset varat taseen varoissa (liite 24)	40	-	-	40
Velka taseessa yhteensä	794	33	40	867

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten etuuksien nettovelka maittain 31.12.2015

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	314	29	504	41	888
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	490	-	92	582
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-406	-2	-409	-34	-851
Nettovelka	-92	517	95	99	619

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten etuuksien nettovelka maittain 31.12.2014

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	355	33	494	41	923
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	559	-	99	658
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-394	-2	-363	-35	-794
Nettovelka	-39	590	131	105	787

Velvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 2015

milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo			Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo			Netto
	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	
1.1.2015	1 548	33	1 581	-794	-	-794	787
Kauden työsuorituksen perustuva meno	14	1	15	-	-	-	15
Järjestelyn supistamiset	-	-	-	-	-	-	-
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämistä	4	-2	2	-	-	-	2
Korkokulu (+) korkotuotto (-)	36	-	36	-21	-	-21	15
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	54	-1	53	-21	-	-21	32
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen väestötilastollisten oletusten muutoksesta	13	-	13	-	-	-	13
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen taloudellisten oletusten muutoksesta	-158	-	-158	-	-	-	-158
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen kokemusperäisistä muutoksista	7	1	8	-	-	-	8
Järjestelyn varoihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-	-	-	-16	-	-16	-16
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+) jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriiin	-138	1	-137	-16	-	-16	-153
Maksetut etuudet	-56	-3	-59	56	3	59	-
Velvoitteen täyttämiset	-	-	-	-	-	-	-
Työnantajan suoritusjärjestelyyn	-	-	-	-52	-3	-55	-55
Muuntoerot	31	1	32	-24	-	-24	8
31.12.2015	1 439	31	1 470	-851	-	-851	619

Velvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 2014

milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo			Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo			Netto
	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	
1.1.2014	1 239	29	1 268	-717	-	-717	551
Kauden työsuorituksen perustuva meno	11	1	12	-	-	-	12
Järjestelyn supistamiset	-4	-	-4	-	-	-	-4
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämistä	-7	-	-7	-	-	-	-7
Korkokulu (+) korkotuotto (-)	43	1	44	-27	-	-27	17
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	43	2	45	-27	-	-27	18
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen väestötilastollisten oletusten muutoksesta	1	-	1	-	-	-	1
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen taloudellisten oletusten muutoksesta	276	3	279	-	-	-	279
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen kokemusperäisistä muutoksista	6	-	6	-	-	-	6
Järjestelyn varoihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-	-	-	-51	-	-51	-51
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+) jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriiin	283	3	286	-51	-	-51	235
Maksetut etuudet	-47	-3	-50	47	3	50	-
Velvoitteen täyttämiset	-	-	-	-	-	-	-
Työnantajan suoritusjärjestelyyn	-	-	-	-23	-3	-26	-26
Muuntoerot	30	2	32	-23	-	-23	9
31.12.2014	1 548	33	1 581	-794	-	-794	787

Merkittävimmät painotetut vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.

	Suomi		Saksa		Iso-Britannia		Muut maat	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Diskonntauskorko %	2,13	1,56	2,20	1,62	3,60	3,50	2,94	2,42
Inflatioaste %	1,59	1,25	1,70	2,00	3,25	3,35	2,05	2,12
Tuleva palkankorotus %	1,59	1,50	2,50	2,50	N/A	N/A	2,42	2,46
Tuleva eläkkeiden korotus %	0,88	2,21	1,70	2,00	3,10	3,20	1,01	1,00
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	13,7	10,3	11,0	12,8	13,0	12,0	10,5	10,9

Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyysoanalyysi merkittävässä painotetuissa oletuksissa tapahtuville muutoksille

	Oletuksen muutos	Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen	
		Lisäys	Vähennys
Diskonntauskorko %	0,5 %	7,6 %:n vähennys	8,5 %:n lisäys
Tuleva palkankorotus %	0,5 %	1,2 %:n lisäys	1,0 %:n vähennys
Tuleva eläkkeiden korotus %	0,5 %	4,7 %:n lisäys	4,3 %:n vähennys
Odotettavissa oleva elinikä	Yhden vuoden lisäys	3,1 %:n lisäys	-

Etuuspohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on vuoden 2015 lopussa 17 vuotta.

Yllä esitetyt herkkyysoanalyysit perustuvat siihen, että oletusten muutokset tapahtuvat toisista erillään, muiden oletusten pysyessä muuttumattomina. Samaa ennakoitua etuusosuusyksikköön perustuvaa arvostusmenetelmää (projected unit method) on sovellettu sekä eläkevastuiden että herkkyysoanalyysien laskennassa.

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten järjestelyjen varojen luokittelu

	2015			2014		
	Noteeratut yhtiöt %	Noteeraamat-yhtiöt %	Yhteensä %	Noteeratut yhtiöt %	Noteeraamat-yhtiöt %	Yhteensä %
Rahamarkkinasijoitukset						
Eurooppa	1	-	1	1	-	1
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit						
Eurooppa	25	-	25	28	-	28
Yhdysvallat	3	-	3	2	-	2
Muut maat	6	-	6	7	-	7
Oman pääoman ehtoiset instrumentit						
Eurooppa	13	-	13	12	-	12
Yhdysvallat	8	-	8	11	-	11
Muut maat	34	-	34	32	-	32
Kiinteistöt						
Eurooppa	6	4	10	3	4	7
Yhteensä	96	4	100	96	4	100

Suomessa järjestelyjen varoihin sisältyy yhtiön osakkeita käyvältä arvoltaan 1 (0,7) miljoonaa euroa. Arvioidut maksusuoritukset konsernin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin vuonna 2016 ovat 32 miljoonaa euroa ja muihin työsuhteen jälkeisiin järjestelyihin 4 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Merkittävimmät konsernin etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit ovat diskonntauskorkon muutokset, varojen volatiliiteetti, inflaatio, palkkojen kehitys sekä edunsaajien odotettavissa oleva elinikä.

Diskonntauskorko

Diskonntauskorkon perusteena käytetään korkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen tuottoon. Tuoton vähentymisen lisäksi etuuspohjaista velvoitetta. Diskonntauskorkon 0,5 %:n lisäys vähentää konsernin etuuspohjaista velvoitetta 112 miljoonalla eurolla. Vastaavasti diskonntauskorkon 0,5 % vähennys lisää velvoitetta 126 miljoonalla eurolla.

Varojen volatiliiteetti

Konserni altistuu järjestelyjen varojen muutoksille, erityisesti eläkesäätiöidensä kautta Suomessa ja Isossa-Britanniassa. Kyseisten säätiöiden varat muodostavat 96 % koko konsernin etuuspohjaisten järjestelyjen varoista.

Inflaatoriski

Suomessa maksussa olevat eläkkeet on sidottu TyEL-indeksiin, joka riippuu inflaatiosta (80 %) ja yleisestä palkkatason noususta (20 %).

Korkeampi inflaatio kasvattaa TyEL-indeksiä, joka lisää työnantajan maksua TyEL-tasausjärjestelmään. TyEL-indeksin kasvu ei suoranaisesti kasvata järjestelyn vastuita, koska sen vaikutus katetaan tasausjärjestelmän kautta.

Isossa-Britanniassa maksussa olevat eläkkeet on sidottu vähittäismyynti-indeksiin (Retail Price Index), kun taas eläkekertymä on sidottu kuluttajahintaindeksiin (Consumer Price Index). Kyseisten indeksien 0,5 %:n nousu lisää velvoitetta noin 34 miljoonalla eurolla.

Saksassa eläke-etuudet on sidottu kuluttajahintaindeksiin.

Palkkariski

Suomessa palkkoihin liittyvä riski koskee sitä 10 %:a henkilöstöstä, joka on vakuutettu TyEL-eläkesäätiön kautta.

Isossa-Britanniassa etuuspohjaiset järjestelyt ovat suljettuja ja palkkoihin liittyvät muutokset eivät vaikuta järjestelyn vastuisiin.

Saksassa osaan etuusmaksuista palkkojen muutoksella on suora vaikutus, osaan palkkojen muutoksella ei ole vaikutusta.

Odotettavissa oleva elinikä

Kuolevuusodotuksen muutoksella on vaikutus konsernin etuuspohjaisen velvoitteen määrään. Jos odotettavissa oleva elinikä nousee vuodella, velvoitteiden määrä lisääntyy Suomessa 12 miljoonalla eurolla, Isossa-Britanniassa 12 miljoonalla eurolla ja Saksassa 19 miljoonalla eurolla.

30 Varaukset

milj. euroa	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Henkilöstökuluvaraukset	Ympäristökuluvaraukset	Päästöoikeudet, varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2015	50	109	26	12	17	214
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	3	9	-	14	6	32
Yritysmyyntit	-	-	-	-	-2	-2
Siirrot erien välillä	6	-6	-	-	-	-
Käytetyt varaukset	-8	-55	-1	-11	-2	-77
Käyttämättömien varausten peruutukset	-4	-6	-1	-1	-1	-13
31.12.2015	47	51	24	14	18	154
1.1.2014	50	93	20	9	17	189
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	15	76	8	11	5	115
Käytetyt varaukset	-10	-55	-2	-8	-3	-78
Käyttämättömien varausten peruutukset	-5	-5	-	-	-2	-12
31.12.2014	50	109	26	12	17	214

Varaukset

31.12.2015 uudelleenjärjestely- ja henkilöstökuluvarauksiin sisältyy pääasiassa suljettujen tehtaiden purkamiseen sekä toimintojen uudelleenjärjestelyihin liittyviä kuluja Suomessa ja Ranskassa. Suomesa varauksiin sisältyy myös työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkejärjestelyjä, joista varaus kirjataan 2-3 vuotta ennen eläkkeen myöntämistä ja maksamista.

Varausten lisäykset vuonna 2014 liittyvät pääasiassa suunniteltuihin kapasiteetin vähennyksiin UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella. Marraskuussa UPM ilmoitti suunnitelmastaan pysyvästi sulkea neljä paperikonetta: Chapellen PK3, Shottonin PK1, Jämsänkosken PM5 ja Kaukaan PK2. Lisäksi UPM Raflatac -liiketoiminta-alueella aloitettiin huhtikuussa rakennejärjestelyt.

Ympäristökuluvaraukset sisältävät vanhoihin tehdasalueisiin ja kaatopaikkojen maisemointiin liittyviä veloitteita.

Konserni osallistuu kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtääviin hallitusohjelmiin. Vuonna 2015 konserni on kirjannut aiheuttamistään päästöistä 14 (12) miljoonan euron varauksen kattaakseen päästöoikeuksien palautusveloitteen päästöoikeuksia toimittamalla. Konsernilla on hallussaan aineettomiin oikeuksiin kirjattuna 52 (43) miljoonan euron arvosta päästöoikeuksia.

Jako pitkä- ja lyhytaikaisiin varauksiin

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Pitkäaikaiset varaukset	92	112
Lyhytaikaiset varaukset	62	102
Yhteensä	154	214

31 Korolliset velat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	1 165	1 081
Lainat rahoituslaitoksilta	1 013	1 335
Eläkelainat	158	241
Rahoitusleasingvelat	167	100
Johdannaissopimukset	71	99
Muut lainat	213	191
Muut velat	10	11
	2 797	3 058
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus	144	290
Johdannaissopimukset	21	41
Muut velat	104	75
	269	406
Korolliset velat yhteensä	3 066	3 464

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvien lyhennysten ja korkokulujen rahavirrat 31.12.2015

milj. euroa	2016	2017	2018	2019	2020	2021+	Total
Joukkovelkakirjalainat	-	340	230	-	-	421	991
Lyhennykset	64	64	35	28	28	207	426
Korot	64	404	265	28	28	628	1 417
Lainat rahoituslaitoksilta							
Lyhennykset	37	208	313	453	19	26	1 056
Vahvistetut luottolimiitit	-	-	-	-	-	-	-
Korot	15	14	13	2	1	1	46
	52	222	326	455	20	27	1 102
Eläkelainat							
Lyhennykset	74	74	74	-	-	-	222
Korot	10	6	3	-	-	-	19
	84	80	77	-	-	-	241
Rahoitusleasingvelat							
Lyhennykset	32	86	5	6	47	22	198
Korot	5	5	1	1	1	2	15
	37	91	6	7	48	24	213
Muut velat							
Lyhennykset	2	2	2	-	1	163	170
Korot	7	7	4	11	7	61	97
	9	9	6	11	8	224	267
Koronvaihtosopimukset (velat)							
Lyhennykset	-	28	-	-	-	12	40
Korot	4	5	5	6	3	9	32
	4	33	5	6	3	21	72
Lyhytaikaiset velat							
Lyhennykset	103	-	-	-	-	-	103
Korot	-	-	-	-	-	-	-
	103	-	-	-	-	-	103
Takaukset, lyhennykset	4	-	-	-	-	-	4
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, pl. luottolimiitit	145	710	624	459	67	632	2 637

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvien lyhennysten ja korkokulujen rahavirrat 31.12.2014

milj. euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020+	Total
Joukkovelkakirjalainat	-	-	321	206	-	378	905
Lyhennykset	58	58	58	31	25	211	441
Korot	58	58	379	237	25	589	1 346
Lainat rahoituslaitoksilta							
Lyhennykset	45	233	316	302	451	44	1 391
Vahvistetut luottolimiitit	-	-	-	-	-	-	-
Korot	20	19	18	15	2	1	75
	65	252	334	317	453	45	1 466
Eläkelainat							
Lyhennykset	74	74	74	74	-	-	296
Korot	13	10	6	3	-	-	32
	87	84	80	77	-	-	328
Rahoitusleasingvelat							
Lyhennykset	171	30	4	4	5	58	272
Korot	6	1	1	-	-	2	10
	177	31	5	4	5	60	282
Muut velat							
Lyhennykset	2	2	2	2	1	148	157
Korot	7	7	7	3	10	62	96
	9	9	9	5	11	210	253
Koronvaihtosopimukset (velat)							
Lyhennykset	-	-	48	-	-	19	67
Korot	4	3	4	4	6	16	37
	4	3	52	4	6	35	104
Lyhytaikaiset velat							
Lyhennykset	74	-	-	-	-	-	74
Korot	-	-	-	-	-	-	-
	74	-	-	-	-	-	74
Takaukset, lyhennykset	5	-	-	-	-	-	5
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, pl. luottolimiitit	292	339	717	588	457	628	3 021

Luvut perustuvat tilinpäätöspäivän valuuttakurssihin ja korkoihin.

Yllä esitettyjen rahavirtaperusteisten lyhennysten ja niitä vastaavien tase-erien ero muodostuu pääosin tase-eriin sisällystyistä käyvän arvon oikaisusta.

Korollisiin velkoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat

Kiinteä-korkoiset	Korko-%	Alkuperäinen lainan määrä, milj.	31.12.	
			2015 milj. euroa	2014 milj. euroa
1997–2027	7,450	USD 375	470	424
2000–2030	3,550	JPY 10 000	95	85
2002–2017	6,625	GBP 250	355	346
2003–2018	5,500	USD 250	245	226
Yhteensä 31.12.			1 165	1 081
Lyhytaikainen osuus			–	–
Pitkäaikainen osuus			1 165	1 081

Pitkäaikaisten lainojen käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauslaskennasta aiheutuva kumulatiivinen käyvän arvon oikaisu on yhteensä 256 (261) miljoonaa euroa, mikä on lisännyt lainojen tasearvoa.

Vastaavasti suojaukseen käytettyjen johdannaissopimusten positiivinen käypä arvo saamisissa ilman kertynyttä korkoa on 266 (279) miljoonaa euroa, ja negatiivinen käypä arvo veloissa 0 (0) miljoonaa euroa. Käyvän arvon suojauksen tehostamasta osuudesta aiheutunut tilikauden tulosvaikutus oli tappiota 8 (voittoa 1) miljoonaa euroa.

Korolliset nettovelat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Korolliset velat yhteensä	3 066	3 464
Korolliset rahoitusvarat		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	10	11
Johdannaiset	278	281
Muut saamiset	30	29
	318	321
Lyhytaikaiset		
Lainasaamiset	5	4
Johdannaiset	9	25
Muut saamiset	8	13
Rahavarat	626	700
	648	742
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	966	1 063
Korolliset nettovelat	2 100	2 401

Rahoitusleasingvelat

31.12.2015 konsernilla on yksi myynti- ja takaisinvuokraussopimus ja kolme rahoitusleasingsopimusta koskien voimalaitoksia. Konsernilla on myös rahoitusleasingsopimuksella hankittu jäteveden käsittelylaitoksen käyttöoikeus. Konserni on lisäksi vuokrannut pitkäaikaisilla sopimuksilla tiettyjä aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä.

Vähimmäisleasingmaksut

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Enintään 1 vuosi	37	177
1–5 vuotta	152	45
Yli 5 vuotta	24	60
	213	282
Tulevat rahoituskulut	–15	–10
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	198	272

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Enintään 1 vuosi	32	171
1–5 vuotta	144	43
Yli 5 vuotta	22	58
Yhteensä	198	272

32 Muut velat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Johdannaissopimukset	71	51
Muut ¹⁾	103	99
Yhteensä	174	150

¹⁾ Muodostuu pääasiassa saaduista ennakomaksuista ja lunastusvelvoitteisesta velasta, jonka ei arvioida erääntyvän 12 kuukauden kuluessa.

33 Ostovelat ja muut velat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Saadut ennakot	20	8
Ostovelat	917	854
Siirtovelat	430	429
Johdannaissopimukset	156	179
Muut lyhytaikaiset velat	96	79
Yhteensä	1 619	1 549

Ostovelat ja muut velat erääntyvät 12 kuukauden kuluessa.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Henkilöstökulut	203	194
Korkokulut	35	33
Välilliset verot	4	8
Muut ¹⁾	188	194
Yhteensä	430	429

¹⁾ Muodostuu pääasiassa asiakashyvyksistä.

34 Rahoitusinstrumentit ryhmittäin

2015 milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Jaksotettuun hankintamenoarvostetut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käyvät arvot	Liite
Tase-erä								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävässä olevat sijoitukset	–	–	2 085	–	–	2 085	2 085	22
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Lainasaamiset	–	20	–	–	–	20	20	23
Johdannaissopimukset	20	–	–	292	–	312	312	23
						332	332	23
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	–	1 614	–	–	–	1 614	1 614	26
Siirtosaamiset	–	134	–	–	–	134	134	26
Johdannaissopimukset	49	–	–	79	–	128	128	26
						1 876	1 876	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	69	1 768	2 085	371	–	4 293	4 293	

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

Pitkäaikaiset korolliset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	–	–	–	–	2 726	2 726	2 755	31
Johdannaissopimukset	30	–	–	41	–	71	71	31
						2 797	2 826	31
Muut velat								
Muut velat	–	–	–	–	103	103	103	32
Johdannaissopimukset	30	–	–	41	–	71	71	32
						174	174	32

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

Lyhytaikaiset korolliset velat								
Korolliset velat	–	–	–	–	248	248	248	31
Johdannaissopimukset	21	–	–	–	–	21	21	31
						269	269	31
Ostovelat ja muut velat								
Ostovelat ja muut velat	–	–	–	–	1 033	1 033	1 033	33
Siirtovelat	–	–	–	–	430	430	430	33
Johdannaissopimukset	40	–	–	116	–	156	156	33
						1 619	1 619	

Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin

	121	–	–	198	4 540	4 859	4 888	
--	-----	---	---	-----	-------	-------	-------	--

2014 milj. euroa Tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitus- varat	Suojaus- laskennan alaiset johdan- naiset	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostetut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävässä olevat sijoitukset	-	-	2 510	-	-	2 510	2 510	22
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Lainasaamiset	-	43	-	-	-	43	43	23
Johdannaissopimukset	9	-	-	282	-	291	291	23
						334	334	23
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	1 562	-	-	-	1 562	1 562	26
Siirtosaamiset	-	143	-	-	-	143	143	26
Johdannaissopimukset	53	-	-	98	-	151	151	26
						1 856	1 856	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	62	1 748	2 510	380	-	4 700	4 700	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	-	2 959	2 959	3 037	31
Johdannaissopimukset	50	-	-	49	-	99	99	31
						3 058	3 136	31
Muut velat								
Muut velat	-	-	-	-	99	99	99	32
Johdannaissopimukset	12	-	-	39	-	51	51	32
						150	150	32
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korolliset velat								
Korolliset velat	-	-	-	-	365	365	365	31
Johdannaissopimukset	41	-	-	-	-	41	41	31
						406	406	31
Ostovelat ja muut velat								
Ostovelat ja muut velat	-	-	-	-	941	941	941	33
Siirtovelat	-	-	-	-	429	429	429	33
Johdannaissopimukset	30	-	-	149	-	179	179	33
						1 549	1 549	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	133	-	-	237	4 793	5 163	5 241	

Pitkäaikaisten velkojen käyvät arvot on arvioitu seuraavasti:

- Noteerattujen joukkovelkakirjalainojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen käyvät arvot perustuvat arvioitujen tulevien maksujen markkinakorolla diskontattuun nykyarvoon, joka on käypien arvojen hierarkian tasolla 2.
- Lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa.

35 Rahoitusjohdannaiset

Rahoitusjohdannaisten käyvät nettoarvot

milj. euroa	2015		2014		Käyvät netto- arvot	Käyvät netto- arvot
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot		
Koronvaihtosopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	-	-18	-18	-	-23	-23
Käyvän arvon suojauslaskenta	181	-	181	201	-	201
Suojauslaskennan ulkopuolella	31	-2	29	31	-2	29
Valuuttatermiinisopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	17	-27	-10	49	-77	-28
Nettosijoitusten suojauslaskenta	-	-21	-21	-	-30	-30
Suojauslaskennan ulkopuolella	14	-14	-	24	-18	6
Valuuttaoptiosopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella, ostetut	-	-	-	-	-	-
Suojauslaskennan ulkopuolella, asetetut	-	-	-	-	-	-
Valuuttanvaihtosopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	-	-23	-23	-	-26	-26
Käyvän arvon suojauslaskenta	85	-	85	78	-	78
Suojauslaskennan ulkopuolella	16	-46	-30	6	-90	-84
Hyödykejohdannaissopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	88	-109	-21	52	-81	-29
Suojauslaskennan ulkopuolella	8	-59	-51	1	-23	-22
Korkotermiinisopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	440	-319	121	442	-370	72

Rahoitusjohdannaisia ei ole netotettu konsernitilinpäätöksessä. Kaikkia rahoitusjohdannaisia koskee ISDA tai vastaava yleinen netotusjärjestely.

Käyvät nettoarvot vastapuolittain

milj. euroa	31.12.2015		
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot
Rahoitusjohdannaiset	250	-129	121

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Korkotermiinisopimukset	1 906	2 310
Koronvaihtosopimukset	2 131	2 134
Valuuttatermiinisopimukset	2 949	4 465
Valuuttaoptiosopimukset	73	38
Valuuttanvaihtosopimukset	669	617
Hyödykejohdannaissopimukset	400	442

Johdannaissopimusten rahoitusvakuudet olivat 7 miljoonaa euroa, josta 5 miljoonaa euroa liittyy hyödykesopimuksiin ja 2 miljoonaa euroa korkotermiinisopimuksiin.

36 Tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot 31.12.2015

Tytäryritys, rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus %
Blandin Paper Company, US	100,00
Forestal Oriental S.A., UY	100,00
Gebrüder Lang GmbH Papierfabrik, DE	100,00
LLC UPM Ukraine, UA	100,00
MD Papier GmbH, DE	100,00
Nordland Papier GmbH, DE	100,00
NorService GmbH, DE	100,00
nortrans Speditionsgesellschaft mbH, DE	100,00
OOO UPM-Kymmene, RU	100,00
OOO UPM-Kymmene Chudovo, RU	100,00
PT UPM Raflatac Indonesia, ID	100,00
Rhein Papier GmbH, DE	100,00
Steyrer Mühl Sägewerks-gesellschaft m.b.H. Nfg KG, AT	100,00
UPM (China) Co., Ltd, CN	100,00
UPM (Vietnam) Ltd, VN	100,00
UPM AS, EE	100,00
UPM Asia Pacific Pte. Ltd, SG	100,00
UPM France S.A.S., FR	100,00
UPM GmbH, DE	100,00
UPM Manufatura e Comércio de Produtos Florestais Ltda, BR	100,00
UPM Raflatac (Changshu) Co., Ltd, CN	100,00
UPM Raflatac (S) Pte Ltd, SG	100,00
UPM Raflatac Canada Holdings Inc., CA	100,00
UPM Raflatac Co., Ltd, TH	100,00
UPM Raflatac Iberica S.A., ES	100,00
UPM Raflatac Inc., US	100,00
UPM Raflatac Mexico S.A. de C.V., MX	100,00
UPM Raflatac NZ Limited, NZ	100,00
UPM Raflatac Oy, FI	100,00
UPM Raflatac Pty Ltd, AU	100,00
UPM Raflatac s.r.l., AR	100,00
UPM Raflatac Sdn. Bhd., MY	100,00
UPM Raflatac South Africa (Pty) Ltd, ZA	100,00
UPM Raflatac Sp.z.o.o., PL	100,00
UPM S.A., UY	91,00
UPM Sales GmbH, DE	100,00
UPM Sales Oy, FI	100,00
UPM Silvesta Oy, FI	100,00
UPM Sähkönsiirto Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene (UK) Ltd, GB	100,00
UPM-Kymmene AB, SE	100,00
UPM-Kymmene Austria GmbH, AT	100,00
UPM-Kymmene B.V., NL	100,00
UPM-Kymmene Inc., US	100,00
UPM-Kymmene India Private Limited, IN	100,00
UPM-Kymmene Japan K.K., JP	100,00
UPM-Kymmene Kagit Unrleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Sti, TR	99,99
UPM-Kymmene Otepää AS, EE	100,00
UPM-Kymmene Pty Limited, AU	100,00
UPM-Kymmene S.A., ES	100,00
UPM-Kymmene Seven Seas Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene S.r.l., IT	100,00
UPM-Kymmene Wood Oy, FI	100,00
Werla Insurance Company Ltd, MT	100,00
Wisapower Oy, FI	100,00

Taulukko sisältää tytäryritykset, joiden liikevaihto on yli 2 miljoonaa euroa.

Yhteinen toiminto, rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus %
Oy Alholmens Kraft Ab (Pohjolan Voima Oy, G-sarja), FI	27,88
EEVG Entsorgung- und Energieverwertungs-gesellschaft m.b.H., AT	50,00
Järvi-Suomen Voima Oy, FI	50,00
Kainuun Voima Oy, FI	50,00
Kaukaan Voima Oy (Pohjolan Voima Oy, G9-sarja), FI	54,00
Kymin Voima Oy (Pohjolan Voima Oy, G2-sarja), FI	76,00
Madison Paper Industries, US	50,00
Rauman Biovoima Oy (Pohjolan Voima Oy, G4-sarja), FI	71,95

37 Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiot

Yhtiön pitkän aikavälin kannusteet koostuvat tulosperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan, PSP) ylimmälle johdolle ja viivästytyksestä osakepohjaisesta kannustepalkkiojärjestelmästä (Deferred Bonus Plan, DBP) muille avainhenkilöille. Sekä PSP:ssä että DBP:ssä osakkeiden ansainnan perustana on ennalta määritettyjen ansaintakriteerien saavuttaminen. Osakkeet luovutetaan antamalla jo olemassa olevia osakkeita, joten ohjelmilla ei ole laimentavaa vaikutusta.

Tulosperusteinen osakepalkkiojärjestelmä	PSP 2012-2014	PSP 2013-2015	PSP 2014-2016	PSP 2015-2017
Osallistujien lukumäärä (31.12.2015)	32	33	25	25
Toteutunut ansainta	22,3 %	90,4 %	–	–
Annettavien osakkeiden enimmäismäärä ¹⁾ :				
Toimitusjohtaja	48 837	197 976	125 000	125 000
Muut johtajiston jäsenet	103 695	397 760	370 000	370 000
Muut avainhenkilöt	85 855	402 280	347 500	345 000
Annettavien osakkeiden enimmäismäärä yhteensä	238 387	998 016	842 500	840 000
Osakkeiden antamisvuosi	2015	2016	2017	2018
	Liiketoiminnan rahavirta (60 %) ja osakekohtainen tulos (40 %)	Liiketoiminnan rahavirta (60 %) ja osakekohtainen tulos (40 %)	Osakkeen kokonaistuotannon kehitys (100 %)	Osakkeen kokonaistuotannon kehitys (100 %)
Ansaintakriteeri (painotus)				

¹⁾ Ohjelmien PSP 2012–2014 ja PSP 2013–2015 osalta toteutunut ansainta osakkeiden bruttomäärä.

Viivästetty osakepohjainen kannustepalkkiojärjestelmä on suunnattu konsernin muille avainhenkilöille, ja se koostuu vuosittain alkavista ohjelmista. Kukin ohjelma koostuu yhden vuoden ansaintajaksosta ja kahden vuoden rajoitusjaksosta. Ohjelmien perusteella luovutettavien UPM:n osakkeiden määrän perustana on konsernin ja/tai liiketoimintalueen käyttökatetavoitteiden (EBITDA) saavuttaminen. Ansaitujen

palkkio-osakkeiden määrää oikaistaan rajoitusjakson aikana kertyneillä mahdollisilla osingoilla sekä muilla kaikille osakkeenomistajille jaetuilla pääomilla ennen osakkeiden luovuttamista. Viivästettyihin osakepohjaisiin kannustepalkkio-ohjelmiin liittyvät avainluvut on esitetty alla olevassa taulukossa.

Viivästetty osakepohjainen kannustepalkkiojärjestelmä	DBP 2012	DBP 2013	DBP 2014	DBP 2015
Osallistujien lukumäärä ohjelman alkaessa	580	560	395	350
Osallistujien lukumäärä (31.12.2015)	489	505	380	348
Luovutettavien osakkeiden enimmäismäärä ohjelman alkaessa	1 800 000	1 640 000	950 000	800 000
Arvioitu luovutettavien osakkeiden määrä 31.12.2015 ¹⁾	616 584	255 451	312 637	302 869
Osakkeiden antamisvuosi	2015	2016	2017	2018
	Taloudelliset vuosittavoitteet	Konsernin/ liiketoiminta-alueen EBITDA	Konsernin/ liiketoiminta-alueen EBITDA	Konsernin/ liiketoiminta-alueen EBITDA
Ansaintakriteeri				

¹⁾ Ohjelman DBP 2012 osalta toteutunut ansainta osakkeiden bruttomäärä.

Tulosperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja viivästetyn osakepohjaisen kannustepalkkiojärjestelmän mukaiset toteutuneet ja arvioidut osakemäärät on ilmaistu palkkioiden bruttoarvona, josta vähennetään

asianomaiset verot ennen kuin osakkeet luovutetaan järjestelmien piirissä oleville. Arvioidun verojaksotusvelan määrä 31.12.2015 oli 14,7 (9,9) miljoonaa euroa.

38 Liiketoimet lähipiirin kanssa

Hallitus ja konsernin johtajisto

UPM:llä ei ole ollut merkittäviä liiketapahtumia hallituksen ja konsernin johtajiston jäsenten (johtoon kuuluvat avainhenkilöt), heidän läheisten perheenjäsentensä tai organisaatioiden kanssa, joihin hallituksen ja konsernin johtajiston jäsenillä tai näillä läheisillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta. Hallitukselle tai konsernin johtajiston jäsenille ei ollut myönnetty lainoja 31.12.2015 ja 31.12.2014. Hallituksen ja konsernin johtajiston osakeomistukset on esitetty sivuilla 65 ja 69. Hallituksen ja konsernin johtajiston palkat ja palkkiot on esitetty liitetiedossa 7.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Konsernin osti vuonna 2015 lähes 620 000 (620 000) tonnia keräyspaperia osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Suomessa konserni ottaa osaa valmistajan vastuuseen kierrätyspaperin keräämisessä 33,1 %:n omistuksellaan Paperinkeräys Oy:ssä. Itävallassa keräyspaperiyhtiö Austria Papier Recycling GmbH:ssa konsernilla on 33,3 %:n omistus ja Italiassa keräyspaperiyhtiö LCI s.r.l:ssä 50,0 %:n omistus. Saksalaisessa paperinlajittelyyhtiössä ASD Altpapier Sortierung Dachau GmbH:ssa konsernilla on 50,0 % omistus. Ostot näiltä neljältä yhtiöltä vastaavat noin 81 (80) % kaikista keräyspaperiostoista osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Keräyspaperin ostot perustuvat markkinahintoihin.

Konsernin liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa on esitetty liitetiedossa 21.

Eläkesäätiöt

Konsernilla on Suomessa Kymin Eläkesäätiö, joka on erillinen juridinen yksikkö. Säätiön eläkejärjestelyiden piiriin kuuluu noin 10 % Suomen henkilöstöstä. Yhtiö maksoi vuonna 2015 säätiölle kannatusmaksuina 10 (7) miljoonaa euroa. Säätiö hallinnoi ja sijoittaa kannatusmaksuina keräytyä eläkevastuun katteena olevia varoja. Säätiön varojen käypä arvo 31.12.2015 oli 357 (351) miljoonaa euroa, josta 49 % oli sijoitettu oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, 40 % vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin ja 11 % kiinteistöihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Isossa-Britanniassa eläkejärjestelyt ovat yhtiöstä erillisen ja riippumattoman säätiön (Trust) hallinnoimia. Säätiön etuusjärjestelyt koostuvat useista etuuspohjaisista järjestelyistä, jotka ovat suljettuja sekä maksupohjaisesta järjestelystä, joka on avoin koko henkilöstölle. Yhtiö maksoi vuonna 2015 etuuspohjaisiin järjestelyihin kannatusmaksuina 28 (6) miljoonaa euroa. Seuraava vakuutusmatemaattinen arvostus tehtiin huhtikuussa 2016. Säätiön varojen käypä arvo 31.12.2015 oli 409 (363) miljoonaa euroa, josta 62 % oli sijoitettu oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, 28 % vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin ja 10 % kiinteistöihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Tytäryritykset ja yhteiset toiminnot

Konsernin tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot on esitetty liitetiedossa 36.

39 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

Konserni on vastaajana tai kantajana useissa sen toimintaan liittyvissä oikeusmenettelyissä, joissa on esitetty enimmäkseen kaupallisista asioista johtuvia korvausvaateita.

Konserniyhtiöt

Metsähallitus (Suomen valtion liikelaitos, joka hallinnoi valtion omistamia maaseutueläinlaitoksia) jätti vuonna 2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy Suomen markkinaoikeuden 3.12.2009 antamaan päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen suomalaisilla raakapuumarkkinoilla. Metsähallituksen lisäksi markkinaoikeuden päätöstä koskevia kanteita ovat jättäneet yksityishenkilöt ja yhtiöt sekä kunnat ja seurakunnat. UPM:ltä ja kahdelta muulta metsäyhtiöltä vaaditaan yhteisvastuullisesti yhteensä pääomaltaan 196 miljoonaa

euron vahingonkorvausta tai vaihtoehtoisesti UPM:ltä erikseen yhteensä 34 miljoonaa euron vahingonkorvausta. On odotettavissa, että vahingonkorvausmäärät muuttuvat uusien kanteiden johdosta, joita ei vielä ole annettu tiedoksi. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi kantajat esittävät myös arvonalisarvoon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. UPM pitää vaatimuksia täysin perusteettomina. UPM ei ole kirjannut varauksia näihin kanteisiin liittyen.

Vuonna 2012 UPM käynnisti välimiesmenettelyn Metsäliitto-osuuskunta ja Metsä Board Oy:tä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board olivat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakassopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itchu Corporationille. UPM vaati Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonaa euron suoritusta. Metsäliitto ja Metsä Board olivat myyneet 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itchu Corporationille 472 miljoonaa euron hintaan. Itchun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 %:n omistusoikeuden Metsä Fibrestä 150 miljoonaa euron hintaan. Välimiesoikeus antoi lopullisen päätöksensä (välitystuomio) helmikuussa 2014 ja velvoitti Metsäliiton ja Metsä Boardin maksamaan UPM:lle 58,5 miljoonaa euroa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikuluneen. UPM kirjasi 67 miljoonaa euroa kertaluonteisena tulona vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen. Metsäliitto ja Metsä Board ovat nostaneet välitystuomion moitekanteet Helsingin käräjäoikeudessa toukokuussa 2014 vaatien, että välitystuomio kumottaisiin tai julistettaisiin mitättömäksi. Helsingin käräjäoikeus antoi 18.6.2015 päätöksen, jossa se hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin moitekanteet. Metsäliitto ja Metsä Board ovat valittaneet päätöksestä Helsingin hovioikeuteen.

Helsingin käräjäoikeus antoi 27.3.2015 päätökset UPM:n kanteesta Neste Oil Oy:n (Neste) patentin mitätöimiseksi ja Nesteen tekemästä positiivisesta vahvistuskanteesta UPM:ää vastaan, jossa Neste pyysi tuomioistuunta vahvistamaan, että se nauttii patenttinsa perusteella suojaa teknologialle, jota Neste väittää UPM:n käyttävän biojalostamossaan. Käräjäoikeus hylkäsi molemmat kanteet. Päätöksistä on valitettu Helsingin hovioikeuteen. Neste jätti Suomen markkinaoikeuteen erillisen kanteen, jossa Neste pyysi markkinaoikeutta kieltämään UPM:ää jatkamasta väitettyä Nesteen patentin loukkausta UPM:n biojalostamolla. Markkinaoikeus hylkäsi Nesteen kanteen 3.12.2015. Päätös ei ole lopullinen.

Helmikuussa 2015 Ranskassa Epinalin paikallisen markkinaoikeuden (Commercial Court) käsiteltäväksi annettiin vaatimuksia, jotka liittyvät vuonna 2014 suljetun Docellesin paperitehtaan henkilöstön muutosturvaan liittyvien toimenpiteiden toimeenpanoon. Docellesin tehtaan entisten työntekijöiden muodostama osuuskunta (SCOP) sekä jotkut tehtaan entiset työntekijät vaativat Docellesin tehtaan omaisuuden pakkomyyntiä SCOP:lle kahdella eurolla ja noin 55 miljoonaa euron korvausta väitetystä liikevaihdosta. Markkinaoikeus antoi 29.9.2015 päätöksen, jossa se hylkäsi kaikki vaatimukset. Kantajat valittivat päätöksestä Nancyn valitustuomioistuimeen, joka hylkäsi kantajien kaikki vaatimukset 27.1.2016 antamallaan päätöksellä. Päätös ei ole lopullinen.

Muut osakeomistukset

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), Pohjolan Voima Oy:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) enemmistöosakas 58,5 %:n omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %. OL3 -laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. TVO ilmoitti syyskuussa 2014 saaneensa ydinvoimalaitosyksikköä kiinteähintaisella avaimet käteen -sopimuksella rakentavalta AREVA-Siemens-konsortiolta (laitostoimittaja) lisätietoja OL3-projektin aikataulusta. Tietojen mukaan laitosisyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaisi vuoden 2018 lopussa.

Laitostoimittaja aloitti joulukuussa 2008 OL3 -voimalaitosyksikön viivästyminen ja siihen liittyviä kustannuksia koskevan välimiesmenettelyn kansainvälisen kauppakamarin (ICC) välimiesoikeudessa. TVO:n mukaan, laitostoimittajan heinäkuussa 2015 päivittämä rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,4 miljardia euroa. Vaatimus kattaa rakentamisaajan tapahtumat vuoden 2011 kesäkuun loppuun asti. Summa sisältää muun muassa viivästyskorjoja (laskettu heinäkuuhun 2015 asti) ja TVO:n laitostoimitussopimuksen mukaisesti

viivästämiä maksueriä yhteensä noin 1,4 miljardia euroa sekä laitostoi-
mittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 140 miljoonaa
euroa. TVO on todennut laitostoi-
mittajan aiemmin toimittaman kanteen
perusteettomaksi, tutkii päivitetyn kanteen ja vastaa siihen asianmukai-
sesti. Välimiesmenettelyssä olevaan TVO:n kanteeseen liittyvä raha-
määräinen arvio viiveen aiheuttamista kustannuksista ja menetyksistä
on TVO:n mukaan noin 2,6 miljardia euroa vuoden 2018 joulukuuhun
asti, joka on laitostoi-
mittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun
mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon aloittamisen ajankohta.
TVO toimitti nykyisen arvionsa sille aiheutuneista kustannuksista väli-
miesmenettelyyn heinäkuussa 2015. Laitostoi-
mittajakonsortioon kuulu-
vat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoi-
mitus sopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.
Välimiesmenettely voi jatkua useita vuosia. Vaatimusten rahamäärät
voivat muuttua tänä aikana. TVO ei ole kirjannut saamia eikä varauk-
sia välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Muut vastuusitoumukset

UPM tekee tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuk-
sia, joiden perusteella tarjotaan taloudellisia tai suorituslakeita kolman-
sille osapuolille. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista UPM on
vastuussa, on sisällytetty alla olevaan taulukkoon kohtaan "Muut vas-
tuusitoumukset".

Vastuusitoumukset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Omien velkojen vakuudeksi		
Kiinnitykset ja pantit	220	289
Muiden puolesta		
Takaukset	4	5
Muut vastuusitoumukset		
Leasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	65	60
Leasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	355	339
Muut vastuusitoumukset	180	160
Yhteensä	824	853
Kiinnitykset ja pantit	220	289
Takaukset	4	5
Vuokrasopimusvastuut	420	399
Muut vastuusitoumukset	180	160
Yhteensä	824	853

Omien sitoumusten vakuudeksi annettuun kiinnitettyyn omaisuuteen
kuuluu aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä, teollisuuskiinteistöjä ja
metsämaata.

Lisäksi UPM on sitoutunut osallistumaan Pohjolan Voima Oy:n osa-
keantiin Olkiluoto 3 -yksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakean-
nista on 119 miljoonaa euroa, mistä 31 miljoonaa euroa maksettiin
vuonna 2015, 31 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 31 miljoonaa
vuonna 2013. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuo-
sien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Muut vuokrasopimukset, joissa konserni vuokralle ottajana

Konserni vuokraa toimisto-, tuotanto- ja varastotiloja erilaisilla ei puret-
tavissa olevilla muilla vuokrasopimuksilla. Tietyissä sopimuksissa on
jatko-optiot eripituisia ajanjaksoja varten.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Alle vuoden	65	60
1-2 vuotta	50	47
2-3 vuotta	45	39
3-4 vuotta	36	35
4-5 vuotta	34	31
Yli 5 vuotta	190	187
Yhteensä	420	399

Keskeneräisiin investointeihin liittyvät merkittävimmät sitoumukset, joita ei ole kirjattu kirjanpitoon

milj. euroa	Kokonais- kustannus	Sitoumukset 31 .12.	
		2015	2014
Tehokkuuden parantaminen / Kaukaan sellutehdas	52	49	-
Tehtaan laajennus / Otepää	42	30	-

40 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa olennaisia raportointikauden päättymi-
sen jälkeisiä tapahtumia.

Emoyhtiön tilinpäätös (suomalainen tilinpäätöskäytäntö)

Tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2015	2014
Liikevaihto	1	3 298	3 395
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		2	-33
Valmistus omaan käyttöön		4	5
Liiketoiminnan muut tuotot	2	169	186
Materiaalit ja palvelut			
Aineet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-1 992	-2 079
Varastojen muutos		-26	-7
Ulkopuoliset palvelut		-38	-36
		-2 056	-2 122
Henkilöstökulut	3		
Palkat ja palkkiot		-363	-361
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-64	-59
Muut henkilösivukulut		-18	-22
		-445	-442
Poistot ja arvonalentumiset	4		
Suunnitelman mukaiset poistot		-220	-227
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-	-50
		-220	-277
Liiketoiminnan muut kulut	3	-163	-499
Liikevoitto		589	213
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista			
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		182	559
Korkotuotot saman konsernin yritysiltä		6	8
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muut korkotuotot saman konsernin yritysiltä		3	3
Muut korkotuotot muilta		-	11
Muut rahoitustuotot saman konsernin yritysiltä		29	8
Muut rahoitustuotot muilta		-	1
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		-	-10
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Korkokulut saman konsernin yritysille		-34	-37
Korkokulut muille		-26	-37
Muut rahoituskulut muille		-97	-101
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		63	405
Voitto ennen satunnaisia eriä		652	618
Satunnaiset erät	5		
Satunnaiset tuotot		4	70
Satunnaiset kulut		-6	-9
Satunnaiset erät yhteensä		-2	61
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		650	679
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		-44	117
Tuloverot	6	-61	-86
Tilikauden voitto		545	710

Rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen satunnaisia eriä		652	618
Rahoitustuotot ja -kulut		-63	-405
Oikaisut liikevoittoon	1	-39	384
Käyttöpääoman muutos	2	108	99
Maksetut korot		-60	-75
Saadut osingot		182	560
Saadut korot		12	23
Muut rahoituserät		-25	25
Maksetut verot	3	-90	-63
Liiketoiminnan rahavirta		677	1 166
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-180	-181
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		135	100
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin		-69	-29
Luovutustulot osakkeista ja osuuksista		818	59
Investoinnit muihin sijoituksiin		-71	-9
Luovutustulot muista sijoituksista		15	39
Investointien rahavirta		648	-21
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset		-386	-766
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset tai vähennykset		-614	-223
Osakkeiden merkintä optioilla		-	47
Maksetut osingot		-373	-319
Saadut ja maksetut konserniavustukset		61	4
Rahoituksen rahavirta		-1 312	-1 257
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		464	576
Rahavarojen muutos		13	-112
Rahavarat tilikauden lopussa		477	464
Emoyhtiön rahavirtalaskelman liitetiedot			
1 Oikaisut liikevoittoon			
Poistot		220	227
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		-251	102
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista		-	50
Pakollisten varausten muutos		-8	5
Yhteensä		-39	384
2 Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuus		30	37
Lyhytaikaiset saamiset		27	77
Lyhytaikaiset korottomat velat		51	-15
Yhteensä		108	99
3 Pysyvien vastaavien luovutuksista johtuvat verot on netotettu ao. koh- dassa.			

Tase

milj. euroa	Liite	31.12.	
		2015	2014
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		178	198
Ennakkomaksut		4	3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		187	206
Aineelliset hyödykkeet	8		
Maa- ja vesialueet		891	934
Rakennukset ja rakennelmat		443	441
Koneet ja kalusto		868	720
Muut aineelliset hyödykkeet		37	38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		23	209
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		2 262	2 342
Sijoitukset	9		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		3 984	4 648
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		723	666
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		93	99
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		6	6
Muut osakkeet ja osuudet		614	582
Muut saamiset		7	30
Sijoitukset yhteensä		5 427	6 031
Pysyvät vastaavat yhteensä		7 876	8 579
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		203	229
Valmiit tuotteet/tavarat		80	77
Ennakkomaksut		31	38
Vaihto-omaisuus yhteensä		314	344
Lyhytaikaiset saamiset	10		
Myyntisaamiset		135	121
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		868	953
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		11	11
Lainasaamiset		-	2
Muut saamiset		82	79
Siirtosaamiset		121	91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		1 217	1 257
Rahat ja pankkisaamiset		477	464
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		2 008	2 065
Vastaavaa yhteensä		9 884	10 644

milj. euroa	Liite	31.12.	
		2015	2014
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	11	890	890
Arvonkorotusrahoasto		427	463
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 273	1 273
Edellisten tilikausien voitto		1 714	1 378
Tilikauden voitto		545	710
Oma pääoma yhteensä		4 849	4 714
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		608	564
Pakolliset varaukset			
Eläkevaraukset	12	13	17
Muut pakolliset varaukset		47	51
Pakolliset varaukset yhteensä		60	68
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	13	991	905
Lainat rahoituslaitoksilta		911	1 223
Eläkelainat		135	202
Muut velat		161	145
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		2 198	2 475
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	14	13	16
Eläkelainat		68	68
Saadut ennakot		1	1
Ostovelat		300	280
Velat saman konsernin yrityksille		1 489	2 123
Velat omistusyhteisyrityksille		3	6
Muut velat		55	37
Siirtovelat		240	292
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		2 169	2 823
Vieras pääoma yhteensä		4 367	5 298
Vastattavaa yhteensä		9 884	10 644

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muuta ilmoitettu.)

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännöstä noudat- taen. Merkittävimmät erot konsernin ja emoyhtiön laatimisperiaatteissa liittyvät rahoitusjohdannaisten, biologisten hyödykkeiden, etuuspohjais- ten eläkejärjestelyiden, arvonkorotusten ja laskennallisten verojen merkitsemiseen taseeseen. Ks. konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaat- teet, liite 1.

1 Liikevaihto

Konsernin yhtiörakenteesta johtuen emoyhtiön liikevaihdon erittelyä segmenteittäin ja markkina-alueittain ei ole laadittu. Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 4.

2 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	148	163
Vuokratuotot	16	17
Muut	5	6
Yhteensä	169	186

3 Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ¹⁾	4	3
Muut palkat ja palkkiot	359	358
Yhteensä	363	361

¹⁾ Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 7.

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Henkilöstö keskimäärin	5 747	5 880

Konsernin yhtiörakenteesta johtuen henkilöstöä keskimäärin ei ole eritelty segmenteit- täin. Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 4.

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Tilintarkastajan palkkiot	0,8	0,8

4 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	2	2
Muut pitkävaikutteiset menot	24	32
Rakennukset ja rakennelmat	33	35
Koneet ja kalusto	155	151
Muut aineelliset hyödykkeet	6	7
Yhteensä	220	227

Arvonalentumiset

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	-	50
Yhteensä	220	277

5 Satunnaiset erät

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	4	70
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-6	-9
Satunnaiset erät yhteensä	-2	61

6 Tuloverot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2015	2014
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	61	86
Yhteensä	61	86

Laskennalliset verot

Emoyhtiön laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole merkitty tasee- seen. Laskennallinen verovelka muodostuu pääosin poistoerosta, johon sisältyvä laskennallinen verovelka 31.12.2015 20 %:n verokannalla oli 122 miljoonaa euroa (113 miljoonaa euroa v. 2014). Arvonkoro- tuksista ei ole erotettu laskennallista verovelkaa. Arvonkorotuksen kohteen myynnistä realisoituvaa potentiaalinen tulovero 20 %:n vero- kannalla oli 117 miljoonaa euroa (124 miljoonaa euroa). Laskennalli- nen verosaaminen muodostuu pääosin pakollisista varauksista, joihin sisältyvä laskennallinen verosaaminen 31.12.2015 20 %:n verokan- nalla oli 12 miljoonaa euroa (14 miljoonaa euroa).

7 Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	20	19
Lisäykset	7	3
Vähennykset	-8	-2
Hankintameno 31.12.	19	20
Kertyneet poistot 1.1.	-15	-14
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	1
Tilikauden poistot	-2	-2
Kertyneet poistot 31.12.	-14	-15
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	544	535
Lisäykset	4	5
Vähennykset	-26	-2
Siirrot erien välillä	1	6
Hankintameno 31.12.	523	544
Kertyneet poistot 1.1.	-346	-316
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	25	2
Tilikauden poistot	-24	-32
Kertyneet poistot 31.12.	-345	-346
Kirjanpitoarvo 31.12.	178	198
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	3	6
Lisäykset	3	3
Vähennykset	-1	-
Siirrot erien välillä	-1	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	3

8 Aineelliset hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	476	487
Lisäykset	8	3
Vähennykset	-15	-14
Siirrot erien välillä	1	-
Hankintameno 31.12.	470	476
Arvonkorotukset 1.1.	458	488
Arvonkorotusten vähennykset	-37	-30
Arvonkorotukset 31.12.	421	458
Kirjanpitoarvo 31.12.	891	934
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	1 240	1 206
Lisäykset	12	12
Vähennykset	-34	-2
Siirrot erien välillä	24	24
Hankintameno 31.12.	1 242	1 240
Kertyneet poistot 1.1.	-799	-746
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	33	3
Tilikauden poistot	-33	-35
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-21
Kertyneet poistot 31.12.	-799	-799
Kirjanpitoarvo 31.12.	443	441

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	5 068	5 013
Lisäykset	64	45
Vähennykset	-343	-3
Siirrot erien välillä	238	13
Hankintameno 31.12.	5 027	5 068
Kertyneet poistot 1.1.	-4 348	-4 172
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	344	3
Tilikauden poistot	-155	-151
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-28
Kertyneet poistot 31.12.	-4 159	-4 348
Kirjanpitoarvo 31.12.	868	720
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	203	200
Lisäykset	3	3
Vähennykset	-11	-1
Siirrot erien välillä	3	1
Hankintameno 31.12.	198	203
Kertyneet poistot 1.1.	-165	-159
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	10	2
Tilikauden poistot	-6	-7
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-1
Kertyneet poistot 31.12.	-161	-165
Kirjanpitoarvo 31.12.	37	38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	209	142
Lisäykset	78	105
Siirrot erien välillä	-264	-38
Kirjanpitoarvo 31.12.	23	209

9 Sijoitukset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	6 070	6 109
Lisäykset	37	-
Vähennykset	-714	-39
Hankintameno 31.12.	5 393	6 070
Kertyneet poistot 1.1.	-1 422	-1 187
Siirrot erien välillä	-92	-
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	105	-235
Kertyneet poistot 31.12.	-1 409	-1 422
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 984	4 648
Arvonalentumiset ja niiden palautukset liittyvät osuuksiin saman konsernin yrityksissä Suomessa ja ulkomailla. Arvonalentumiset sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Konsernin tytäryhtiöt on luettu konsernin liitetiedoissa 36.		
milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	666	693
Lisäykset	69	7
Vähennykset	-12	-34
Kirjanpitoarvo 31.12.	723	666

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	99	99
Siirrot erien välillä	-6	-
Hankintameno 31.12.	93	99
Kirjanpitoarvo 31.12.	93	99
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Hankintameno 1.1.	6	5
Lisäykset	-	2
Vähennykset	-	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	6	6
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	418	398
Lisäykset	32	30
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-10
Hankintameno 31.12.	450	418
Arvonkorotukset 1.1.	164	164
Arvonkorotukset 31.12.	164	164
Kirjanpitoarvo 31.12.	614	582
Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	30	31
Vähennykset	-21	-1
Siirrot erien välillä	-2	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	7	30

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2015 eikä 31.12.2014 lainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

11 Oma pääoma

milj. euroa	Osake-pääoma	Arvon-korotus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oma pääoma yhteensä
Tasearvo 1.1.2015	890	463	1 273	2 088	4 714
Osingonjako	-	-	-	-373	-373
Arvonkorotukset	-	-36	-	-	-36
Muut muutokset	-	-	-	-1	-1
Tilikauden voitto	-	-	-	545	545
Tasearvo 31.12.2015	890	427	1 273	2 259	4 849
Tasearvo 1.1.2014	890	493	1 226	1 697	4 306
Osakkeiden merkintä optioilla	-	-	47	-	47
Osingonjako	-	-	-	-319	-319
Arvonkorotukset	-	-30	-	-	-30
Tilikauden voitto	-	-	-	710	710
Tasearvo 31.12.2014	890	463	1 273	2 088	4 714
milj. euroa	31.12.				
	2015	2014			
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.					
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 272,8	1 272,8			
Edellisten tilikausien voitto	1 714,9	1 378,1			
Tilikauden voitto	545,1	710,3			
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.	3 532,8	3 361,2			

10 Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Myyntisaamiset	228	229
Lainasaamiset	783	848
Muut saamiset	82	79
Siirtosaamiset	124	101
Yhteensä 31.12.	1 217	1 257
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	4	6
Korkotuotot	39	42
Johdannaissopimukset	4	8
Tuloverot	37	-
Muut erät	40	45
31.12.	124	101
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	83	97
Lainasaamiset	783	846
Siirtosaamiset	2	10
31.12.	868	953
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	10	11
Siirtosaamiset	1	-
31.12.	11	11

12 Pakolliset varaukset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Eläkevaraukset	13	17
Uudelleenjärjestelyvaraukset	15	17
Ympäristövaraukset	12	13
Muut varaukset	20	21
Yhteensä 31.12.	60	68

Pakollisten varausten muutokset sisältyvät henkilöstö- ja liiketoiminnan muihin kuluihin. Erittely pakollisista varuksista, ks. konsernin liitetieto 30.

13 Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	991	905
Lainat rahoituslaitoksilta	911	1 223
Eläkelainat	135	202
Muut velat	161	145
Yhteensä 31.12.	2 198	2 475

Pitkäaikaisten velkojen erääntyminen

2-5 vuotta		
Joukkovelkakirjalainat	570	527
Lainat rahoituslaitoksilta	911	1 215
Eläkelainat	135	202
Muut velat	1	-
	1 617	1 944
yli 5 vuotta		
Joukkovelkakirjalainat	421	378
Lainat rahoituslaitoksilta	-	8
Muut velat	160	145
	581	531

Yhteensä 31.12. 2 198 2 475

Joukkovelkakirjalainat

Kiinteä-korkoiset	Korko-%	Alkuperäinen lainan määrä, milj.	31.12.	
			2015 milj. euroa	2014 milj. euroa
1997-2027	7,450	USD 375	344	309
2000-2030	3,550	JPY 10 000	76	69
2002-2017	6,625	GBP 250	341	321
2003-2018	5,500	USD 250	230	206
Yhteensä 31.12.			991	905
Lyhytaikainen osuus			-	-
Pitkäaikainen osuus			991	905

14 Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	13	16
Eläkelainat	68	68
Saadut ennakot	1	1
Ostovelat	353	331
Muut velat	1 474	2 080
Siirtovelat	260	327
Yhteensä 31.12.	2 169	2 823

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	116	102
Korkokulut	36	40
Tuloverot	-	20
Johdannaissopimukset	97	160
Asiakashyvitykset	8	4
Muut erät	3	1
31.12.	260	327

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	51	45
Muut velat	1 418	2 043
Siirtovelat	20	35
31.12.	1 489	2 123

Velat omistusyhteisyrityksille

Ostovelat	2	6
Muut velat	1	-
31.12.	3	6

15 Vastuositoumukset

milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Kiinnitykset ¹⁾		
Omien velkojen vakuudeksi	220	289
Takaukset		
Lainatakaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	159	903
Muut takaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	53	120
Muut vastuositoumukset ²⁾		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät leasingvastuut	25	104
Myöhemmin erääntyvät leasingvastuut	147	66
Muut vastuut	175	111
Total	779	1 593

¹⁾ Kohdentuvat pääosin eläkelainoihin.

²⁾ Muut vastuositoumukset liittyvät pääosin hyödykkeiden hankintaan.

Yhtiön toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten eläkevastuut

Ks. konsernin liitetieto 7.

Muut vastuositoumukset

Vastuu osallistua Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin 25 miljoonalla eurolla (55 miljoonalla eurolla).

Johdannaissopimukset

Johdannaisten käyvät arvot ja nimellisarvot on esitetty konsernin liitetiedossa 35. Emoyhtiö on sopinut kaikista liitetietojen johdannaissopimuksista.

Lähipiiriliiketoimet

Ks. konsernin liitetieto 38.

Tietoja osakkeista

Osakkeiden määrän muutokset 1.1.2011-31.12.2015

	Osakkeiden määrä, kpl
2010	Osakkeiden määrä 31.12.2010 519 970 088
2011	Osakeanti 5 000 000 Merkitty optioilla 2 750 Osakkeiden määrä 31.12.2011 524 972 838
2012	Merkitty optioilla 1 151 572 Osakkeiden määrä 31.12.2012 526 124 410
2013	Merkitty optioilla 3 177 487 Osakkeiden määrä 31.12.2013 529 301 897
2014	Merkitty optioilla 4 433 802 Osakkeiden määrä 31.12.2014 533 735 699
2015	Osakkeiden määrä 31.12.2015 533 735 699

Vaihto pörseissä

Yhtiön osakkeilla käydään kauppaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Yhdysvalloissa kauppaa käydään UPM:n osaketalletustodistuksilla, American Depositary Receipt -ohjelmassa (ADR) over-the-counter -markkinoilla (OTC).

Helsingin pörssissä UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita vaihdettiin vuoden 2015 aikana 456,1 (508,3) miljoonaa kappaletta, 85,5 (95,2) % osakemäärästä. Kauden ylin noteeraus oli 19,26 euroa huhtikuussa ja alin 13,19 euroa syyskuussa. Yhtiön osakkeiden vaihto Helsingin pörssissä oli 7 469 (6 233) miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

31.12.2015 yhtiön hallussa oli 230 737 (230 737) omaa osaketta eli 0,04 (0,04) % osakemäärästä. Näistä osakkeista 211 481 palautui osakeannin yhteydessä vastikkeetta yhtiön haltuun, osana Myllykoski-yrityskauppaan liittyviä sopimusjärjestelyjä ja 19 256 kappaletta konsernin osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti työsuhteiden päättymisen yhteydessä.

Hallituksen ja konsernin johtajiston osake- ja optio-omistus

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat vuoden lopussa 882 101 (892 498) kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita sisältäen lähipiirin ja määräysvalta-yhteisöjen omistuksen. Näiden osakkeiden osuus on koko osakekannasta 0,16 (0,17) % ja äänimäärästä 0,16 (0,17) %. Toimitusjohtaja Jussi Pesonen omisti vuoden lopussa 220 275 osaketta. Vuoden lopussa muut konsernin johtajiston jäsenet omistivat yhteensä 288 747 osaketta.

Suurimmat rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2015

	Osakkeita 31.12.2015	% osakemäärästä	% äänimäärästä
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	7 114 789	1,33	1,33
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	7 074 488	1,33	1,33
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö ELO	4 600 000	0,86	0,86
Henkivakuutusyhtiö Mandatum	4 535 320	0,85	0,85
Kuntien Eläkevakuutus	4 461 749	0,84	0,84
Valtion eläkerahasto	4 230 000	0,79	0,79
Svenska litteratursällskapet i Finland	3 870 780	0,73	0,73
Swiss National Bank	3 500 033	0,66	0,66
Skagen Global Verdipapirfond	3 099 638	0,58	0,58
Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö	1 696 186	0,32	0,32
Hallintarekisteröidyt ja rekisteröidyt ulkomaiset omistajat	360 306 023	67,51	67,51
Muut	129 246 693	24,20	24,20
Yhteensä	533 735 699	100,00	100,00

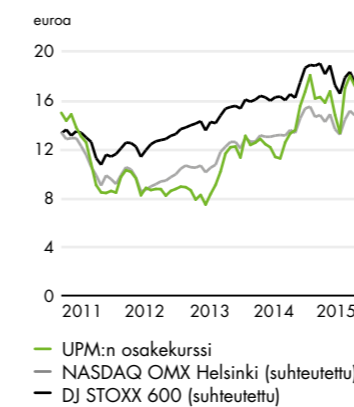
Yhtiö on vastaanottanut vuoden 2015 aikana seuraavat arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaiset ilmoitukset omistussuosuksien muutoksista:

UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen omistus UPM:stä on 3. helmikuuta 2015 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen omistus UPM:stä on 11. helmikuuta 2015 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen omistus UPM:stä on 6. maaliskuuta 2015 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen omistus UPM:stä on 20. maaliskuuta 2015 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Norges Bankin (The Central Bank of Norway) omistus UPM:stä on alittanut 5 prosentin rajan 7. huhtikuuta 2015 tapahtuneen osakelainauksen jälkeen, jossa Norges Bank on lainanantaja. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Norges Bankin (The Central Bank of Norway) omistus UPM:stä on ylittänyt 5 prosentin rajan 23. huhtikuuta 2015 tapahtuneen osakelainauksen jälkeen, jossa Norges Bank on lainanantaja. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen osakeomistus UPM:stä on 1. joulukuuta 2015 noussut yli 5 prosentin rajan yhtiön osakkeiden hankinnan seurauksena. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen osakeomistus UPM:stä on 2. joulukuuta 2015 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc:n välillinen osakeomistus UPM:stä on 29. joulukuuta 2015 noussut yli 5 prosentin rajan.

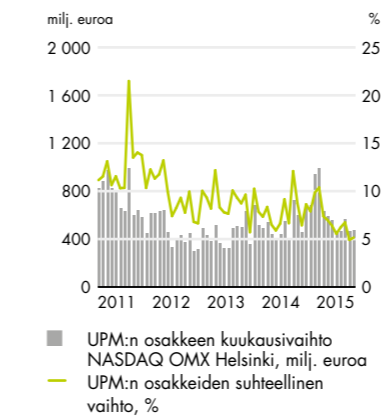
Osakekurssi 2015

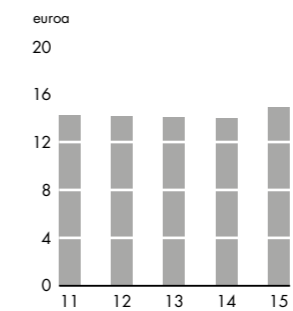
UPM:n osakekurssi 2011-2015 verrattuna indekseihin

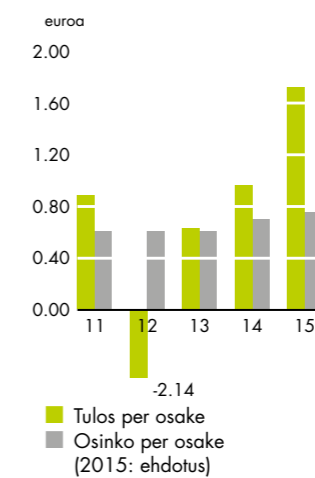
Osakkeen vaihto Helsingin pörssissä 2011-2015

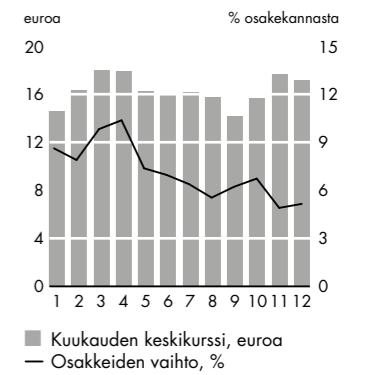
Oma pääoma per osake

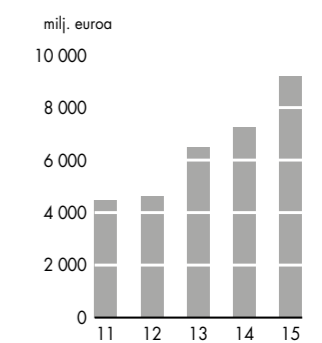
Tulos ja osinko per osake

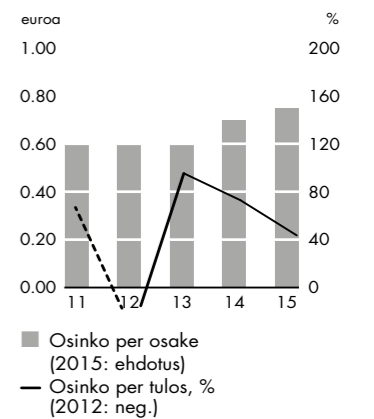
Kuukauden keskimurssi ja osakkeiden vaihto 1-12/2015

Osakkeen markkina-arvo

Osinko per osake (euroa) ja osinko per tulos (%)

Sivun kaaviot ovat tilintarkastamattomia.

Osakeomistuksen jakauma 31.12.2015

Osakkeita kpl	Omistajat lukumäärä	%-osuus omistajista	Osakemäärä milj. kpl	%-osuus osakkeista
1 – 100	20 331	23,96	1,2	0,2
101 – 1 000	47 092	55,49	19,7	3,7
1 001 – 10 000	16 042	18,91	44,2	8,3
10 001 – 100 000	1 254	1,48	30,2	5,7
100 001 –	133	0,16	88,2	16,5
Yhteensä	84 852	100,00	183,5	34,4
Hallintarekisteröity			350,0	65,6
Arvo-osuukseksi rekisteröimättä			0,2	0,0
Yhteensä			533,7	100,0

Omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12., %

	2015	2014	2013	2012	2011
Yritykset	2,3	2,8	3,2	4,3	4,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3,4	4,3	4,1	5,4	6,5
Julkisyhteisöt	6,0	8,0	7,8	7,9	11,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5,0	5,3	5,7	6,2	6,3
Kotitaloudet	15,8	17,2	18,7	19,9	19,9
Ulkomaiset omistajat	67,5	62,4	60,5	56,3	51,8
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tunnusluvut 2006–2015

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Tulos per osake, euroa (laimennettu 2015: 1,72)	1,72	0,96	0,63	-2,14	0,88	1,08	0,33	-0,35	0,16	0,65
Oma pääoma per osake, euroa	14,89	14,02	14,08	14,18	14,22	13,64	12,67	11,74	13,21	13,90
Osinko per osake, euroa	¹⁾ 0,75	0,70	0,60	0,60	0,60	0,55	0,45	0,40	0,75	0,75
Osinko per tulos, %	43,6	72,9	95,2	neg.	68,2	50,9	136,4	neg.	468,8	115,4
Efektiiivinen osinkotuotto, %	4,4	5,1	4,9	6,8	7,1	4,2	5,4	4,4	5,4	3,9
P/E-luku	10,0	14,2	19,5	neg.	9,7	12,2	25,2	neg.	86,4	29,4
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	2,22	2,33	1,39	1,98	1,99	1,89	2,42	1,21	1,66	2,32
Osingonjako, milj. euroa	¹⁾ 400	373	317	317	315	286	234	208	384	392
Kurssi kauden lopussa, euroa	17,23	13,62	12,28	8,81	8,51	13,22	8,32	9,00	13,82	19,12
Osakemäärän markkina-arvo, milj. euroa	9 192	7 266	6 497	4 633	4 466	6 874	4 326	4 680	7 084	10 005
Osakkeiden vaihto, milj. euroa ²⁾	7 469	6 233	5 308	5 534	8 835	8 243	5 691	10 549	16 472	16 021
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	456 168	508 318	563 382	600 968	790 967	790 490	805 904	932 136	952 300	876 023
Osakkeiden suhteellinen vaihto, % osakemäärästä	85,5	95,6	106,7	114,4	151,5	152,0	155,0	180,1	182,1	167,4
Kurssi, alin, euroa	13,19	10,07	7,30	7,82	7,34	7,37	4,33	8,15	13,01	15,36
Kurssi, ylin, euroa	19,26	13,99	13,02	10,98	15,73	13,57	9,78	13,87	20,59	20,91
Kauden keskimääräinen osakemäärä, 1 000 kpl	533 505	531 574	527 818	525 434	521 965	519 970	519 955	517 545	522 867	523 220
Kauden lopun osakemäärä, 1 000 kpl	533 736	533 736	529 302	526 124	524 973	519 970	519 970	519 970	512 569	523 259

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 143.

¹⁾ Ehdotus.²⁾ Kaupankäynti NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. Omien osakkeiden ostot sisältyvät osakevaihtoihin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2006–2015

milj. euroa	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Liikevaihto	10 138	9 868	10 054	10 492	10 068	8 924	7 719	9 461	10 035	10 022
EBITDA	1 350	1 306	1 161	1 325	1 383	1 343	1 062	1 206	1 546	1 678
% liikevaihdosta	13,3	13,2	11,5	12,6	13,7	15,0	13,8	12,7	15,4	16,7
Liikevoitto, ilman kertaluonteisia eriä	1 163	847	683	556	682	731	270	513	835	725
% liikevaihdosta	11,5	8,6	6,8	5,3	6,8	8,2	3,5	5,4	8,3	7,2
Liikevoitto	1 142	674	548	-1 318	459	755	135	24	483	536
% liikevaihdosta	11,3	6,8	5,5	-12,6	4,6	8,5	1,7	0,3	4,8	5,3
Voitto/tappio ennen veroja	1 075	667	475	-1 271	417	635	187	-201	292	367
% liikevaihdosta	10,6	6,8	4,7	-12,1	4,1	7,1	2,4	-2,1	2,9	3,7
Tilikauden voitto/tappio	916	512	335	-1 122	457	561	169	-180	81	338
% liikevaihdosta	9,0	5,2	3,3	-10,69	4,5	6,3	2,2	-1,9	0,8	3,4
Vienti Suomesta ja ulkomaantoiminnot	9 268	8 923	9 089	9 565	9 252	8 139	7 054	8 515	9 170	9 102
Vienti Suomesta	4 714	4 340	4 118	4 248	4 313	3 882	3 442	4 371	4 546	4 644
Pitkäaikaiset varat	10 259	10 269	10 487	11 066	11 412	10 557	10 581	10 375	10 639	11 355
Vaihto-omaisuus	1 376	1 356	1 327	1 388	1 429	1 299	1 112	1 354	1 342	1 255
Muut lyhytaikaiset varat	2 558	2 570	2 785	2 489	2 548	1 956	1 912	2 052	1 972	1 859
Varat yhteensä	14 193	14 195	14 599	14 943	15 389	13 812	13 605	13 781	13 953	14 469
Oma pääoma yhteensä	7 944	7 480	7 455	7 461	7 477	7 109	6 602	6 120	6 783	7 289
Pitkäaikaiset velat	4 328	4 717	5 019	5 430	5 320	4 922	5 432	5 816	4 753	4 770
Lyhytaikaiset velat	1 921	1 998	2 125	2 052	2 588	1 781	1 571	1 828	2 417	2 410
Oma pääoma ja velat yhteensä	14 193	14 195	14 599	14 943	15 389	13 812	13 605	13 781	13 953	14 469
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa	11 010	10 944	11 583	11 603	12 110	11 087	11 066	11 193	11 098	11 634
Oman pääoman tuotto, %	11,9	6,9	4,5	neg.	6,3	8,2	2,8	neg.	1,2	4,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,3	6,5	4,8	neg.	4,4	6,6	3,2	0,2	4,3	4,7
Liiketoiminnan rahavirta	1 185	1 241	735	1 040	1 041	982	1 259	628	867	1 215
Omavaraisuusaste, %	56,1	52,7	51,1	50,0	48,6	51,5	48,6	44,5	48,8	50,4
Velkaantumisaste, %	26	32	41	43	48	46	56	71	59	56
Korolliset nettovelat	2 100	2 401	3 040	3 210	3 592	3 286	3 730	4 321	3 973	4 048
Investoinnit	520	411	362	357	1 179	257	913	551	708	699
% liikevaihdosta	5,1	4,2	3,6	3,4	11,7	2,9	11,8	5,8	7,1	7,0
Investoinnit ilman yritysostoja	486	375	329	347	340	252	229	532	683	631
% liikevaihdosta	4,8	3,8	3,3	3,3	3,4	2,8	3,0	5,6	6,8	6,3
Henkilöstö kauden lopussa	19 578	20 414	20 950	22 180	23 909	21 869	23 213	24 983	26 352	28 704

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 143.

Toimitukset

	Toimitukset									
	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Sellu (1 000 t)	3 224	3 287	3 163	3 128	2 992	2 919	1 759	1 982	1 927	-
Sähkö (GWh)	8 966	8 721	8 925	9 486	8 911	9 426	8 865	10 167	10 349	-
Paperi yhteensä (1 000 t)	9 771	10 028	10 288	10 871	10 615	9 914	9 021	10 641	11 389	10 988
Vaneri (1 000 m ³)	740	731	737	679	656	638	567	806	945	931
Sahatavara (1 000 m ³)	1 731	1 609	1 661	1 696	1 683	1 729	1 497	2 132	2 325	2 457

Tiedot vuosineljänneksittäin 2014–2015

milj. euroa	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q4/14	Q3/14	Q2/14	Q1/14	Q1-Q4/15	Q1-Q4/14
Liikevaihto	2 574	2 530	2 548	2 486	2 531	2 415	2 441	2 481	10 138	9 868
Liiketoiminnan muut tuotot	-29	10	25	7	61	14	9	7	13	91
Liiketoiminnan kulut	-2 209	-2 186	-2 270	-2 175	-2 286	-2 082	-2 161	-2 179	-8 840	-8 708
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset ja hakkuut	16	289	31	16	32	17	17	12	352	78
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-	2	1	-	-	1	2	-	3	3
Poistot ja arvonalentumiset	-132	-132	-129	-131	-267	-129	-132	-130	-524	-658
Liikevoitto/tappio	220	513	206	203	71	236	176	191	1 142	674
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	-	-	-	-	-	-	-	59	-	59
Kurssierot ja käyppien arvojen muutokset	11	-	-3	-7	3	-3	-1	-3	1	-4
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-17	-15	-21	-15	-17	-19	-16	-10	-68	-62
Voitto/tappio ennen veroja	214	498	182	181	57	214	159	237	1 075	667
Tuloverot	-21	-90	-22	-26	-49	-32	-30	-44	-159	-155
Kauden voitto/tappio	193	408	160	155	8	182	129	193	916	512
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	193	408	160	155	8	182	129	193	916	512
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	193	408	160	155	8	182	129	193	916	512
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,36	0,77	0,30	0,29	0,01	0,34	0,25	0,36	1,72	0,96
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,36	0,77	0,30	0,29	0,01	0,34	0,25	0,36	1,72	0,96
Tulos per osake ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,37	0,76	0,33	0,29	0,32	0,32	0,26	0,27	1,75	1,17
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 505	533 505	533 505	533 505	532 916	531 932	531 932	529 514	533 505	531 574
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1 000)	533 505	533 505	533 505	533 505	532 202	532 114	532 201	529 777	533 505	531 574
Kertaluonteisia eriä liikevoitossa/tappiossa	-5	6	-21	-1	-159	1	-10	-5	-21	-173
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä	225	507	227	204	230	235	186	196	1 163	847
% liikevaihdosta	8,7	20,0	8,9	8,2	9,1	9,7	7,6	7,9	11,5	8,6
Kertaluonteiset erät rahoituserissä	-	-	-	-	-	-	-	66	-	66
Kertaluonteiset erät ennen veroja	-5	6	-21	-1	-159	1	-10	61	-21	-107
Voitto/tappio ennen veroja ilman kertaluonteisia eriä	219	492	203	182	216	213	169	176	1 096	774
% liikevaihdosta	8,5	19,4	8,0	7,3	8,5	8,8	6,9	7,1	10,8	7,8
Kertaluonteisten erien vaikutus veroihin	1	-1	5	1	-6	11	4	-13	6	-4
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	9,9	20,7	9,1	8,1	9,2	9,1	7,3	7,7	12,1	8,3
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	8,4	18,2	8,1	7,0	8,2	8,0	6,5	6,6	10,5	7,5
EBITDA	363	345	317	325	334	344	305	323	1 350	1 306
% liikevaihdosta	14,1	13,6	12,4	13,1	13,2	14,2	12,5	13,0	13,3	13,2

Liikevaihto segmenteittäin

UPM Biorefining	584	554	601	533	484	480	477	496	2 272	1 937
UPM Energy	110	112	94	99	115	113	112	124	415	464
UPM Raflatac	363	353	351	342	330	312	306	300	1 409	1 248
UPM Paper Asia	284	286	300	298	288	274	285	277	1 168	1 124
UPM Paper ENA	1 311	1 279	1 210	1 256	1 361	1 303	1 286	1 334	5 056	5 284
UPM Plywood	102	105	113	119	107	101	118	114	439	440
Muu toiminta	76	97	119	114	113	102	113	119	406	447
Sisäinen liikevaihto	-248	-239	-219	-267	-248	-248	-241	-263	-973	-1 000
Eliminoinnit ja täsmätykset	-8	-17	-21	-8	-19	-22	-15	-20	-54	-76
Liikevaihto, yhteensä	2 574	2 530	2 548	2 486	2 531	2 415	2 441	2 481	10 138	9 868

Liikevoitto/tappio segmenteittäin ilman kertaluonteisia eriä

UPM Biorefining	130	122	118	97	67	63	31	56	467	217
UPM Energy	58	45	40	38	57	43	46	56	181	202
UPM Raflatac	28	29	24	21	22	21	17	20	102	80
UPM Paper Asia	10	12	11	22	27	29	27	25	55	108
UPM Paper ENA	18	9	-8	5	30	62	47	42	24	181
UPM Plywood	12	11	13	19	14	7	12	11	55	44
Muu toiminta	-3	279 ¹⁾	20	7	19	14	6	-2	303 ¹⁾	37
Eliminoinnit ja täsmätykset	-28	-	9	-5	-6	-4	-	-12	-24	-22
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä, yhteensä	225	507	227	204	230	235	186	196	1 163	847
% liikevaihdosta	8,7	20,0	8,9	8,2	9,1	9,7	7,6	7,9	11,5	8,6

¹⁾ Sisältää biologisten hyödykkeiden käyvän arvon noston Suomessa 265 miljoonalla eurolla, pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskonttauskoron muutosten johdosta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Oman pääoman tuotto, %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskiarvo)}} \times 100$

Omavaraisuusaste, %:

$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakat}} \times 100$

Korolliset nettovelat:

Korolliset velat – korolliset varat

Velkaantumisaste, %:

$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$

EBITDA 2012-2015:

Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
+/- biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut
+/- realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutos
+/- osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista
+/- kertaluonteiset erät

EBITDA 2006-2011:

Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
+/- biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut
+/- osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista
+/- kertaluonteiset erät

Segmenttien sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), % (toimintapääoma):

$\frac{\text{Liikevoitto} - \text{kertaluonteiset erät}}{\text{Pitkäaikaiset varat} + \text{vaihto-omaisuus} + \text{myyntisaamiset} - \text{ostovelat (keskiarvo)}} \times 100$

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut

Tulos/osake:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$

Oma pääoma/osake:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$

Osinko/osake:

$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$

Osinko/tulos, %:

$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$

Efektiivinen osinkotuotto-%:

$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}} \times 100$

P/E-luku:

$\frac{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

Osakekannan markkina-arvo:

Osakkeiden lukumäärä x kaupantekokurssi 31.12.

Osakeantioikaistu kurssi kauden lopussa:

$\frac{\text{Kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakeantikero}}$

Osakeantioikaistu keskikurssi:

$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$

Liiketoiminnan rahavirta/osake:

$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$

Tilintarkastuskertomus

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet UPM-Kymmene Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahovirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu

tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 18. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Merja Lindh
KHT

Keskeisiä euron kurseja kauden lopussa

	31.12.2015	30.9.2015	30.6.2015	31.3.2015	31.12.2014	30.9.2014	30.6.2014	31.3.2014
USD	1,0887	1,1203	1,1189	1,0759	1,2141	1,2583	1,3658	1,3788
CAD	1,5116	1,5034	1,3839	1,3738	1,4063	1,4058	1,4589	1,5225
JPY	131,07	134,69	137,01	128,95	145,23	138,11	138,44	142,42
GBP	0,7340	0,7385	0,7114	0,7273	0,7789	0,7773	0,8015	0,8282
SEK	9,1895	9,4083	9,2150	9,2901	9,3930	9,1465	9,1762	8,9483

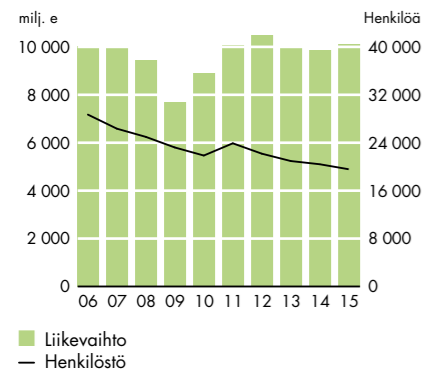
SISÄLTÖ

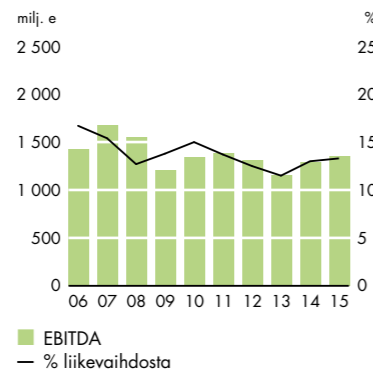
TILINPÄÄTÖS

Avaintietoja 2006-2015

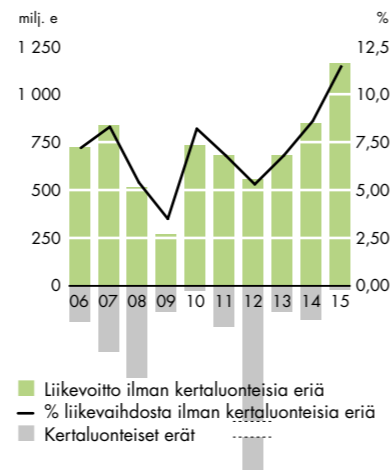
Liikevaihto ja henkilöstö

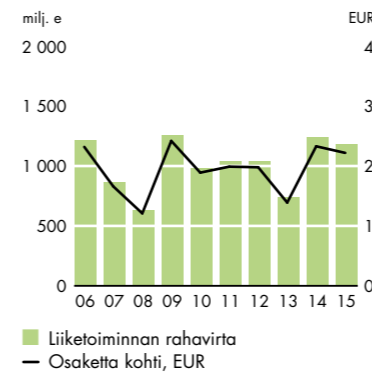
EBITDA

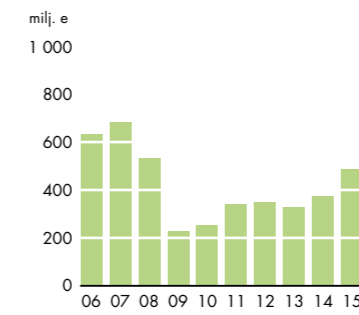
Liikevoitto

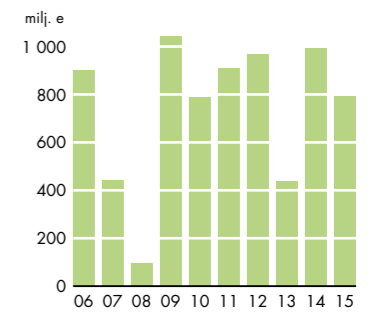
Liiketoiminnan rahavirta

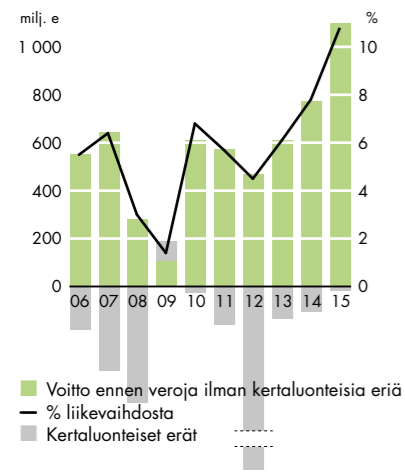
Investoinnit ilman yrityshankintoja

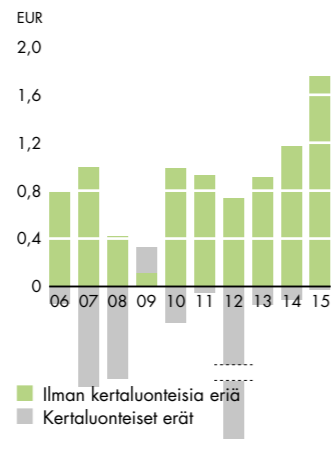
Rahavirta investointien jälkeen

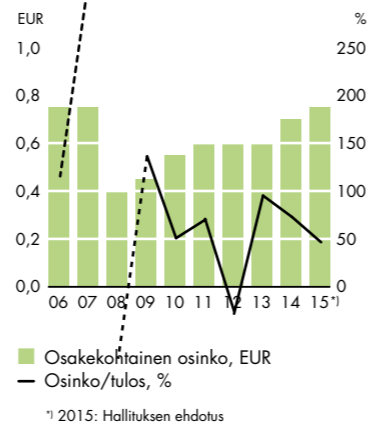
Voitto ennen veroja

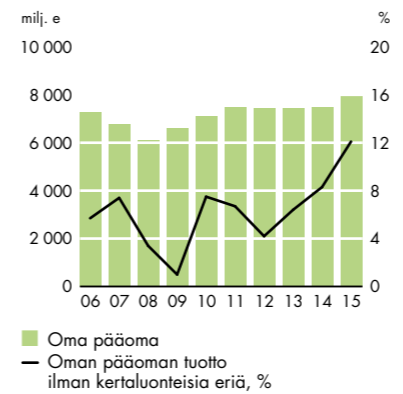
Osakekohtainen tulos

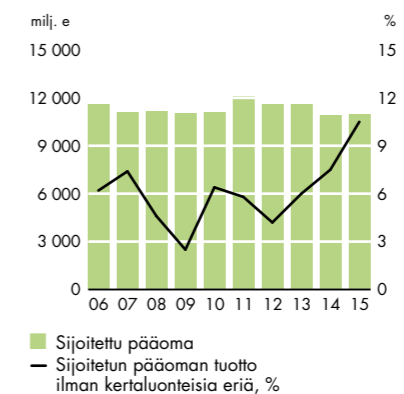
Osakekohtainen osinko

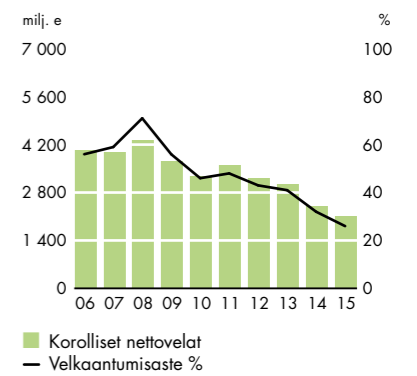
Oma pääoma ja oman pääoman tuotto

Sijoitettu pääoma ja sijoitetun pääoman tuotto

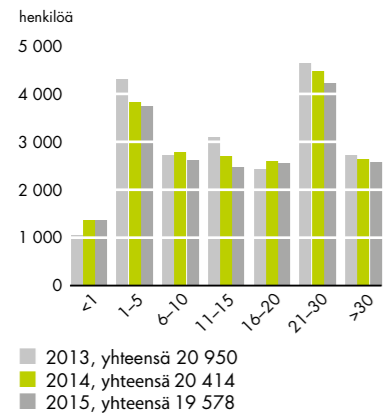
Korolliset nettovelat ja velkaantumisaste

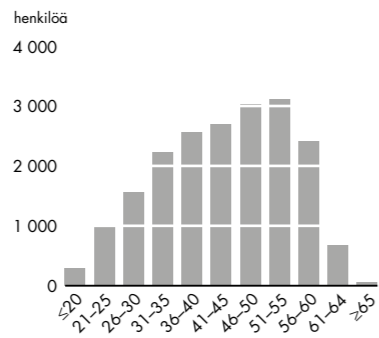
Lisätietoja vastuullisuudesta

UPM on ottanut käyttöön interaktiivisen analyysityökalun yhtiön internetsivuilla. Helposti käytettävän työkalun avulla voi verrata laajaa valikoimaa UPM:n vastuullisuuden tunnuslukuja ja luoda omia raportteja perustuen itse valittuihin indikaattoreihin.

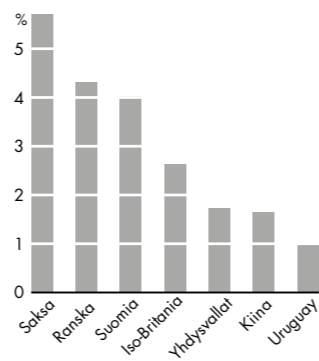
Henkilöstön palvelusvuodet UPM:n palveluksessa 2013–2015

UPM:n henkilöstön ikäjakama 2015

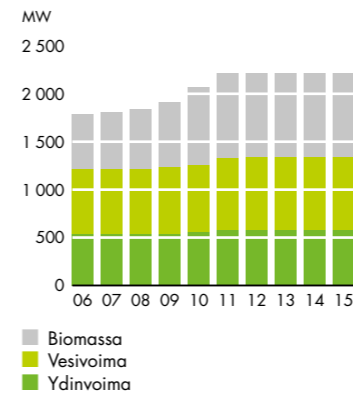

Sairaudesta ja työpaikatapaturmista johtuvat poissaolot, UPM:n koko henkilöstö

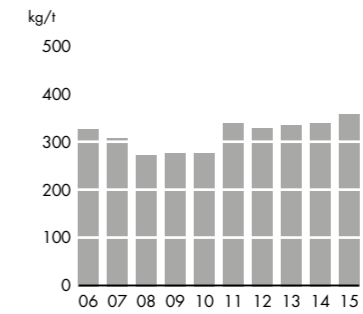
Poissaolotunnit / teoreettinen säännöllinen työaika

UPM:n vähäpäästöinen energian tuotantokapasiteetti

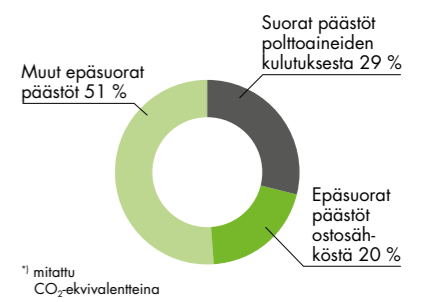
Kymmenen viime vuoden aikana on hiilidioksidipäästöttömän sähkön tuotantokapasiteetti kasvanut.

UPM:n fossiiliset hiilidioksidipäästöt paperitonnia kohti

Fossiiliset hiilidioksidipäästöt paperitonnia kohti ovat vähentyneet noin 21 % vuodesta 1990. Fossiilisia polttoaineita käyttävien paperitehtaiden osto vuonna 2011 on kasvattanut hiilidioksidin kokonaispäästöjä merkittävästi. Neljän paperikoneen sulkeminen aiheutti keskimääräisen fossiilisen CO₂-päästön kasvun 2015.

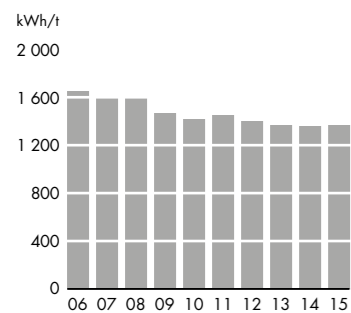
Kasvihuonekaasupäästöt UPM:n toiminnasta lähteittäin¹

¹ mitattu CO₂-ekvivalentteina

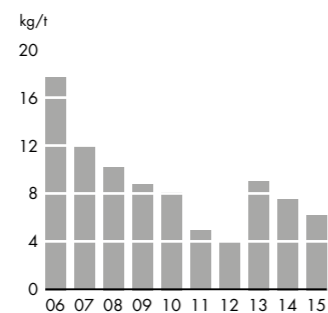
Viime vuoteen verrattuna UPM:n kokonaiskasvihuonekaasupäästöt nousivat noin 1 % edellisvuoteen verrattuna. Laskennan mukaan noin 50 % UPM:n suorista ja epäsuorista kasvihuonekaasupäästöistä ovat peräisin energian kulutuksesta, mutta myös raaka-aineilla, logistiikalla ja myytyjen tuotteiden jatkojalostuksella on merkittävä vaikutus. Lisätietoja www.upm.fi/vastuullisuus.

UPM:n sähkönkulutus paperitonnia kohti

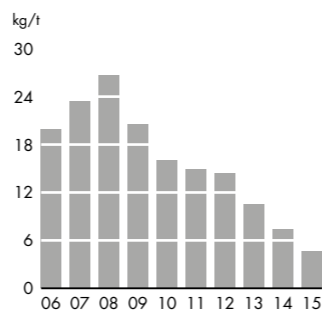
Energiatoteutuksen jatkuvan parantamisen ansiosta sähkön kulutus paperitonnia kohti on laskenut 17 % kymmenen viime vuoden aikana.

Kaatoaikkajätteen määrä paperitonnia kohti

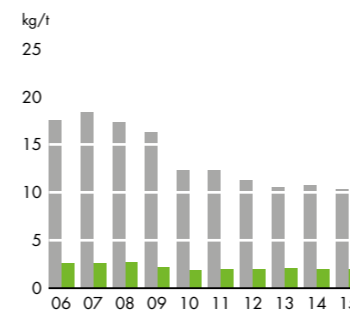
Kiinteän kaatoaikkajätteen määrä paperitonnia kohti on vähentynyt 65 % kymmenen viime vuoden aikana. Vuonna 2013 kaatoaikkajätteen määrä lisääntyi merkittävästi. Syynä oli aiempien hyötykäyttömahdollisuuksien loppuminen yhdellä tehtaalta. Vuodesta 2014 alkaen uusia kierrätysmahdollisuuksia on löydetty.

Kaatoaikkajätteen määrä jalostusmateriaalitonnia kohden

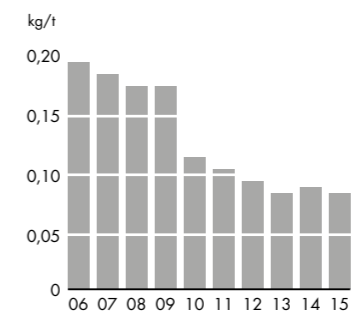
Kaatoaikkajätteen määrä on vähentynyt 76 % kymmenen vuoden aikana. Vuodesta 2007 luku sisältää ainoastaan UPM Raflatacin tarra tuotteet.

UPM:n kemiallinen hapen kulutus (COD)

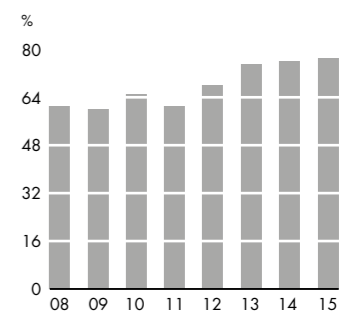
Kemiallinen hapenkulutus (COD) on laskenut kymmenen viime vuoden aikana 24 % paperitonnia kohti ja 41 % sellutonna kohti.

UPM:n AOX-kuormitus valkaistua sellutonna kohti

AOX ilmaisee jäteveden eloperäisiin yhdisteisiin sitoutuneiden halogeenien määrän. AOX-päästöt valkaistua sellutonna kohti ovat vähentyneet 59 % kymmenen viime vuoden aikana.

Ympäristömerkittyjen tuotteiden myynnin kehitys 2008-2015

Vuodesta 2008 (61 %) paperi-, sellu-, vaneri-, saha- ja biokomposiittituotteiden ympäristömerkitty myynti on noussut 16 % vuoteen 2015 (77 %). Luku sisältää FSC- ja PEFC- metsäsertifikaatit, Euroopan ympäristömerkit sekä kansalliset ympäristömerkit.

Lue lisää: www.upm.fi/vastuullisuus

UPM:n liiketoiminnot maailmankartalla

UPM:n 19 600 työntekijää työskentelee 45 maassa kuudella mantereella. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Suomessa. Konsernin tärkeimmät markkina-alueet ovat Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja Aasia, erityisesti Kiina.

UPM BIOREFINING

- Monipuolinen sellulavikoima moniin kasvaviin loppukäyttökohteisiin, selluntuotantokapasiteetti 3,5 miljoonaa tonnia vuodessa, kolme sellutehdasta Suomessa ja yksi Uruguayssa
- Selluntuotantokapasiteetit tehtaittain: UPM Fray Bentos 1,3 miljoonaa tonnia, UPM Pietarsaari 800 000 tonnia, UPM Kaukas 740 000 tonnia ja UPM Kymi 700 000 tonnia vuodessa
- Sertifioituja sahatavara tuotteita, kapasiteetti 1,5 miljoonaa kuutiometriä vuodessa, valmistusta neljässä sahalla Suomessa
- Suomessa tuotettua puupohjaista uusiutuvaa dieseliä, kapasiteetti 120 miljoonaa litraa vuodessa

Sellutehtaat

Suomi: UPM Kaukas (Lappeenranta), UPM Kymi (Kouvola) ja UPM Pietarsaari
Uruguay: UPM Fray Bentos

Sahat

Suomi: UPM Alholma (Pietarsaari), UPM Kaukas (Lappeenranta), UPM Korkeakoski (Juupajoki) ja UPM Seikku (Pori)

Biojalostamo

Suomi: UPM Lappeenranta Biojalostamo (Lappeenranta)

UPM ENERGY

- Kustannuskilpailukykyistä, vähäpäästöistä suomalaista sähköntuotantoa, joka hyödyntää vesi-, ydin- ja lauhdevoimaa
- Sähköntuotannon kokonaiskapasiteetti on 1 480 MW. Luku sisältää UPM:n omien vesivoimalaitosten tuotantokapasiteetin sekä yhtiön osuuden muista energiayhtiöistä
- Suurimmat osakkuudet:
- 44,3 %:n osuus Pohjolan Voima Oy:stä (PVO), joka on enemmistöosakas (58,5 %) Teollisuuden Voima Oy:ssä (TVO)
- 19 %:n osuus Kemijoki Oy:n vesivoimaosakkeista

Vesivoimalaitokset

Suomi: Harjavalta, Kallioinen (Sotkamo), Kaltimo (Joensuu), Katerma (Kuhmo), Kelti (Kouvola), Kuusankoski (Kouvola), Tyrvää (Sastamala), Voikkaa (Kouvola) and Äetsä

UPM RAFLATAC

- Tarralaminaattia tuote- ja informaatioetikettiin
- 11 tehdasta ja 24 leikkuu- ja jakeluterminaalia kaikilla mantereilla

Tarralaminaattitehtaat

Brasilia: São Paulo
Iso-Britannia: Scarborough
Kiina: Changshu
Malesia: Johor
Puola: Kobierzyce (Wroclaw) ja Nowa Wieś (Wroclaw)
Ranska: Nancy
Suomi: Tampere
Yhdysvallat: Mills River, NC; Fletcher, NC ja Dixon, IL

Leikkuu- ja jakeluterminaalit

Argentiina: Buenos Aires
Australia: Adelaide, Brisbane ja Melbourne
Brasilia: Jaguariúna
Espanja: Barcelona
Etelä-Afrikka: Cape Town ja Pinetown
Intia: Bangalore ja Navi Mumbai
Indonesia: Jakarta
Italia: Osnago
Kiina: Chengdu, Guangzhou ja Tianjin
Meksiko: México City ja Guadalajara
Thaimaa: Bangkok
Turkki: Istanbul
Ukraina: Kiova
Uusi-Seelanti: Auckland
Venäjä: Moskova ja Pietari
Vietnam: Binh Thang Ward Di An District
Yhdysvallat: Ontario, CA

UPM PAPER ASIA

- Tarramateriaaleja maailmanmarkkinoille ja hienopaperia Aasian markkinoille
- Paperin tuotantokapasiteetti on 1,0 miljoonaa tonnia hienopaperia ja 0,7 miljoonaa tonnia tarra- ja pakkausmateriaaleja vuodessa

Paperitehtaat

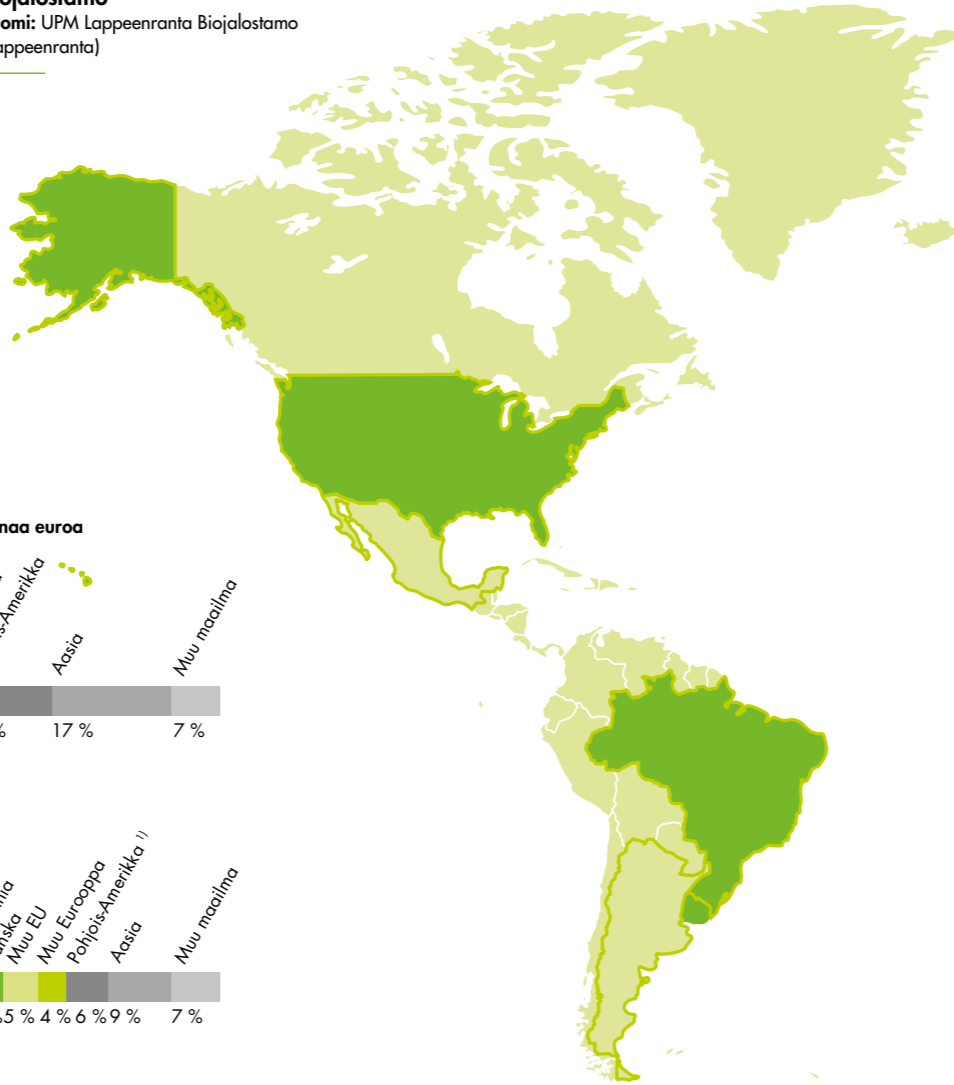
Kiina: UPM Changshu
Suomi: UPM Jämsänkoski (Jämsä) ja UPM Tervasaari (Valkeakoski)

UPM PAPER ENA

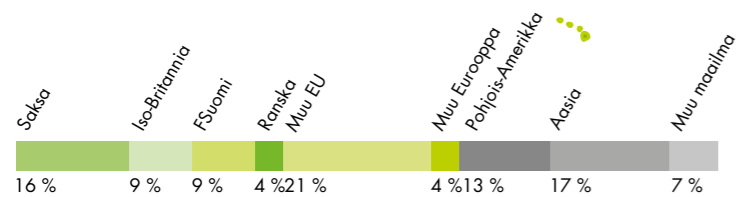
- Sanoma- ja aikakauslehtipapereita ja hienopapereita lukuisiin loppukäyttökohteisiin
- Paperin tuotantokapasiteetti on 9,3 miljoonaa tonnia vuodessa, valmistusta 17 paperitehtaalla
- Kapasiteetit: 4,7 miljoonaa tonnia aikakauslehtipapereita, 2,4 miljoonaa tonnia sanomalehtipapereita ja 2,2 miljoonaa tonnia hienopapereita vuodessa
- Paperitehtaiden yhteydessä toimivat lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitokset (CHP) kuuluvat liiketoiminta-alueeseen

Paperitehtaat

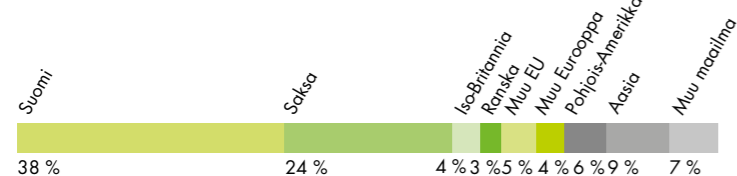
Iso-Britannia : UPM Caledonian Paper (Irvine) ja UPM Shotton Paper
Itävalta: UPM Steyermühl
Ranska: UPM Chapelle Darblay (Grand-Couronne)
Saksa : UPM Augsburg, UPM Ettringen, UPM Hürth, UPM Nordland Papier (Dörpen), UPM Plattling, UPM Schongau ja UPM Schwedt
Suomi: UPM Jokilaakson tehtaata (Jämsänkoski ja Kaipola), UPM Kaukas (Lappeenranta), UPM Kymi (Kouvola) ja UPM Rauma
Yhdysvallat: UPM Blandin (Grand Rapids, MN) ja UPM Madison (Madison, ME) (50%)

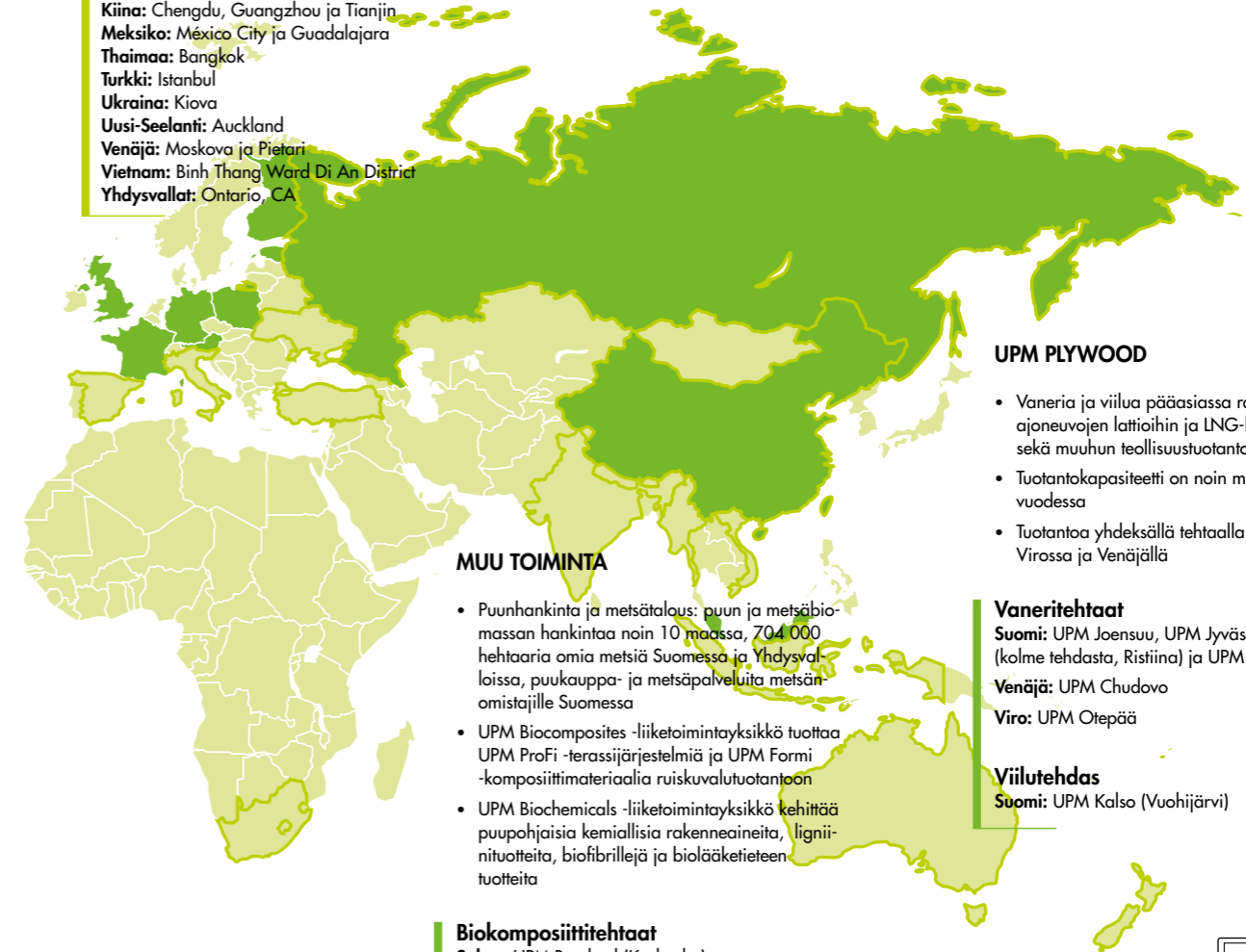
UPM:n liikevaihto markkina-alueittain 2015: 10 138 miljoonaa euroa

UPM:n henkilöstö alueittain 31.12.2015: 19 578

¹⁾ Yhdysvallat, Kanada ja Meksiko

UPM PLYWOOD

- Vaneria ja viilua pääasiassa rakentamiseen, ajoneuvojen lattioihin ja LNG-laivanrakentamiseen sekä muuhun teollisuustuotantoon
- Tuotantokapasiteetti on noin miljoona kuutiometriä vuodessa
- Tuotantoa yhdeksällä tehtaalla Suomessa, Virossa ja Venäjällä

Vaneritehtaat

Suomi: UPM Joensuu, UPM Jyväskylä, UPM Pello (kolme tehdasta, Ristiina) ja UPM Savonlinna
Venäjä: UPM Chudovo
Viro: UPM Otepää

Viilutehdas

Suomi: UPM Kalso (Vuohijärvi)

MUU TOIMINTA

- Puunhankinta ja metsätalous: puun ja metsäbiomassan hankintaa noin 10 maassa, 704 000 hehtaaria omia metsiä Suomessa ja Yhdysvalloissa, puukauppa- ja metsäpalveluita metsänomistajille Suomessa
- UPM Biocomposites -liiketoimintayksikkö tuottaa UPM ProFi -terassijärjestelmiä ja UPM Formi -komposiittimateriaalia ruiskuvälutuotantoon
- UPM Biochemicals -liiketoimintayksikkö kehittää puupohjaisia kemiallisia rakennusaineita, ligniinituotteita, biofibrillejä ja biolääketieteellisiä tuotteita

Biokomposiittitehtaat

Saksa: UPM Bruchsal (Karlsruhe)
Suomi: UPM Lahti

Lue lisää:
www.upm.fi

Ota yhteyttä

Konsernihallinto

UPM
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
Faksi 02041 5110
info@upm.com

Sijoittajasuhteet
Puh. 02041 50033
ir@upm.com

Sidosryhmäsuhteet
Puh. 02041 5111
info@upm.com

Ympäristö ja yritysvastuu
Puh. 02041 5111
responsibility@upm.com

Mediasuhteet
Puh. 040 588 3284
media@upm.com

Liiketoiminnot

UPM Biorefining
UPM Pulp
UPM Biofuels

Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
info@upm.com
www.upmpulp.com (en)
www.upmbiopolttoaineet.fi

UPM Rafflatac
Tesomankatu 31
PL 53
33101 Tampere
Puh. 02041 6143
Faksi 02041 6142
info@upmrafflatac.com
www.upmrafflatac.com (en)

UPM Paper Asia
23F, Grand Gateway Tower 2
3 Hongqiao Road
Shanghai 200030
People's Republic of China
Puh. +86 21 6288 1919
Faksi +86 21 5292 8912
paperasia@upm.com
www.upmpaper.com

Metsät ja puunhankinta
Åkerlundinkatu 11 B
PL 85
33100 Tampere
Puh. 02041 6121
Faksi 02041 6120
metsaviestinta@upm.com
metsaymparisto@upm.com
www.metsamaailma.fi

UPM Paper ENA (Europe and North America)
Georg-Haindl-Strasse 4+5
D-86153 Augsburg, Germany
Puh. +49 821 31090
Faksi +49 821 3109 156
paperinfo@upm.com
www.upmpaper.com

UPM Timber
Åkerlundinkatu 11 C, 5. kerros
PL 203
33101 Tampere
Puh. 02041 5113
Faksi 02041 5112
timber@upm.com
www.upmtimber.fi

UPM Plywood
Niemenkatu 16
PL 203
15141 Lahti
Puh. 02041 5113
Faksi 02041 5112
plywood@upm.com
www.wisaplywood.fi

UPM Energy
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
info@upm.com
www.upmenergy.fi

Seuraa meitä verkossa
www.upm.fi, www.upmbiofore.fi

 Tilaa lehdistötiedotteemme: www.upm.fi/media

 Twitter: @UPM_News, www.twitter.com/UPM_News

 LinkedIn: www.linkedin.com/company/UPM-Kymmene

 Youtube: www.youtube.com/upmdotcom

 Facebook: www.facebook.com/UPMGlobal

Sisältö

UPM konserni

- 1 UPM lyhyesti
- 3 Toimitusjohtajan katsaus

Strategia

- 5 Grow with Biofore – UPM:n strategian painopistealueet
- 7 Tulospääntö ja uudistuminen jatkuivat vuonna 2015
- 9 Vastuullisuus on hyvää liiketoimintaa
- 11 Avainluvut ja taloudelliset tavoitteet
- 13 UPM sijoituskohteena
- 15 Muuttuva toimintaympäristö
- 17 Riskit ja mahdollisuudet, tulokseen vaikuttavat tekijät

Liiketoiminta-alueet

- 19 UPM Biorefining
- 23 UPM Energy
- 25 UPM Raflatac
- 27 UPM Paper Asia
- 29 UPM Paper ENA
- 31 UPM Plywood
- 33 Innovaatiot ja T&K

Sidosryhmät

- 35 Uudet 2030 vastuullisuustavoitteet
- 37 Henkilöstö ja Biofore yhteisellä kasvutiellä
- 41 UPM:n turvallisuuskulttuuri ja suorituskyky kehittyivät edelleen
- 43 Lisääarvoa vuoropuhelusta sidosryhmien kanssa
- 47 UPM maksaa yhteisöveroa maissa, joissa luodaan lisäarvoa
- 49 Yhteistyötä asiakkaiden kanssa
- 51 Etusijalla tuotevastuu
- 52 Kestävä metsätalous ja kuidunhankinta toiminnan peruspilari
- 54 Vastuullista hankintaa koko toimitusketjussa
- 57 Hallittu ja resurssitehokas tuotanto
- 61 UPM:n suora arvonluonti 2015

Hallinnointi

- 63 Hallinnointi
- 71 Hallitus
- 73 Johtajisto
- 75 GRI-sisältövertailun lyhyt versio
- 77 Riippumaton varmennusraportti

Tilinpäätös 2015

- 78 Sisältö
- 145 Avaintietoja 2006–2015
- 147 Lisätietoja vastuullisuudesta
- 149 UPM:n liiketoiminnot maailmankartalla
- 152 Yhteystietoja
- 154 Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous

UPM-Kymmene Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 7.4.2016 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoite Messuaukio 1, 00520 Helsinki. Tarkemmat ilmoittautumisohjeet ovat yhtiökokouskutsussa ja yhtiön verkkosivuilla www.upm.fi.

Osinko

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2015 maksetaan osinkoa 0,75 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2016 on merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osaksluetteloon. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 21.4.2016.

Taloudelliset tiedotteet vuonna 2016

Vuonna 2016 UPM julkaisee osavuosikatsaukset seuraavasti:

Osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta 2016 julkaistaan 26.4.2016
Osavuosikatsaus tammi–kesäkuulta 2016 julkaistaan 26.7.2016
Osavuosikatsaus tammi–syyskuulta 2016 julkaistaan 25.10.2016

FI / 028 / 003

Kerää käytetty paperi
kierrätykseen.

www.upm.fi

SISÄLTÖ

Konsi: UPM Finesse premium silk, 250 g/m².
Tilinpäätös: UPM Fine, 90 g/m². Muut sävit: UPM Finesse silk, 135 g/m².
Painettu EU:n ympäristömerkin saaneille paperille, FI/011/001. Painolo: Erwelo Oy 2016/2